

242

D-57

3373.1-507

d-211

✓

d-570

Հանձն. Ս. Էդմունդ
Գրադարան
Դեպք, 1963: Զբոս - Զբոս

ՃԵՂԱՀԻՐ

ՃԵՎԱՀԻՐ

ԷՐՄԷՆԻ ՔԻԼԻՍԱԾՐԵՏԱՆ ՄՈՒԳԹԵՊԷՍ

ՄՈՒՍԱՆՆԻՅՈՒՆ

ԱՐԻՍՏԱԿԷՍ ՔԷՆՅՈՒՆ ԲԻՄՈՒՐԵԱՆ

(Գալսեղիկի)

3769

ԻՍԹԱՆԳՈՒԼ

Օսմ. Միլիթերեֆ իւլ մեհմե'ա մարգա'ասը
Պասը 'Ալի, Էպուսսուրուս Ճասեֆի Նո. 27

Քեյսերի Գալսեղիկի

Ապրիլի 1914

Քեյսերի Գալսեղիկի
Գալսեղիկի — Մ. Գալսեղիկի

Քեյսերի Գալսեղիկի
Գալսեղիկի Գալսեղիկի
Գալսեղիկի Գալսեղիկի

1914 Քեյսերի Գալսեղիկի
09.05.23 Քեյսերի Գալսեղիկի

Քեյսերի Գալսեղիկի

242
b

ԱՌԱՒՕՏԵԱՆ ԱՂՕԹՔ

ՅԱՆՈՒՆ ՀՕՐ ԵՒ ՈՐԴԻՈՅ ԵՒ ՀՈԳԻՈՅՆ
ՍՐԲՈՅ, ԱՄԵՆ

Հայր մեր որ յերկինս ես . սուրբ եղիցի
սնուն քո : Եկեսցէ արքայութիւն քո .
եղիցին կառք քո որպէս յերկինս և յերկրի :
Զհայ մեր հանապազօրդ . սո՛ւր մեզ այսօր .
Եւ թող մեզ զպարտիս մեր , որպէս և մեք
թողումք մերոց պարտապանաց : Եւ մի՛
տանիր զմեզ ի փորձութիւն . այլ փրկեա՛
զմեզ ի հարէ : Զի քո է արքայութիւն և
զօրութիւն և փառք յաւիտեանս . ամէն :

ՍԱՊԱՀ ՏԻՒԱՍԸ

ՓԵՏԵՐԻՆ, ԷՎԼԱՏԸՆ ՎԷ ՍԶԻՋ
ՐՈՒՀՈՒՆ ԻՍՄԻՆԷ, ԱՄԻՆ:

Էյ սէմաւաթտա օլան փէտէրիմիլ , իս-
մին աղիլ օլսուն : Փատիշահլըղըն կէլսին .
իրատէթին սէմատա օլսուղու կիպի , հէր
իւղէրինտէ տախի իճրա օլունսուն : Հէր
կիւնքի էքմէյիմիլի պու կիւն տախի վէր
պիլէ : Վէ պիլիմ պօրճլարըմըղը պաղըչա ,
նասըլ քի պիլ տէ պիլէ պօրճու օլանլարա
պաղըչլարըղ : Վէ պիլի թէճրիպէյէ սալմա ,
իլլա շէրրաէն իտէլաս էյլէ : Զիրա փատի-
շահլըղ , դուվվէթ վէ սալթանաթ իլէլէպէտ
սէնին տիր . տմին :

Սաղմոս 3

Տէր, զի՛ բազում եղեն նեղիչք իմ,
եւ բազումք յարեան ի վերայ իմ:

Բազումք ասէին զամօճնէ իմմէ, թէ չիք
փրկուլթիւն սորա առ Աստուած իւր:

Այլ դու տէր՝ օգնական իմ ես, փառք
իմ եւ բարձրացուցիչ գլխոյ իմոյ:

Ձայնիւ իմով ես առ տէր կարգացի,
եւ լուաւ ինձ ի լեռնէ սրբոյ իւրմէ:

Ես ննջեցի եւ ի քուն եղէ. զարթեայ՝
եւ տէր ընդունելի իմ է:

Ոչ երկեայց ես ի բիւրաւոր զօրաց նո-
ցա, ոչք շուրջանակի պատեալ պաշարեալ՝
պահէին զիս:

Արի՛ տէր՝ եւ փրկեսո՛ զիս Աստուած
իմ, զի դու հարեր զսպենեկեան, ոչք էին

Մէզմուր 3

Եւ Ռապալ, տիւշմէնդէրիմ նէ՝ զատար
չօղալար, վէ չօղլար պէնիմ իւզէրիմէ
այադլանտըլար :

Նիշէ քիմսէլէր ճանրմ իչուն տէրլէր
իտի քի, ծնա Ալլանր թարաֆընտան խէ-
լաս եօդ սըր :

Լաքին, եւ Ռապալ, սէն պէնիմ եար-
տըմճըմ սըն, իզզէթիմ վէ պաշըմը եիւ-
ճէլտէն սէն սին :

Սէսիմէ Ռապալա ֆէրեատ էլլէտիմ, 0
տաիի պանա Մուգատտէս տաղընտան
իշիթտի :

Պէն եաթարմ վէ ույուսոււմ, ույան-
սըմ վէ Ռապալա իլթիճա էտէրիմ :

Հէր թարաֆտան պէնի ինաթէ էտէն-
լէրին ծն պինլէրճէ ապքէրլէրինտէն զօրդ-
մամ :

Եւ Ռապալ, գըյամ էլլէ, զիրա նաֆիլէ
եէրէ պանա տիւշմէնլիք էտէնլէրին ճիւմ-

ընդ իս թշնամութեամբ ի տարապարտուց .
և զատամուռնս մեղաւորաց փշրեացես :

Տեառնդ է փրկութիւն . ի վերայ ժողովրդեան քո՝ օրհնութիւն քո :

Սաղմոս 87

Տէր Աստուած փրկութիւն իմոյ , ի
տուէ կարգացի և ի գիշերի առաջի քո :

Մտցեն աղօթք իմ առաջի քո տէր . խո-
նարհացի ունկն քո է խնդրուածս իմ :

Զի լցաւ չարչարանօք անձն իմ , և
կեանք իմ ի դժոխս մերձեցան . և հա-
մարեցայ ես ընդ այնոսիկ , որք իջանին
ի դուբ :

Եղէ ես որպէս մարդ տուանց օգնա-
կանի , և ի մեռեալս ազատ :

Որպէս զվիրաւորս , որք ննջեն ի գե-
րեղմանս :

Զորս դու ոչ յիշեցեր , հոքա ի ձեռա-
նէ քու մէջ մերժեցան :

լէսինի սէն Վուրտուն , վէ շէրիրլէրին տիշ-
լէրինի գրրաճագօրն :

Խէլաս սէն Րապալա մախսուս տուր .
պէրէքէթին գտվմընըն իւզէրինտէ տիր :

Մէզմուր 87

Եա պէնի խէլաս էտէն , Րապալ Ալլահ ,
կիճէ կիւնտիւղ հուզուրընտա ֆէրեատ
էտէրիմ :

Եա Րապալ , նիյազըմ սէնին հուզու-
րընտա եթիշսին . գուլաղըն տիլէքլէրիմէ
մէյլ էյլէսին :

Զիրա ճանըմ պէլալարտան սոյտու ,
վէ հայաթըմ հավիյէյէ եագլաշտը , վէ չու-
զուրա էնէնլէր իշինտէ սայըլտըմ :

Եարտըմճըսը օլմայան , վէ էօլիւլէր
արստընտա կէզէն ատէմ կիպի օլտում :

Մէզարլարտա ույուլյան եարալըլար կիպի
օլտում :

Քի անլէրի տէրխաթր էթմէտին , վէ ան-
լէր սէնին եիւզիւնտէն ըէտտ օլունտուլար :

Եղին զիս ի գրի երքնուամն , ի խա-
ւարի և ի ստուերս մահու :

Յիս հաստատեցաւ սրամտութիւնն քո .
զամենայն զբօսանս քո ածեր ի վերայ իմ :

Հեռի արարեր յինէն զծանօթս իմ .
եւ եղին զիս նշաւակ իւրեանց :

Մտանեցայ՝ և ոչ ելանէի . աչք իմ
տկարացան յաղքատութենէ :

Ազաղակեցի առ տէր զօրհանապազ , և
համբարձի առ քեզ զձեռս իմ :

Միթէ մեռելո՞ց առնիցես զսքանչելիս
քո . կամ բժիշկք յարուցեալ՝ խոստո-
վան առնիցին առ քեզ :

Միթէ պատմեցե՞ս ք երբեք ի գերեզ-
մանի զսղօրմութիւնս քո , կամ զճշմար-
տութիւնս քո ի կորստեան :

Միթէ ճանաչիցի՞ն ի խաւարի սքան Կ-
լիք քո , կամ արդարութիւն քո յերկիր
մոռացեալ ,

Ես առ քեզ տէր ազաղակեցի . առաւօ-
տու աղօթք իմ ժամանեցենն առ քեզ :

Պէնի տէրին չուզուրա , գարանըդ ա
վէ էօլիւմ կէօլկէսինէ դօսուլար :

Ղաղապըն իւզէրիմէ աղբըլաշտը , վէ
ճիւմէ տալկալարըն պէնի գափլաարլար :

Աչնալարըմը պէնտէն ուզաղլաշտըրտըն ,
վէ անէր պէնի իսթիհլա էլէտիլէր :

Մահպուս ոլտում վէ չըգամաղ իտիմ ,
կէօղլէրիմ տէրտտէն պօղուլտու :

Հէր կիւն սէն Րապպըմա ֆէրեատ էլ-
լէտիմ , վէ էլլէրիմի սանա դալտըրտըմ :

Միւճիզէլէրինի էօլիւլէրէ մի կէօսթէ-
րէճէքսին , հախօտ հէքիմլէր գըյամ ալլապ
սէնի թէմճիտ մի էտէճէքլէր :

Ինայէթին՝ մէզարտա , հախօտ հաղի-
գաթըն հէլաք մահէլինտէ հիքեայէ օլու-
նո՞ւրմու :

Միւճիզէլէրին գարանըդ տա , հախօտ
առալէթին ունուտուլմուշ տիյարտա պի-
լընի՞ր մի :

Ետ Րապպ , պէն սանա ֆէրեատ էթ-
տիմ , սէհէր վաղթինտէ նիյազըմ սանա
հէթիշսին :

Ընդէ՛ր տէ՛ր մերժես զանձն իմ . կամ
դարձուցանես զերեսս քո յինէն :

Տնանկ և վաստակաւոր եմ ես ի ման-
կութենէ իմմէ . ի բարձրութենէ խնար-
հեցայ և տալեցայ :

Յիս հաստատեցաւ բարկութիւն քո ,
արհաւիրք քո խռովեցուցին զիս :

Շրջեցան զինեւ որպէս ջուր , զօր ամե-
նայն պաշարեցին զիս ի միտսին :

Հեռի արարեր յինէն զբարեկամս իմ և
զծանօթս իմ , վասն թշուառութեան
իմոյ :

Սաղմոս 102

Օրհնեա՛ւ անձն իմ զտէր . և ամենայն
տակերք իմ զանունս սուրբ նորա :

Օրհնեա՛ւ անձն իմ զտէր . և մի՛ մո-
ռանար զամենայն տուրս նորա :

Եւ Րապալ, ճանրմբ նիշո՞ւն ըէտտ
էտէրսին, ետիստ եիւզիւնիւ պէնտէն չե-
վիրիրսին :

Պէն չօճուգլուգումտան պէրու պիշարէ
վէ եօրգուն ում. եիւքսէքտէն աշաղը
տիւշտիւմ վէ շաշրտում :

Ղազապըն իւզէրիմէ աղբրլաշար. գօր-
դուլարըն պէնի ալթիւսթ էթտիլէր :

Պէնի սուլար կիպի իհաթէ էթտիլէր.
պիւթիւն կիւնտէ պէնի մուհասէրէ էթ-
տիլէր :

Տօսթլարըմը վէ աշիւարըմը պէնտէն
ուզագլաշարրարն՝ պէնիմ սէֆիլլիյիմ սէ-
պէպիյլէ :

Մէզմուր 102

Էյ ճանրմ, Րապալա, վէ պիւթիւն քէ-
միքլէրիմ՝ անըն մուգատտէս խամինէ համա
ու սէնա էյլէ :

Էյ ճանրմ, Րապալա համա էյլէ, վէ
անըն ճիւմլէ իհասնլարընը ունութմա :

Ո՛ր քաւէ զմեզս քո . բժշկէ զամենայն
հիւանդութիւնս քո :

Ո՛ր փրկէ յապականութենէ զկեանս քո .
պսակէ զքեզ ողորմութեամբ և զթու-
թեամբ :

Ո՛ր ընու ի բարութենէ զցանկութիւն
քո . նորոգեացի որպէս արժւոյ մանկու-
թիւն քո :

Առնէ ողորմութիւնս տէր , և իրա-
ւունս ամենայն զրկելոց :

Եցոյց տէր զճանապարհս իւր Մովսիսի ,
և որդւոյն Իսրայէլի զկամս իւր :

Գթած ողորմած է տէր , երկայնամիտ
և բազումողորմ :

Ոչ իսպառ բարկանայ մեզ տէր . և ո՛չ
յաւիտեանս պահէ ռիս :

Ոչ ըստ մեզաց մերոց արար մեզ տէր ,
և ո՛չ ըստ անօրէնութեան մերում հաւ-
տոյց մեզ :

Այլ որպէս բարձր են երկինք յերկրէ ,

կիւնահլարընը տվֆ էտէն , հէփ մա-
րապլարընա շիֆա վէրէն Օ տուր :

Էօմրիւնիւ պօզուլմագսան պուրթա-
րան , սէնի ինայէթ վէ մէրհամէթլէ թամ-
լանարրան Օ տուր :

Արզուլարընը խայրլա տօյուրան Օ տուր ,
կէնճլիյին զարթալընքի կիպի թալէլէնէ-
ճէք աիր :

Բապալ ճիւմլէ մագլուժարա ինայէթ
վէ հագդ իճրա էտէր :

Բապալ քէնաի թարիպլէրինի Մովսէսէ ,
վէ քէնաի իրատէթինի Իսրայէլին էվլատ-
լարընա պիլտիրաի :

Բապալ շէֆիգ վէ բահիմ , սապրլը վէ
ինայէթի չօգ սոր :

Բապալ պիլլէ տայիմա էօլքէլէնիմէլ , վէ
իլէլէպէտ էօճ սագլամագ :

Բապալ պիլլէ կիւնահլարըմըլա կէօրէ
մուսամէլէ էթմէտի , վէ իսեանըմըլա
կէօրէ պիլլէ միւճագաթ վէրմէտի :

Իլլա սէմա զէմինաէն եիւքսէք օլ-
տուղու կիպի , էօյլէ տէ Բապալ քէնաի

այնպէս զօրացոյց տէր զողորմութիւն
իւր ի վերայ երկիւղածայ իւրոց :

Որչափ հեռի են արեւելք յարեւմտից ,
այնչափ հեռի արար ի մէնջ զանօրէնու-
թիւնս մեր :

Որպէս զթայ հայր ի վերայ որդւոց
իւրոց , այնպէս զթայի տէր յերկիւղածս
իւր :

Զի նա զիտաց զստեղծուածս մեր , և
յիշեաց թէ հոգ եմք :

Մարդոյ՝ որպէս խոտոյ են աւուրք
իւր . որպէս ծաղիկ վայրի՝ այնպէս ծաղկի :

Շնչէ ի նմա հողմ՝ և ոչ է , և ոչ եւս
երեւի տեղի նորա :

Բայց ողորմութիւն տեսառն մնայ յա-
ւիտեանս յաւիտենից ի վերայ երկիւղա-
ծայ իւրոց , և արդարութիւն նորա յորդ-
ւոց մինչև յորդիս :

Ոյք պահեն զուխտս նորա , յիշեն ըզ-
պատուիրանս նորա և առնեն զնա :

Կնայէթինի քէնտինաէն գօրգանլարն
իւղէրինէ սապիթ գրլսը :

Շարգ զարպսան նէ՝ գաստար ուղադ
իսէ , բոհանլարըմըզը պիլտէն օ գաստար
ուղադ իթաի :

Փէտէր քէնաի էվլատլարնա նա՛սըլ
չէֆգաթ էտէր ոէ , Րապպ քէնտինաէն
գօրգանլարա էօյլէ չէֆգաթ էտէր :

Զիրա օ պիղիմ հարատըլըչըմըզը պիլ-
տի , վէ թօփրադ օլտուղուժուղու տէր-
խաթը էյլէտի :

Ինտանըն կիւնլէրի օթ կիպի տիր .
սահրա չիչէյի կիպի չիչէքլէնիր :

Անըն իւղէրինաէն ըւղկիար կէչէր ,
վէ օ ժահվ օլուր , վէ արթըգ հէրի կէօ-
րիւնմէզ :

Հաքին Րապպըն ինայէթի՝ քէնտինաէն
գօրգանլար իւղէրինաէ , վէ ատալէթի՝
էվլատստան էվլատա իլէլէպէա պազը սոր :

Անլէր քի անըն ահալարընը Նըֆզ ,
վէ անըն թէնպիհլէրինի տէրիաթը վէ
իճրա էտէրլէր :

Տէր յերկինս պատրաստեաց զաթոռ
իւր , արքայութիւն նորա ամենեցուն
տիրէ :

Օրհնեցէ՛ք զտէր ամենայն հրեշտակք
նորա՝ հզօրք զօրութեամբ . ոյք առնէք
զբան նորա ի լսել ձայնի պատգամաց
նորա :

Օրհնեցէ՛ք զտէր ամենայն զօրութիւնք
նորա , պաշտօնեայք և արարողք կամոց
նորա :

Օրհնեցէ՛ք զտէր ամենայն զօրծք նո-
րա . զի ընդ ամենայն տեղիս է տէրու-
թիւն նորա . օրհնեա՛ անձն իմ տէր :

Աստուծո 142

Տէր լո՛ւր ազօթից իմոց . ունկնդի՛ր
խնդրուածաց իմոց ճշմարտութեամբ զով :

Լո՛ւր ինձ արդարութեամբ զով , և մի՛
մտաներ ի դատաստան ընդ ծառայի քում .
զի ոչ արդարանայ սուաջի քո ամենայն
կենդանի :

Բապպ թախթընը սէմատա գուրտու ,
անըն փատիշահլըղը ճիւմէյէ Նիւքմ էտէր :

Էյ գուլվէթ ճիհէթիյլէ միւզթէտիր
օլան ճիւմէ մէլէքլէր , Բապպա համա ու
սէնա էտինիզ . սիզ քի անըն իշամընըն
սէսասընը իշիթտիյինիզտէ էմրինի իճրա
էտէրսինիզ :

Էյ անըն ճիւմէ ասքէրլէրի , անըն
միւրասընը իճրա էտէն խատէմէսի , Բապ-
պա համա ու սէնա էտինիզ :

Էյ անըն ճիւմէ մախլուգաթը , Բապ-
պա համա ու սէնա էտինիզ . զիրա անըն
Նիւքիւմէթի Նէր Էէրէ շամիլ տիր : Էյ ճու-
նըմ , Բապպա համա ու սէնա էյլէ :

Մէզմուր 142

Եա Բապպ , Նիյազըմը իշիթ . տիլէքլէ-
րիմի հագիգաթընլա տինլէ :

Ատալէթինլէ պանա իշիթ , վէ գու-
լունլա մուհաքէմէյէ կիրմէ . զիրա հու-
զուրընտա Նիչ պիր մախլուգ պէրաաթ
էտէմէզ :

Հսկած հաց թշնամին զանձն իմ . խո-
նարհ արար յերկիր զկեանս իմ . և նըս-
տոյց զիս ի խաւարի որպէս մեռեալ յա-
ւիտենից :

Ձանձրացաւ յիս հոգի իմ . և սիրտ իմ
խռովեցաւ յիս :

Յիշեցի զաւուրսն զառաջինս , խորհե-
ցայ յամենայն գործս քո . յարարածս ձե-
ռաց քոց խորհեցայ , և համբարձի առ քեզ
զձեռս իմ :

Անձն իմ որպէս երկիր ծարաւի է առ
քեզ . վաղժազակի լո՛ւր ինձ տէր , զի
նուաղեցաւ յինէն հոգի իմ :

Մի՛ գործուցաներ զերեսս քո յինէն ,
նմանիցիմ աշնոցիկ , ոյք իջանեն ի գուր :

Լսելի արա՛ ինձ առաւօտու զողորմու-
թիւնս քո . զի ես ի քեզ տէր յուսացայ :

Յո՛ւց ինձ ճանապարհ՝ յոր և գնացի .
զի առ քեզ տէր համբարձի զանձն իմ :

Փրկեա՛ զիս ի թշնամեայ իմոց տէր , զի
զքեզ ապաւէն ինձ արարի :

Տեւչմէն ճանրմը գովաւտար . էօմրիւ-
միւ եէրէ դատար էնտիրտի , վէ պէնի իլ-
էլէպէտ էօլմիւշ կիպի գարանլըգտա օ-
թուրթտու :

Բուհում տէրունիմտէ օսանտը , վէ
գալպիմ ալթիւսթ օլտու :

Գատիմ կիւնլէրի տէրթտաթ էյլէտիմ .
պիւթիւն իշլէրինի թէֆէքքիւր էթտիմ .
էլ իշլէրին իշուն տիւշիւնտիւմ վէ էլլէ-
րիմի սանա գաւորրարմ :

Ճանըմ սուսուզ եէր կիպի սանա սու-
սամըշ տր . եա Բապպ , պանա թէզ էշիթ .
զիրա բուհում տէրունիմտէ պայրլար :

Պէնտէն տիտարընը չէվիրմէ , քի չու-
գուրա էնէնլէրէ պէնլէր օլմայլմ :

Սապահլայըն ինայէթինի պանա իշիթ-
տիր , զիրա , եա Բապպ , սանա կիւ-
վէնտիմ :

Կիտէճէյլմ եօլու պանա կէօսթէր , եա
Բապպ , զիրա ճանրմը սանա սորզ էյլէտիմ :

Պէնի տիւշմէնլէրիմտէն գուրթար , եա
Բապպ , զիրա սանա սըղընտարմ :

Ուսո՛ր ինձ առնել զկամս քո, զի դու
ես Աստուած իմ :

Հոգի քո բարի առաջնորդեցէ ինձ ի
յերկիր ուղիղ :

Վասն անուան քոյ տէր՝ կեցուցես
զիս : արդարութեամբ քով : հանցես ի նե-
ղութենէ զանձն իմ :

Ողորմութեամբ քով սատակեա՛ր զթշ-
նամիս իմ . և կորո՛ր զամենայն նեղիչս
անձին իմոյ, զի ես ծառայ քո եմ :

Փառք հօր և լին :

ՆԵՐՍԷՍ ՇՆՈՐՀԱԼԻՆ

Յիշեցուք ի զիշերի զանուէն քո տէր :

Բղխեցեն սիրտք մեր զբան բարի . և
լեզուք մեր պատմեցեն զգործս երկնաւոր
թագաւորիդ :

Ի մէջ գիշերի յարուցեալ խոստովա-
նեցուք զքեզ տէր :

Իրատէթինի իճրա էթմէյի պանա էօյ-
րէթ . զիրա Ալլահըմ սէն սին :

Սէնին քէրիմ բուհուն պէնի տօղրու
հօլա իրչատ էյլէսին :

Եա Բապպ , իամին իչուն պէնի իհեա
էյլէ . տաալէթինլէ ճանրմը միւղայադա-
տան գուրթար :

Իրայէթինլէ աիւշմէնլէրիմի հէլաք էյլէ ,
վէ ճանրմա սըգընթը վէրէնլէրին ճիւմլէ-
սինի մահվ էյլէ . զիրա պէն սէնին գու-
լունում :

ԿԻՃԷ ՆԱՂՄԷՍԻ

Եա Բապպ , կիճէլէյին իամինի զիքը
էտէճէյիղ :

Գալպիմիղաէն հիւսնի քէլամ ճօչաճագ ,
վէ լիսանրմըղ սէն սէմալի մէլիքին իչլէ-
րինի վաաֆ էտէճէք :

Եա Բապպ , կիճէնին եարըսընտա գալ-
գարագ սանա համա էտէճէյիղ :

Զաղօթս մեր տապուք քեզ տէր . ի
զաւիրթս քո ի մէջ նոր Նրուսողէմի :

Ի գիշերի համբարձցուք զձեռս մեր
սրբութեամբ առ քեզ տէր :

Ի ձայն գոհութեան ամենայն հոգիք
օրհնեցէք զտէր :

Զարթիք փառք իմ զարթիք . և ես
զարթեայց առաւօտուց . ալէլուիա :

Զարթիք ընդ զուարթունս , մանկունք
վերինն սիօնի . ալէ :

Զարթիք որդիք լուսոյ , ի յօրհնութիւն
հօրն լուսոյ . ալէ :

Զարթիք փրկեալք արեամբ . և տուք
զփառս փրկողին . ալէ :

Զարթիք նոր ժողովուրդք , նոր երգս
առեալ նորագողին . ալէ :

Զարթիք հարսունք հոգւով , սպաս-
եալք գալոյ սուրբ փեսային . ալէ :

Զարթիք վառեալք լուսով ըստ իմաս-
տուն սուրբ կուսանացն . ալէ :

Եւ Րապպ , նիյազլարըմըզը . եէնի
Երուսաղէմին էյվանընսա , սէնին հուզու-
րընա թազտիմ էսէճէյիզ :

Եւ Րապպ , կիճէլէյն էլիմիզի գուտ-
սիյէթլէ սանա գալտրրաճաղըզ :

Էյ պիւթիւն ճանլար . թէչէքքիւր սէ-
տասրյա Րապպա համա էտինիզ :

Ույանըն , ես պէնիմ շէրէֆիմ օլան
մախլուգաթ , ույանըն , սէհէր վազթընսա
պէնսէ ույանայրմ : (Սադմ . 57 . 8) :

Էյ օղարը Սիօնուն էվլատլարը . մէ-
լէքլէր իլէ պէրապէր ույանըն :

Էյ նուրուն էվլատլարը . նուրն փէ-
տէրինէ համա էթմէք իչուն ույանըն :

Էյ գան վասրթասրյա խէլաս պուլ-
մուշլար , ույանըն , վէ խէլասքեարա համա
արզ էտին :

Էյ եէնի գալմլար , ույանըն , վէ թէճ-
տիտ էտէնէ եէնի իլահլէր օգուշուն :

Էյ լուհրլա կէլին օլանլար , ույանըն .
տղիզ կիւվէյինին գուտոււմընա պէքլէյին :

Ույանըն , վէ աղըլլը պաքիրէլէր մի-
սալի ըշըզլարընըզը եագըն :

Զարթիք պատրաստեցէք իւր լապտերայի զջերմ արատառուս . ալէ :

Զարթիք և մի՛ ննջէք , նման յիմաստ կուսից նիրհէք . ալէ :

Զարթիք երկիրպաղցուք և արատառուօք զայս տասացուք . ալէ :

Զարթիր քնդէ՛ր ննջես , տէր մի մեր . թեր զմեզ խապառ :

Արի տէր օգնես մեզ , տացուք անուանիք քում զփառս :

Այժմ և յաւէտ . Հօր և Որդւոյ . և Սուրբ Հոգւոյն . ամէն :

Զարթուցեալքս ի զբաղմանէ գիշերային հանգստենէ :

Շնորհացէ մեզ մարդատէր տէր մխիթարութիւն և ի սփոփանս եկեղեցւոյ :

Ահիւ և դողութեամբ կացցուք ի յաւիթս :

Եկեալ խոստովանեսցուք զյանցանս ,

Ուշանըն , ֆէնէրլէրինիդէ եադ օլմագ
լէրէ հէրարէթլի կէօզ եաչլարը հազըր-
նը :

Ուշանըն , վէ ուշումայըն . ահմագ պա-
քէրէլէր միսալի ուշուզլումայըն :

Ուշանըն , սէճաէ էտէլիմ , վէ կէօզ
Կաչըլա պուշուս տէյէլիմ .

«Ուշան , եա Բապպ , նի՞չուն ուշուր-
տուն , պիղի էպէտէն ըէտա էթմէ »
(Սաղմ . 44 . 23) :

Գալզ , եա Բապպ , պիղէ եարտըմ
էյլէ . իամինէ համտլար սունալըմ :

Փէտէրէ , էվլասա , վէ Աղիզ Բուհա
չիմաի վէ իլէլէպէտ , ամին :

Կէճէնին ըահաթընտան պիղ ուշանտըգ ,
Միւրիււվէթ քեար Բապպ պիղէ քիլի-
սանըն թէսէլլիսինի իհսան էթսին :

Գօրգու վէ տիթրէմէ իլէ տիւայա սու-
րալըմ :

Կէլինիզ կիւհահլարըմըզը իգրար էտէ-
լիմ ,

Եւ գտցուք ի Բրիստոսէ զքաւութիւն
և զմեծ զոգորմութիւն :

ԵՐԳ ԱՌԱՒՕՏԵԱՆ

Առաւօտ լուսոյ ,
Արեգակն արդար ,
Առ իս լոյս ծագեալ :
Բղխումն ի հօրէ ,
Բղխեալ ի հողւոյս ,
Բան քեզ ի հաճոյս :
Գանձդ ողորմութեան ,
Գանձիդ ծածկելոյ ,
Գտող զիս արա՛ :
Դուռն ողորմութեան ,
Դաւանողիս բա՛յ ,
Դստեցո՛ւ վերնոցն :
Երբեակ միութիւն ,
Եղելոց խնամող ,
Եւ ինձ ողորմեա :
Զարթի՛ր տէր յօգնել ,
Զարթո՛ւ զթմրեալս ,
Զուարթնոց նմանիլ :

Վէ Քրիստոստան քէֆարէթ վէ աղիմ
ինայէթ զապուլ էտէլիմ :

~~~~~

ՍԱՊԱՀ ՆԱՂՄԷՍԻ

էյ նուրը սապան ,
Վէ Շէմսի սալան ,
Նուրուն վէր պանա :
Փէտէրաէն ճօշան ,

Ճօշտուր ճամբուման

Սանա խօշ քէլամ :

Բանմէթ խաղնէսի ,

Կիզլի խաղնէնի

Պուլտուր աճիպէ :

Աչ պապը բանմըն

Միւմին զուլունա ,

Նոսպ էթ սէմայա :

Իւշիւք վէ պիրլիք ,

Ճիւմէյէ չէֆիդ ,

Բանմ էթ պանա տա :

Ույան , եա Բապպի ,

Պէնի աէ ույարթ ,

Մէլէքլէր կիպի :

էդ հայր անակիղըն ,
 էակից որդի ,
 է միշտ սուրբ հոգի ,
 Ընկա՛լ զիս զթաժ ,
 Ընկա՛լ ողորմաժ ,
 Ընկա՛լ մարդասէր :

Թագաւոր փառա՛յ ,
 Թողութեանց տուող ,
 Թո՛ղ ինձ զյանցանա :
 Ժողովող բարեաց ,
 Ժողովեա՛ և զիս ,
 Ժողովս անդրանկաց :
 Ի քէն տէր հայցեմ ,
 Ի մարդասիրէդ ,
 Ինձ բժշկութիւն :
 Լե՛ր կեանք մեռելոյս ,
 Լոյս խաւարելոյս ,
 Լուծանող ցաւոյս :

Խորհրդոց զիտող ,
 Խաւարիս շնորհեա՛ ,
 Խորհուրդ լուսաւոր :
 Մընունդ հօր ծոցոյ ,

Էզելի Փէտէր ,
 Էպէտի Էվլատ ,
 Ազիլ Բուհուլլահ ,
 Գապուլ էթ րահման ,
 Գապուլ էթ րահիմ ,
 Գապուլ էթ քէրիմ :
 Ճէլիլ Մէլիյիմ ,
 Ղաֆուր ու րահիմ ,
 Սիվի էթ կիւնահիմ :
 Սալիհէր Բապպը ,
 Պէնի ճէմ էյլէ ,
 Սատըղլար իլէ :
 Տիլէրիմ սէնտէն ,
 Բէրէմքեանիմտէն ,
 Պանա չիֆա վէր :
 Մէվթիմէ հայաթ ,
 Զուլմէթիմէ նուր ,
 Տէրաիմէ նէճաթ :
 Էֆքեարը կէօրէն ,
 Տէֆ էյլէ պէնտէն
 Գարանլըգ ֆիքրի :
 Մէվլուտը Եէզտան ,

Ծածկելոյս ստուերաւ ,
 Ծագեա՛ լոյս փառաց :
 Կենարար փրկիչ ,
 Կեցո՛ղմեռեալս ,
 Կանդնեա՛ղգըլորեալս ,
 Հաստեա՛հաւատով ,
 Հաստատեա՛յուսով ,
 Հիմնեցո՛ սիրով :

Զայնիւս աղաչեմ ,
 Զեռօքս պաղատիմ ,
 Զիր բարեաց շնորհեա :
 Ղամբարամբ լուսոյ ,
 Ղեկավար ճարտար ,
 Ղօղեալս ամբացո՛ :
 Ծառաղայթ փառաց ,
 Ծանաղարհ ինձ ցո՛յց ,
 Ծեպել ի յերկինս :
 Միածինդ հօր ,
 Մո՛յժ զիս յառադասու .
 Մաքուր հարսանեացդ :

Յորժամ դաս փառօք ,
 Յահագին աւուրն ,

Զուլմէթտէ գալտըմ՝
Նուր էյլէ ինսան :

Սէլասքեար դատըր ,
Էօլմիւշէմ տիրիլթ ,
Տէվրիլաիմ գալտըր :
Իման , իւմիտիմ ,
Վէ մուհապպէթիմ
Գալպիմտէ արթըր :
Գօլլար աչսորագ ,
Նիյաղ էտէրիմ ,
Լուլթֆուհն վէր քէրիմ :
Նուր մաշալանլա ,
Մահիր տիւմէնճի ,
Գըլ պէնի ինտա :

Ճէլալ փէրթէվի ,
Եօլ կէօսթէր պանա ,
Զըգամ սէմայա :
Պէնի տէ , Յիսուս ,
Հըսսէտար էյլէ
Փաք տիւլիւնիւնէ :
Հիյպէթլի կիւնտէ ,
Սօն կէլիլինտէ ,

Յիշեա՛ զիս Քրիստոս :
 Նորոգող հնութեանց ,
 Նորոգեա՛ և զիս ,
 Նորոգ զարգարեա՛ :
 Շնորհատու բարեա՛յ ,
 Շնորհեա՛ զքաւութիւն ,
 Շնորհեա՛ զթողութիւն :
 Ուրախացո՛ւ տէր ,
 Ոգւոյս փրկութեամբ ,
 Այր վառն եմ ի սուգ :
 Չար մշակողին ,
 Չար սերմանց նորին ,
 Չորացո՛ւ զպատուին :
 Պարգեւիչ բարեաց ,
 Պարգեւեա՛ իմոց ,
 Պարտեացս թողութիւն :
 Զուր շնորհեա՛ աչացս ,
 Զերմ հեղուլ զարտօսր ,
 Զնջել ըզյանցսնս :
 Ռեախնդ քաղցու ,
 Ռամ հողոյս արբո՛ ,
 Ռահ ցո՛յց ինձ լուսոյ :

Զիքը էթ պէնի տէ :
Թէճախա էտիճի ,
Եէնի հայաթլա ,
Թէզլերն էթ պէնի :

Էյի պախչիչէր
Իհասն էտիճի ,
Ավֆ էյլէ պէնի :
Խէլաս պուլայլամ ,
Մէսրուր օլայլամ ,
Բասպլլամ Ալլահըմ :

Շէրիր չիֆթճինին
Էքսլ յի շէրրին
Մահառուուն գուրուլթ :
Նիյմէթ պախչ էտէն ,
Թաթնիր էթ պէնաէն
Հատասըղ կիւնահըմ :

Հէրարէթլի Խաշ
Ադրթսըն չէշմիմ ,
Եայգանսըն րուհըմ
Եա հայաթ սույու
Պանսըր րուհուլմու ,
Կէօթէր Խօլունու :

Սէր անուէն Յիսուս ,
 Սիրով քով ճմլեա' ,
 Սիրտ իմ քարեղէն ,
 Վասն զթութեան ,
 Վասն ողորմութեան ,
 Վերասիրն կեցո' :

Տենչալուոյք տեսեաւմք ,
 Տո'ւր ինձ յաղենալ ,
 Տէր Յիսուս Քրիստոս ,
 Բարունդ երկնաւոր ,
 Բռտեա' զաշակերտս ,
 Բամից երկնայնոց :

Յօղ արեան քո տէր ,
 Յօղեա' ի հոգիս ,
 Յնծասցէ անձն իմ :
 Իււծեալս մեղօք ,
 Իււծեալ աղաչեմ ,
 Իււսել ինձ բարիս :

Փրկիչ բոլորից ,
 Փութա' զիս փրկել ,
 Փորձութեանց մեղաց :
 Քաւիչ յանցանաց ,

Մուհապպէթ — Յիսուս ,

Մուհապպէթինլէ

Տաշ գալպիմ էրիթ :

Րահմէթին իլէ ,

Միւրվէթին իլէ

Պէնի ինկա իթ :

Նուր ախապրնլա

Հասրէթիմ աօյսուն ,

Թաթլը Յիսուսում :

Սէմավի խօճա ,

Շայիրաին նասպ էթ

Սալիհ սընֆընա :

Գանդըն չիյի

Գալպիմէ էնաին ,

Րուհում սէվլինսին :

Էրիաիմ շէրրաէ ,

Րապպ , քէրէմ էյլէ ,

Թաճլա լութֆ իլէ :

Շիֆիպ խէլապիար ,

Չօգ աուր իզվալար ,

Ահ , պէնի գուրթար :

Եա դաֆուր րահման ,

Քաւեա՛ զօրհարանս ,
 Քեզ երգել ըզխառս :
 Աստուածածնին թարեխօսութեամբն ,
 Յիշեա՛ տէր և ողորմեա :

Ա Ղ Օ Թ Ք

Զքէն դոհանաւք տէր Աստուած մեր ,
 որ շնորհեցեր մեզ հանդիստ քնոյ խա-
 դադութեամբ : Եւ զարթուցեալ ժամանե-
 ցուցեր զմեզ կանխել յերկրապաղութիւն
 ահաւոր և փառաւորեալ անուանդ քում
 սրբոյ : Տո՛ւր մեզ տէր աղաչեմք զքեզ ,
 զմնացուած դիչերիս խաչադութեամբ ան-
 ցուցանել , և զամենայն ժամանակս կենաց
 պանդխտութեան մերոյ , երկիւղիւղ քո
 տմրացո՛ւ և պահեա : Որպէս զի զդուշու-
 թեամբ՝ և անարատ վարուք կրօնաւոր-
 եաւք յայսմ աշխարհիս , ժամանեցուք
 յանքոյթ և ի՛ խաղաղ հաւահանդիստ յա-
 ւիտենական ի կեանսդ : Շնորհօք և մաղ-

Ավֆ էյլէ իհասն ,
Սուհայրմ շիւքրան :

Ն Ի Յ Ա Ջ

Ես Բապպ Ալլահըմըզ , թէչէքքիւր
էտէրիզ քի պիզէ սէլամէթ վէ բահաթ
ույզու իհասն էյլէտին . վէ պիզի ույան-
տըրտարազ , հիյպէթլի , միւհթէչէմ վէ մու-
ղատտէս խամինէ սէճատէ գըլմազա լայըզ
էյլէտին : Սանա բէճա էտէրիզ , ես Բապպ ,
կիճէնին գալան գըամընը տա սէլամէթլէ
կէշիրմէյէ հայիլ էյլէ . վէ պու դարիպ
էամրիւմիւզիւն պիւթիւն միւստէթինի
գօրգուսնլա միւհքէմ գըլ վէ հըֆիզ էյլէ :
Շէօյլէ քի պու սղէմատէ քէմալը ինթիրազ
վէ փաք սիյրէթ իյէ եաշայտարազ , էպէտի
էամրիւն սաքին վէ բահաթ լիմանընա վա-
սըլ օլալըմ , Բապպըմըզ վէ խէլասքեսարը-

դասիրութեամբ տեառն մերոյ և փրկչին
Յիսուսի Քրիստոսի : Ընդ որում քեզ հո-
ւ և հոգւոյդ սրբոյ վայելէ փառք ի-
թիւն և պատիւ . այժմ և միշտ   օրիա-
կանս յաւիտենից . ամէն :

Խաղաղութիւն ամենեցուն :
Աստուծոյ երկիրսպսեցուն :

Նայեա՛ց տէր բարերար ոգորմութեամբ
քով յերկրպագուս և ի փառադանիչս ան-
ուանդ քում սրբոյ : Տէր զօրութեանց
խաղաղացո՛ւ զանձինս մեր յամենայն սա-
տանաշտկան խռովութեանց և յաշխար-
հական զքօսանաց : Զհրեշտակ խաղաղ-
թեան քոյ առաքեա՛ առ մեզ . որ եկեազ
պահեացէ զմեզ անխռովս ի տուէ և ի դի-
շերի : յարթնութեան և ի հանդրատե՛ս
մերում : Որպէս զի բարեպաշտութեամբ
և սրժանաւորապէս քեզ տեառնդ ծառ-
յելով ի կեանս յայտասիկ . ժամանեցուք
յաւիտենական երկնից արքայութեան քոյ .
զոր պատրաստեցեր ի սկզբանէ աշխարհի
սրբոց քոյ : Եւ ընդ նոսին գոհանալով

մըզ Յիսուս Քրիստոսուն լուծի ու ինայե-
թիյլէ . քի Օնա , սէն փէտէրէ վէ Ազիզ
Րուհա՝ ֆ , սալթանաթ վէ իզզէթ եա-
զըշըր , շիմաթի , վէ աայիմա վէ իլէլէպէտ
Յամին .

Ծըւնէյե սեղանեք օրսուն .
Աղանա սեճսե գըշալըւ :

Եա քէրէմքեար Րապալ . սէնին մու-
գատտէս իամինէ սէճտէ վէ համա էտէն-
լէրէ ինայէթիյլէ հազար գըլ : Եա աաքէր-
լէրին Րապալը , ճանըմըզը ճիւմլէ շէյթանի
իզվաչարտան վէ տիւնեզվի տալկալարտան
սէլամէթ սազլա : Պիզէ սէլամէթ մէլէյինի
եէօնտէր քի , կէլիպ պիզի կիճէտէ վէ կիւն-
դազտէ , ույգուժուզտա վէ ույանըզըզը-
մըզտա էմին սազլալըն : Շէօյլէ քի պու-
էօմրիւմիւզտէ սանա տինտարըզ իլէ վէ
լայըղըլա խըզմէթ էտէրէք , տիւնեանըն
իպթիտաաընտան ազիզլէր իչուն հազրըլա-
մըշ օլտուզուն էպէտի վէ սէմալի փատի-
շահլըղընա վասըլ օլալըմ , վէ ծնլար (ազիզ-

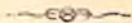
ժառաւորեացուք զհայր և զորդի և զսուրբ
հոգիդ . այժմ և միշտ և յաւեականս յա-
ւիտենից ամէն :

ՓԱՌԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ

Փառք ի բարձունս Աստուծոյ . և յեր-
կիր խաղաղութիւն , ի ժարդիկ հաճու-
թիւն : Եւ օրհնութիւն քեզ ի բարձունս .
օրհնեալ ես տէր Աստուած մեր . օրհնեմք
զքեզ և զովեմք զքեզ : Խոստովանիմք
տէր զքեզ և երկիրպագանեմք քեզ , փա-
ռաւորեմք զքեզ . զոհանամք տէր զքէն
վասն մեծի փառաց քոց : Տէր թաղաւոր
սուրբդ երկնային . Աստուած և հայր ամե-
նակալ : Տէր և որդի հօր միածին Յիսուս
Քրիստոս և սուրբ որդի : Տէր Աստուած
գառն Աստուծոյ և որդի հօր , որ սուեր
զմերս ի կուսէն : Ողորմեցար , բարձեր
զմեզս աշխարհի . և արդ ընկալ զաղա-
չանս մեր : Սուրբդ սր նստիս ընդ աջմէ
հօր՝ ողորմեաց մեզ : Զի դու միայն սուրբ ,

լէր) իլէ պերապէր Փէտէրէ , էվլատա վէ
Ազիզ Բուհա շիմաի վէ իլէլէպէտ համալար
սուհալրմ . ամին :

ՀԱՄՏ ՆԱՂՄԷՍԻ

Երևէլէրաէ Ալլահա համա , եէր իւղէ-
րինաէ սէլամէթ , ասէմլէրաէ հիւսնի րիզա
օլսուն : Վէ սանա երևէլէրաէ շիւքր օլ-
սուն . Եա Բապպ Ալլահրմը , միւպարէք
սին սէն . սանա համա ու սէնա էտէրիզ :
Եա Բապպ , սէնի իզրար էտէրիզ վէ սանա
սէճաէ գրլարրզ : **Սէնի** թազիմ էտէրիզ .
Եա Բապպ , ազիմ սալթանաթըն իչուն
սանա շիւքր էտէրիզ : Եա Բապպ , մէլիք ,
մուգաստէս , սէմալի , Ալլահ վէ գասիրի
մութլագ փէտէր : Բապպ , վէ Փէտէրին
պիրիճիք էվլատը Յիսուս Քրիստոս , վէ
Ազիզ Օղուլ , Եա Բապպ Ալլահ , Ալլահըն
Գուզուսու վէ Փէտէրին էվլատը , սէն քի
պիքիրաէն՝ պիզիմքինէ պէնդէր թէն ալ-
արն : Բահմ էթալին . տիւնհանըն կիւնա-

հրնր զաղարարն . զէ չիմաի բէճաղարըմըր
 զապուլ էյլէ : Եւ փէտէրին սաղընաւ օ-
 թուրան Ազիզ . պիղէ բահմ էյլէ : Զիրա
 ահճազ սէն ազիզ սին , ահճազ սէն միւ-
 թաալսին , ահճազ սէն Բապարմըզ սին ,
 Յիսուս Քրիստոս : Եւ Բապա զէ Ազիզ
 Բուհ , սէն յի փէտէր իլէ պէրապէր իզ-
 զէթատա Ալլահ սին : Ամին :

ԵՐԻՆԻ զԵԱԹ

Վէ հէր սաաթ համա էտէրիզ , եւ
 Բապա , զէ սէնին մուգատտէս իամինէ
 էպէտիւլապատ սէնա օղուրուզ : Եւ Բապա
 պու կիւնիւ սէլամէթ կէչիրմէյէ հայիլ էյլէ ,
 զէ պիղի կիւնահարզ հըֆիլ էյլէ : Միւսա-
 րէք սին սէն , եւ պապաղարըմըրն Բապա
 Ալլահը , սէնին իամի աղիզին իլէլէպէա
 միւհթէյէմ զէ մուազզամ սոր : Եւ միւ-
 սարէք Բապաի , տաալէթինի պանա թա-
 լիւմ էյլէ : Եւ Բապա , սէն պիղէ հէսլաէն
 հէսլէ մէլճա օլտուհ : Պէն տաիսի բէճա

դու միայն բարձրեալ ես, դու միայն տէր
մեր Յիսուս Քրիստոս: Տէր և հոգիդ
սուրբ՝ որ ի փառս Աստուած բնդ հօր
ամէն:

Երկրորդ մաս

Եւ յամենայն ժամ օրհնեմք զքեզ,
տէր և զովեմք զանուն սուրբ քո՝ յա-
ւիտեան և յաւիտեանս յաւիտենից: Ար-
ժանի որա տէր զօրս զայն խաղաղու-
թեամբ, և առանց մեղաց պահեա զմեզ:
Օրհնեալ ես տէր Աստուած հարցն մերոց,
զովեալ և փառաւորեալ է անուն սուրբ
քո յաւիտեանս, ամէն: Օրհնեալ տէր՝
ուսո՛ ինձ զարդարութիւնս քո (եղիցս
կրկնեա՛): Տէր ապաւէն եղեր մեր յազդէ
յազդ: Ես ազաչեմ տէր ողորմեա ինձ և

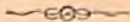
էտէրիմ, հա Րապալ, պահա բահմ էյլէ վէ ճանըմա չիֆա վէր. զիրա սահա գարչը կիւնահ իշլէտիմ: Եա Րապալ ինայէթինի պիզէ կէտթէր վէ խէլատընը պիզէ իհասն էյլէ: Եա Րապալ, ինայէթինի էպէտի տիր. էլլէրինին իշլէրինտէն հիւզ չէվիրմէ: Եա Րապալըմ, սէնի պահա մէլճա էթտիմ. իրաաէթինի իճրա էթմէյի պահա էօյրէթ. զիրա սէն Ալլահըմ սըն: Եա Րապալ, հալլաթ փուհարը սէնտէ տիր, վէ հիւզիւնիւն նուրուլլա նուրու կէօրիւրիւղ: Եա Րապալ, սէնի թանրյանլարըն իւզէրինէ ինայէթինի չավարը:

(Իշպու համա նաղմէսինին պաշլանկըճը, Րապալըմըզըն առդատուդու կիճէ մէլէքլէր թարաֆընտան թէրէննիւմ էտիլմիշ տիր: Վէ պիրինճի զըսմ սօնուհա գատար, առաքեալլարտան ըսվայէթէն՝ Իսթանպօլ Սինօդուհաա, իքինճի զըսմ տախի Նփիստոս Սինօդուհաա Ս. Հայրապետէր թարաֆընտան ինչատ էտիլմիշ տիր:)

բժշկեա՛ր՝ զանձն իմ՝ ևս մեղայ քեզ՝ Յոյց
մեզ տէր զոգորմութիւնս քո՝ և զփրկու-
թիւնս քո տուր մեզ՝ Տէր ոգորմութիւն
քո յաւիտեան՝ զգործս ձեռաց քոց մի՛
անտես առներ՝ Տէր իմ զքեզ ապաւէն
ինձ արարի՝ ուստ ինձ առնել զկամս քո՛
զի դու ևս Աստուած իմ՝ Ի քէն է տէր՝
աղբիւր կենդանութեան՝ և լուսով երե-
ւաց քոց տեսանեմք զլոյս՝ Մազեա զո-
գորմութիւնս քո՛ որք ճանաչեն զքեզ
տէր՝

Փառք՝ պատիւ և երկրպագութիւն ի
բարձունս հօր և սրբւոյ և հոգւոյն սրբոյ՝
այժմ՝ և միշտ և՛

Ա Ղ Օ Թ Ք

Ի գիշերի և ի տունջեան և յամենայն
 ժամուս զքեզ աղաչեմք, և ի քէն խրեղ-
 քեմք մարդասէր տէր: Կո՛ւր մեզ Աս-
 տուած փրկիչ մեր. խոնարհեսցի՛ ունկն քո
 ի խնդրուածս մեր. զի մի՛ ունայն յիցին
 վաստակք ծառայից քոց. այլ համարեա՛
 զաշխատութիւնս մեր ի դործ արդարու-
 թեան, և ի սլառել աստուածաշատու-
 թեան: Ընկա՛լ տէր՝ զաղօթս և զերկր-
 սղաղութիւնս մեր, և հասա՛ մեզ զողոր-
 մութիւն քո առատապէս. ծածկեա՛ զմեզ
 ընդ հովանեաւ ամենազօր աջոյ քոց. զօ-
 րացո՛ զմեզ տէր. զօրութեամբ սուրբ
 հոգւոյդ. սկանա՛ զմեզ որպէս բիր աւան: Եւ
 արա՛ առ մեզ նշան բարի, ի դովեա
 և ի փառարանութիւն անուանդ. քում
 սրբոյ: Զի ի քո փառս կատարի ամենայն
 սրարածոց մշանջեհաւոր փառարանութիւն
 ի բարձունս, Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն

ՆԻՅԱԶ

Եւ միւրիւմովէն թեալ Բապայ, կիճէտէ վէ կիւնախւղտէ վէ հէր սաաթատա սանա րէճա ու նիյազ էատերիլ : Իշիթ պիղէ, եւ խէլասքեար Ալլահըմըզ, գուլաղըն ախլէք- լէրիմիղէ մէյլ էթսին : շէօյլէ քի գուլլա- րընըն էմէքլէրի պօշա չըզմատըն : Իլլա զահմէթլէրիմիղի՝ սալահ տմէլի վէ աին- տարլըզ մէյվէսի տէյու գապուլ էյլէ : Եւ Բապայ, նիյազ վէ սէճաէմիղի գապուլ էյլէ, վէ պունա մուգապիլ ինայէթինի պիղէ ճէօմէրաճէ իհասն էյլէ հէր շէյլէ գաարը սաղ էլինին կէօլկէսի ալթընտա պիղի հըֆիլ էյլէ : Եւ Բապայ, Ապիլ Բուհունուն գուլ- վէթիլլէ պիղի գուլվէթլէնաիր, պիղի կէօլ պէպէյի կիպի սաղլա, վէ մուգատաէս իս- մինէ համա ու սէնա էյլէմէմիլ իչուն պիղէ իսայր սլամէթ կէօսթէր : Զիրա ճիւմլէ մախուլուգաթըն սապիմի համա ու սէնա- լարը, եիւքսէքլէրաէ սէնին — Փէտէրին :

սրբոյ . այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից . ամէն :

Խաղաղութիւն ստեղծուին :
Աւսուծոյ երկիրպագեացուք :

Հովիւ քաջ , հովիւ բարի և յաւիտեանս ,
հաշկա՛ց և այց արա՛ւ ընտաւոր հօտի քոյ ,
զոր ժողովեցեր առ քեզ զթու թեամբ քով :
Զի քո առաջի կամք տէր , և առ ի քէն ողորմութեանցդ և զթու թեանցդ
տկն ունիմք : Զամենեւեան օրհնեա՛ւ ,
զամենեւեան իմաստնայո՛ւ , զամենեւեան
լուսաւորեա՛ւ , և ամենեցո՛ւ պարգեւեա՛ւ
զերկնից արքայութիւնդ . Վասն զի դու ես
Տէր կենաց , և Աստուած ողորմութեանց ,
և քեզ վայելէ փառք իշխանութիւն եւ պատիւ
այժմ եւ միշտ եւ :

ԼՈՒՍՈՅ ԵՐԳ

Լո՛յս , արարիչ լուսոյ , առաջին լոյս
ընակեալդ ի լոյս անմատոյց . Հայր երկ-

Էվրատրն վէ Ազիզ Բուհուն շէրէֆինէ
 Իճրա օլունուր . շիմար վէ իլէլէպէտ ամին :

Ճիւմէկ սեշամէք օշուն :

Աշրահա սեհսե գըրաղլ :

Եա մէրա չօպան . էյի վէ էպէտի չօ-
 պան . ինայէթինլէ հուզուրընա ճէմ էթմիշ
 օլտուղուն մանէվի սիւրիւնէ հաղար գըլ
 վէ զիյարէթ էյլէ : Զիրա , եա Բապա ,
 հուզուրընաա տուրուրուզ , վէ սէհաւէն
 կէլէճէք մէրհամէթ ու ինայէթէ պէքլէրիզ :
 Ճիւմէմիզի միւպարէքլէ , ճիւմէմիզի
 թալիմ էյլէ , ճիւմէմիզի թէնվիր էյլէ ,
 վէ ճիւմէմիզէ սէմավի փատիչահլըղընը
 իհասն էյլէ : Զիրա սէն հայաթ վէրիճի
 Բապա վէ ինայէթլի Ալլահ սըն : Վէ իզ-
 զէթ , հիւքիւմէթ վէ սալթանաթ սանա
 եազըչըր . շիմար վէ տայիմա վէ իլէլէպէտ
 ամին :

ՆՈՒՐ ՆԱՂՄԷՍԻ

Եա' հուր , խալիզի հուր , իլք հուր ,
 եազլաշըլմազ հուրաա սաքին օլան սէ-

նաւոր , ի դասուց լուսեղինացն օրհնեալ .
 ի ծագել լուսոյ առաւօտուս , ծագեա ի
 հոգիս մեր զլոյս քո խմանալի :

Լո՛յս , ի լուսոյ ծագումն արեգակն ար-
 դար , անճառ ծնունդ հօր Որդի . յառաջ
 քան զարե անուն քո գովեալ ընդ հօր .
 ի ծագել լուսոյ առաւօտուս , ծագեա ի
 հոգիս մեր զլոյս քո խմանալի :

Լո՛յս , ի հօրէ բղխումն արիւր բարու-
 թեան , Հոգիդ սուրբ Աստուծոյ . մանկունք
 եկեղեցւոյ ընդ հրեշտակս զքեզ բարե-
 բանեն . ի ծագել լուսոյ առաւօտուս ,
 ծագեա ի հոգիս մեր զլոյս քո խմանալի :

Լո՛յս , երբեակ և մի անբաժանելի սուրբ
 երրորդութիւն . զքեզ ընդ երկնայնոցն
 երկրածինքս միշտ փառաւորեմք . ի ծագել
 լուսոյ առաւօտուս , ծագեա ի հոգիս մեր
 զլոյս քո խմանալի :

մազի փէտէր . սէն քի նուրանի մէլէքէր
պնփընատան ինթիշամ ալրբարն . սապանըն
նուրու սողսուղու զէմանտա , բուհումու-
ղա սէնին մունէվի նուրունու իշրագ էյլէ :

Եա' նուր , նուրանի սողան սալան կիւ-
նէշի , փէտէրտէն վասփ օլունմազ սու-
րէթաէ սողան էվլատ . սէնին խամրն կիւ-
նէշտէն էվվէլ փէտէրլէ պէրապէր թէմ-
ճիա օլունուր . սապանըն նուրու սողսու-
ղու զէմանտա , բուհումուղա սէնին մա-
նէվի նուրունու իշրագ էյլէ :

Եա' նուր , փէտէրտէն ճօշան , նիյմէթ-
լէր փունարը . Ազիզ Բուհուլլան . քիլի-
սանըն էվլասլարը մէլէքէր իլէ պէրապէր
սէնի թազիմ էաէրլէր . սապանըն նուրու
սողսուղու զէմանտա , բուհումուղա սէ-
նին մանէվի նուրունու իշրագ էյլէ :

Եա' նուր , իւշ վէ պիր այրըմազ Ազիզ
Իւշվաք . սանա սէմավիլէր իլէ պէրապէր
պիզ զէմրնի մախլուգաթ տայիմա , համա
ու սէնալար սունարըզ . սապանըն նուրու
սողսուղու զէմանտա , բուհումուղա սէ-
նին մանէվի նուրունու իշրագ էյլէ :

Ա Ղ Օ Թ Ք

Գոհանամք զքէն աէր Աստուած մեր ,
որ երևելի լուսով քով զուարճացուցեր
զամենայն արարածս քէ : Իսկ իմանալի
լուսով սլատուիրանաց քոյ՝ զամենեւեան
լուսաւորեցեր զհաւատացեալս ի քեզ : Զօ-
րացո՛ւ և զմեզ աէր՝ ի պահպանութիւն
պատուիրանաց քոյ՝ ի տուընջեանս յայսմիկ
և յամենայն ժամանակի : Որպէս զի լու-
սաւորեալ մտօք՝ միշտ զհաճոյս քո արտա-
ցուք , և հանդերձեալ բարեացդ հապուք
ընդ ամենայն սուրբս քո : Շնորհօք և
մարդասիրութեամբ տեսուն մերսյ և փրկի-
չիդ Յիսուսի Քրիստոսի , որում վայելէ
փառք իշխանութիւն և պատիւ , այժմ և ,

Խաղաղութիւն ամենեցուն :
Աստուծոյ երկիրպագեացով :

Խաղաղութիւն մեր և և կեանք՝ որ ի
հորէ առաքեցար , միածին Որդի Աստուծոյ՝

Ն Ի Յ Ա Ձ

Եա Րապոյ Ալլահըմըդ . սանա թէչէք-
քիւր էտէրիդ քի կէօրիւնիւր նուրունլա
պիւթիւն մախլուղաթը մէսրուր էյլէտին .
վէ թէնպիհէրինին մանէվի նուրունլա
տախի սանա իման էտէնլէրին ճիւմլէտինի
թէնվիր էյլէտին : Եա Րապոյ , պիդի աէ
զուվլէթլէնաիր քի , պու կիւնաէ վէ հէր
վադթատ սէնին թէնպիհէրինի հրֆիդ էտէ-
լիմ : Շէօյլէ քի ֆիքրիմիդ թէնվիր օլա-
րապ , տայիմա սանա խօշ օլանը իճրա էտէ-
լիմ . վէ ճիւմլէ սալիհէրին իլէ պէրապէր՝
հազըրլամըշ օլտուզուն նիյմէթլէրէ վաարլ
օլալըմ : Րապալըմըզ վէ խէլասքեարըմըզ
Յիսուս Քրիստոսուն լութֆ ու ինայէթիյլէ ,
քի ծնա հազըշըր շէրէֆ , հիւքիւմէթ վէ
իզլէթ , շիմաի վէ իլէլէպէա , ամին :

Ճիւնդէյե սեղաւեք օշտուն ,

Աղահա սեճսե գըղաղլը :

Եա Ալլահն պիրիճիք էվլատը , Րապ-
ալըմըզ վէ խէլասքեարըմըզ Յիսուս Քրիս-

աէր մեր եւ փրկիչ Յիստոս Քրիստոս :
 Տո՛ւր մեզ զխաղաղութիւն քո՝ զօր շնոր-
 հեցեր սրտոյ քոյ առաքելոյ . փշմամբ քո
 ի նոսա զկենդանացուցիչ եւ զամենազօր
 հոգիւք քո սուրբ : Որպէս զի եւ մեք խա-
 ղաղացեալք յամենայն աշխարհական սա-
 հեցմանց՝ լիցուք տաճար եւ լնակարան
 Աստուածային շնորհացդ . եւ զոհանալով
 փառաւորեացուք զքեզ ընդ Հօր եւ Սուրբ
 Հոգւոյդ : Քրիստոս Աստուած մեր . այժմ
 եւ միշտ եւ . :

առս , սէն փէտէրտէն կէօնաէրիլէն սէլա-
մէթիմիլ վէ հայաթլըմըլ սըն : Աղիլ ըէ-
սուլլէրինէ՝ հայաթպախը վէ հէր շէյէ գա-
տիր Աղիլ Բուհու իւֆլէյէրէք իհասն էյ-
լէտիյին սէլամէթինի պիլէ տէ պախը էթ :
Շէօյլէքի պիլ տէ ճիւմլէ ախնեկվի թէճ-
րիպէլէրտէն սալիմ օլարաղ . իլահի իհասն-
լարրնա հէյքէլ վէ մէսքէն օլալրմ . վէ հա
Ալլահրմըլ Քրիստոս , սանա , Փէտէրէ վէ
Աղիլ Բուհա , չիմաի վէ իլէլէպէս հաւա-
սւ սէնա սուհալրմ , ամին :

ԵՐԵԿՈՅԵԱՆ ԱՂՈԹՔ

Յանուհի Հօր և Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ
ամեն:

Հայր մեր որ յերկինս ես . սուրբ եղիցի
անուն քո : Եկեացէ արքայութիւն քո . ե-
ղիցին կամք քո որպէս յերկինս և յերկրի :
Զհայ մեր հանապազօրդ տո՛ւր մեզ այ-
սօր : Եւ թող մեզ զպարտիս մեր , որպէս
և մեք թողումք մերոց պարտապանաց :
Եւ մի՛ առնիր զմեզ ի փորձութիւն . այլ
փրկեա՛ զմեզ ի չարէ : Զի քո է արքա-
յութիւն և զօրութիւն և փառք յաւիտ-
եանս . ամէն :

Սաղմոս 86

Խոնարհեցո՛ տէր զունկն քո՛ և լո՛ւր
ինձ , զի աղքատ և տնանկ եմ ես :

Պահեա՛ զանձն իմ սուրբ տէր . և փրկ-
կեա՛ զծառայս քո Աստուած իմ , որ ի քեզ
յուսացայ :

ԱԳՇԱՄ ՏՈՒԱՍԸ

Փեհերին, էփասըն վե Ագիգ Բուհուն իս-
մինե . ամին:

Էյ սէմալաթտա օլան Փէտէրիմիզ .
իամին աղիզ օլտուն : Փատիշահըղըն կէլ-
սին . իրառէթին սէմատա օլտուղու կիպի ,
հէր իւղէրինտէ տախի իճրա օլունսուն :
Հէր կիւնքի էքմէյիմիզի պու կիւն տախի
վէր պիզէ : Վէ պիզի թէճրիպէյէ սալմա .
իլլա շէրրաէն խէլաս էյլէ : Զիրա փատի-
շահըզ , գուվվէթ վէ սալթանաթ իլէլէպէտ
սէնին տիր . ամին :

Մէզմուր 86

Եա Բապպ գուլաղընը մէյլ էթտիր վէ
պանա իշիթ . զիրա ֆագիր վէ տիւշկիւ-
նիւմ :

Եա Բապպ , ճանըմը փաք սագլա , վէ
գուլունու խէլաս էյլէ , եա Ալլահըմ . զիրա
սանա կիւվէնտիմ :

Ողորմեա՛ ինձ տէր , զի առ քեզ աղա-
ղակեցի զօրհանապազ , ուրախ արա՛ զանձն
ծառայի քոյ , զի առ քեզ տէր համբարձի
զանձն իմ :

Զի դու տէր քաղցր և ուղիղ ես , բա-
ղումողորմ առ ամենեւեան որք կարգան
առ քեզ :

Ունկն զի՛ր տէր աղօթից իմոց , և նա-
յեա՛ ի ձայն խնդրուածաց իմոց :

Յաւուր նեղութեան իմոյ կարգացի առ
քեզ , և լուար ինձ :

Ոչ ոք է նման քեզ յառաւածս տէր ,
և ոչ ոք է որպէս զգործս քո :

Զամենոյն ազգս զոր արարեր՝ եկեա-
ցին և երկիրազգցեն առաջի քո , և վա-
ռաւոր արասցեն զանուն քո յաւիտեան :

Մեծ ես դու տէր և առնես սքանչե-
լիս , և դու միայն ես Աստուած :

Առաջնորդեա՛ ինձ ի ճանապարհի քում ,
և գնացից ի ճշմարտութեան քում , և

Եւ Ռապալ, պանա մէրհամէթ էյլէ, զիրա հէր կիւն սանա ֆէրեատ էթաթմ. զուլունուն ճանընը մէսրուր զրլ, զիրա, եւ Ռապալ, ճանըմը սանա արլ էթաթմ:

Զիրա, եւ Ռապալ, սէն լաթիֆ վէ աօղլուսուն. սանա նիսա էտէնլէրին ճիւմ-լէսինէ մէրհամէթին չօղ աուր:

Եւ Ռապալ, նիյաղլըմը տինլէ, վէ բէ-ճալարըմըն սէսինի իշիթ:

Սրլլէթ կիւնիւմտէ սանա ֆէրեատ էթաթմ, վէ պէնի տինլէտին:

Եւ Ռապալ, իլահլար արտարնատ միս-լին եօղ աուր, վէ իշլէրինին էմաղլ պու-լունմաղ:

Խաղդ էթաթյին ճիւմլէ գապիլէլէր կէ-լիպ հուղուրընտա սէճաէ գրլաճաղլար, վէ իսմինի իլէլէպէտ թէմճիտ էտէճէքլէր:

Եւ Ռապալ, սէն ապիմ սին, վէ միւ-ճիղէլէր իշլէրտին, վէ Ալլահ հալլըրղ սէն սին:

Պէնի սէնին հօլունա իրշատ էյլէ, վէ պէն հաղիգաթընտա եէօրիւյէճէյիմ, վէ

ուրախ եղիցի սիրաւ իմ՝ երկնչիլ յան-
ուանէ քու մմէ :

Խոստովան եղէց առ քեզ տէր Ասա-
ուած իմ բոլորով սրաիւ իմով . փառաւոր
արարից զանուն քո յաւիտեան :

Մեծ եղև ի վերայ իմ ողորմութիւն քո
տէր , և փրկեցեր զանձն իմ ի դժոխոց
ներքնոց :

Աստուած՝ անօրէնք յարեան ի վերայ
իմ , և ժողովք հզօրաց խնդրեցին զանձն
իմ , և ոչ համարեցան զքեզ Աստուած
առաջի իւրեանց :

Այլ դու տէր Աստուած իմ՝ զթած ես
և ողորմած , երկայնամիտ՝ բազում ողորմ
և ճշմարիտ , նայեա՛ առ իս և ողորմեա՛ ինձ :

Տո՛ւր զօրութիւն ծառայի քոյ . կեցո՛
ղորդի աղախնոյ քոյ . և արա՛ առ իս
նշան բարութեան :

Տեոցեն ասեղիք իմ և ամաչեացեն . զի
դու տէր օգնեցիր ինձ , և մխիթարե-
ցիր զիս :

Փառք հօր և . Այժմ և միշտ և :

խամինտէն գօրղարապ գալպիմ մէսրուր
օլաճապ :

Եւ Բապալ Ալլահըմ . պիւթիւն գալ-
պիմտէն սանա համա էտէճէյիմ . խամինի
իլէլէպէտ թէճաթա էտէճէյիմ :

Եւ Բապալ . պանա ինայէթին պէօյիւք
օլտու . վէ ճանրմը տէրին հաւլիյէտէն
գուրթարալն :

Եւ Ալլահ , ֆատրղլար իւղէրիմէ հիւ-
ճիւմ էթաիլէր , վէ գօրղալարն ճիւմհու-
րու ճանրմը արատըլար , վէ քէնաիլէր ին-
տինտէ սէնի Ալլահ թանրմատըլար :

Ամմա սէն , եւ Բապալ Ալլահըմ , բա-
հիմ , շէֆիդ , սապուր , զանի վէ սահին
սին . պանա հաղար գրլ վէ բահմ էյլէ :

Գ Գուլունա գուվվէթ վէր . ճարիյէնին
ղլունու իհեա էթ , վէ պանա խայր ալա-
մէթ կէօսթէր :

Շէօյլէ քի պանա պուղղ էտէնլէր կէօ-
րիւպ ութանսըլար . զիրա սէն , եւ Բապալ ,
պանա եարսըմ էթաին վէ թէսէլլի վէրաին :

Աստուծո 91

Որ բնակեալն է յօգնութիւն Բարձրե-
լոյն , ընդ հովանեաւ Աստուծոյ յերկինս
հանգիցէ :

Ասասցէ տեառն՝ ընդունող իմ ես ,
ապաւէն իմ Աստուած , ե ես յուսամ ի նա :

Նա փրկեսցէ զիս յորոգայթէ սրտովին ,
և ի բանիցն ի խռովութենէ :

Ի թիկնամէջս իւր ընկալցի զքեզ , ի
հովանի թեւոց նորա յուսասցիս :

Որպէս զէն շուրջ եղիցի զքե. ճշմար-
տութիւն նորա :

Ոչ երկիցես դու յերկիւղէ գիշերի , ե
ոչ ի նեաէ որ թռչի ի տուէ :

Յիրէ որ շրջի ի խաւարի , ի գայթակ-
ղութենէ դիւին ի հասարակ աւուր :

Անկցին ի կողմանէ քումմէ հաղարք ,
և բիւրք ընդ աջմէ քումմէ , ե առ քեզ
ինչ որ մերձեացին :

Մէզմուր 91

Հազդ թէալանքն հիմայէսինտէ սաքին
օլան քիմսէ , սէմատա՝ Ալլահին սայէսինտէ
րահաթ էսէճէք տիր :

Օ Բապդա տէյէճէք քի , պէնիւմ փէ-
նահրմ վէ մէլճամ Ալլահ սէն սին , վէ
պէն ծնա կիւ վէնիւրիւմ :

Պէնի տվճրնքն տուգաղընտան վէ ֆէ-
տատ սէօղլէրտէն օ գուրթարաճագ :

Սէնի ումուդլենտ ալաճագ , վէ ծնուն
դանատարր ալթընտ սըղընաճագսըն :

Օնուն հագիւգաթը դալգան կիպի սէնի
սիփէր էսէճէք տիր :

Սէն կիճէ գօրգուսունտան , վէ կիւն-
տիւզիւն ուչան օգտան գօրգմայաճագսըն :

Գարանլըգտա կէզէն նէսնէլէրտէն , վէ
էօյլէ վագթընտա շէյթանըն թէօքէզինտէն
գօրգմայաճագսըն :

Նանընտա պինլէր , վէ սազ թարա-
ֆընտա ծնպինլէր տիւշէճէքլէր , լաքին
սանա ետղլաշմայաճագլար :

Բայց միայն աչօք քովք հայկացիս դու ,
և զհասուցումն մեղաւորաց անոցես . զի
դու տէր յոյս իմ ես :

Զբարձրեալն արարեր քեզ ապաւէն ,
զի ոչ հասցեն առ քեզ չարք , և տանջանք
մի' մերձեցելն ի յարկս քո :

Հրեշտակաց իւրոց պատուիրեալ է
վասն քո , ի պահել զքեզ յամենայն ճա-
նապարհս քո :

Ի բազուկս իւրեանց ընկալցին զքեզ ,
զի մի' երբէք հարցես զքարի զոտն քո :

Ի վերայ իժից և քարբից գնացես դու .
և առ ոտն իոխեացես զառիւծն և զվի-
շապն :

Քանզի յիս յուսացաւ , և փրկեցից զնա .
հովանի եղէց նմա , զի ծանկաւ զանուշ
իմ :

Կարգասցէ առ իս՝ և ես լուայց նմա .
և առ նմա եղեց ի նեղութեան :

Անճաղ կէօղլէրինէ նազար էտիպ ,
կիւնաճքիարլարն ճէզասընը կէօրէճէքսին ,
զիրա , եա Րասպ , սէն պէնիմ իւծիալիմ
սին :

Միւթտալը քէնաինէ մէլճա էթտիյին
իչուն , սանա շէրը իտապէթ էթմէյէճէք ,
վէ մէսքէնինէ էզիյէթ հազլաշմայաճազ :

Սէնին հազգընտա մէլէքլէրինէ թէն-
պին էթմիշ տիր քի , սէնի պիւթիւն հօլ-
լարընտա մուհափազա էթսինլէր :

Սէնի պազուլարը իւսթիւնտէ գալար-
րաճաղլար , քի աշաղլարընը տալա թաշա
հարիմայասըն :

Էնկէրէքլէր վէ սաղլը երլանլար իւզէ-
րինէ պատաճազսըն , արսլանը վէ էթտէրի
այազ ալթընտա չըղնայաճազսըն :

Զիրա պանա կիւվէնաի , վէ ծնու
գուրթարաճաղլիմ . պէնիմ իսմիմի թանը-
տըղը իչուն հիմայէ էտէճէյիմ :

Պանա չաղըրաճազ վէ պէն իշխտէճէյիմ ,
վէ սըգլէթինտէ ծնուն հանընտա օլա-
ճաղլիմ :

Փրկեցից և փառաւոր արարից զնա .
երկայն աւուրրք լցուցից , և ցուցից նմա
զփրկութիւն իմ :

Սաղմոս 123

Առ քեզ տէր համբարձի զաչս իմ , որ
բնակեալդ ես ի յերկինս :

Որպէս աչք ծառայի ի ձեռն տեսուն
իւրոյ . և որպէս աչք աղախնոյ ի ձեռն
տիկնոջ իւրոյ :

Այնպէս են աչք մեր առ քեզ տէր
Աստուած մեր . մինչև ողորմեացիս ի վե-
րայ մեր :

Ողորմեա՛ մեզ տէր՝ ողորմեա՛ մեզ .
զի բազում լցաք արհամարհանօք :

Եւս տուաւք լցան անձինք մեր նախա-
տանօք , որք նախատէին զմեզ , և արհա-
մարհանօք ամբարտաւանից :

Սաղմոս 54

Աստուած յանուան քում կեցո՛ղիս ,
և ի զօրութեան քում իրաւ արա՛ ինձ :

Մնաւ խելաս էտիպ շէրէֆլէհախրէճէյիմ .
չօղ կիւնլէր իլէ տօյուրուպ օնա խելասըմը
կէօսթէրէճէյիմ :

Մէզմուր 123

Եա սէմալաթատ սաքին օլան Բապպ .
կէօղլէրիմի սանա տօղրու դալարրարմ :

Գուլուն կէօղիւ էֆէհախրինին էլինէ ,
վէ ճարիյէնին կէօղիւ խաթունուն էլինէ
պողարղը կիպի :

Եա Բապպ Ալլահըմը , պիղիմ տէ կէօղ-
լէրիմիդ սէնտէ տիր . թաքի պիղէ մէր-
համէթ էտէսին :

Պիղէ մէրհամէթ էյլէ . եա Բապպ , պիղէ
մէրհամէթ էյլէ . զիրա հազարէթլէ զայէթ
սօյտուդ :

Ճանըմըղ՝ սիթէմ էտէնլէրին սիթէմին-
տէն , վէ մաղրուրլարըն հազարէթլինտէն
զիյատէսիյլէ սօլմուշ տուր :

Մէզմուր 54

Եա Ալլահ , պէնի խամինլէ իհեա էյլէ ,
վէ գուլվլէթինլէ տավամը կէօր :

Աստուած լս'ւր աղօթից խնայ , ունկն
դիր բանից բերանայ իմոյ :

Օտարք յարեան ի վերայ իմ , և հղօրք
խնդրեցին զանձն իմ , և ոչ համարեցան
զքեզ Աստուած սուաջի իւրեանց :

Ահա Աստուած օգնական իմ , և տէր
ընդունող հոգւոյ իմոյ :

Ի դարձուցանել զչարն ի թշնամիս իմ ,
ճշմարտութեամբ քով սատակեա' զնոսա :

Ես կամօք իմովք պատարագս մատու-
ցից քեզ , և խոստովան եղէց անուան
քում տէր , զի բարի է :

Յամենայն նեղութենէ իմմէ փրկեցեր
զիս , և ի թշնամիս իմ ետես ազն իմ :

Փառք հօր և , Այծմ և միշտ և :

ԵՐԳ ԿԻՐԱԿԱՄՏԻՑ

Ալէլուիա , Ալէլուիա :

Կոյս զուարթ սուրբ փառաց անմահի ,

Եւ Ալլահ, նիյազըմը իշխթ, վէ աղղըմըն քէլամլարընա գուլաղ վէր :

Էճնէպիլէր պանա գարչը այագլանտըլար, զալիմլէր ճանըմը արատըլար, վէ սէնի քէնաիլէրին ինաիմաէ Ալլահ թանըմատըլար :

Իշթէ Ալլահ պանա եարտըմճը, վէ Րապղ ճանըմը վիզայէ էտէն տիր :

Շէրրի տիւշմէնլէրիմին իւզէրինէ տէճն տէրէրէք, հագիդաթընա կէօրէ անլէրի մահվ էյլէ :

Սանա քէնաի իրատէթիմլէ գուրպան սունաճաղըմ, վէ իամինէ համա էտէճէյիմ, եւ Րապղ, զիրա քէրիմ տիր :

Պէնի հէր սըզլէթիմտէն գուրթարտըն, վէ կէօյիւմ տիւշմէնլէրիմին հէլաքընը կէօրաիւ :

ԱԳՇԱՄ ՆԱՂՄԷՍԻ

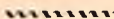
Ալէլուիա . Ալէլուիա :

Եւ էօյիւմսիւզ, սէմալի, աղիզ, հա-

հօր երկնաւորի սրբոյ կենարարի Յիսուս Քրիստոս :

Եկեալքս ի ժառնել արեղականն , ահա
սաք զլոյս երեկոյիս : Օրհնեմք զՀայր և
զՈրդի և զսուրբ Հոգիդ Աստուծոյ : Եւ
ամենեքեան ասեմք ամէն :

Արժանաւորեա զմեզ յամենայն ժամ , օրհ-
նել ձայնիւ երգով զանուն փառաց ամե-
նասուրբ Երրորդութեանդ : Որ տայ զկեն-
դանութիւն , վասն որոյ և աշխարհս զքեզ
փառաւորէ :

ՔԱՐՈԶ

Աստացուք ամենեքեան միաբանու-
թեամբ : Տէր ողորմեա' :

Տէր ողորմեա :

Վասն խաղաղութեան ամենայն աշ-
խարհի՝ և հաստատութեան սրբոյ եկեղեց-
ւոյ , զտէր աղաչեցուք . Տէր ողորմեա :

Վասն ամենայն սուրբ և ուղղափառ
եպիսկոպոսաց , զտէր աղա . Տէր ողորմեա :

Վասն հայրապետին մերոյ տեառն (ւայս

յաթպախշ Փէտէրին մուգատտէս ճէլալը-
նըն Նուրը մէօրուրը օլան Յիսուս Քրիստոս :

Կիւնէշին պաթարղը զէմանտա պիզ
հուզուրնա կէլէրէք ազշամըն նուրունու
կէօրտիւք : Փէտէրէ , էվլատա վէ Ազիզ
Րուհուլլահա համալար օգուրուզ : Վէ
ճիւմլէմիզ տէրիզ Ամին :

Սէնին մուգատտէս Իւշիւլիւնիւն ճէ-
լիլ իսմինէ իլահիլէր հաղմէսիյլէ հէր վազթ
համալար տունմաղա պիզի լայըգ էյլէ : Սէն
քի հայաթ պախշ էտէրսին , վէ պունտան
սօլայը պիւթիւն ճիհան սէնի թազիմ էտէր :

ԹԷՄԷՆՆԻՅԱԹ

Ճիւմլէմիզ իթթիֆազ իլէ տէյէլիմ .
Ես Րապպ , մէրհամէթ էյլէ :

Պիւթիւն տիւնհանըն սէլամէթի , վէ
ազիզ քիլիսանըն սապիլէ գալմասը իչուն
Րապպա հիյաղ էտէլիմ . Ես Րապպ , մէր-
համէթ էյլէ :

Ճիւմլէ ազիզ վէ սօղրու իթիգասալը
Եպիսկոպոսլար իչուն Րապպա հիյաղ էտէ-
լիմ . Ես Րապպ , մէրհամէթ էյլէ :

Պիզիմ հայրապետիմիզ Տէր . . . .

անուն) կենաց՝ և փրկութիւն հոգւոյ
նորին , զտէր աղաչեսցուք . Տէր ողորմեա :

Վասն վարդապետաց՝ քահանայից՝
տարկուադաց՝ դպրաց , և ամենայն ուխտի
մանկանց եկեղեցւոյ , զտէր աղաչեսցուք .
Տէր ողորմեա :

Վասն բարեպաշտ թաղաւորաց և Ասա-
ուածատէր իշխանաց զօրավարաց և զօ-
րաց նոցին . զտէր աղաչեսցուք . Տէր
ողորմեա :

Վասն զի Տէրն ամենակալ հազարեկե-
ցուցէ առաջի նոցա զամենայն սրտե-
րադմունա թշնամեաց . զտէր աղաչեսցուք .
Տէր ողորմեա :

Յաղաթս հարց և եղբարց մերոց՝ որք
ի գերութեան են և ի չար ծառայութեան .
զտէր աղաչեսցուք . Տէր ողորմեա :

Յաղաթս ճանապարհորդաց և նաւոր-
դաց՝ խաղաղութեամբ հասանիլ ի նաւա-
հանգիստն բարութեան . զտէր աղաչես-
ցուք . Տէր ողորմեա :

Սրբազան Կաթողիկոսուն հայաթը վէ բու-
հունուն խէլսորը իչուն Բապաա նիյազ
էտէլիմ. Եա Բապա, մէրհամէթ էյլէ :

Վարդապետէր, քահանաւար, սարկա-
ւազլար, դպիրէր, վէ քիլիսանըն հէր
դընի խատէմէսի իչուն Բապաա նիյազ
էտէլիմ. Եա Բապա, մէրհամէթ էյլէ :

Տինտար փատիշահլար վէ աշխատէրէսիմ
հիւքմատարլար, սէրասքէրէր վէ անլէ-
րին տաքէրէրի իչուն Բապաա նիյազ էտէ-
լիմ: Եա Բապա, մէրհամէթ էյլէ :

Գատիրի մութլազ Բապա անլէրէ դար-
չու տիւշմէնլէրին ճիւմլէ հիւճիւմլէրինի
մազլուզ էյլէմէսի իչուն Բապաա նիյազ
էտէլիմ. Եա Բապա, մէրհամէթ էյլէ :

Էսիրլիքաէ վէ էզլիյէթլի խըզմէթլէրաէ
պուլունան փէտէրլէրիմիզ վէ պիրասէրլէ-
րիմիզ իչուն Բապաա նիյազ էտէլիմ. Եա
Բապա, մէրհամէթ էյլէ :

Նօլճուլարըն վէ աէնիզաէ Խօլ սիւրէն-
էրին սէլամէթլէ խալըլը լիմանա վասըլ
լիմալարը իչուն Բապաա նիյազ էտէլիմ.
Եա Բապա, մէրհամէթ էյլէ :

Յաղագո հիւանդաց և ամենայն վշտացելոց՝ փութապէս առողջութեան զտէր աղաչեացուք . Տէր ողորմեա :

Յաղագո բարեխառնութեան ոգոց՝ անձրեաց քաղցրութեան , և պաղոց առատութեան . զտէր աղաչեացուք . Տէր ողորմեա :

Յաղագո ուխտաւորաց և պաղարերից ի սուրբ եկեղեցի Ասատուծոյ . զտէր աղաչեացուք . Տէր ողորմեա :

Եւ յաղագո այնոցիկ , որք մատնեալք են ի ձեռս անօրինաց վանս անուանն Քրիստոսի . զտէր աղաչեացուք . Տէր ողորմեա :

Յաղագո հոգւոյն հանգուցելոց , որք ճշմարիտ և ուղիղ հաւատով ի Քրիստոս ննջեցին . զտէր աղաչեացուք . յիշեա Տէր և ողորմեա :

Յաղագո փրկելոյ զմեզ տեառն Ասատուծոյ՝ յերեւելի և յաներեւոյթ թշնամւոյն զտէր աղաչեացուք . Տէր ողորմեա :

Խառնութեանն վէ ճիւղէ քէտէրիւններն
չափուզ շիֆա պուլմալարը իչուն Րապպա
նիյազ էտէլիմ. Եա Րապպ , մէրհամէթ էյլէ :

Հէվանն իթխաալը , ֆայտէլի եաղմուր-
լարն եաղմաար վէ մահաուլլարն պօլլու-
ղու իչուն Րապպա նիյազ էտէլիմ. Եա
Րապպ , մէրհամէթ էյլէ :

Ահար օլանլար վէ Ալլահն մուղատաէս
քիլիսաարնա հէտիյէ կէթիրէնլէր իչուն
Րապպա նիյազ էտէլիմ. Եա Րապպ մէր-
համէթ էյլէ :

Քրիստոսուն խմի իչուն գալլմլար էլինէ
տիւշմիւշ օլանլար իչուն տախի Րապպա
նիյազ էտէլիմ. Եա Րապպ , անլէրի գուր-
թար վէ մէրհամէթ էյլէ :

Հագիլի վէ տօղրու իման իլէ Քրիս-
տոստա ույուլյան ճանլար իչուն Րապպա
նիյազ էտէլիմ. Եա Րապպ , զիքր էթ վէ
մէրհամէթ էյլէ :

Րապպ Ալլահ , պիլի կէօրիւնիւր վէ
էօրիւնմէղ տիւշմէնլէրաէն ինլաս էթմէսի
իչուն , Րապպա նիյազ էտէլիմ. Եա Րապպ ,
պիլէ մէրհամէթ էյլէ :

Յիշեալիք և զամենայն սուրբս և նո-
քօք . զՏէր աղաչեսցուք :

Յիշեա տէր ևւ սղորմեա

Զերեկս մերձեալ և զառաջակայ զի-
շերս խաղաղութեամբ անյուշանել՝ հաւա-
տով ի տեսանէ խնդրեսցուք :

Շնորհեա տէր

Զնրկչտակ խաղաղութեան պահապա-
նանք մերոց ի Տեսանէ խնդրեսցուք :

Շնորհեա տէր

Զքառութիւն և զթողութիւն յանցա-
նաց մերոց ի Տեսանէ խնդրեսցուք :

Շնորհեա տէր

Զսրբոյ խաչին մեծ և կարող զօրութիւն
յօգնութիւն անձանց մերոց ի Տեսա-
նէ խնդրեսցուք :

Շնորհեա տէր

Եւ ևւս միտքան վրան ճշմարիտ և սուրբ
հաւատոյս մերոց զՏէր աղաչեսցուք :

Տէր ողորմեա

Զանձինս մեր և զմիմեանս Տեսան Աս-

Ճիւմէ ազիւլէրի տախի զիքր էտէրէք
Բապապ շիրյալ էտէլիմ . եւ Բապապ , զիքր
էթ վէ մերհամէթ էյլէ :

Պու եաղլաշան աղչամը վէ կէլէճէք
կիճէլի սէլամէթլէ կէշիրմէք իչուն իման
իլէ Բապապան թալէպ էտէլիմ . եւ Բապապ ,
իհսան էյլէ :

Սէլամէթ մէլէյինի ճանրմըպ պէքճի
օլմադ իւլէրէ Բապապան թալէպ էտէլիմ .
եւ Բապապ , իհսան էյլէ :

Գապաշաթլարմըպըն ալֆլըլընը Բապապ-
ան թալէպ էտէլիմ . եւ Բապապ իհսան
էյլէ :

Ազիլ իտաշն ալիմ վէ դատիր դուվ-
վէթինի ճանրմըպ եարալմճը օլմադ իւլրէ
Բապապան թալէպ էտէլիմ . եւ Բապապ ,
իհսան էյլէ :

Քէզալիք սահին վէ մուգատաէս իմա-
նըմըլ իչուն իթթիֆադլէ Բապապ նիյալ
էտէլիմ . եւ Բապապ , մերհամէթ էյլէ :

Կէրէք քէնաի ճանրմըպ , կէրէք եէք-
աիկէրիմիլի դատիրի մութլադ Բապապ Ալ-

տուժոյ ամենակալին յանձն արտայուք :

Քեզ աւառնդ յանձն եղիցուք :

Ողորմեա՛յ մեզ , տէր Աստուած մեր
բոտ մեծի ողորմութեան քում , աստայուք
ամենեքեան միարանութեամբ .

Տէր ողորմեա

ԱՂՕԹՔ

Լո՛ւր ձայնից մերոց տէր Աստուած
մեր . ընկա՛լ զաղաչանս մեր , զհամբար-
ձումն ձեռաց մերոց՝ և զքանս աղօթից .
սրբելով զերեկոյի պատարագս մեր ի հոս
անուշից՝ ի հաճոյս քեզ պատրաստել ,
Յաւել՝ ի մեզ տէր ամենակալ զհաւատ ,
ղոյս , զսէր , և զամենայն գործս առա-
քինութեան . որպէս զի ըստ կամաց քոց
բարեսիրաց՝ միշտ կրօնաւորեալք բարե-
պաշտութեամբ՝ ի ատէ և ի գիշերի . և
արժանաւորք եղիցուք յաղագս անձանց
մերոց փրկութեան , և վասն հոգեոր կա-
նացդ աղաչել զքեզ տէր . և անել ի

լահա թէսլիմ էտէլիմ . Եա Բապալ . սանա թէսլիմ օլուրուդ :

Եա Բապալ Ալլահըմըդ , սէնին աղիմ մէրհամէթինէ կէօրէ պիղէ մէրհամէթ էյլէ , ճիւմլէմիզ պիլիթթիֆազ տէյէլիմ , Եա Բապալ մէրհամէթ էյլէ :

Ն Ի Յ Ա Զ

Եա Բապալ Ալլահըմըդ , սէսիմիզի իշիթ . րէճալարըմըզը , էլլէր գալարըմամըզը վէ նիյազլարըմըզը դապուլ էյլէ . թաթլը րաիհալար իլէ պիրլիքտէ սուհաուզուսուզ ադչամ փէշքէշիմիզի թադաիա էյլէ , վէ սանա մադալուլ օլսուն : Եա դաաիրի մութլազ Բապալ , պիղտէ իման , իւմիտ , մուհապալէթ վէ ճիւմլէ ֆազլիլէթ ամէլլէրինի արթըր . շէօյլէ քի խայրիսահ իրատէթինէ կէօրէ , կիճէ կիւնաիւզ վէ տայիմա տինստարլըգտա տէվամ էտէրէք , ճանրմըզըն ինէլասը վէ բուհանի հայաթ իշուն սանա րիճա էլլամէյլէ , վէ սէնտէն լութֆ ու ինա-

յէթ պուլմայա նայիլ օլալըմ . վէ փէտէրէ ,
 էվլատա վէ Ազիլ Բուհա շիմաթ վէ իլէլ-
 էպէտ համա ու սէնա սուռալըմ . ամին :

Ճիւղէյէ սէրալէք օլտուն ,

Աղսհա սեհսէ գըրալըմ :

Եա Բապպ Ալլահըմը , սանա սէճաէ
 գըլարադ թէշէքքիւր էտէրիլ քի , պու
 կիւնիւն սաթլարընը սէլամէթլէ կէշիր-
 աթ : Եա Բապպ , սանա բէճա էտէրիլ ,
 իհասն էյլէ քի պու ադշամը վէ կէլէճէք
 կիճէյի տախի կիւնահարլ վէ սիւրչմէքսիլ
 կէշիրէլիմ . իմանատ , իւմիատէ , մուհապ-
 պէթատ վէ թէնպիհլէրինի հրֆլ էթմէքաէ
 սապիթ դալալըմ : Պիւթիւն տիւնեայա սէ-
 լամէթ , ազիլ քիլիսանա սապիթլիք վէ
 ճանըմըղա խէլաս թալէպ էտէրիլ : Շէօյլէ
 քի տիլէքլէրիմիլի սէնաէն . դապուլ էյլէ-
 յէրէք , եիւճէլէրտէ սէն հէյ շէյէ գաաիր
 Բապպըմըղա իզլէթ վէ ազլիմ ինթիշամլար
 թադալիմ էտէլիմ . Էա Քրիստոս ալլահը-
 մըլ , շիմաթ վէ իլէլէպէտ . ամին :

քէն զշնորհս և զողորմութիւնս . և գոհա-
նալով փառաւորեացուք զՀայր և զՈրդի
և զՍուրբ Հոգիդ . այժմ և միշտ և :

Խաղաղութիւն ամենեցուն :

Աստուծոյ երկիրս պէտցուի :

Քեզ երկիր պաղտնելով Տէր Աստուած
մեր՝ գոհանամք զքէն յազագս խաղաղու-
թեամբ անցուցանելոյ ի մէնջ զերկարու-
թիւն ատենջեանս : Տո՛ւր մեզ տէր աղա-
չեմք զքեզ՝ զերեկս և զառաջիկայ զի-
շերս ատանց մեզայ , և առանց զայթակ-
ղութեան անցուցանել : Հաստատուեն կալ
և մնալ ի հաւատ՝ ի յոյս՝ ի սէր՝ և ի պատ-
ուիրանապահութեան քոյ : Խնդրելով զխա-
ղաղութիւն ամենայն աշխարհի , և եկե-
ղեցւոյ քում սրբոյ զհաստատութիւն . և
անձանց մերոց զփրկութիւն : Որպէս զի
ընդունելով ի քէն զհայցուածս մեր՝ և
զմեծ վայելչական փառաբանութիւն միշտ
ի բարձունս անաքեացուք ամենազօր տէ-
րութեանդ Քրիստոս Աստուած մեր . այժմ
և միշտ և :

ԷՄՄԱՆՈՒԷԼ

(Տէր Աստուած շնորհ մեզ)

Շնորհեա մեզ տէր . ի գիշերի զերկ-
նային զխաղաղութիւն քո . և պահեա զմեզ
ի պատրանաց թշնամւոյն՝ ամենայազմ
զօրութեամբ սուրբ խաչի քոյ :

Տէր Աստուած փրկութեան խնայ ի տուէ
կարդացի՝ և գիշերի առաջի քոյ :

Մտցեն աղօթք իմ՝ առաջի քո տէր .
խոնարհացի ունկն քո ի խնդրուածս իմ :

Նկեացէ առ մեզ տէր պահապան ի քէն ,
և պահեացէ զմեզ յամենայն ժամ :

Առաքեա՛ ի մեզ տէր զզօրութիւն սրբոյ
Խաչին , որ պահեացէ զմեզ յամենայն ժամ :

Արժանի արա տէր զերեկս զայս խա-

ԷՄՄԱՆՈՒԷԼ

(Աղբահն պիղիւմ իշի սիր. Մատթ . 1. 23:)

Եւ Ռապալ, պու կիճէտէ պիղէ սէմալի սէլամէթինի իհասն էլէ, վէ աղիւ իտաշընին ճիւմէյէ զալիպ օլտն գուվվէթի իլէ պիղի տիւշմէնին իղվալարընտան մուհաֆաղա էլէ:

Եւ պէնի խէլաս իտէն Ռապալ Ալլահ, կիճէ կիւնտիւղ հուգուրընտա ֆէրետա էտէրիմ:

Եւ Ռապալ, նիյաղըմ սէնին հուգուրընտա եթիշտին, գուլաղըն տիւէքլէրիմէ մէյլ էյլէսին:

Եւ Ռապալ, սէնին թարաֆընտան պիղէ պէքճի կէլսին, վէ պիղի հէր տէմ մուհաֆաղա էլէսին:

Եւ Ռապալ, աղիւ իտաշըն գուվվէթինի պիղէ իրսալ էլէ քի, պիղի հէր սաաթ մուհաֆաղա էլէսին:

Եւ Ռապալ, պու աղչամր սէլամէթլէ

ղաղութեամբ, և առանց փորձութեան
անցո՛ղմեօք:

Արժանաւորեա՛ւ տէր զգիշերս զայս
խաղաղութեամբ և առանց մեղաց պահելով
զմեզ:

Ընդ մեզ տէր Աստուած՝ գիտասցիք
հեթանոսք և պարսեցարուք, զի Աստուած
ընդ մեզ է:

Եւ լուարուք զայս ի ծագաց մինչեւ
ի ծագս երկրի. զի:

Եւ հօգրացեալքդ պարսեցարուք. զի:

Եւ զի թէպէտ և դարձեալ զօրանայք՝
դարձեալ ի պարսութիւն մատնեցիք. զի:

Եւ զխորհուրդն զոր խորհիք՝ խափանէ
տէր. զի:

Եւ զբանն զոր խօսիք՝ մի՛ մնացէ առ
ձեզ. զի:

վէ թէճրիպէսիդ կէտրմէյէ պիղի լալբ
էյէ:

Ետ Բապոյ. պու կիճէ սէլամէթլէ վէ
կիւնահարզ հրփզ էյլէ պիղի:

Էյ թայիֆէլէր, պուշուռ պիլինիդ քի,
Բապոյ Ալլահ պիղիմ իլէ տիր. վէ մաղ-
լուպ օլաճազսընդ. զիրա Ալլահ պիղիմ
իլէ տիր:

Վէ պուշուռ գէմինին պիր ուճուշատան
տիկէր ուճուշատ գատար իշիտինիդ. զիրա
Ալլահ պիղիմ իլէ տիր:

Վէ սիզ գուզվէթլէնէնլէր մաղլուպ
օլաճազսընդ. զիրա Ալլահ պիղիմ իլէ տիր:

Վէ էկերչի թէքրար գուզվէթլէնէնիդ
տէ, թէքրար մաղլուպիլէթէ տիւչար օլա-
ճազսընդ. զիրա Ալլահ պիղիմ իլէ տիր:

Վէ տիւչիւնտիւլիւնիւլ տիւչիւնիլէլէրի
Բապոյ մէն էտէր. զիրա Ալլահ պիղիմ
իլէ տիր:

Վէ սէօյլէտիլինիդ սէօյլէր հանընդտա
գալմայաճազ. զիրա Ալլահ պիղիմ իլէ տիր:

Եւ քանզի յերկիւղէ ձեռմէ մեք ոչ
երկիցուք եւ ո՛չ խռովիցուք :

Եւ զաէր Աստուած մեր փառաւոր ա-
րասցուք , ե նա եղիցի մեզ յերկիւղ . զի :

Եւ յուսացեալ եղիցուք մեք ի նա , ե
նա եղիցի մեզ ի արբութիւն . զի :

Եւ յուսացեալ եղիցուք մեք ի նա , ե
նա եղիցի մեզ ի փրկութիւն . զի :

Եւ ահաւասիկ ես եւ մանկունք իմ ,
զոր ես ինձ Աստուած . զի :

Եւ ժողովուրդ որ նսաէր ի խաւարի՝
ետես զլոյս մեծ . զի :

Եւ որ բնակեալդ էք ի խաւարի եւ
ի ստուերո մահու , լոյս ծագեացի առ
ձեզ . զի :

Եւ քանզի մանուկ ծնաւ , որդի եւ
սուաւ մեզ զի :

Վէ պիղ սիւղին հէյպէթինիդտէն տալա
խէւֆէ իթմէյիլ վէ ալթիւսթ օլմայրլ .
զիրա Ալլահ պիղիմ իլէ տիր :

Վէ պիղ Բապլ Ալլահըմըլը թաղիմ
էտէճէյիլ , վէ ծնաան խէվֆէ էտէճէյիլ .
զիրա Ալլահ պիղիմ իլէ տիր :

Վէ պիղ ծնա թէվէքքիւլ էտէճէյիլ ,
վէ օ պիղիմ գուստիյէթիմիլ օլաճադ .
զիրա Ալլահ պիղիմ իլէ տիր :

Վէ պիղ ծնա կիւվէնէճէյիլ , վէ Օ պի-
ղիմ խէլասըմըլ օլաճադ . զիրա Ալլահ
պիղիմ իլէ տիր :

Վէ իշթէ պէն , վէ Ալլահըն պանա
վէրաիյի էվլասուլարլմ , զիրա Ալլահ պիղիմ
իլէ տիր :

Վէ գարանլըգատ օթուրան գալմ
աղիմ նուր կէօրաիւ , զիրա Ալլահ պիղիմ
իլէ տիր :

Վէ , էյ գարանլըգատ վէ էօլիւմ կէօլ-
կէսինտէ սաքին օլանլար , սիլէ նուր փար-
լայաճադ , զիրա Ալլահ պիղիմ իլէ տիր :

Վէ իշթէ պիր մասոււմ աօղսու , վէ
պիլէ պիր էվլաս պաիշ օլունասու , զիրա
Ալլահ պիղիմ իլէ տիր :

Եւ որոյ իշխանութիւն իւր ի վերայ
ուսոյ իւրոյ . զի :

Եւ որ կոչի անուն նորա մեծի խորհրդոյ
հրեշտակ զի :

Եւ ոքանչելի խորհրդակից , զի :

Եւ Աստուած հզօր իշխան . զի :

Եւ իշխան խաղաղութեան հայր հան-
դերձելոյ յաւիտենին . տէր Աստուած ընդ
մեզ է :

Եւ փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն
Սրբոյ . այժմ և միշտ և յաւիտեանս յա-
ւիտենից . ամէն :

Ա Ղ Օ Թ Ք

Տէր բարերար , որ մեծաւ գթութեամբ
քով պատրաստեցեր զյաւիտենական հան-
դիսան տաքինութեամբ աշխատելոցն . և
կոչեցեր առ քեզ քաղցր ձայնիւ զծանրա-
բեռեալսն եւ զտաժանեալսն մեզօք , հան-
դիստ նոցա խոստանալով : Շնորհեա՛ եւ

Վէ տներն հիւքիւմէթի քէնտի ումու-
զունտա տըր . զիրա Ալլահ պիզիմ իլէ տիր :

Վէ տներն խամի «պէօյիւք սըրրըն էլ-
չիսի» թէսմիյէ օլունուր . զիրա Ալլահ պի-
զիմ իլէ տիր :

Վէ «միւճիդէլի սըրրատաշ» . զիրա Ալ-
լահ պիզիմ իլէ տիր :

Վէ «Ալլահ . գատիր հիւքիւմտար» .
զիրա Ալլահ պիզիմ իլէ տիր :

Վէ «սէլամէթ հիւքմտարը . կէլէճէք
էպէտիյէթին փէտէրի» (Եոսպ . 9. 6) Բապպ
Ալլահ պիզիմ իլէ տիր :

Վէ համա փէտէրէ . էվլատա վէ Ագիպ
Բուհա . շիմաի վէ իլէլէպէա տմին :

~~~~~

Ն Ի Յ Ա Ձ

Եա քերէմքեար Բապպ . Սէն քի ազիմ
մէրհամէթինլէ , Փապիլէթ ամէլլէրինէ չա-
լլշարադ Խորուլանլարա էպէտի խեթիրա-
հաթ հազըրլատըն . վէ կիւնահըն ազըր
Կիւքիւ ալթընտա էզիյէթ չէքէնլէրի
թաթլը սէս իլէ սանա տալէթ էյլէտին ,
վէ սնլէրէ րահաթլըդ վատ էյլէտին : Եա

մեզ տէր՝ անխռով խաղաղութեամբ զգի-
չերս անցուցանել . եւ ի ծանրութենէ մե-
ղաց զաշխատեալքս՝ ապահովեա՛ ռդորմու-
թեամբ քով . եւ արժանաւորեա՛ մշտնջե-
նաւոր հանգստեանն ընդ ամենայն ուրբա-
քո : Եւ զոհանալով փառաւորեացուք զքեզ
ընդ Հօր եւ ամենասուրբ Հոգւոյդ , այժմ
եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից . ամէն :

Խաղաղութիւն ամենեցուն :

Աստուծոյ երկիրպագեցուք :

Պարգեատու բարեաց եւ աղբիւր խա-
ղաղութեան տէր Կատուած մեր , յամենայն
ոստանայական խռովութեանց խաղաղացո՞
ղմիտս մեր , եւ զխորհուրդս ի զիշերիս
յայամիկ , եւ յամենայն ժամանակի : Որպէս
զի առաջնորդեալք յանցաւոր կենցաղոյս՝
ժամանեացուք յաւիտենական երկնից ար-
քայութեան քոյ , զոր պատրաստեցեր ի
սկզբանէ աշխարհի սրբոց քոց : Եւ ընդ

Բապալ պիղէ տախի իհասն էյլէ քի պու
կիճէյի զայիլէսիզ վէ սէլամէթլէ կէչիրէ-
լիմ . վէ կիւհահըն աղբրլըղը ալթընտա
էզիլէն պու գուլլարընը ինայէթինլէ թէ-
մին էյլէ . վէ ճիւմլէ սալիհլէրինլէ պէրա-
պէր էպէտի իսթիրահաթա նայիլ էյլէ : Վէ
սանա , Փէտէրէ վէ Ազիզ Բուհա չիմտի
վէ իլէլէպէտ համտլար սունալըմ . ամէն :

Ճիւմլէյի սէլաւէք օշտու .

Աղլահա սեհսե գըլալըմ :

Եա նիյմէթլէր իհասն էտէն վէ սէլա-
մէթ փուհարը Բապալ Ալլահլըմը , ֆիքրի-
միզի վէ տիւշինկէլէրիմիզի պու կէճէտէ
վէ ճէմիի զէմանլարտա , ճիւմլէ շէյթանի
իզվալարտան սէլամէթ հրֆզ էյլէ : Շէօյլէ
քի պու կէչիճի էօմրիւմլըպտէ սէնտէն գը-
լաղուլլանարազ , սէնին մուգատտէսլէրին
իչուն տիւնեանըն իպթիտասընտան հազրը-
լամըլ օլտուղուն սէմալի էպէտի ճէննէ-
թլինէ վաս օլալըմ . վէ ծնլար (աղիզլէր)

նոսին զոհանալով փառաւորեացուք զՀայր
և զՈրդի և զՍուրբ Հոգիդ , այժմ և միշտ
և յաւիտեանս յաւիտենից . ամէն :

ԵՐԳ ՀԱՆԳՍՏԵԱՆ

Նայեաց սիրով հայրդ գլխած ,
Ի քո ստեղծեալ դործրս ձեռաց .
Եւ բղբանակրս հրեշտակաց
Տուր պահապան մեզ տրկարացս .
Փրկեա՛ զանձինս ի փորձանաց
Ի խաւարի չրջող դիւաց ,
Զի ի տուընջեան եւ գիշերի
Տացուք քեզ փառս անլռելի :
Էին անեղ անրսկրդրան
Ծընունդ անճառ Որդի եւ Բան .
Որ արարեր ըզտիւ դործոյ ,
Եւ ըզգիշեր ի հանգիստ քնոյ .
Տուր ի նընջել աչաց մարմնոյ
Արթուն լինել մեզ ըստ հոգւոյ .
Զի ի տուընջեան եւ գիշերի
Տացուք քեզ փառս անլռելի :

Իլէ պէրապէր Փէտէրէ , էվլատա վէ Ազիզ
 Բուհա չիմաի վէ իլէլէպէտ համալար սու-
 նալլով . ամին :

ԲԱՀԱԹԼԸԳ ՆԱՂՄԷՍԻ

Բահիմ Փէտէր , չէֆգաթընլա ,
 Նալար գրլ պու գուլլարընա ,
 Կէօնաէր մէլէքլէր օրատուուն ,
 Զայիֆլէրէ պէքճի օլսուն .
 Բուհումուղ հրֆղ էթ իղվատէն ,
 Զուլմէթաէ կէչէն չէրիրաէն .
 Քի կիւնաիւղ վէ կիճէլէյին
 Սանա սօնաուղ համա էտէլիմ
 Տօղսուն էղէլի Փէտէրաէն ,
 Իպիսուլահ հէմ Քէլամսըն սէն .
 Կիւնիւ վէրաին չալըչմայա ,
 Կիճէյի րահաթ ույգույա .
 Գափանարդատ չէչմանըմըղ ,
 Օյանըղ սադլա ճանըմըղ .
 Քի կիւնաիւղ վէ կիճէլէյին
 Սանա սօնաուղ համա էտէլիմ :

Բաքուն հոգւոյ բանաւորաց ,
 Աղբիւր լուսոյ բաշխող շնորհաց ,
 Ի փակել դրանց բնութեանց մարմնոց՝
 Լոյս սուր աչաց սրբախց մերոց ,
 Ի գիշերաց առ քեզ կանխել ,
 Ընդ հրեղինացն օրհնաբանել .
 Զի ի տուընջեան և գիշերի
 Տաղուք քեզ փառս անլըռելի :

Սուրբըդ սրբոց Երրորդութիւն ,
 Ըզմեղ ժաքրեա քեզ բնակութիւն .
 Շնորհեա ընդ մանկանցն առաջատի
 Հանդչել ընդ քեզ ի յանկողնի .
 Տուր ըզհայցուած բարեկամին ,
 Ըզփոխ երից նըկանակին .
 Զի ի տուընջեան և գիշերի
 Տաղուք քեզ փառս անլըռելի :

Երեւելի լոյս ըստեղծեր ,
 Զաիւ եւ զգիշեր բաժանեցեր .
 Ծագեա մեզ աէր ի գիշերի
 Ըզճառագայթս իմանալի .
 Տուր յամենայն ժամանակի
 Զպահպանող աջ քո հովանի .

Մանէ՛վի բուհլար Սէրտարը ,
 Սէն սին լուծֆ ու նուր փուհարը ,
 Թէն կէօզիւ ույուսա պիլէ ,
 Գալպիմիդէ նուր պախշ էյլէ ,
 Կիճէ վազթը ույանալըմ ,
 Մէլէքլէրլէ համա սուհալըմ ,
 Քի կիւնաթիւզ վէ կիճէլէյին
 Սանա սոնսուզ համա էտէլիմ :

Իւշլիւք , Ազիզլէր Ազիզի ,
 Սանա մէսքէն էյլէ պիզի .
 Մէսուտ աթլիւնճիլէր իլէ
 Եանընտա պիզի չազ էյլէ ,
 Կիճէ վազթը գափուէն չալան
 Տօսթա իւշ սօմուէն էթ իհսան .
 Քի կիւնաթիւզ վէ կիճէլէյին ,
 Սանա սոնսուզ համա էտէլիմ :

Կիւնէշի սէն սին խալզ էտէն ,
 Այրրարն կիւնիւ կիճէտէն ,
 Եա Բապալ , իհսան էթ պու կիճէ
 Մանէ՛վի նուրուհու պիզէ .
 Կէօնտէր սազ էլին կէօլկէսին ,
 Հէր ան պիզի հըֆզ էյլէսին .

Զի ի տուընջեան և գիշերի

Տաղուք քեզ փառս անլուելի :

Սիրոյ զո հուր արկեալ յերկիր

Բորբոքեացի ի հոգիս մեր .

Զխորհուրդ սրբախց մեր մաքրեացէ :

Զլոյս գիտութեան զո փաղեացէ .

Ի քնոյ մահու զմեզ զարթուացէ

Զմիտրս բոցով քով վառեացէ

Զի ի տուընջեան և գիշերի

Տաղուք քեզ փառս անլուելի :

Ի քեզ նայիմք լոյսդ անմատոյց .

Ի զգայական ծածկեալ լուսոյ .

Որ վառըն մեր եղար ի գրի .

Եւ նընջեցեր ի տապանի .

Առ մեզ նընջեա արթուն բնութիւն

Հերքեա՝ զչարին ներդործութիւն .

Զի ի տուընջեան և գիշերի

Տաղուք քեզ փառս անլուելի :

Էիդ լուսոյ անըստուերի

Պաղատանօք կամք առաջի .

Որ փակեալ դրամբք յերեկոյլին

Երեւեցար մետատանին .

Քի կիւնախել զէ կիճէլէյին
Սանա սօնսուզ համա էտէլիմ :

Կէօքաէն էնէն աչգ աթէյին (Ղու. 12. 49) .

Բուհումուդտա ալէվլէնին .

Գալպիմիլի էթսին թահիր ,

Նուրը իլմին օլսուն զահիր .

Էօլլամ ույդուսու աէֆ օլսուն ,

Ֆիքրիմիլ նուրընլա աօլսուն .

Քի կիւնախել զէ կիճէլէյին

Սանա սօնսուզ համա էտէլիմ :

Զուլմէթաէն պազարըզ սանա ,

Եազլաշմազ ճէլիլ նուրա (Ա. Տիմ. 6. 16) .

Պիլիմ իչուն աէֆն օլունսուն ,

Սօզուզ մէզարտա ույդուսուն .

Ույսանըզ Բապզ , ույսու պիզաէ ,

Շէրիր թէյսիրին մահլ էյլէ .

Քի կիւնախել զէ կիճէլէյին

Սանա սօնսուզ համա էտէլիմ :

Աէն նուրուլլահսըն կէօլկէսիլ ,

Տէրկեահընա եիւզ սիւրէրիլ .

Ագչամ գափալը գափուտան

Օն պիրլէրէ օլսուն ույսան (Յով. 20. 19)

Բնդ թովմայի առ քեզ գոչեմք ,
 Տէր եւ Աստուած զքեզ դաւանեմք .
 Էջ եւ առ մեզ յերեկոյիս ,
 Եւ տուր զողջոյն քո ի հոգիս :

Բամեալքս ըզքեզ տէր աղաչեմք ,
 Մեզ յօգնուի՞րէն նայեա՛ հայցեմք .
 Պահապանդ Իսրայէլի
 Անձանց մերոց լեր հովանի :
 Օթեա՛ տա մեզ խողաղարար ,
 Եւ ննջեսցուք անխռովարար .
 Զի ընդ առաւօտըս կանխեսցուք ,
 Օրհնել ըզքեզ ընդ Հօր Հոգւով :

Գօչման փողոյն Գարրիէլի
 Որ ի վերջնումըն գիշերի ,
 Լրսել արա զմեզ արժանի
 Եւ աջակողմն օգեսց զասի .
 Անչէջ վառեալ լոյս լապտերաց
 Բառ իմաստուն հինգ կուսանացն .
 Զի ընդ փեսայիդ ի յառադասա
 Հարսունք հոգւով մըացուք ի փառս :

Հալածեա ի մէնջ տէր , նըշանաւ խաչի
 Քոյ զընդդիմամարտ եւ զաներեւոյթ գա-

Թողմաս իլէ չաղբրբրբր
 «Բապարմրդ վէ Ալլահըմրդ» .
 Եանրմրդա էն պու ապշամ ,
 Ճանրմրդա վէր խօշ սէլամ :

Պուրայա թօխլանան գուլար
 Եարտրմ պէքլէր , աչլպ գօլլար .
 Եա Իօրայէլին պէքճիսի (Ելից. 13. 21 .)
 Ճանրմրդա սէն օլ համի .
 Սէլամէթինլէ պիղատէ գալ (Յովհ. 14. 23) ,
 Բահաթ ույուլլարմ հէր հալ .
 Չին սապահ էաթլիմ առաւ
 Սանա , Փէսէրէ վէ Բուհա :

Գարրիէլին պօրուսունու
 Սօն կէճէտէ էյլէ մէսմու .
 Սաղտաքի գօյունլար իլէ
 Պուլունմաղա հայիլ էյլէ . (Մատ. 25. 33)
 Ազիլ պէշ պիքիլլէր միսլի ,
 Եանար օլսուն ճան գանաիլի .
 Սէն կիւվէյի պիղատէ կէլին ,
 Ճէլիլ տիւյիւնէ կիրէլիմ (Մատ. 25. 10) ,
 Եա Բապպ , պիղատէն երրազ էյլէ ,
 Խաչըն ալամէթի իլէ :

զանն . եւ մի՛ տար յապա՛խանութիւն զքո՛
ժառանգութիւն :

Բարեխօսեա լաւքն մեր Աստուածածին
Մարիամ , որ ծընար զտէր Աստուած որ
հովուէրլն զխորայէլ , ամենազօր եւ սքան-
չելի փառօքն իւրովք :

ՄԱՂԹԱՆՔ

Տէր մի՛ դարձուցաներ զերեսս քո յի-
նէն . տէր բարերար՝ աղաչեմ զքեզ , օգ-
նակա՛ն իմ լեր : Տէր՝ մի՛ անարդեր զիս .
եւ մի՛ թողուր զիս աստուած փրկիչ իմ :

Կէօրիւնմէդ խառիմ ճանվէրի ,
 Թէրք էթմէ պիղ վարիսէրի ,
 Վալ'տէթուլլահ կոյս Մարիամ ,
 Շէֆաարթճըմըդ օլ միւստամ .
 Իսրայէլին Չօպանընա ,
 Ալսըն պիղի սաղ կանընա :

ԹԷԶԱՐՐՈՒ

Նա Րապսոյ , երեզիւնի պէնտէն չէ-
 վիրմէ . եա քէրէմքեար Րապսոյ , սանա
 րէճա էտէրիմ , պէնիմ կարտըմճըմ օլ : Նա
 Րապսոյ պէնի րէտա էթմէ . վէ պէնի Թէրք
 էյլէմէ , եա խէլասքեար՝ Ալլահըմ :

Ի ԽՈՐՈՑ ՍՐՏԻ ԽՕՍՔ ԸՆԴ ԱՍՏՈՒԾՈՅ

Որդի Ասատուծոյ կենդանւոյ օրհնեալ
յամենայնի , Հօրդ ահաւորի անքննին
ծնունդ , որ տկարանայ առ ի քէն և ոչինչ :

Որ ի ծագել անասուեր նշուլից՝ ողոր-
մութեան քոյ փառաց , հալին մեղք . հա-
լածին դեք . ջնջին յանցանք . խզին կա-
պանք . խորտակին շղթայք . կենդանածնին
մահացեալք . բժշկին հարուածք , ողջանան
վէրք . բառնին օղականութիւնք . տեղի
սան տիրութիւնք . նահանջին հեծու-
թիւնք . փախնու խաւարն . մեկնի մէզն .
մերժի մառախուղն . փարափ մուայլն .
սղսուի օղջամուղջն . վերանայ մութն .
գնայ գիշերն . տարազրի տաղնատն . չքա-
նան հարիքն . հալածին յուսահատութիւնքն .
և թողաւորէ ձեռն քո ամենակար՝ քա-
ւիչդ ամենայնի :

ՏԷՐՈՒՆԻ ՏԻԼՏԷՆ ՆԻՅԱԶ

Եւ տիրի Ալլահըն էվլասը . հէր խուսուսատու միւհթէշէմ . հէյպէթլի Փէտէրաէն թէֆթիշ օլմաղ թարղսա տօղան . սէնին ինտինատէ գապիւսիզ հիշ պիր շէյ եօգ սուր :

Սէնին ճէվիլ ինայէթինին կէօլկէսիզ փէրթէվէրի չալտըղընաա , կիւնասլար էրիր , ճիննէր գօվալանըր , գապահաթլար լաղվ օլուր , պաղլար չէօղիւլիւր , զէնճիրլէր զըրրլըր . էօլիւլէր իհեա օլուր , տարպէլէր սաղալըր , եարէլէր շիֆա պուլուր , պօղուղլուղլար գալգար , գասաւլէթլէր աէֆ օլուր , ահ ուֆիղանլար էքսիլիր . գարանլըգ գաշար , տիւման տաղըր , փուս զայիլ օլուր , զուլմէթ փարէլէնիր , գօյու գարանլըգ զայպ օլուր , զալամ րէֆ օլուր , կիճէ նիհան օլուր . հէյէճան թարտ օլուր , ֆէնալըղլար մահվ օլուր , մէյուսիյէթլէր երրաղա գաշար , վէ սէնին հէր շէյէ գատիր էլին հիւքիւմէթ սիւրէր , եա ճիւմլէյէ ալֆ իհսան էաէն :

Որ ոչ եկիր կորուսանել՝ զմարդկան
 ոգիւ . այլ կեցուցանել . թո՛ղ ինձ զանթիւ
 չարիսն իմ՝ բազում ոգորմութեամբս : Ձե
 դու միայն ես յերկնի անճառ , և յերկր
 անդնին , ի տարր գոյի , և յեղերս ծագաց
 աշխարհի , սկիզբն ամենայնի , և յամե
 նայնի . ամենայն լրմամբ օրհնեալ ի բար
 ձունս . և քեզ ընդ Հօր և Հօգւոյդ Սուրբ
 փառք յաւիտեանս ամէն :

ՇԱՐԱԿԱՆ

Ի քէն հայցեմք Հայր գթութեանց և
 Աստուած մխիթարութեանց , ի ախրական
 գիշերային մերձեալ ժամուս , մխիթարեա
 զմեզ ի արամութեանց մեղաց , և շնորհեա
 զուրախութիւն գործովք արդարութեան .

Սէն քի ինտանդարըն ճանրնը հէլաք
էթմէյէ տէյիլ , իլլա իհնա էյլէմէյէ կէլ-
նին . սէնին զանի մէրհամէթինլէ պէնիմ
ապըսըզ կիւնահարըմը ալֆ էյլէ . զիրա
մէնի սէմովիլէր վասֆ էտէմէզ վէ աիւն-
նէվիլէր թէֆթիշ էթմէյէ դասիր տէյիլ
տիր . սէն ճիւմէ մաիսլուզաթտան էվվէլ
սին վէ աիւնեանըն սոնուհա դասար իլ-
լա շահ սրազըսըն . ճիւմէնին պիտայէթի
վէ ճիւմէտէ մէվճուա սուհն . կիւճէլէրտէ
հէր քէմալլիյէթլէ ինթիշամլը սըն . վէ
սանա , Փէտէրէ վէ Ազիլ Բուհա իլանի-
հայէ համալար արզ օլուհասուհն , ամին :

ԹԷՂԱՆՆԻ

Եա շէֆիդ Փէտէր , վէ թէսէլլի էտիճի
Ալլահ (Բ. Կորնթ . 1. 3) , կիճէնին եազլա-
շան քէտէրլի ստաթընատ , պիդի կիւնա-
հըն քէտէրլնտէն թէսէլլի էյլէ , վէ սալահ
ամէլլէրինին թէսէլլիսինի իհսան էյլէ , ա-

աղաչանօք Սուրբ Աստուածածնին և ամենայն արդարոց :

Ըստ քաղցրագոյն աստուածային քո հրամանի կոչման Որդի Աստուծոյ , եկեալ եմք առաջի քո յերեկոյիս աշխատեալք և ծանրաբեռնեալք . թեթեացո ի ծանրու թեանց մեղաց զտնձինս . և զօրացո բառնալ կամաւ զքաղցր լուծ քոց պատուիրանաց . աղաչանօք Սուրբ Աստուածածնին և ամենայն արդարոց :

Պաղատիմք առ քեզ հոգւով ի հանդըստեան հասեալ ժամուս մարդասէր Հոգի Աստուծոյ . յորժամ նորոգեա զերեսս երկրի , և վերստին ստանաա զդոյիս մարդկան . նորափեսաւր զարդարեա զննջեցեալսն մեր զծնեալսն ի քէն սուրբ աւագանիաւն . աղաչանօք Սուրբ Աստուածածնին և ամենայն արդարոց :

Զկենդանագիր անարատ ծնողի քո .

զիզ վալիաէթուլլահըն վէ ճիւմէ սասարգ-
լարըն րէճասըյլա :

Եւ Ալլահըն էվլասաը , սէնին թաթըր
վէ ալլահանի տաւէթին մուճիպինճէ
(Մատթ . 11. 28) , Խորուլմուշ վէ եիւքլէն-
միշ օլարապ պու ապչամ հուզուրընա կէլ-
միշիզ • ճանրմըզը կիւնահըն աղըրլըղընտան
խափիֆլէնտիր , վէ սէնին թէնպիշէրինին
թաթըր պօյունտուրուզունու խօշնուալու-
ղուլա չէքմէք իչուն պիզի գուվվէթլէն-
տիր , ապիզ վալիաէթուլլահըն վէ ճիւմէ
սասարգլարըն րէճասըյլա :

Եւ Ալլահըն քէրիմ Բուհու . պու եէ-
թիշէն րահաթըրդ տատթընտա սանա ճան-
տան նիյազ էյլէրիզ • եէրին եիւզիւնիւ
թէճաիա էաէրէք , ինսանլարըն բուհու-
րընր թէքրարէն թէճէմմիւ էթաիյինտէ ,
սուրբ Աւաղան վասըթասըյլա սէնաէն տօլ-
մուշ օլան էօլիւլէրիմիզի եէնի հայաթ իլէ
թէզեին էյլէ • ապիզ վալիաէթուլլահըն վէ
ճիւմէ սասարգլարըն րէճասըյլա :

Եւ էօճ սաղլամայան Բապպ Յիտուս .

արկանեմք առաջի անտխակալ տէրութեանդ քոյ, յորժամ դաս վառօք հօրդ տեղ զլծչնամբն խաչի քոյ, ներեա յանցանաց մերոց, բարեխօսութեամբ մօր քո և կուորի, աղաչեմք զքեզ տէր պահպանեալ զմեզ ընդ հովանեալ խաչի քոյ սուրբ:

Հաղորդս արա և զմեզ տէր, ընդ սրբոց քոյ առաքելոցն, որք արժանի եղևն տեսանել զքեզ 'ի յարութեան քոյ, արժանաւորեա տէր տեսանել զքեզ 'ի միւսանդամ քո գալստեանն, օրհնութիւն առաքելոյն 'ի բարձունս:

Ի հոտիլ քո յատենի դատաւոր ահեղ, աղաչանօք սուրբ Աստուածածնին, յիշեալ զննջեցեալսն մեր, յորժամ գալցես անձառ վառօք, քանդի քո են վառք յաւիտեան. ամէն:

սէնին լեքէսից վալիաէնին սուրէթինի հուզուրնա թաղարմէաէրից, խաչընդն տիւզմէնլէրինի հիւքմէթ մէք իչուսն, փէտէրին սալթանաթըլա կէլալիինաէ, պիլիմ դապահաթլարբարըլ տլֆէյլէ, պիքիւր վալիաէնին շէֆաաթըլա, եա Բապալ, սանա րէճա էաէրիւզ, պիլի ազիւ խաչընդն կէօլկէսի ալթընտա հրֆիլ էյլէ:

Եա Բապալ սէնի գըյաամընտա կէօրմէյէ հոյլիլ օլտն ազիւ րէսուլլէրին կիպի, պիլի տալիս սանա իլհապ էյլէ, եա Բապալ, իքինճի կէլիչինաէ սէնի կէօրմէյէ լալըլ էյլէ պիլի, սէնի կէօնաէրէնէ երլէճէրաէ համա օլտուն:

Եա հէյպէթլի հաքիմ, վաաֆ օլունմազ սալթանաթ իլէ կէլէրէք, քիւրսիւաէ օթուրաուզուն զէման, ազիւ վալիաէթուլլաշըն րէճաաըլա, էօրլէրիմիլի տէր խաթր էյլէ, զիրա սալթանաթ իլէլէպէտ սէնին տիր, ամին:

ԱՌԱՆՁՆԱԿԱՆ ԱՂՕԹԻ

Հաւատով խոստովանիմ , և երկիրպա-
գանեմ քեզ , Հայր և Որդի և Սուրբ Ա-
զի , անեղ և անմահ բնութիւն , արա-
հրեշտակաց և մարդկան և ամենայն եղ-
լոց . և ողորմեա՛ քո արարածոց և ինձ
բաղձամեղիս :

Հաւատով խոստովանիմ , և երկիրպա-
գանեմ քեզ , անբաժանելի լոյս , միասնա-
կան Սուրբ Ներշնչութիւն և մի Ասա-
ստածութիւն , արարիչ լուսոյ և հալածի-
խաւարի , հալածեա՛ ի հոգւոյ իմմէ՛ գիտա-
ւար մեղաց և անգիտութեան . և լուսա-
ւորեա՛ զմիտս իմ ի ժամուս յայսմիկ ա-
զօթեւ քեզ ի հաճոյս , և ընդունիլ ի քէն
զինդրուածս իմ . և ողորմեա՛ քո արարա-
ծոց և ինձ բաղձամեղիս :

Հա՛յր երկնաւոր Աստուած ճշմարիտ .
որ առաքեցիր զորդիդ քո սիրելի ի ինդիր

ՇԱԽՍԻ ՏՈՒԱ

Իման իլէ իզրար էտէրիմ, վէ սանա սէճտէ գրլարլմ, հա փէտէր, էվլատ, վէ Ազիզ Րուհ, խալզ օլունամամըշ վէ էօլիւմ-սիւզ թապիաթ . մէլէքլէրին վէ լնասնլարն վէ ճիւմլէ մախլուզլարըն հարաստանը . մէրհամէթ էյլէ սէնին հարաթարզլարընա, վէ պէն զայէթ կիւնահքհարա :

Իման իլէ իզրար էտէրիմ վէ սէճտէ գրլարլմ սանա, հա այրըլմազ նուր . եէքվիւճուտ Ազիզ Իւշլիւք վէ պիր Ալ-լահլըզ . նուրուհ խալիզի վէ գարանլըլը տէֆ էտէն . ճանըմ տանկիւնահ վէ ճէհալէթ գարանլըլընը տէֆ էյլէ . վէ ֆիքրիմի պու սաաթսա թէնվիր էյլէ քի, սանա մազ-պուլ տիւա էտէյիմ, վէ տիլէքլէրիմի սէն-տէն գապուլ էտէպիլէյիմ, վէ մէրհամէթ էյլէ սէնին հարաթարզլարընա վէ պէն զայէթ կիւնահքհարա :

Եա սէմավի փէտէր, հազրզի Ալլահ . սէն քի, պէն կօլունու շաշըրմըշ գօյունու :

տրամադ իջուն սէվկիւլիւ էվլատընը կէօն-
սէրաին . սէմատա վէ սէնին հուզուրընատ
կիւնա՛ն իշլէտիմ . պէնի միւսրիֆ օղուլ
կիպի գապուլ էյլէ , վէ կիւնա՛ն սէպէպիյլէ
սօյուէնտուզում իլք էլպիսէյի պանա կէյ-
տիր . վէ մէրհամէթ էյլէ սէնին ետրաթ-
սըզլարընա վէ պէն զայէթ կիւնա՛նքեարա :

Եա Ալլահըն էվլատը , հագիգի Ալլահ .
սէն քի Փէտէրին գուճաղընատն հազիլ
օլտուն . վէ պիղիմ խէլատըմըզ իջուն Ազիզ
պիքիր Մարիամատն թէն տլտըն , խաչլան-
տըն , կէօմիւլտիւն , էօլլէէրտէն գըյամ
էթտին , վէ տալթանաթ իլէ Փէտէրէ ու-
րուճ էյլէտին . սէմատա վէ սէնին հուզու-
րընատ կիւնա՛ն իշլէտիմ . փատիշա՛նլղընա
կէլտիյինտէ պէնի տէ հարամի կիպի խաթ-
րընա կէթիր . վէ մէրհամէթ էյլէ սէնին
ետրաթտըզլարընա վէ պէն զայէթ կիւ-
նա՛նքեարա :

Եա Ալլահըն Րուհու , հագիգի Ալլահ .
սէն քի Յորդանանա վէ ֆէվգանի օտայա
թէնէզղիւլ էթտին , վէ պէնի տղիզ Աւա-

մուտրեալ ոչխարին , մեղայ յերկինս և առաջի քո . ընկալ՝ զիս որպէս զանառակ որդին , և զգեցո ինձ զպատմութեանն զառաջին՝ զոր մերկացայ մեղօք . և ողորմեա՛ քո արարածոց և ինձ բաղմամեղիս :

Որդի Աստուծոյ Աստուած ճշմարիտ , որ խոնարհեցար ի հայրական ծոցոյ , և առեր մարմին ի սրբոյ կուսէն Մարիամայ , վասն մերոյ փրկութեան , խաչեցար , թաղեցար , և յարեար ի մեռելոց , և համարձար փառօք առ Հայր . մեղայ յերկինս և առաջի քո . յիշեա՛ զիս որպէս զառաղակն՝ յորժամ զաս արքայութեամբ քով . և ողորմեա՛ քո արարածոց և ինձ բաղմամեղիս :

Հոգի Աստուծոյ Աստուած ճշմարիտ , որ իջեր ի յորդանան և ի վերնատունն , և լուսաւորեցեր զիս մկրտութեամբ սուրբ

Աւագանին . մեղայ յերկինս և առաջի քո ,
մաքրեա՛ զիս վերստին Աստուածային հրով
քով՝ որպէս հրեղէն լեզուօք . սուրբ զա-
ռաքեալսն . և ողորմեա՛ քո արարածոց և
ինձ բաղմամեղիս :

Անեղ բնութիւն , մեղայ քեզ մօտք ի-
մովք , հողւով և մարմնով իմով . մի՛ յի-
շեր զմեզս իմ զառաջինս՝ վասն անուանդ
քում սրբոց . և ողորմեա՛ քո արարածոց և
ինձ բաղմամեղիս :

Տեսող ամենայնի , մեղայ քեզ խորհր-
դով բանիւ և գործով . ջնջեա՛ զձեռագիր
յանցանաց իմոց , և դրեա՛ զանուն ի
գարութեան կենաց . և ողորմեա՛ քո ա-
րարածոց և ինձ բաղմամեղիս :

դանին (հավուզուն) վաթիւթիւղիլէ թէնվիր
էյլէտին . սէմատա վէ սէնին հուզուրնատա
կիւնա՜ իշլէտիւմ . Ազիզ Րէսուլէթի աթէ-
չին տիլլէր իլէ թաթնիր էյլէտիյին կիպի ,
ալլահանի աթէչինլէ պէնի թէքրարէն
թաթնիր էյլէ . վէ մէրհամէթ էյլէ սէնին
հարաթարղլարլնա վէ պէն զայէթ կիւ-
նահքեարա :

Եա հարատրլմամրշ թապիաթ . Ֆիք-
րիմլէ , բուհուժլա վէ ճիսմիմլէ սանա դարշը
կիւնա՜ իշլէտիւմ . պէնիմ էվվէլքի կիւնա՜-
լարլմը զիքր էյլէմէ , մուզատտէս իսմին
աշգրնա . վէ մէրհամէթ էյլէ սէնին հա-
րաթարղլարլնա վէ պէն զայէթ կիւնա՜-
քեարա :

Եա ճիւմլէյի կէօրէն . սանա դարշու
ֆիքր իլէ , սէօզ իլէ վէ իճրատաթ իլէ կիւ-
նա՜ իշլէտիւմ . գապահաթլարլմըն սէնէտինի
երրթ . վէ իսմիմի հայճաթ աէֆթէրինէ
գայա էյլէ . վէ մէրհամէթ էյլէ սէնին հա-
րաթարղլարլնա վէ պէն զայէթ կիւնա՜-
քեարա :

Եւ կիզկիւնէր թէ փոխէ էտէն , խթէյէ-
րէք վէ խթմէյէրէք , պիւնէրէք վէ պիւ-
մէյէրէք սանա գարշու կիւնա՛ն իշլէտիմ ,
պէն կիւնա՛ն քեարա ազփլու ինսան էյլէ ,
զիրա Սուրբ Աւագանատն տօղտուղում
կիւնա՛տէն պու անէ գատար , հասէլէրիմէ
վէ ճիսմիսին ճէմի ազալարլլա , սէն Ալ-
լահմըն հուզուրրնատ կիւնա՛ն իշլէմիշիմ
տիր , վէ մէրհամէթ էյլէ սէնին եարաթ-
տըղլարլլա վէ պէն զայէթ կիւնա՛ն քեարա :

Եւ ճիւմլէյի գայրրան Բապու . սէնին
մուգատաէս գօրգունու կէօղլէրիմէ պէքճի
գօ քի , տրթըղ մէքրու՛ն չէյլէրէ պազմա-
յայլմ . վէ զուլաղլարլլմա՛ քի չէրրին քէ-
լամընը իշիթմէքաէն հաղղ էթմէյէյիմ , վէ
աղլըմա՛ քի եալան սէօյլէմէյէյիմ , վէ
զալպիմէ՛ քի քէօթիւլիւք տիւշիւնմէյէ-
յիմ . վէ էլլէրիմէ՛ քի հաղգօրղըղ իշլէ-
մէյէյիմ , վէ այաղլարլլմա՛ քի պինսամու-
լուգ եօլլարլլա կիթմէյէյիմ . իլլա պուն-
լարլլն ճէմիի հարաքէթլէրինի տիւղէլթ
քի , տայիմ վէ հէր հալտէ սէնին թէնպի-

Քննող դադանեաց , մեզայ քեզ կամաւ
 և ակամայ , գիտութեամբ և անգիտու-
 թեամբ . թողութիւն չնորհեա՝ մեղաւորիս ,
 զի ի ծննդենէ սուրբ Աւագանին մինչե-
 ցայսօր մեղուցեալ եմ առաջի Աստուա-
 ծութեանդ . քոյ զգայարանօք խնովք , և
 ամենայն անդամօք ժարմնոցս . և սղորմեա՝
 քո արարածոց և ինձ բաղմամեղիս :

Ամենախնամ տէր , զի՛ր պահապան ա-
 չաց իմոց զերկիւղ քո սուրբ՝ ո՛չ եւս հա-
 յիլ յարատ , և ականջաց իմոց՝ ո՛չ ախոր-
 ժեկ լսել զբանս չարութեան , և բերանոյ
 իմոյ՝ ո՛չ խօսիլ զսառութիւն , և որաի
 իմոյ՝ ո՛չ խորհիլ զչարութիւն , և ձեռաց
 իմոց՝ ո՛չ դործել զանիրաւութիւն , և ու-
 աից իմոց՝ ո՛չ գնալ ի ճանապարհս անօ-
 րէնութեան . այլ ուղղեա՝ զչարժումն սոցա

լինիլ միշտ ըստ պատուիրանաց քոյ յամենայնի . և ողորմեա՛ քո արարածոյ և ինձ բաղձամեղիս :

Հուր կենդանի Քրիստոս . զհուր սիրոյ քոյ՝ զոր արկեր յերկիր , բորբոքեա՛ յանձն իմ . զի այրեացէ զաղտ հոգւոյ իմոյ , և սրբեացէ զխիղճ մտաց իմոյ , և մաքրեալ՝ զմեղս մարմնոյ իմոյ , և վառեացէ զլոյս գիտութեան քոյ ի սրտի իմում . և ողորմեա՛ քո արարածոյ և ինձ բաղձամեղիս :

Իմաստութիւն Հօր Յիսո՛ւս , սո՛ւր ինձ իմաստութիւն , զբարիս խորհիլ և խօսիլ՝ և գործել առաջի քո յամենայն ժամ . ի չոր խորհրդոյ , ի բանից և ի գործ֊ փրկեա՛ զիս . և ողորմեա՛ քո արարածոյ և ինձ բաղձամեղիս :

Կամեցող բարեաց տէր կամարար , մի՛ թողուր զիս ի կամս անձին իմոյ զնալ . այլ առաջնորդեա՛ ինձ լինիլ միշտ ըստ

լէրինէ մուլաֆըզ օլսունլար . վէ մէրհոմէթ էյլէ սէնին հարաթարղլարինա վէ պէն զայէթ կիւնահքեարա :

Եա աիրի աթէշ Քրիստոս . Եէրէ պրազարդըն մուհապլէթինին աթէշինի ճանրմատ ալէվլէնաիր , քի բուհումուն լէքէսինի հադսըն , զամիրիմի թաթհիր էյլէսին , ճիսմիմին կիւնահլարընը փաքլէսին , վէ լիինին նուրունու զալպիմաէ իշալ էյլէսին . վէ մէրհամէթ էյլէ սէնին հարաթարղլարընա վէ պէն զայէթ կիւնահքեարա :

Եա Փէտէրին իլմի օլան Յիսուս , պանա իլմ վէր քի էյլիյի տիւշիւնէյիմ , սէօյլէյէյիմ վէ իշլէյէյիմ . հուզսւրընատա հէր տէմ քէօթիւ թէֆէքքիւրլէրաէն , սէօյլէրաէն վէ ամէլլէրաէն ալէնի դուրթար . վէ մէրհոմէթ էյլէ սէնին հարաթարղլարընա վէ պէն զայէթ կիւնահքեարա :

Եա էյլիք իսթէյէն վէ տիլէքլէրի վէրէն Րապալ . պէնի նէֆսիմին իսթէյինէ կէօրէ հէօրիւմէյէ պրազմա . իլլա պանա չըլաղուզ օլ քի , տայիմա սէնին լսայրը-

կամայ քոյ բարեակրոյ . և ողորմեա՛ քո արարածոյ և ինձ բազմամեղիս :

Արքայ երկնաւոր , սո՛ւր ինձ զարքայութիւն քո : զոր խոստացար սիրելեաց քոյ . և զօրացո՛ զսիրտ իմ՝ տաւել շնորհ , և սիրել զքեզ միայն , և առնել զկամս քո . և ողորմեա՛ քո արարածոյ և ինձ բազմամեղիս :

Խնամող արարածոյ , պահեա՛ նշանաւիտայի քո՝ զհոգի և զմարմին իմ ի սրտաբանաց մեզաց , ի փորձութեանց դիւաց , և ի մարդոց անիրաւաց , և յամենայն վատնողից հոգւոյ և մարմնոյ , և և ողորմեա՛ քո արարածոյ և ինձ բազմամեղիս :

Պահապան ամենայնի Քրիստոս , աջ քո հովանի լիցի ի վերայ իմ , ի տուէ և և ի զիշերի , ի նստիլ ի տան , ի զնալ ի ճանապարհ , ի ննջել և և ի յառնել , զի մի՛

խոսն իրատեթիւնէ կէօրէ հարեքէթ էտէյիմ .
վէ մէրհամէթ էյլէ սէնին հարաթարզլա-
րընա վէ պէն զայէթ կիւնահքեարա :

Եա սէմալի մէլիք . սէվկիւլիւլէրինէ
վաա էթտիյին մէլէքի թիւնիւ պոնա աա
իհաան էյլէ . վէ գալպիմի գուվլէթլէնաիր
քի . կիւնահը բէաա էտէյիմ . ահճագ սէնի
սէվէյիմ վէ սէնին իրատեթիւնի իճրա էտէ-
յիմ . վէ մէրհամէթ էյլէ սէնին հարաթարզ-
լարընաա վէ պէն զայէթ կիւնահքեարա :

Եա մախլուգաթը գայըրան , սէնին
խաչընըն ալամէթի իլէ , բուհուսու վէ
ճիամիմի կիւնահըն իզվալարընաան , շէյ-
թանըն թէճրիպէլէրինաէն վէ հահագգ ա-
տէմլէրաէն , վէ բուհանի վէ ճիամանի
ճիւմլէ թէհիքէլէրաէն մուհաֆազա էյլէ .
վէ մէրհամէթ էյլէ սէնին հարաթարզլա-
րընա վէ պէն զայէթ կիւնահքեարա :

Եա ճիւմլէնին պէքճիսի Գրիստոս . սաղ
էլին իւղէրիմտէ կէօկէ օլսուն՝ կիւնաթիւզ-
տէ վէ կիճէտէ , էվտէ օթուրուրքէն , հօլ-
աա կիտէրքէն , ույգուսա վէ ույանըզ-

Երբէք ստատնեցայց , եւ ողորմեա՛ քո ա-
րարածոց եւ ինձ բազմամեղիս :

Աստուած իմ , որ բանաւ զձեռն քո եւ
լիուս զամենայն արարածս ողորմութեամբ
քով . քեզ յանձն տառեմ զանձն իմ . դո-
հողա՛ եւ սրտորատաւա՛ զպէսս հողւոյ եւ
մարմնոյ իմոյ յայսմհետէ մինչեւ յաւիա-
եան . եւ ողորմեա՛ քո արարածոց եւ ինձ
բազմամեղիս :

Դարձուցիչ մոլորելոց , դարձո զիս ի
չար սովորութեանց իմոց ի բարի սովո-
րութիւն . եւ բեւեռեա՛ ի հողի իմ զսոս-
կալի օր մահուն , եւ զերկիւզ դեհնոյն ,
եւ զսէր արքայութեանն , զի զղջացայց ի
մեղաց , եւ գործեցից զարդարութիւն . եւ
ողորմեա՛ քո արարածոց եւ ինձ բազմա-
մեղիս :

Ազբիւր անմահութեան , աղբերացո՛ ի
սրտէ իմմէ զսրտատուս տալաշխարութեան՝
որպէս պտռնկին . զի լուացից զմեզս անձին

լրգտա , քի սալա սարսրմայալմ . վէ մէրհամէթ էյլէ սէնին հարաթարգլարնա վէ պէն զայէթ կիւնահքեարա :

Եա Ալլահըմ . սէն քի էլինի աչքալ պիւն , թիւն մախլուգաթրնը ինայէթինլէ սոյու-
րուրսուն . քէնաիմի սանա թէսլիմ էտէ-
րիմ . ճանըմըն վէ թէնիմին ինթիյաճլա-
րհնը՝ պունտան սօնրա իլէլէպէտ սէն գու-
յրը վէ հաղրըլա . վէ մէրհամէթ էյլէ սէ-
նին հարաթարգլարնա վէ պէն զայէթ
կիւնահքեարա :

Եա շաշըրմըշլարը չէվիրէն . պէնի պէտ
խույլարմտան էյի թապիաթա չէվիր , վէ
տէհէթլի էօլիւմ կիւնիւնիւ , ճէհէննէմ
գօրգու սաւնու վէ ճէննէթին մուհապէ-
թինի ճանըմա մրխալ , քի կիւնահտան
թէվպէ էտէյիմ վէ սալահ իշլէյէյիմ . վէ
մէրհամէթ էյլէ սէնին հարաթարգլարնա
վէ պէն զայէթ կիւնահքեարա :

Եա էօլիւմսիւզլիւք փունարը . գալ-
պիմտէն թէվպէ կէօզ հաշը ճօշտուր՝ պոռ-
նիկ (Մարիամ) կիպի . չէօյլէ քի պու-

իմոյ՝ յառաջ քան զեկանեկն իմ յաշխարհէս . եւ ողորմեա՛ ըստարածոց եւ ինձ բազմամեղիս :

Պարզեւիչ ողորմութեան , պարզեւեա՛ ինձ ուղղափառ հաւատով , եւ բարի գործով . եւ սուրբ մարմնոյ եւ արեան քոյ հաղորդութեամբ զալ առ քեզ , եւ ուղորմեա՛ ըստարածոց եւ ինձ բազմամեղիս :

Բարերար Տէր , հրեշտակի բարւոյ յանձն արտայեալիս , քաղցրութեամբ աւանդել զհոգի իմ , եւ անխռով անցուցանել ընդ չարութիւն աշտոյն , որք են ի ներքոյ երկնից . եւ ողորմեա ըստարածոց եւ ինձ բազմամեղիս :

Լոյս ճշմարիտ Քրիստոս , արժանաւորեա՛ զհոգի իմ ուրախութեամբ տեսանել զլոյս փառաց քոյ ի կոչման աւուրն , եւ հանգչիլ յուսով բարեաց՝ յօթեւանս

տիւնեայր թէրք էթմէղաէն էվվէլ ճանր-
մըն կիւնահլարընը հայդայայըմ . վէ մէր-
համէթ էյլէ սէնին հարաթարգլարընա , վէ
պէն զայէթ կիւնահքեարա :

Եա ինայէթ պախշ էտէն . պանա իհ-
սան էյլէ քի , սողրու իթիգատ իլէ , խայր
ամէլ իլէ , վէ մուգատատէա թէնինէ վէ
անրնա իլհագ օլարագ սանա կէլէյիմ .
վէ մէրհամէթ էյլէ սէնին հարաթարգլա-
րընա . վէ պէն զայէթ կիւնահքեարա :

Եա քէրէմքեար Բապպ , պէնի էյի մէ-
լէյէ սիփարըշ էյլէ քի , բուհումու թաթլը-
լըլըլա թէսլիմ էտէյիմ . վէ սէմանըն
ալթընատա պուլունան շէրիր բուհլարտան
դօրգուսուզ կէշէյիմ . վէ մէրհամէթ էյլէ
սէնին հարաթարգլարընա վէ պէն զայէթ
կիւնահքեարա :

Եա հագիլի հուր Քրիստոս . բուհումու
լայրդ էյլէ քէ , տավէթ կիւնիւնաէ ճէլա-
լընըն հուրբունու մէսէրրէթլէ կէօրէյիմ .
վէ ալիմ կէլիշին կիւնիւնէ դատար սա-
ւիշէր մէսքէնինաէ էյի իւմիալէր իլէ լա-

արդարոյ՝ մինչեւ յօր մեծի գալստեան
քոյ . եւ ողորմեա՛ քո արարածոյ եւ ինձ
բաղմամեղիս :

Դատաւոր արդար . յորժամ դատ փա-
ռօք հօր դատել զկենդանիս եւ զմեռեալս ,
մի՛ մտաներ ի դատաստան ընդ ծառայի
քու . այլ փրկեա՛ զիս ի յաւիտեանական
հրօյն , եւ լսելի արօ՛ ինձ զերանաւէտ կո-
չումն արդարոյ յերկնից արքայութիւնդ .
եւ ողորմեա՛ քո արարածոյ եւ ինձ բաղ-
մամեղիս :

Ամենողորմ տէր՝ ողորմեա՛ ամենայն
հաւատացելոց ի քեզ , իմոց եւ օտարաց .
ծանօթից եւ անծանօթից , կենդանեաց եւ
մեռելոց . չնորհեա՛ եւ թշնամեաց իմոց եւ
ատելեաց զթողութիւն՝ որ տա իս յանց-
նացն , եւ դարձո՛ զնոսա ի չարեացն . զ-
ուշինն վասն իմ . զի ողորմութեան քու

Նախ իտէյիս . վէ մէրհամէթ էյլէ սէնին
 արաթարգլարընա վէ պէն զայէթ կիւ-
 ...նքեարա :

Ետ ասիլ հաքիմ , արիւղէրի վէ էօլիւ-
 լէրր մուհաքէմէ էթմէք իշիւն՝ փէտէրին
 ճէլալըյլա կէլարիյնտէ , գուլունլա մու-
 հաքէմէյէ կիրմէ . իլլա պէնի էպէտի ա-
 լաէն խէլաս էյլէ . վէ սալիշէրին՝ սէ-
 լի ճէննէթէ մութլու տալէթինի պա-
 հատա իշիթտիր . վէ մէրհամէթ էյլէ սէնին
 արաթարգլարընա վէ պէն զայէթ կիւ-
 ...նքեարա :

Ետ ճիւղէյէ մէրհամէթ էտէն Բապա .
 Մրհամէթ էյլէ ճիւղէ ասնա իման էտէն-
 սէ , պէնիմքիլէրէ վէ զայրիլէրէ , թանը-
 արգլարըմա վէ թանըմաարգլարըմա , ար-
 լիլէրէ վէ էօլիւլէրէ . քէզա աիւշմէնլէ-
 րիմէ վէ պանա պուղղ էտէնլէրէ՝ պանա
 զարչը օլան գուսուրլարընտան տօլայր
 օլֆլըգ իհասն էյլէ . վէ հազգըմաա աիւ-
 շաթիւքէրի քէմլիքտէն տէօնտէր քի ,
 էնին ինայէթինէ լայրգ օլսուշլար . վէ

արժանի եղիցին . և ողորմեա՛ թա արա-
րածոյ և ինձ բաղձամեղիս :

Փառաւորեալ տէր , ընկա՛լ զսողաչանս
ծառայիս թոյ , և կատարեա՛ ի բարի ըղ-
խնդրուածս իմ , բարեխօսութեամբ սրբ-
բուհոյ Աստուածածնին , և Յովհաննու
Մկրտչին , և Սրբոյն Սանդիանոսի նախա-
վկային , և Սրբոյն Գրիգորի մերոյ Լուսա-
ւորչին , և որոոց առաքելոց , մարգարէից ,
վարդապետաց , մարախրոսաց , հայրապե-
տաց , ճգնաւորաց , կուսանաց , միանձանց ,
և ամենայն սրբոց թոյ երկնաւորաց և
երկրաւորաց : Եւ քեզ փառք և երկրպա-
գութիւն անբաժանելի Սուրբ Երրորդու-
թեանդ յաւիտեանս յաւիտենից . ամէն :

ԸՆԴՀԱՆՐԱԿԱՆ ԱՂՕԹՔ

Փառք քեզ Տէր Աստուած մեր , որ
պարգևեցեր զօրս զայս բարեաւ և խղիւղ-
ղութեամբ անցուցանել :

մերհամէթ էյլէ սէնին եարաթարղլարընա
վէ պէն զայէթ կիւնահքիարա :

Ետ միւսթէշէմ Բապպ , պու զուլու-
նուն նիյազլարընը գապուլ էյլէ , վէ աի-
լէքլէրիմի խայրլըսըյա գապուլ էյլէ , Ազիզ
վալիտէթուլլահըն , վաֆիթիզ էաիճի Յով-
հաննէսին , իլք շէհա Ազիզ Սաեփաննու-
սուն , վէ պիզիմ Լուսաւորիչիմիզ Ազիզ
Գրիգորուն , վէ Ազիզ Բէսուլլէրին , Վէյ-
զամպէրլէրին , վարդապետլէրին , շէհալէ-
րին , հայրապետլէրին , ճգնաւորլարըն ,
պաքիրէլէրին , վէ սէմա վէ զէմինաէ պու-
լունան ճէմիի սալիհլէրինին շէֆաաթըյա-
վէ այրըմազ Ազիզ Իւլլիւյիւնէ իլէլէպէա
համա ու սէճաէ եազըշըր . ամին :

ՈՒՄՈՒՄԻ ՏՈՒԱ

Սանա համա օլուն . Ետ Բապպ Ալա-
հըմըզ , քի պու կիւնիւ խայր վէ սէլամէթ
իլէ կէչիւմէք պիզէ իհասն էյլէալին .

Մարդասէր Աստուած , զառաջիկայ գիշերս՝ որ ի վերայ մեր գալոց է , ի մեզաց փրկեա՛ , ի չարեաց ազատեա՛ , և ի զործս բարիս առաջնորդեա՛ :

Առաւօտու օրհնութեանցն և փառարանութեանցն արժանի արա՛ զամենայն հաւատասցեալս անուանդ քում սրբոյ և պահեա՛ ի խաղաղութեան :

Տէր Աստուած մեր . տո՛ւր զքո խաղաղութիւնդ ամենայն աշխարհի . բա՛րձ զյասունմն և զսպասունհասն ի յարարածոցս .

Ողորմեա՛ հարց և եղբարց մերոց՝ կենդանեաց և հանգուցելոց :

Ողորմեա՛ զեկեղեցի շինողաց . երախտաւորաց , պողատուից , սպասաւորաց , և այնոցիկ՝ որք ընդ հովանեաւ սրբոյ եկեղեցւոյս են հանգուցեալ :

Տէր Աստուած , օգնեա՛ թագաւորացն քրիստոնէից , և իշխանացն բարեպաշտից ,

Եա միւրիւվզէթքեար Ալլահ, պիղէ
եազլաշմադտա օլան էօնիւմիւզատէքի կի-
ճէտէ պիղի կիւնահտան խէլաս էյլէ, շէրր-
տէն գուրթար վէ խայր ամէլլէրէ գլա-
ղուզլա :

Սէնին մուգտատէս խամինէ իման է-
տէնլէրին ճիւմլէսինի սապահրն համա ու
սէնալարրնա նայիլ էյլէ վէ սէլամէթտէ
հըֆլ էյլէ :

Եա Բապպ Ալլահըմըզ, պիւթիւն տիւն-
եայա սէլամէթինի ինսան էյլէ, զաղապ
ու աֆէթի մախլուզլարրն իւզէրինտէն
գալտըր :

Կէրէք հայաթտա վէ կէրէք էօլմիւշ
օլան փէտէրլէրիմիւզ վէ պիրատէրլէրիմիւզ
մէրհամէթ էյլէ :

Քիլիտա ետփանլարա, էմէքտարլարա,
րուհանի վէրկի վէրէնլէրէ, խատէմէլէրէ,
վէ քիլիսանըն ալլուսուռնտա խթիրահաթ
էտէնլէրէ :

Եա Բապպ Ալլահ, եարտըմ, էյլէ քրիս-
թիյան փատիշահլարա վէ տինտար հիւ-

զօրաց և զաւակաց նոցին՝ պահելով ի խա-
ղաղութեան :

Տէր Աստուած մեր , պահեա՛ զառաջ-
նորդս և զեղբայրութիւնս մեր ամբողջ և
անխռով ի կամս ողորմութեան քոյ :

Նշանաւ սուրբ և պատուական խաչի
քոյ՝ հալածեա՛ զերեւելի և զաներեւոյթ
թշնամին ի սահմանաց մերոց և ի բնա-
կութենէս մերմէ :

Փրկեա՛ զմեզ ի հրոյն յաւիտենից , և
քեզ փառք յաւիտեանս , ամէն :

Օրհնեա՛ լք եղերուք ի շնորհաց Սուրբ
Հոգւոյն , երթայք հանգերուք խաղա-
ղութեամբ , և Տէր Յիսուս Քրիստոս
եղիցի քնդ ամեննեանդ , ամէն :

քիւմատարլարա , անլէրին սաքէրլէրինէ վէ
էվլատլարլնա . վէ ճիւմլէսինի տէ սէլա-
մէթտէ սապլա :

Եա Բապպ Ալլահըմը , պիղիմ բէյիսի
բուհանիլլէրիմիլի վէ պիրատէրլէրիմիլի ,
ինայէթքեար իրատէթինէ կէօրէ , թէքմիլ-
լիքտէ վէ սարսըլմաղ հըֆղ էյլէ :

Մուզաատէս վէ զիգըյմէթ խաչընըն
ալամէթի իլէ , կէօրիւնիւր վէ կէօրիւնմէզ
տիւշմէնի պիղիմ հուաուուուումուզսան վէ
մէսքէնիմիլտէն թէպիա էյլէ :

Պիլի էպէտի աթէշտէն խէլաս էյլէ ,
վէ սանա իլէլէպէտ համա օլսուն . ամին :

Ազիզ Բուհուն պէրէքէթլէրիլէ միւ-
պարէք օլունուղ . սէլամէթլէ կիսինիլ վէ
խիթիրահաթ էտինիլ . վէ Բապպ Յիսուս
Քրիստոս ճիւմլէնիլ իլէ պէրապէր օլսուն .
ամին :

Զ Ղ Զ Ո Ւ Մ

Յակունն Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ
առեւն:

Մեղայ ամենասուրբ Երրորդութեանն՝
Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ: Մեղուց-
եալ եմ Աստուծոյ: Խոստովանիմ առաջի
Աստուծոյ՝ եւ սրբուհւոյ Աստուածածնին,
եւ առաջի քո հայր սուրբ՝ զամենայն մեղս՝
զորս գործեալ եմ: Քանզի մեղայ խորհրդ-
դով բանիւ եւ գործով. կամաւ եւ ակամայ,
գիտութեամբ եւ անգիտութեամբ, մեղայ
Աստուծոյ:

Քաւանոյ

Աստուած քողութիւն շնորհեացի:

Մեղայ հոգւովս եւ զօրութեամբ սորա .
մտօքս եւ չարժեամբ սորա . մարմնովս
եւ զգայութեամբ սորա: Մեղայ զօրու-

Թ Ե Վ Պ Ե

Փեքերին, Էվրասըն վիւ Ազիզ Բուհուն խմիւնիսկ • ամին :

Ազիզ Իւշիւյէ — Փէտէրէ , Էվլատա վէ Ազիզ Բուհա գարշը խաթա էթտիմ : Ալլահա գարշու կիւնահ իշլէմիշիմ : Իշլէտիյիմ ճիւմլէ կիւնահլարը՝ Ալլահըն հուզուրընտա , Ս. Աստուածածինին հուզուրընտա , վէ , եա ազիզ փէտէր , սէնին հուզուրընտա իգրար էտէրիմ : Զիրա տիւշիւնէրէք , սէօլէյէրէք վէ իճրա էտէրէք , իսթէյէրէք վէ իսթէմէյէրէք , պիլէրէք վէ պիլմէյէրէք խաթա էթտիմ . Ալլահա գարշը կիւնահ իշլէտիմ :

Քախանայ

Աղլահ ալփըզ ինսան էյլէսին :

Բուհումլա վէ անըն գուվվէթիյլէ , Ֆիքրիմլէ վէ անըն թահրիքիյլէ , ճիսմիմլէ վէ անըն հասսէլէրիյլէ խաթա էթտիմ :

թեամբ հոգւոյս , խորամանկութեամբ , ա-
նըղգամութեամբ , յանդգնութեամբ և երկ-
չոտութեամբ , շռայլութեամբ և ժլատու-
թեամբ , զեղխութեամբ և անիրաւու-
թեամբ , չարահաւանութեամբ , յուսահա-
տութեամբ , և թերահաւատութեամբ , մե-
ղայ Աստուծոյ :

Մեղայ չար խորհրդով մտացս , նենգու-
թեամբ , ատելութեամբ , խեթիւ , մախա-
նօք , յաչաղանօք , թուլութեամբ , պոռնի-
կական խորհրդով , ի գիշերի և ի տուրնջ-
եան , երազական գիճութեամբ , և անըր-
ջական դարչ տղտեղութեամբ , մեղայ
Աստուծոյ :

Մեղայ ցանկութեամբ մարմնոյս , հեշ-
տութեամբ , պղերզութեամբ , յօրանջմամբ
քնոյ , շարժութեամբ մարմնոյս , և զաղ-
րագործութեամբ ի պէս պէս ախտս , հեշ-
տալրութեամբ լսելեացս , արատութեամբ

բուհումուն գուվվէթիյէ , եանի ֆիթնէ
իլէ , ֆըսդ ու ֆիւճուր իլէ , քիւսթաճըզ
վէ գօրգաղըզ իլէ , միւսրիֆլիզ վէ խա-
սիսլիք իլէ , խարաֆ վէ հազգսըզըզ իլէ ,
ֆէնայըզա մէյլ էսէրէք , իւմիա քէսիք-
լիյի վէ իմանարըզ իլէ խաթա էթտիմ .
Ալլահա գարչը կիւնահ իշլէտիմ :

Ֆիքրիմին ֆէնա տիւշիւնկէլէրիյէ ,
եանի ճիյէ իլէ , տառվէթ իլէ , էյրի
պազմա իլէ , դըսդանճըզ իլէ , հասէա իլէ ,
կէվէէքլիք իլէ , կիճէաէ վէ կիւնտիւզաէ
շէճլանի թէֆէքքիւր իլէ , բիւյատա ֆահ-
շիյաթ իլէ , վէ խայալի մէքրուճիյէթլէ
խաթա էթտիմ . Ալլահա գարչը կիւնահ
իշլէտիմ :

Թէնիմին արզուլարըլա , եանի յէճվէթ
իլէ , արսըզըզ իլէ , էսնէմէք իլէ , ճիւմի-
մին հարաքէթի իլէ , ճինա ճինա իլլէթլէրին
քէրահէթիյէ , գուլաղլարըմըն ֆէնա սէօզ-
լէր իշլիթմէսիյէ , կէօզլէրիմին քէօթիւ
պազըչըլա , գալպիմին հուզուզաթըլա ,
պուրնումուն թէրպիյէսիղլիյի իլէ , ազզը-

աչացս . ցանկութեամբ սրտիս , իզութեամբ
 ռնգացս . պաղշտութեամբ բերանոյս . ան-
 ժուժկալութեամբ , շուայտութեամբ , և
 արբեցութեամբ . մեղայ Աստուծոյ :

Մեղայ չարաբանութեամբ լեզուիս .
 ստախոսութեամբ , սուտ երգմամբ , երդ-
 մնազանցութեամբ , հակառակութեամբ , վի-
 ճարանութեամբ , բանտարկութեամբ , շոգ-
 մոգութեամբ , քսու , դատարկաբանու-
 թեամբ , և ծաղու , դրախտութեամբ , հեր-
 ձախոսութեամբ , և անիծաբանութեամբ .
 տրտնջելով , դժգոհելով , բանբասելով , և
 հայհոյելով , մեղայ Աստուծոյ :

Մեղայ դողութեամբ ձեռացս . ազահե-
 լով , զրկելով , հարկանելով , սպանանելով ,
 և ընդ գարշս ածելով , մեղայ Աստուծոյ :

Մեղայ ամենայն յօգուածովք շինուա-
 ծոյս և ամենայն անդամօք մարմնոյս .
 հնդեակ զգայարանօքս , և վեցեկի չարժ-

մըն մէքրուն լըղըլա , սապըսըղըղըլա ,
 զէվզ ու սէֆա իլէ , վէ իյը ու իչրէթ իլէ
 խաթա էթտիմ . Ալլահա գարչու կիւնահ
 իչլէտիմ :

Լիսանըմըն սույի խթիմալիլէ , եանի
 եալան սէօյլէյէրէք , եալան եէմին էտէ-
 րէք , եէմինիմի պօղարադ , զըստ սէօյլէ-
 յէրէք , նիզա էտէրէք , զամմաղլըգ իլէ ,
 միւնաֆըղլըգ իլէ , պօչպօղաղլըգ իլէ ,
 զէվզլէնէրէք , իֆիթիրա էտէրէք , սէօլ
 զարըչաըրարադ , պէստոուա էտէրէք , շէք-
 վալանարադ , գանաաթսըզ օլարադ , զէմմ
 էտէրէք , քիւֆըր էտէրէք խաթա էթտիմ .
 Ալլահա գարչը կիւնահ իչլէտիմ :

Ելլէրիմլէ խըրսըղլըգ էտէրէք , զասպ
 էտէրէք , զասը վէ զուլմ էտէրէք , վու-
 րարադ , գաթլ էտէրէք , վէ մէքրուն շէյ-
 լէրէ էլ գաթարադ խաթա էթտիմ . Ալ-
 ւահա գարչը կիւնահ իչլէտիմ :

Վիւնուտըմըն պիւթիւն օյնաղլարը վէ
 ճիտմիմին ճէմի տղալարը իլէ , պէշ հաս-
 սէլէրիմ վէ ալթը հարաքէթլէրիմլէ , սաղա

մամբա . վերամբարձ սանահարութեամբ , և վայրաքարշ մեղկութեամբ , յաջ և յահեակ խոտորեկով , զառաջնոցն մեղանչելով , և վերջնոցն չար նշաւակ գոլով , մեղայ Աստուծոյ :

Այլ և մեղայ եօթնիցս յանցանօք մահացու մեղօք . նպարտութեամբ՝ և մատամբք նորին . նախանձու՝ և մատամբք նորին . բարկութեամբ՝ և մատամբք նորին . ծուլութեամբ՝ և մատամբք նորին . սղահութեամբ՝ և մատամբք նորին . որկրամոլութեամբ՝ և մատամբք նորին . բրդջախոհութեամբ՝ և մատամբք նորին , մեղայ Աստուծոյ :

Այլ և մեղայ ամենայն պատուիրանացն Աստուծոյ , յանձնառելեացն և հրաժարելեացն . զի ոչ զյանձնառակահանն կատարեցի , և ոչ ի հրաժարելեացն հեռացայ : Զօրէնառի՝ և յօրինացն հեղգացայ . ի կորզս քրիստոնէութեան հրաւիրեցայ՝ և գործովս անարժանն դատայ . զխակով զհարն կամաւ կորացայ , և ի բարեաց գործոց ես ինձէն հեռացայ . վա՛յ ինձ , վա՛յ ինձ , վա՛յ ինձ .

վէ սօլա ստփարագ , պէնտէն էվվէլքիւէրէ
 գարչը ըսեան էտէրէք վէ պէնտէն սօնրա
 կէլէճէ.քլէրէ ֆէնա խարէթ օլարագ խաթա
 էթտիմ . Ալլահա գարչը կիւնտօն իշլէտիմ :

Քէզալիք եէտի էօլտիւրիւճիւ կիւնտօն-
 լար իլէ , եանի մալլուրլուգ , գըսգանճ-
 րուգ , էօվքէ , թէնպէլլիք , թամաքեարլուգ ,
 շիշպօղալլուգ , շէնվէթ վէ պուշլարըն էմ-
 սալի իլէ խաթա էթտիմ . Ալլահա գարչը
 կիւնտօն իշլէտիմ :

Խիւլասէ Ալլահըն պիւթիւն թէնպիհա-
 թընտա , կէրէք ֆարզ կէրէք ետտաղ օլան-
 լարտա խաթա էթտիմ . զիրա նէ ֆարզ
 օլանլարը իճրա էթտիմ , նէ տէ ետտաղ օ-
 լանլարտան սագընտլւմ . Նօմօսու գապուլ
 էթտիմ վէ իճրասընտա իհմալլուգ էթտիմ .
 քրիսթիյանլուգ սիլքինէ սաւլէթ օլուն-
 տոււմ , վէ ամէլիմլէ նալայըղ պուլուն-
 տոււմ , շէրրի պիլէ պիլէ վէ Նիւսնի բի-
 գամլա իրթիքեապ էյլէտիմ վէ խայր ա-
 մէլէրտէն կէրու տուրտոււմ . վա՛յ պանա ,
 վա՛յ պանա , վա՛յ պանա . հա՛նկը պիրինի

զո՞րն ասեմ , կամ զո՞րն խոստովանիմ . զի անթիւ են յանցանք իմ , անասելի են աշօրէնութիւնք իմ , աններելի են ցաւք իմ , և անբժշկելի են վէրք իմ , մեղայ Աստուծոյ :

Հայր սուրբ՝ զքեզ ունիմ միջնորդ հաշտութեան և բարեխօս առ միածին Որդին Աստուծոյ . զի իշխանութեամբդ՝ որ տուեալ է քեզ , արձակեցես զիս ի կապից մեղաց իմոց , աղաչեմ զքեզ :

Արձակումն

Ողորմեացի քեզ մարդասէրն Աստուած , մէ թողութիւն շնորհեացէ ամենայն յանցանաց քոյ , խոստովանացելոցդ և մոռացելոցդ : Եւ ես կարդաւս քահանայական իշխանութեան և հրամանաւն Աստուածաշին՝ թէ «զոր արձակիցէք յերկրի , եղիցի արձակեալ յերկինս» : Նովին բանիւն արձակեմ զքեզ յամենայն մասնակցութենէ մեղաց քոյ , ի խորհրդոց՝ ի բանից և ի

սէօյլէյէյիմ , հանկըսընը իգրար էտէյիմ .
 զիրա գապահաթլարըմ չօգ տուր , ըսեան-
 լարըմ վասֆ օլունմազ , տէրալէրիմ ազ-
 րըն վէ հարէլէրիմ օնուլմազ տրրլար . Ալ-
 լահա գարչը կիւնաս իչլէտիմ :

Եա Ազիզ Փէտէր , պէնի Ալլահըն պի-
 րիճիք էվլասոյլա պարըչտրրմայա վէ պէ-
 նիմ իչուն չէֆաաթ էթմէյէ վասըթամ
 սէն սին . բէճա էտէրիմ . սանա վերիլէն
 սալահիյէթ իլէ , պէնի կիւնահլարըմըն պա-
 զընտան չէօզէսին :

Պէրաս

Միւրիւվվէթքեար Ալլահ սանա մէր-
 համէթ էթսին , վէ կէրէք իգրար էթտիյին
 կէրէք տէ ունուլթտուղուն ճիւմլէ գապա-
 հաթլարընա ազֆլըգ իհասն էյլէսին : Պէն
 տախի , քեսինլիք սալահիյէթիմլէ , վէ —
 «Տիւնհատա չէօզտիւյիւնիւզ սէմատա
 տախի չէօյիւլմիւշ օլտուն Մատթ . 18. 18»
 տէյու պույուրան ալլահանի մէզուհիյէթլէ ,
 սէնի՛ կէրէք ֆիքր իլէ , կէրէք սէօզ իլէ ,

դործոց . յանուն Հօր և Որդւոյ և Հօգւոյն
Սրբոյ : Եւ դարձեալ տամ զքեզ ի խոր-
հուրդս սուրբ եկեղեցւոյ . զի զոր ինչ դոր-
ծիցես բարիս , եղիցի քեզ ի բարեգործու-
թիւն և ի փառս հանդերձեալ կենացն ,
ամէն :

կէրէք տէ ամէլ իլէ իշլէտիյն պիւթիւն
կիւնահարրնրն պաղընտան , Փէտէրին ,
Էվլաարն վէ Ագիզ Բուհուն խմիլլէ չեօ-
ղէրիմ , Վէ թէքար , սէնի Ս . եկեղեցիւնին
խորհուրդլարրնր (Հաղորդութիւն վէ ապիլիէ)
թէսլիմ էտէրիմ . չէօլլէ քի հէր նէ խայր
ամէլ իշլէրսէն սէնին խայրնր վէ էպէտի
հայաթն շէրէֆի իշուն օլսուն , ամին :

(Իշպու Թէվպէ սուրէթի՝ կիւնահա-
րնր քէնտի կիւնահարրնր տէրխաթր էտէ-
պիլմէսի իշուն թանգիմ օլունմուշ պիր
թարզը իֆատէ տիր : Սալթ պու իպարր
սէօլլէմէքլէ խոտտովանութիւն թամմ օլ-
մազ , իլլա կիւնահաբար քէնտի զամիրինէ
սաղրը պատմադտտ օլան կիւնահարրնր
պու սուրէթ իլէ տէրխաթր էթմէլի վէ
անլէրի խոտտովանահարտ իգրար էլլէմէլի
(Մատթ . 3 . 6 : Յակ . 5 . 16 :) չէօլլէ քի անըն
հատիճաթլարրնր զապուլ , վէ թային էթ-
տիլի ապաշխարանքը (սատադա , տիւա ,
օրուճ վէ սալիրէ . Մատթ . 6 . 1 , 5 , 16 ,
19 . 21 :) տէրէօհաէ էտէրէք , թէվպէ-
քեարլարա սնճապ քէնտիսի քէֆարէթ է-
տէպիլլէն Յիսուս Քրիստոսուն խմիլլէ պէ-
րա՛ւթտ նայիլ օլտպիլսին)

ԱՊԱՇԽԱՐՈՒԹԵԱՆ ՍԱՂՄՈՍ

Սաղմոս 51

Ողորմեա՛ ինձ Աստուած ըստ մեծի
ողորմութեան քում , ըստ բազում գթու-
թեան քում՝ քաւեա՛ դանօրէնութիւն իմ :

Սուաւել լուա՛ զիս յանօրէնութենէ՝
իմմէ . և ի մեղաց իմոց սուրբ արա՛ զիս :

Զանօրէնութիւնս իմ՝ ես ինձէն զի-
տեմ , և մեղք իմ առաջի իմ են յամե-
նայն ժամ :

Քեզ միայն մեղաց տէր , և չար առաջի
քո արարի :

Որպէս արդար եղիցիս ի բանս քո , և
յաղթող ի դատել գաս :

Անօրէնութեամբ յղացաւ , և ի մեղս
ծնաւ զիս մայր իմ :

Դու Տէր զճշմարտութիւն սիրեցեր ,
դանյայտս և զծածկեալս իմաստութեամբ
քով յայտնեցեր ինձ :

Յօղեա՛ յիս մշակաւ և սուրբ եղէց ,
լուա՛ և քան զձիւն սպիտակ եղէց :

ԹԵՎԼՊԵ ՄԷԶՄՈՒՐՈՒ

Եա Ալլան, ազիմ ինայէթինէ կէօրէ պանա մէրհամէթ էյլէ. ինայէթինին չօղլուղունա կէօրէ իսեանլարըմը ալֆ էյլէ:

Պէնի ճիւրմիւմսէն քեամիլէն եայգա, վէ կիւնահլարըմտան թաթնիր էյլէ:

Պէն քէնաի ֆըսգըմը պիլիրիմ, վէ կիւնահլամ տայիմա կէօղլում էօնիւնտէ տիր:

Եալընըղ սանա գարչը կիւնահ իչլէտիմ, եա Րապս, վէ հուղուրընաա շէրր իչլէտիմ:

Քէլամընտա ատիլ, վէ հիւքմ էթմէյէ կէլաիյինտէ դալիպ սին:

Վալիտէմ սէնի ֆըսգ իլէ համիլէ օլտու, վէ կիւնահ իչլինտէ տօղուրտու:

Եա Րապս, սէն հագիգաթը սէվտին, համալիւմ վէ կիզլի օլանլարը իլմինլէ պանա քէչֆ էյլէտին:

Պէնի զուֆա իլէ չալգա վէ փաք օլայըմ, եայգա վէ գարտան սէյաղ օլայըմ:

Լսելի տրա՛ ինձ աէր զյնծութիւն և
զուրախութիւն . և զնծասցեն ոսկերք իմ
տառապեալք :

Դարձո՛ զերեսս քո ի մեղաց իմոց , և
զամենայն անօրէնութիւնս իմ քաւեա՛
յինէն :

Աիրա՛ սուրբ հաստատեա՛ յիս Աստ-
ուած , և հոգի ուղիղ նորոգեա՛ ի փորի
իմում :

Սի՛ ընկենուր զիս Տէր յերեսաց քոյ ,
և զՀոգի քո սուրբ մի՛ հաներ յինէն :

Տո՛ւր ինձ զնծութիւն փրկութեան քոյ ,
և հոգւով պետութեան քոյ հաստատեա՛
զիս :

Ուսուցից անօրինաց զճանապարհս քո ,
և ամբարիշտք առ քեզ դարձցին :

Փրկեա՛ զիս յարեմէ Աստուած , Աստ-
ուած փրկութեան իմոյ . զնծասցէ լեզու
իմ յարդարութեան քում :

Տէր եթէ՛ զչրթունս իմ բանաս , բերան
իմ երգեացէ զօրհնութիւնս քո :

Եւ Ռապալ , պանա մէսէրրէթ վէ շապ-
լլա իշիթտիր , վէ ալլը շէքէն քէմիքլէ-
րիմ սէվլինսինլէր :

Եիւզիւնիւ կիւնաճարըմտան շէվիր ,
վէ ճիւմլէ խեանլարըմը պէնտէն մահլ
էյլէ :

Եւ Ալլահ պէնտէ փաք պիր գալպ սա-
պիթ էյլէ , վէ տէրունիմաէ աօղրու պիր
բուն թաղէլէ :

Եւ Ռապալ , պէնի հուզուրունտան
թարա էյլէմէ , վէ Ագիլ Բուհունու պէնտէն
չրգարմա :

Խէլատընըն մէսէրրէթինի պանա վէր ,
վէ բապալանի Բուհունլա պէնի սապիթ
էյլէ :

Պատըզլարա Խօլլարընը էօյրէտէյիմ ,
վէ կիւնաճքեարլար սանա տէօնսիւնլէր :

Եւ Ալլահ , խէլատըմըն Ալլահը , պէնի
գանտան խէլա էյլէ . լիսանըմ աաալէթին
իշուն մէսրուր օլսուն :

Եւ Ռապալ , էկէր տօտազլարըմը աչար-
տան աղլըմ սանա համալար օյուգայաճապ :

Թէ կամեցեալ էիր պատարագս մատուցանէաք : բայց դու ընդ ողջակէզս իսկ ոչ հաճեցար :

Պատարագ Սասունոյ հոգի խոնարհ ,
զսիրտ սուրբ և զհոգի խոնարհ Սասունած
ոչ արհամարհէ :

Բարի տրա՛ Տէր կամօք քովք Սիօնի ,
և շինեցին պարիսպքն Նրուսաղէմի :

Յայնժամ հաճեցիս ընդ պատարագս
արդարութեան . յորժամ ուխտից պատա-
րագս հանցեն ի սեղան քո զուարակս :

Փառք Հօր և : Այժմ և միշտ և :

ՆԵՐՍԷՍԻ ՇՆՈՐՀԱԼԻՈՅ

Աշխարհ տմենայն ,

Առ իս հայեցեալ ,

Ախտակից լերուք .

Բանամ զչրթ ունս ,

Բարբառիմ լեզուաւս ,

Բողոքեմ զանձնէս :

Էկէր իսթէսէ իաին , գուրպան թագ-
տիմ էսէր իտիք . ֆագաթ սէն մուհրա-
դայա պիլէ բաղի օլմասուն :

Ալլահա գուրպան՝ մանճուպ պիր բուն
սուր . փաք գալպի վէ մանճուպ բունու
Ալլահ թանգիր էթմէզ :

Եա Բապպ իրատէթինլէ Սիօնա էյլիք
էթ , վէ Երուսաղէմին սուրլարը Էափրա-
ճապար :

Մէզպանընա ահա գուրպանը իչուն
թոսունլար չըգարտըզլարընտա , սուլ
գուրպանընա բաղի օլաճապսին :

ՆԷՏԱՄԷԹ

Եա ճիւմլէ ճիհան ,
Պանա պաղարագ
Տէրտաաշ օլունուզ ,
Պէն լիսանլմլա
Քէնաթի նէֆսիմտէն
Էտէյիմ շէքվա :

Գող եղէ մեղաց ,
 Գաող կորսաւան ,
 Գուր ինձ փորեցի .
 Դաւեցի զանձն իմ ,
 Դաւաճանեցի ,
 Դարան զործեցի :

Երբեմն էի լոյս .
 Եւ այժմ եմ խաւար ,
 Եւ սատկեր մահու .
 Զի՛արդ պատմեցից ,
 Զթիւ մեղաց իմոց ,
 Զի բազում են յոյժ :

Էրկինք և երկիր ,
 Էկա՛յք ողբացէք ,
 Էզկելի զանձն իմ .
 Ընտրեցի զչարն ,
 Ընկալայ կամաւ ,
 Ըզհոյս մեղաց :

Թաթաւիմ տղմով ,
 Թաւալիմ ի մեղս ,
 Թօթափիլ չկարեմ .

Կիզլի կիւնահլա
 Ձուգուրում պաղըպ ,
 Տիւշարում հէլաքա ,
 Նէֆսիմէ պարչու
 Տուղապ. դուրարապ ,
 Խրյանէթ էթտիմ :

Էվլէլ նուր իտիմ ,
 Շիմտիյսէ զուլմէթ ,
 Հէմաէ գըլլը մէվթ .
 Նիճէ սոյսյըմ
 Կիւնահլարըմր ,
 Ձիւն դայէթ չօգտուր :

Սէմա վէ զէմին ,
 Կէլին աղլայըն
 Սէֆիլ ճանըմը .
 Շէրրէ ույանտըմ ,
 Իրատէթիմէ
 Կիւնահ գազանտըմ :

Ֆըսգ չամուրուհա
 Ղարգ. օլտու ճանըմ ,
 Խէլառ օլամամ .

Ժանտ ախտիւ լցեալ ,

Ժահաճոտ եղէ ,

Ժամանակս բաղումս :

Ի բաց մեկնեցայ ,

Ի սուրբ խորհրդոց ,

Ի բարեաց գործոց :

Լաւ վարկաւ անձն իմ ,

Լուսոյն հեռանալ ,

Լինիլ ընդ խաւար :

Խորհուրդք չարին .

Խաբեն ըզհոգիս ,

Խորասոյլ տռնեն :

Ծածկեն անդնդօք .

Ծիծաղին զլորմամբս ,

Ծանակ զիս առնեն :

Կամաւ կորացայ .

Կարկամեալ անձամբ ,

Կանդնիլ ոչ կարեմ .

Հուր մեղաց կիզող ,

Հրդեհեաց որ յիս

Հոգեոր բարիս :

Մուհլիք իլլէթլէ
Ուզուռն միւստէթլէ
Նափաք դալտըմ պէն :

Փաք ֆիքրլէրտէն
Խայր տմէլտէն
Փէք ուղաղլաշտըմ .
Նուրտանն դաշմաղը ,
Զուլմէթ օլմաղը
Խօշ սայտը ճանըմ :

Պէնի շէրիրլէր
Տիւշիւրմէք իչուռն
Իդֆալ էտէրլէր .
Պէն տէվրիլափքտէ ,
Իսթիհա էտիպ
Մէսրուր օլուրլար :

Հիւսնիւ ըիղամլա
Ճանըմը քէօթրիւմ
Էթտիմ , գալգամամ .
Կիւնաս աթէշի
Մահվ էթտի պէնտէ
Րուհուռն պախշիշին :

Կիւնասէլէ ընդիւ
 Վէ պէտնամ օլտոււմ ,
 Օսանար ճանրմ .
 Աճը զէնիրլէր
 Գալպիմէ ագըպ ,
 Սէօնտիւ չըրաղըմ :

Կիւնաս տատարագ ,
 Էօլիւմիւ տաթարմ ,
 Փէք ֆագիր օլտոււմ ,
 Ճանրմ էօլմիւշտիւր ,
 Ֆիքրիմ շաշրմըշ ,
 Սալթ թէն գալմըշըմ :

Շէրիր ալճընըն
 Շէրր տուգաղընա
 Տիւշիւպ մանվ օլտոււմ ,
 Տիւշմէն օդոււնա
 Օղրատըր դալպիմ ,
 Փէք հարէլէնտիմ :

Զալլմ քէօիէքլէր
 Իսթիլա էտիպ ,
 Գանըմ իշտիլէր ,

Զաղկեցայ մեղօք ,
 Զաղեցին տեսողք ,
 Զանձրացաւ հողիս ,
 Ղեղի դառնութեան ,
 Ղողեալ ի սիրտ իմ ,
 Ղամբար իմ շիջաւ :

Ժաշտկմամբ մեղաց ,
 Ժաշեցի ըզման ,
 Ժոխս աղքատացայ .
 Մեռեալ եմ հողւովս ,
 Մոլորեալ մտօքս ,
 Միայն կամ մարմնովս :

Յորողայթ մահու ,
 Յորսողէն անկայ ,
 Յաղթեցայ յախաից .
 Նեաից թշնամւոյն ,
 Նշաւակ եղէ ,
 Նոր միշտ խոցոտիմ :

Շուրջ պատեալ զինե ,
 Շունք բաղումք եղեն ,
 Շաղախին արեամբս .

Որս եղէ չարին ,
 Ուռկանաւ մեղաց .
 Որսացաւ զանձն իմ :

Չարաչար վշաօք ,
 Չարչարի անձն իմ ,
 Չունիմ դադարունն .
 Պարտապան գտայ ,
 Պարտուց յանցանաց ,
 Պարտեալս ի մեղաց :

Ջանամ զղջանալ ,
 Զեռանիմ դարձեալ ,
 Զեռնում հրով մեղաց .
 Ռարբի կոչեցայ .
 Ռակայ անուանիմ ,
 Ռամկական վարուքս :

Սիրով ցանկութեան ,
 Սաստիկ բարկու յեան ,
 Սիրտ իմ խոցեալ է .
 Վիրօք յանցանաց ,
 Վշտանայ հողիւ ,
 Վարտեալ չրջիմ :

Շէրին հիւքմիւյէ
 Բապարն զրթրնառն
 Փէք երրադլաշարմ .
 Էյի խօճանըն
 Մութլու սէսինի
 Ահ , տինդէմէտիմ .

Շէրին արզուսու ,
 Խօշ թէպէսսիւմէ ,
 Ալաաթար բուհում ,
 Մէքրուն իլլէթլէր
 Հիւճիւմ էտէրէք ,
 Ճանրմ մահվ էթաի ,

Էյ ճանրմ ույան ,
 Շէրրտէն ուղադլան ,
 Խայրա էթ մէյլան .
 Էօլիւմ ույգուսու
 Վէ աաիլ հաքիմ
 Պիլ սանա հազըն :

ԱՂՕԹՔ ՄԱՆԱՍԷԻ ԹԱԳԱՒՈՐԻՆ

Տէր ամենակալ՝ Աստուած Արրահամու ,
Իսահակայ , Յակոբայ եւ զաւակի նոցա ար-
դարոց , ամենակալ տէր թո՛ղ զմեզս իմ :

Որ արարեր զերկինս եւ զերկիր , եւ
զամենայն զարդ նոցա , ամենակալ տէր՝
թո՛ղ զմեզս իմ :

Որ կապեցեր զծով բանիւ հրամանի
քոյ . փակեցեր զխորս , կնքեցեր ահաւոր
եւ փառաւորեալ անուամբ քով սրբով , ա-
մենակալ տէր՝ թո՛ղ զմեզս իմ :

Որ ամենայն ինչ սարսի եւ դողայ յե-
րեսաց ահի զօրութեան քոյ , ամենակալ
տէր՝ թո՛ղ զմեզս իմ :

Անրաւ է մեծվայելչութիւն փառաց
սրբութեան քոյ . սասաիկ է բարկութիւն
սպառնալեաց քոյ ի վերայ մեղաւորաց .

ՄԷԼԻՔ ՄԱՆԱՍԷՆԻՆ ՄԻՒՆԱՃԱԹԸ

Եա դատիր Բաղսյ , Արրահամըն , Իսահակըն , Յակօբուէն Վէ օնլարըն սալիհ էվլաալարընըն Ալլահը (Մատթ . 22 . 32) եա դատիր Բաղսյ , կիւնահլարըմը ալֆ էյլէ :

Սէն քի սէմա Վէ զէմինի , Վէ օնլարըն պիւթիւն թէզեխնաթընը խալփ էյլէտին , Եա դատիր Բաղսյ , կիւնահլարըմը ալֆ էզէ :

Սէն քի ամիրանէ քէլամընլա տէնիզի պաղլաալըն . կիրատաղարը դափատըպ , հէյպէթլի Վէ միւշէրրէֆ իամի ազիզլինլէ մէօհրլէտին . Եա Գատիր Բաղսյ , կիւնահլարըմը ալֆ էյլէ :

Սէնին դուարէթինին դօրգուսուհատան հէր շէյ սարսըլըր Վէ տիթրէր . Եա դատիր Բաղսյ , կիւնահլարըմը ալֆ էյլէ :

Սէնին մուգատտէս ճէլալընըն շէրէֆի հուսուսուսուզ տուր . կիւնահլարըն իւզէրինէ թէհախալի դադապըն շէտիտ տիր .

անչափ և անքննին են ողորմութիւնք աւետեաց քոյ . ամենակալ տէր՝ թող զմեզս իմ :

Դու տէր բարձրեալ , զթաժ . երկայնամիտ , բազումողորմ , և զզջանառ ի վերայ չարեաց մարդկան . ամենակալ տէր՝ թո՛ղ զմեզս իմ :

Դու Աստուած՝ ոչ եղեր ապաշխարութիւն վասն արդարոյն՝ Արրահամու , Իսահակայ և Յակոբայ , որք ոչ մեզան քեզ . ամենակալ տէր՝ թո՛ղ զմեզս իմ :

Այլ եղեր ապաշխարութիւն վասն իմ մեղաւորիս . զի մեզայ աւելի քան զաւաղ ծովու , և բազմացան անօրէնութիւնք իմ . ամենակալ տէր՝ թո՛ղ զմեզս իմ :

Ձե՛մ արժանի հայիլ՝ և տեսանել ըզբարձրութիւնս երկնից՝ ի բազմութենէ անօրէնութեան իմոյ . ամենակալ տէր՝ թող զմեզս իմ :

միւթտէլի խնայեթին տախի էօլլիւմէզ վէ
թէֆթիլ օլունմազ . Եա գատիր Բապալ ,
կիւնահլարըմը ալֆ էյլէ :

Եա Բապալ , սէն միւթտալ , բահիմ ,
սապըլը , զանի մէրհամէթլի սին , վէ ին-
սանլարըն պէլալարընտան տօլայը մէրհա-
մէթէ կէլիրսին (Յոֆեան , 4. 2) . Եա գա-
տիր Բապալ , կիւնահլարըմը ալֆ էյլէ :

Եա Ալլահ , սէն սալիհ գուլլարըն Աբ-
րահամ , Խտահակ վէ Յակոբ իչուն թէվպէ
զօմատըն . զիրա օնլար սանտ գարչը կիւ-
նահ իչլէմէտիլէր . Եա գատիր Բապալ ,
կիւնահլարըմը ալֆ էյլէ :

Իլլա սէն կիւնահլար իչուն թէվպէ
զօմաուն . զիրա տէնիդին գումունտան զի-
յատէ կիւնահ իչլէտիմ , վէ իսեանլարըմ
չօղալար . Եա գատիր Բապալ , կիւնահլա-
րըմը ալֆ էյլէ :

Կիւնահլարըմըն չօղլուղու սէպէպիլէ ,
կէօղլէրիմի սէմանըն եիւքսէքլիյինէ գալ-
արըմայա լայրգ տէյիլիմ . Եա գատիր
Բապալ , կիւնահլարըմը ալֆ էյլէ :

Տէմիր պաղլարըն զօրունաւան պէլիմ
պիւքիւլաիւ , վէ պանա րահաթլըզ . եօզ
աուր . եա գատիր Բապզ , կիւնահլարըմը
աւլֆ էյլէ :

Հիատէթինի թահրիք էթաիմ , վէ հու-
զուրունասա շէրրի իրթիքեապ էթաիմ .
փուլթար եափարմ վէ զազապընը արթըր-
արմ . եա գատիր Բապզ , կիւնահլարըմը
աւլֆ էյլէ :

Շիմաի իսէ , եա Բապզ , գալալիմին
աիզինի գըրարըմ , վէ սէնին լէթաֆէթին-
տէն նիյազ էյլէրիմ . եա գատիր Բապզ ,
կիւնահլարըմը աւլֆ էյլէ :

Կիւնահ էթաիմ , եա Բապզ . թէվպէ .
ըսեանըմը պէն քէնաիլիյիմտէն պիլլըրիմ .
եա գատիր Բապզ , կիւնահլարըմը աւլֆ
էյլէ :

Սէնտէն րէճա ու նիյազ էտէրիմ , պանա
աւլֆ էյլէ , եա Բապզ . պանա աւլֆ էյլէ ,
վէ պէնի ճիւրմիւմտէն տօլայը մահվ էթմէ .
եա գատիր Բապզ , կիւնահլարըմը աւլֆ
էյլէ :

Կորացեալ եմ ես ի բռնութենէ կապա-
նաց երկաթից , և ոչ զոյ ինձ հանգիստ ,
ամենակալ տէր՝ թո՛ղ զմեզս իմ :

Բարկացուցի զսրտմառութիւն , և չար
առաջի քո արարի . կանգնեցի պատկեր և
բաղձացուցի զցատումն . ամենակալ տէր՝
թո՛ղ զմեզս իմ :

Եւ արդ տէր՝ խոնարհեցուցանեմ ըզ-
ծունր սրտի իմոյ , և հայցեմ ի քաղցրու-
թենէ քումմէ . ամենակալ տէր՝ թո՛ղ
զմեզս իմ :

Մեղայ տէր մեղայ , և զանօրէնութիւնս
իմ ես ինձէն դիտեմ . ամենակալ տէր՝
թո՛ղ զմեզս իմ :

Աղաչեմ և խնդրեմ ի քէն թո՛ղ ինձ
տէր , թո՛ղ ինձ , և մի՛ կորուստաներ զիս
ըստ անօրէնութեան իմոյ . ամենակալ տէր՝
թո՛ղ զմեզս իմ :

Մի՛ յաւիտեան ըստկանար ինձ տէր ,
 և մի՛ յիշեր զչարիսն իմ . և մի՛ պարտա-
 ւորէր զիս ընդ իջեալսն ի ներքոյ երկրի
 չարեօք . ամենակալ տէր՝ թո՛ղ զմեզս իմ :

Զի դու Աստուած՝ Աստուած ապաշ-
 խարողաց ես . և յիս ցոյց զբարերարու-
 թիւնս քո , որ անարժան եմ . ամենակալ
 տէր՝ թո՛ղ զմեզս իմ :

Կեցուսցես զիս ըստ բազում ոգորմու-
 թեան քում , և ես օրհնեցից զքեզ զամե-
 նայն աւուրս կենաց իմոց . ամենակալ
 տէր՝ թո՛ղ զմեզս իմ :

Զքեզ տէր՝ օրհնեն ամենայն զուար-
 թունք երկնից . և քո են փառք յաւիտե-
 կանս . ամէն :

Փառք Հօր և : Այժմ և միշտ և :

Ազաչեմ և խնդրեմ ի քէն տէր , թո՛ղ
 ինձ զմեզս իմ :

Պանա էպէտէն զաղապլանմա , եա
 Բապալ , քէօթիւլիւքէրիմի տէրխաթր էյ-
 լէմէ , վէ պէնի , շէրր իլէ հաժլիյէյէ էնէնլէր
 իլէ պէրապէր հիւքմ էյլէմէ , եա գատիր
 Բապալ , կիւնահըմը ալֆ էյլէ :

Զիրա սէն , եա Ալլահ , թէվպէքեարլա-
 րըն Ալլահը սըն . պէն հէր հէ գատար լա-
 յրդ տէյիլ իսէմտէ , ինայէթինի պանա տա
 կէօթէր . եա գատիր Բապալ , կիւնահլա-
 րըմը ալֆ էյլէ :

Ղանի մէրհամէթինէ կէօրէ պէնի եա-
 շաթ , վէ պէն էօմրիւմիւն պիւթիւն կիւն-
 լէրինտէ սանա համալար սունայըմ . եա
 գատիր Բապալ , կիւնահլարըմը ալֆ էյլէ :

Եա Բապալ , պիւթիւն սէմալի մէլէքէր
 սանա համա էտէրլէր , վէ շէրէֆ իլէլէպէտ
 սէնին տիր , ամին :

Փէտէրէ , էվլատա , վէ Սպիդ Բուհա
 շիմաթի վէ տայիմա վէ իլէլէպէտ համա
 եադըշըր , ամին :

Եա Բապալ , սէնտէն րէճա ու նիյադ
 էյլէրիմ . կիւնահլարըմը պանա ալֆ էյլէ :

Նա զանի մէրճամէթլի Րապպ . պանա
րանմ էյլէ :

Նա Ալլահ , պէն կիւնահքեարա քէֆա-
րէթ զրլ վէ ինեա էյլէ :

Նա խալիպիմ վէ իւմիալիմ Ալլահ , պէն
զայէթ կիւնահքեար զուլունա շէֆգաթ
վէ մէրճամէթ էյլէ :

Նա ճիւմլէ նիսալար իչինաէ միւպարէք
օլան ալիլ պիքիր Մարիամ Վալիտէթուլ-
լահ . պէն կիւնահքեար իչուն Րապպա շէ-
ֆաաթ էյլէ :

Նա Ալլահըն ճիւմլէ մուգաստէպլէրի .
սէմավաթտա Փէաէրէ պիլ կիւնահքեար-
լար իչուն շէֆաաթ էաին :

Նա էօճ սաղլամայան Իպիսուլլահ Քրիս-
տոս , բէճալարըմըլը գապուլ էյլէ . զիրա
սանա կիւլէնմիչիլ :

Նա Րապպ . ալիլ , հայաթպախշ վէ
զիզրյմէթ խաչընըն զալիպ զուլվէթիլլէ
պիլի Նըֆլ էյլէ :

Նա Րապպ . սէլամէթ մէլէյինի կէօն-
տէր քի , կէլիպ պիլի կիճէաէ հէմ կիւն-
աիւղաէ էմին սաղլասըն :

Բազումսուգորմ տէր , ողորմեա՛ ինձ :

Աստուած՝ քաւեա՛ զիս զմեղաւորս ի մեղաց , և կեցո՛ւ :

Արարիչ իմ և յոյս Աստուած , դժա՛ յիս ի մեղուցեալ ծառայս , և ողորմեա՛ ինձ բազմամեղիս :

Ամենօրհնեալ Արքուհի՛ , և միշտ կոյս Աստուածածնին Մարիամ , բարեխօսեա՛ առ տէր վասն իմ մեղաւորիս :

Ամենայն Սուրբք Աստուծոյ՝ բարեխօսեցէ՛ք առ հայր ի յերկինս վասն մեր մեղաւորացոյս :

Քրիստոս Որդի Աստուծոյ անոխակալ , ընկալ զաղաչանս մեր , զի ի քեզ են ապաւինեալ անձինք մեր :

Յաղթող զօրութեամբ՝ սուրբ և կենդանարար և պատուական խաչիւ քով տէր՝ պահպանեա՛ զմեզ :

Առաքեա՛ տէր զհրեշտակ խաղաղութեան քոյ , որ եկեալ պահեսցէ զմեզ անխռովս ի սուէ և ի գիշերի :

Եւ մարդասիրութեամբ քով յիշեա՛
լմեղ տէր՝ յիշեա՛ զմեղ, յորժամ գտա
արքայութեամբ քով, և ողորմեա՛ մեղ:

Ա Ղ Օ Թ Ք

Տէր Աստուած փրկութեան մերոյ՝ որ
ողորմածդ ես և գթած: Երկայնամիտ բա-
ղումովորմ, և զղջանաա ի վերայ Հար-
եաց մարդկան, որ ոչ կամիս զմահ մեղա-
ւորին, այլ զդառնալ նորա ի Հար ճանա-
պարհէն և զկեալն, Դու տէր, առաա ո-
ղորմութեամբդ քով մխիթարեա՛ զծառայս
քո, և սուր սոցա տեղի ապաշխարու-
թեան: Հաշտեա՛ մարդասիրութեամբ քով,
և արա՛ զսոսա անդամս եկեղեցւոյ քում
սրբոյ: Որպէս զի առողջացեալք հոգւով՝
խոստովանութեամբ և ապաշխարութեամբ
մտցեն յեկեղեցի քո սուրբ: Եւ ընդ ժո-
ղովրդեան քում, քեզ հանցեն զօրհու-
թիւնս և զիտառ Հօր և Որդւոյ և Հոգ-
ւոյդ Սրբոյ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս
յաւիտենից. ամէն:

Քեզա փառիշահըզըն իլէ կէլաիյի տէ
պիպի տէր խաթիր էյլէ , եա Բապպ , վէ
պիպէ րահմ էյլէ :

Ն Ի Յ Ա Ձ

Եա Խէլասքետր Բապպ Ալլահըմըզ .
սէն շէֆիպ , րահմ , սապըր , զանի մէր-
համէթլի սին . վէ ինսանլարըն պէլալա-
րընտան տօլայր մէրհամէթէ կէլիբսին ,
կիւհահքետրըն էօլմէսինի աէյիլ , իլլա շէ-
րիր Խօլընտան աէօնիւպ Խաչամատընը խ-
թէրսին : Եա Բապպ , սէն զանի մէրհամէ-
թինէ կէօրէ զուլլարընը թէսէլլի էթ , վէ
թէվպէյէ ֆուրսաթ վէր : Միւրիւվլէթինլէ
պարրշ , վէ պիպի ազիզ քիլիսանա ազա
էյլէ : Շէօյլէ քի իթիրաֆ վէ թէվպէ իլէ
րուհումուզ շիֆա պուլարապ , ազիզ քիլի-
սանա կէրէլիմ . վէ ճէմաթընլա պէրա-
պէր՝ Փէսէրէ , էվլատա վէ Ազիզ Բուհա՝
շիմտի վէ իլէլէպէտ համալար սուհալլիմ .
ամին :

ԵՐԳ ՅԱՐՈՒԹԵԱՆ

Նորաստեղծեալ խանն յանէից
 Ի սկզբանէ զերկինս երկնից ,
 ՆԷ զերկնային զօրս անմարմնաց
 Իմանալեացն զուարթնաց .
 ՆԷ զգալի տարերց քառից
 Հակառակաց միարանից .
 Որով յաւէտ փառարանի
 Նրբորդութիւն անճառելի :

Նրեքսրբեան մի Տէրութիւն
 Միով բնութեամբ Աստուածութիւն ,
 Լոյսն որ անեղ արարչական
 Ասաց լինիլ լոյս եղական .
 Զոր և ծաղկաց յօրն առաջին
 Միաշարաթ կիւրակէին .
 Որով յաւէտ փառարանի
 Նրբորդութիւն անճառելի :

Բաբունորէն բացատրեացուք ,
 Զծածկեալ խորհուրդն ծանիցուք .

ԳԸՅԱՄ ՆԱԴՄԵՍԻ

Քեղամուլլահ սէմավաթը
 Իպթիսա եօդաւան հարաթար .
 Վէ սէմավի առքէրլէրի ,
 Ճէսէասիզ նուր մէլէքլէրի .
 Տէօրթ զըտտ էօնսիւր պիլ իթթիֆադ ,
 Աթէշ , Նէվա , սու վէ թօփրադ ,
 Էպէտէն համա տըզ էյլէյէ
 Վատֆ օլունմադ պիր Իւչլիւյէ :

Իւչ Ջաթ վէ պիր Բապպանիյէթ ,
 Պիր գուվլէթտէ Ուլունիյէթ ,
 Մախլուդ տէյիլ , խալիզի նուր ,
 Էմր էյլէտի քի «Օլսուն նուր» .
 Իւք կիւնտէ , Էէվմի Կիրակի ,
 Սէմաւտան նուր լէման էթտի ,
 Էպէտէն համա տըզ էտիլէ ,
 Վատֆ օլունմադ պիր Իւչլիւյէ :

Աչրզճա իյլահ էտէլիմ ,
 Կիլլի տըրըլ քէշֆ էտէլիմ .

Զի լոյսն անաեռ խմանալի՝

Մաքուր հոգւոյ տեսանելի .

Ի սոյն ծաղկաց միաշաւաթ

Մեղ յարութեան սուրբ ճառագայթ .

Նկայք փրկեալք ընդ զուարթնոյն

Տուք օրհնութիւն յարուցելոյն :

Սէրդ սիրով խոնարհեցար ,

Ի փրկութիւն մեր մարմնացար .

Նովին մարմնովն խաչեցար ,

Ի գերեզման մահու եղար .

Այսօր յարեար աստուածաբար

Ի հրեշտակաց քարոզեցար .

Նկայք փրկեալք ընդ զուարթնոյն

Տուք օրհնութիւն յարուցելոյն :

Նրեկեցար խնկաբերիցն

Յողջոյն կենացն սւրախալից ,

Նւ ի լերինն Գալիլիա

Առաքելոց մեառասանից .

Արժանացո զմեզ ընդ նոսին

Զքեղ տեսանել յօրն վերջին .

Նկայք փրկեալք ընդ զուարթնոյն

Տուք օրհնութիւն յարուցելոյն :

Քի կէօրիւնմէզ մանէվի նուր
 Փաք ճա՛սլարա սալթ կէօրիւնիւր .
 Գրչամըն ճէլիլ զրչասը
 Իլք կիւնատ պիղէ փարլասը .
 Կէլին միւմինէր մէլէքլէ
 Համա սուսուէն զրչամ էտէնէ :

Եէրէ էնաին աշգըմ իչուէն ,
 Թէն ալտըն խէլասըմ իչուէն ,
 Խաչլանտըն աչնը ճիամ իլէ ,
 Կիրտին էօլիւմ մէզարինէ .
 Մէճալէ զրչամ էթտին պու կիւն ,
 Մէլէքլէրտէն վաղ օլուէնտուէն .
 Կէլին միւմինէր մէլէքլէ
 Համա սուսուէն զրչամ էտէնէ :

Իզհար օլտուէն գարրլարա ,
 Եէնի հայաթ սէլամըլա .
 Քէզա Գալիլեա սաղընտա
 Կէօրիւնտիւն օն պիր Րէսուլա .
 Անլէրլէ լայըդ էթ պիղի՝
 Սօն կիւնատ կէօրմէյէ սէնի .
 Կէլին միւմինէր մէլէքլէ
 Համա սուսուէն զրչամ էտէնէ :

Սիօնի որդիք զարթիք ,
 Հարսին լուսոյ ասէք աւետիք .
 Եթէ փեսայն քո յարուցեալ
 Յաղթեաց մահու իշխանութեամբ .
 Գայ պսակէ զքեզ փառօք ,
 Եւ ընդ առաջ պճնեալ զարդուք .
 Երգեա երգ նոր յարուցելոյն
 Ննջեցելոց կենաց պտղոյն :

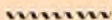
ԴՌՆԲԱՑԷՔ

Գուրսէն

Բաց մեզ տէր , բաց մեզ տէր , բաց
 մեզ տէր զգուռն ողորմութեան , որ ող-
 բալով կարգամք առ քեզ :

Սիօն Էվլատար (1) ույանին ,
 Նուր կէլինին (2) միւթաէլէյին .
 Քի կիւլէյին զըյամ ալմըշ ,
 Էօլիւմէ զալէպէ չալմըշ ,
 Կէլիր սէնի թաճլամաղա ,
 Իսթիզպալ էթ տարաթընլա .
 Համա էյէ զըյամ ալանա ,
 Էօլիւլէր թուրֆանտատընա :

(1) Սիօն Էվլատարը = Քիլիսանին խա-
 տէմէլէրի : (2) Նուրուն կէլինի = Քիլիսա :

ՃԷՆՆԷԹ ԳԱՓՈՒՍՈՒՆՈՒՆ ԱԶԸԼՄԱՍԸ ԶԻՔՐԻՅԷԹԻ

Տըւարթամն

Եա Բապպ , աչ պիղէ . Եա Բապպ , աչ
 պիղէ . Եա Բապպ , մէրհամէթ զապիուուու
 նու աչ պիղէ . զիրա ֆէրեատ էտէրէթ
 սանա չաղըրըրըղ :

Իջեռութան

Պուռնար քիմ՝ տիր քի տչայլմ՝ . զիրա
պուռ Բազպըն գափուսու սուր , վէ պուռն-
տան սալիճէր կիրէրէր :

Տըսարսան

Տէյիլ Խալընըզ սալիճէր , իլլա կիւնահ,
քեարլար սալի , իգրար վէ թէվպէ իլէ
սատըգ օլարագ պուռնտան կիրէրէր :

Իջեռութան

Զիրա պուռ՝ սէմանըն գափուսու , վէ
Ալլահըն Յակոբա վաս էյէտիյի թէսէլլի
տէրէսի տիր . պուռ սալիճէրին գարար-
կեանը , կիւնահքեարլարըն քէֆարէթ-
կեանը , Քրիստոսուն սարայը միւլլեքեա-
նէսի , մէլէքէրին մէսքէնի , աղիզէրին
թէճէմմիւ մահէլլի , իլթիճահկահ վէ
պէյթուլլահ արր :

Տըսարսան

Աղիզ Քիլիսա իչուն տէտիքէրին սէ-
զա վէ հագիգաթ արր . զիրա պուռ պիզիմ
լէքէսիզ վալիտէմիզ տիր , վէ պիզ պուռն-

Ներսէն

Ո՞վ են սոքա զի բացից . զի այս դուռն
տեառն է . և արդարք մասնեն ընդ սա :

Գուրսէն

Ոչ թէ միայն արդարք մասնեն . այլ և
մեղաւորք խոստովանութեամբ և ապաշ-
խարութեամբ արդարացեալք մասնեն
ընդ սա :

Ներսէն

Զի սա է դուռն երկնից և հովիտ
տրամութեան , զոր ուխտեաց Աստուած
Յակոբայ . արդարոց հանդիսա . մեղաւո-
րաց քաւարան . Քրիստոսի արքայորան .
հրեշտակաց բնակարան . սրբոց ժողովա-
րան . տեղի ապաւինի և տուն Աստուծոյ :

Գուրսէն

Արժան և ճշմարիտ են այգոքիկ զորս
ասեաղ վասն սրբոց եկեղեցւոյս , քանզի
սա է մեզ մայր անարատ . և ի սմանէ

ծնանիմք որդիք լուսոյ և ճշմարտութեան ,
 և սա է մեզ յոյս կենաց . և սովաւ դա-
 նեմք զփրկութիւն հոգւոյ . և զի սա է
 մեզ ճանապարհ արդարութեան , և սովաւ
 ելանեմք առ Քրիստոս Հայրն մեր երկ-
 նաւոր :

ԳՈՒՐՈՒՄ

Բաց մեզ տէր . բաց մեզ տէր . բաց
 մեզ տէր զգուռն ողորմութեան , որ ող-
 բալով կարգամք առ քեզ :

ՆԵՐՈՒՄ

Ահա տեսանեմք զՏէրն մեր Քրիստոս՝
 որ բազմեալ կայ ի վերայ սրբոյ սեղա-
 նոյն . և կոչէ առ ինքն զկամարարս իւր ,
 ասելով թէ՝ ուր եսն եմ անդ . և պաշ-
 տօնեայն իմ եղիցի :

ԳՈՒՐՈՒՄ

Գին եմք անապահան տրեան Որդւոյն
 Աստուծոյ . ցնծութեամբ օրհնեսցուք

տան՝ նուր վէ հազիւգաթ էվլատլարը օլա-
րազ տողարըզ . պու պիղէ հայաթ իւմիտի
տիր , վէ ճանըմըզըն խէլասընը՝ պունուն
վասրթասըլա պուլուրուզ . պու պիղէ սա-
հան թարիգի տիր , վէ պունուն վասրթա-
սըլա , Քրիստոսա , սէմավի Փէտէրիմիղէ
լըզարըզ :

Տըսարթան

Եա Բապա , աչ պիղէ . Եա Բապա , աչ
պիղէ . Եա Բապա , մէրհամէթ գափուսու-
նու աչ պիղէ . զիրա ֆէրեաա էտէրէք
սանա հաղըրըրըզ :

Իջէրուսան

Իշթէ Բապալըմըզ Քրիստոսու՝ Սուրբ
սեղանըն իւզէրինտէ օթուրմուշ կէօրիւյօ-
րուզ . քէնաի իրատէթինի իճրա էտէնլէրի
քէնաինէ տավէթ էալյօր , «Պէն նէրէտէ
խէմ , պէնիմ իըզմէթ քեարըմ տախի օրա-
տա օլաճազ արը» տէյէրէք (Յուլ՝ 12. 26) :

Տըսարթան

Ալլահըն էվլատընըն լէքէսիզ գանընըն
պահասըլա սաթըն ալընմըլըզ (Յայտ. 5. 9) .

զփրկիչն մեր Քրիստոս . և ասացուք ամենեքեան , լիառք սոսկալի զալստեանքս տէր :

Գուրակն

Բայ մեզ տէր . բայ մեզ տէր . բայ մեզ տէր զգուռն ողորմութեան , որ ողբալով կարգամք առ քեզ :

Ներսէն

Փողն ահաւորին Աստուծոյ ահաղին ձայնիւ գոչէ ասելով , ահա փեսայն զայ՝ արիք ընդ առաջ նորա :

Գուրակն

Ահա ես և ժանկուէք իմ զոր ետ ինձ Աստուած , կամք ամենեքեան և ակն ունիմք տեսոյն Քրիստոսի և լսելոյ զերանաւէտ բարրառն նորա :

Ներսէն

Ձայն արարչին Աստուծոյ գոչէ ասելով .

խելաաքեարքմըղ Գրիսառսա մէսէրրէթլէ
համալար սունաճաղըղ . վէ ճիւմլէմիղ տէ-
յէճէյիղ . Նա Բապղ , տէհէթլի կէլիշինէ
համա օլսուն :

Տըւարթան

Նա Բապղ , աչ պիղէ . Նա Բապղ , աչ
պիղէ . Նա Բապղ , մէրհամէթ գափուսու .
հու աչ պիղէ . զիրա ֆէրեսա էաէրէք
սանա չաղըրըրըղ :

Իշէրուսան

Հէյպէթլի Ալլահըն պօրուսու՝ միւահիշ
սէս իլէ պաղըրըր վէ տէր . «իշթէ կիւվէյի
կէլիյօր . գալգըն , իսթիգպալընա չըգըն» :

Տըւարթան

Իշթէ պէն , վէ Ալլահըն պանա վէրմիշ
օլսուղու էվլատլարըմ պուրասա սուրու-
յօրուղ . վէ Գրիսառսուն ախտարընը կէօր-
մէյէ , վէ անըն մութլու սէտասընը իշիթ-
մէյէ պէքլէյօրուղ :

Իշէրուսան

Խալիփ Ալլահըն սէտասը նիտա էյլէյօր

հկայք օրհնեալք հօր իմոյ՝ ժառանգեցէք
զպատրաստեալ ձեզ զարքայութիւնն ի
սկըզբանէ աշխարհի :

ԴՈՒՐԱԷՆ

Բայէք ինձ զգրուեստ արդարութեան զի
մտից ընդ այն և խոստովան եղէց տեսան :

(Եւ բացցեն զգրուան և ժողովուրդքն
ամենեքեան մացեն յեկեղեցին հոգեւոր ու-
րախութեամբ :

ՇԱՐԱԿԱՆ ԾՆՆԴԵԱՆ

Խորհուրդ մեծ և սքանչելի , որ յայսմ
աւուր յայտնեցաւ : Հովիւքն երգեն ընդ
հրեշտակս տան տւեալս աշխարհի :

Ծնաւ նոր արքայ ի Բեթղեհէմ՝ քա-
ղաքի . Որդիք մարդկան օրհնեցէք , զի
վասն մեր մարմնապաւ :

Անբաւելին երկնի և երկրի ի խան Նարուրս

վէ տէյօր • «կէլինիզ , էյ փէտէրիմին միւ-
պարէքլէրի • տիւնհանըն իպթիտաւընտան
պէրու սիզին իչուն հազրըլանմըզ օլան մէ-
լէքիւթիւ միրաս ալընըզ» (Մատթ. 25. 34) :

Տըտըրսան

Սալահըն զափուսուհու սփմա աչըն ,
քի անաէն կիրէյիմ , վէ Բապալա թէսպի-
հաթ օղուլայլում :

Գափու աչըլըր վէ ճեմասը մէսերէրլէ
իչէրի կիւրէ :

Ս. ԾՆՈՒՆԴ ԻԼԱՀԻՍԻ

Պու կիւն քէշֆ օլունան սրրը նէ պէօ
յիւք վէ աճայիսլ տիր • չօսանլար մէլէքլէր
իլէ պէրապէր թէրէննիւմ էտէրլէր , տիւն-
հայա միւթաէ վէրիլլէր :

Բիթլէհէմ շէհրլինաէ եէնի փատիշահ
սօղատու • հա ինսան էվլասալարը , համա
սուհուհն , զիրա պիլիմ իչուն թէն տլար :

Սէմայա վէ զէմլինէ սըղմայան , զուն-

տաղարաւ սարըլալ . փէտէրաէն ալըլմա-
յարաղ աղիլ մաղարաւա օթուրաու :

Պու կիւն սէմալաթ եօղարաւն աղիմ
միւթաէ իլէ մէսրուր օլուրլար . վէ ճիւմէ
մախլուղլար խէլաւ էլախէսի կէյաիլէր :

Պու կիւն Ալլահըն էվլասը Բրիստաւա
մաղարաւա ճէաիլէլէր սունուլաու . վէ
աթէշին մէլէքլէրին ճիւմհուրու սէմաւան
ղէմինէ էնաիլէր :

Պու կիւն չօպանլար Սալահ կիւնէշինի
կէօրաիւլէր . վէ մէլէքլէր իլէ պէրապէր
թէրէնիւմ էաէր իաիլէր . Նիւճէլէրաէ
Ալլահա համա օլսուն :

Փէտէրաէն աօղսուն՝ մախլուղաթը
թէնվիր էթմէք իչուն , եւ սալահ կիւնէշի
Բապպ , սանա համա օլսուն :

Մաղարաւա աօղսուն , Բեթլէնէմաէ ճէ-
աիլէլէր ալարն , եւ սալահ կիւնէշի Բապպ ,
սանա համա օլսուն :

Չօպանլարա քէշֆ օլունաու , միււ-
նէճճիմլէրաէն սէճաւ օլունաու . եւ սա-
լահ կիւնէշի Բապպ , սանա համա օլսուն :

պատկեցաւ . ոչ մեկնելով ի հօրէ ի սուրբ
այրին բաղմեցաւ :

Այսօր ցնծան երկինք ի վերուստ մե-
ծապայծառ աւետեօք . եւ արարածք ամե-
նայն զգեցան հանդերձ փրկութեան :

Այսօր յայրին ընծայեցաւ Քրիստոս Որ-
դին Ասատուծոյ . եւ հրեղինաց բաղմու-
թիւնքն յերկնից յերկիր վայր իջեալ :

Այսօր հովուացն տեսեալ զարդարու-
թեան արեգակն . եւ ընդ հրեշտակս եր-
դէին փառք ի բարձունս Ասատուծոյ :

Ի հօրէ ծագեցար լուսաւորել զարա-
րածս . Արդարութեան արեգակն տէր փա-
ռաւրք քեզ :

Մընար ի յայրին ընծայեցաւ Բեթղե-
հէմ . Արդարութեան արեգակն տէր փա-
ռւրք քեզ :

Հովուացն յայտնեցար երկրպագեալդ ի
մոզուց . Արդարութեան արեգակն տէր
փառք քեզ :

Եւ մեք երգեացուք որ ի կուսէն մարմնացար : Արդարութեան Արեգակն տէր փառքք քեզ :

ՄԵԾ ՊԱՀՈՑ ԱՌԱՋԻՆ ԿԻՒՐԱԿԷ

Բանն որ ընդ հօր յեութեան եւ համադոյ Սուրբ Հոգւոյն : զպատկերն իւրական խառնեալ ընդ հոգանիւթ ընութեանս , զոր զարդարեալ փառօք եղ. ի դրախտին փափկութեան :

Յորում ցնծայր զուարճացեալ անարխրական խնդութեամբ : քանզի զԱստուած տեսանէր միշտ խոնարհեալ ի դրախտին , յորմէ զլուսոյն ճառագայթ սոգաւորէր ի յինքեան :

Վասն որոյ աղաչեա մայր Աստուծոյ Մարիամ զմիածին յո զորդին , զի չնորհեացէ ստաւադակին , մառանգել վերապին մեզ զդրախտին փայելչութիւն :

Պիղ տախի թէրէննիւմ էաէրիլ . սէն
քի պիքիրտէն թէն ալտրն . եա սալան
կիւնէշի Բապպ , սանա համա օլտուն :

ԲՈՒՆ ԲԱՐԵԿԵՆԴԱՆ ԻԼԱՅԻՍԻ

Փէաէր իլէ վէ Ազիլ Բուն իլէ հէմվիւ-
ճոււտ օլան Քէլամուլլան , քէնաուս սուրէ-
թինի պիլիմ՝ թիւրապի թապիաթըմըլ
(Աղամ) իլէ պիրլէշարաի . ճոււ շէրէֆ իլէ
թէզեին էլլէաի , վէ լաթիֆ դրախդա
դօտու :

Օրատա Աղամ մահզուլ օլուրաու , վէ
դայկըսըլ պիր սէվինճ իլէ մէսրուր օլուր-
աու , զիրա Ալանը տայիմա դրախտա էն-
միշ կէօրիւրաիլ , վէ Անըն նուր աիտարընըն
շիւլէսի քէնաի իւզէրինէ թէսիր էաէրաի :

Իմաի , եա Վալիաթթուլլան Մարիամ ,
պիրիճիք էվլատընա բէճա էլլէ . նատըլքի
հարամիյէ իհսան էլլէաի , պիղէ տախի ,
ճէննէթին ճէլալընըլ թէքրար միրաս ալ-
մադա իհսան էլլէսին :

Պու կիւն , իւք մախուղ Ագամ լա-
թիֆ դրախտըն իշինտէ մէլէքլէր իլէ մէս-
րուր օլտուղու կիպի , պիզ տախի բուհանի
թէսպինաթ իլէ մէսրուր օլալըմ :

Պու կիւն , Ալլահըն հարաթմըշ օլտու-
ղու իւք Փէտէրիմիզ , էտէն պաղչէսինին
մէյվէսինտէն հէյիպ թէլէզզիւզ էյլէտիյի
միսիլլու , պիզ տախի Ալլահըն թէնպինլէ-
րինտէն թէլէզզիւզ էտէլիմ :

Պու կիւն , իւք տտէմին կէյտիյի վէ շէ-
րէֆ իլէ թէզեին օլտուղու էվվէլքի էլպի-
սէսինէ միւշտպին օլարազ , պիզ տախի
իլահի նօմօս իլէ նէֆսիմիզի թէզեին
էտէլիմ :

Մէսրուր օլ , հա սալահ կիւնէշինին
մէշրըզը օլան Մարիտմ , վէ սէնտէն թէ-
վէլլիւտ էյլէյէն Ալլահա պիզիմ իշուն բէճա
էյլէ քի , պիզի՝ Դրախտը թէքըար միրաս
ալմաղա նայիլ էյլէսին :

Այսօր յօրինակ նախաստեղծին Աղա-
մայ, որ ի դրախտին փափկութեան ու-
րախանայր ընդ հրեշտակս, ցնծասցո՞ւք և
մեք ի յօրհնութիւնս հոգեւորս :

Այսօր ի խորհուրդ աստուածաստեղծ
նախահօրն, որ ի պաղոյն Ադինայ ճաշա-
կելով զուարճանայր, ճաշակեսցո՞ւք և մեք
զպատուիրանս Աստուծոյ :

Այսօր ի տիպ պատմութեանն առաջնոյ
որով պճնեալ զարդարիւր ի փալռս մարդն
առաջին, զարդարեսցո՞ւք և մեք աստուա-
ծային օրինօք :

Յնծա Մարիամ Արեգականն արդա-
րութեան արեւելք, և աղաչեա զառ ի
քէն զծնեալն Աստուած վասն մեր, զի
զարծուսցէ վերստին զմեզ ի դրախտին
ժառանգութիւն :

ԵՐԿՐՈՐԴ ԿԻՒՐԱԿԷ

Որ զօրէնս սրբութեան պահոյ նախ ի դրախտին աւանդեցեր, զոր ո՛չ պահելով նախատանգծիցն ճաշակմամբ պաղոյն ճաշակեցին զզառնութիւն մեղաց և մահու. վասն որոյ չնորհեա մեզ Տէր ճաշակել զքաղցրութիւն քոյ պատուիրանաց:

Որ զանազան վիրօք մեղաց հարաք յողիս ի թրշնաււոյն, և ի բաղմապատիկ հիւանդութեանս կարօտացաք մարդասիրիդ բաւնալոյ զցաւըս մեր. վասն ուրոյ թշկեա զմեզ Քրիստոս որպէս մարդասէր:

Որ եկիր ի փրկութիւն մարդկան ծընընդեամբ կուսին Մարիամու. և կենդանարար քո յարութեամբդ հրաւիրեցեր զմահացեալսն ի յարութիւն անմահութեան վասն որոյ աղաչանօք մօր քոյ կեցօ ըզմեզ Փրկիչ:

ԻՔԻՆՃԻ ԿԻՐԱԿԻ ԻԼԱՇԻՍԻ

Սէն քի փերհիզքեարլըղըն մուգատաէս
 նօմուսուհու էվվէլա Դրախատա սապիթ
 էյլէտին . ֆաղաթ իլք մախուղլար (Ադամ
 վէ Եւա) անը հըֆղ էթմէտիլէր , վէ մէյ-
 վէտէն եէյէրէք՝ կիւնահ վէ էօլիւմիւն
 ածրլըղընը տաթարլար , շիմաի տախի , եա
 Րապս , իհսան էյլէ քի պիղ սէնին թաթլը
 թէնպիհլէրինաէն թէլէզղիւղ էտէլիմ :

Տիւշմէն՝ նէվ նէվ կիւնահլարըն եարէ-
 լէրիյլէ ճանրմըղը վուրտու եարալատը . վէ
 ճինս ճինս խաթթէլիքլէրիմիղին իչինտէ ,
 աղրլարըմըղը տէֆ էթմէք իչուն սէն միւ-
 րիւվվէթքեարա միւնթամ օլտուդ . իմաի
 սաղալթ պիղի , եա Քրիստոս , զիրա ին-
 սան սէվիճի սին :

Սէն քի պիքիր Մարիամտան տօղարադ
 ինսանլարըն խէլատը իչուն կէլտին , վէ
 սէնին հայաթ վէրիճի գրյամընլա՝ էօլմիւշ-
 լէրի էօլիւմիւղլիւք զրյամընա տավէթ
 էյլէտին . իմաի վալիաէնին նիյաղըյլա պիղի
 իհեա էյլէ , եա խէլասքեար :

Որ զերազոյն փառօք բարձրացուցեր զմանկունս եկեղեցւոյ քո Քրիստոս խոհարհուլթեան քո ճանապարհաւ, առաջնորդելով ի յերկնային վարս հրեշտակաց. աղաչեմք առաջնորդեա մեզ Տէր ի յարդարութիւն :

Որ զգառնութեան պաղոյն ճաշակն, որով մեռաք արդարութեան, պահելով քո քառասնօրեայ, փոխեցեր ի քաղցրագոյն օրինաց քոց ճաշակունմն. աղաչեմք արքա մեզ Տէր զուրախարար սիրոյ քոյ բաժակն :

Որ անապական ծննդեամբդ քով լուծեր զերկունս հախամօրն, Մարիամ մայր Աստուծոյ, բարեխօսեա առ միածինն Որդին լուծանել զկապանս մեղաց մերոց. և աղաչեա փրկել զանձինս մեր ի փորձութենէ :

Սէնին թէնէզզիււ էյլէմէնէ , եա Քրիստոս , քիլիսանըն էվլասլարընը աղիմ չէրէֆլէրէ եիւնէլթաին , վէ մէլէքլէրին սէմավի սիյրէթինէ սողրու զրլաղուզլատըն . րէճա էտէրիզ , եա Բապա , պիզի տէ սալահա սողրու իրչաս էյլէ :

Պիզ եասազ օլան աճը մէյվէյի եէյէրէք սալահ իչուն էօլտիւք . ամմա սէն գըրզ կիւն օրուճ թուլթարազ պու աճրլոր սէնին թաթլը թէնպիհլիրինին լէզզէթինէ թէպտիլ էյլէտին . րէճա էտէրիզ , եա Բապա , պիզէ՝ սէնին մուհապպէթինին մէսրուր էտիճի դատէհինի իչիր :

Եա Վալիտէթուլլահ Մարիամ . սէնին լէքէսիզ թէվէլլիւտիւն իլէ , իլք վալիտէմիզին աղրլարընը տէֆ էյլէտին . պիզիմ կիւնահ պաղլարըմըզը չէօլմէք իչուն պիրիճիք էվլատընա չէֆաաթ էյլէ , վէ նէֆսիմիզի թէճրիպէտէն դուրթարմասընը նիյազ էյլէ :

ՆՐՐՈՐԴ. ԿԻՒՐԱԿԷ

Օրհնեմք զքեզ ամակիրքն Հայր Որդ-
ւոյդ միածնի , զոր տառքեցեր ի դարձումն
մոլորեալ ոչխարին , դարձո և զմեզ ի մե-
ղաց՝ որդւոյ քոյ չարչարանօք :

Գովեմք զքեզ Բան և լոյս , որ զտի-
րական քո պառկեր լուսով ճրագի քոյ
զսեալ վերականգնեցեր , կանգնեա զան-
կեալս մեղօք՝ քոյին սուրբ չարչարա-
նօք :

Բարեբանեմք զփառակիցդ հօր զՀո-
գիդ ճշմարիտ , որ նորոգեցեր զհնացեալս
մեղօք հնոյն Ադամայ . նորոգեա զմեզ
ի մեղաց նորոգութեամբ քո շնորհաց .

Ուրախացիր բարձրելոյն հովանացեալ
զօրութեամբ , և բնակարան սուրբ Հոգ-
ւոյն . որով ծնար զԲանն Աստուած , բա-
րեխօսեա վասն մեր Աստուածածին Մա-
րիամ :

Լոյս ի լուսոյ ծընունդ և ծագումն ,

ԻԻԶԻԻՆՃԻԻ ԿԻՐԱԿԻ ԻԼԱՀԻՍԻ

Սանա համա սուհարրզ , եա իպթիսա-
սրզ Փէտէր . սէն քի զայպ օլմուշ գօյունու
կէրի տէօնտիւրմէք իչուն պիրիճիք էվլա-
տընը իրսալ էյլէտին (Ղուկ . 15 . 4) էվլա-
տընըն էզիյէթլէրի Նիւրմէթինէ , պիզի տախի
կիւնահլարրմըզտան տէօնտէր :

Սանա սէնա էտէրիզ , Եա Քէլամ վէ
նուր . սէն քի մաշտլանըն նուրուլա
րապպանի սուրէթինի պուլարադ , անը
թէքրարէն այաղա դալարրաըն (Ղուկ . 15
8 :) Սէնին մուզատտէս էզիյէթլէրին աշգը
իչուն , կիւնահ իլէ պիզ տիւշէն գուլա-
րընը այաղա դալարր :

Սէնի թէմճիտ էտէրիզ . եա Փէտէրին
իզգէթտաշ օլան հագիզի Րուն . սէն քի
էսքի Ադամըն կիւնահլարըլա պիզ էսքի-
միշ օլանլարը թէճաիտ էյլէտին . (Ղուկ .
15 . 22) սէնին եէնի լութֆլարըն իլէ պիզի
տախի կիւնահլարրմըզտան թէճաիտ էյլէ :

Մէսրուր օլ , եա Վալիտէթուլլահ Մա-
րիամ , սէն քի Միւթաալըն գուվլէթիյլէ
սայէպէնտ օլտուն , Ազիզ Րուհա մէսքէն
օլտուն , վէ անընլա Քէլամուլլահը թէվ-
լիտ էյլէտին . պիզիմ իչուն շէֆաաթ էյլէ :

Եա նուրտան սօղան վէ թուլու էտէն

որ երկիր ի խնդիր մոլորեալ ոչխարի բրնուլթեանս , զոր ընդ խաչին բարձեր ի վերայ ուսոյդ , մաքրեա զմեզ ի մեղաց մերոց :

Սուրբդ սրբոց էից մաքրութիւն . որ ածեր տան քո աւել ի մեղաց զաշխարհս մաքրելով . ի նմա գտեալ զպատկեր քո նորոգեցեր . նորոգեա զմեզ ի հնուլթենէ մեղաց :

Ընդ անառակին որդւոյ զոչեմք առ հայրդ գթած . մեղաք յերկինս և առաջի քո քաւիչ յանցանաց , եւ ընդ առաջ սիրով գրկեա համբուրիւ . մաքրեա զմեզ ի մեղաց մերոց :

Աղբիւր կենաց բղխեալ յեղեմայ սուրբ Աստուածածին , որով արբեցաւ երկիր ծառաւուս հողւոյն իմաստիւք . սալ մեզ մաղթեա աղբիւրս արտասուաց , մաքրել զմեզ ի մեղաց մերոց :

Նուր , սէն քի զայսպ օլմուշ զօյուն մա-
ղամընտաքի ինսան թապիաթընը տրամայա
կէլտին , վէ անը խաշ իլէ պէրապէր ու-
մուղունա տլաըն . պիղի տէ կիւնահլարը-
մըզտան թաթհիր էյլէ :

Եւ Մուզատտէսլէրին մուզատտէսի
վէ մախուզաթը թաթհիր էտէն . սէն քի
իւանէնի սիւփիւրէրէք՝ տիւնեայը կիւնա-
տան թէմիլլէտին , վէ անտէ պուլտու-
ղուն սէնին սուրէթինի թէճախտ էյլէտին ,
պիղի տէ կիւնահըն էսքիլիյինտէն թէճախտ
էյլէ :

Սէֆին էվլատ իլէ պէրապէր սէն րա-
հիմ Փէտէրիմիլլէ նիտա էտէրիլ . սէմատա
վէ հուղուրունտա կիւնահ իլլէտիք , եւ
զապահաթլարը ալֆ էյլէյիճի . մուհապ-
պէթ իլէ պիղի դարչըլա վէ պուսէ իլէ
տէրաղուշ էյլէ . պիղի կիւնահլարըմըզտան
թաթհիր էյլէ :

Եւ էտէն պաղչէսինտէն ճօան Հայտթ
Սուլունուն փունարը Սուրը Աստուածա-
ծին . սուսամը՝ ճանըն մանէվի թօփրաղը
o Սու իլէ գանտը . թէմէննի էյլէ քի պիղէ
տէ կէօղ եայր փունարը ինսան էյլէսին վէ
կիւնահլարըմըզտան փաքլէնէլիմ :

ԶՈՐԲՈՐԴ ԿԻՒՐԱԿԻՆ

Որ արարեր զօրութեամբ դիմանալեացն
աշխարհ զերին . և ի նմա հաստատեցեր
անտես զպիտա հրեղինացն . օրհնեմք
զանհառանելի զօրութիւնդ :

Որ անբաւական մեծատունդ ստեղծեր
երկրորդ աշխարհ զգալի . և ի դրախտն
որ յԱդենի անտես եղեալ զմարդն առա-
ջին . օրհնեմք զանհառանելի զօրութիւնդ :

Որ շինեցեր բարձրագոյն զեկեղեցի
քո խորհրդեամբ . և ի սմա կարգեցիր
սահման զքարոզս բանին ճշմարտութեան .
օրհնեմք զանհառանելի զօրութիւնդ :

Անտանելոյն տաղաւար բարձու էիցրս
բարձուլին , որ ծնար զԱստուած մարմնով

ՏԷՕՐՏԻԻՆՃԻԻ ԿԻՐԱԿԻ ԻԼԱՀԻՍԻ

(Նահագգ խորխուսանըն թեմսիլի)

Սէն քի Խօզարտաքի մանէվի բուհաւորն ալէմինի գուարէթինէ խալզ էյլէտին , վէ աթէլին մէլէքլէրին ըէյիալէրինի քէթիսիւտա թային էյլէտին . սէնին ազլտան իւսթիւն գուարէթինէ համալար սունարըզ :

Սէն հաքիմ վէ զէնկին օլմանէ , իքինճի մատտի տիւնեայր խալզ էյլէտին , վէ իլքատէմի էտէն պաղչէսինտէ քէթիսիւտա թային էյլէտին . սէնին ազլտան իւսթիւն գուարէթինէ համալար սունարըզ :

Սէնին ճէվիլ էֆքեարրնլա քիլիսայը թէէսիա էյլէտին , վէ հագիդաթ քէլամլնլն վաիլլէրինի անտէ քէթիսիւտա թային էյլէտին . սէնին ազլտան իւսթիւն գուարէթինէ համալար սունարըզ :

Եա վալիտէթուլլահ Մարիամ . սէն քի հիչ պիր Խէրէ սրղմազ օլան Ջաթա չատրր օլտուն , վէ պիդի ումուզունտա տաչրյանը սէն տաչըսըն , վէ Փէտէրտէն ճիսմսիզ •

զանմարմնաբար ծնունդէն Հօր. բարեխօսեալ լիան մեր Աստուածածին Մարիամ :

Որ զտիրականս առ ի քէն կարգեալ անտես բնութեան մերայ . իմաստութեամբ ըզպարտիս երթող քոյոց պարտապանաց . թող և զմեր ըզյանցանս ողորմութեամբդ քով Քրիստոս :

Որ զպատմութեանն առաջին . զոր զգեցուցեր օծմամբ հոգւոյն . մերկացաք մեղօք ըստ նախահօրն պատրանաց . զգեցո զնոյն վերստին ողորմութեամբդ քով Քրիստոս :

Յաստուածային կայծակունան ի սրովբէիցն անհպելին . անմաքրապէս մերձեցաք գոլ պարտապան քում խորհրդոյն . չնորհեա զնոյն մաքրութեամբ ի թողութիւն մեղաց մերոց :

Որ վառեցար ի յարժւոյն և ոչ կիզար

լարագ աօղմուչ օլան Ալլահը՝ ճիամ իլէ թէվլիտ էյլէտին . պիզիմ իչուն շէֆաաթ էյլէ :

Թապիաթըմըլըն իւղէրինէ սէնին նասպ էյլէտիյին Րապպանի քէթխիւտա (աղլ) , ֆիրատէթլի օլմասըլա , սանա պօրճուլու օլանլարըն պօրճունու պաղըչլատը . Եա Քրիստոս , պիզիմ գապահաթլարըմըլը տախի մէրհամէթինլէ ալֆ էյլէ :

Րուն իլէ մէս էտիպ կէյտիրմիչ օլտուլուն էվվէլքի էլպիսէյի , իլք Փէտէրիմիզին ալտանարագ կիւնաս իշլէմէսի եիւղիւնաէն՝ սօյունատուգ . Եա Քրիստոս , այնի էլպիսէյի պիղէ թէքրար մէրհամէթինլէ կէյտիր :

Սերովրէլէրին հազլաշամատըղլարը ալլահանի դօրլարա (Եսայ . 6 . 6) պիղ նափաք իքէն հազլաշտըգ , վէ սէնին էարարընա գարչը կիւնաս իշլէտիք . իսան էյլէքի թաթհիր օլարագ եազլաշալըմ վէ կիւնահլարըմըլ ալֆ օլունսուն :

Եա Սուրբ Աստուածածին , սէն քի կիւ-

բատ մորենւոյն . այլ ետուր զհայն կե-
նաց կերակուր բանաւորաց . բարեխօսեա
առ Քրիստոս ջնջել զզիր մեղաց մերոց :

ՀԻՆԴԵՐՈՐԴ ԿԻՒՐԱԿԷ

Որ սրտուիրան ճշմարտութեան ա-
ւանդեցեր եկեղեցւոյ քոյ Քրիստոս . ան-
սահման ժամանակաւ ազօթել միշտ առ
Աստուած հոգւով և մտք :

Որ զբան քո օրինաց հաստատեցեր
գործով մեզ օրինակ . հանելով զգիշերն ի
գլուխ յազօթան Աստուծոյ . լնութեամբ
մերով տնօրինաբար որում կրկնի ծուներ
ամենայն :

Վասն որոյ և մեք սպառապեցուք առ-
քեզ Քրիստոս . շնորհեա մեզ յամենայն

նէշտէն՝ օղէվլէնտին վէ չալը կիպի հան-
մատըն (Եւրպ 3 . 2) : Իլլա հայաթ էքմէ-
յինի պիզ մանէվի մախլուզլարա թասմ
օլարազ վէրտին . Քրիստոսա շէֆաաթ էյլէ
քի , կիւնահլարըմըլըն սէնէտինի երթմըն
(Ղուկ . 16 . 6 :

ՊԵՇԻՆՃԻ ԿԻՐԱԿԻ ԻԼԱՀԻՍԻ

(Նահագգ գասը քեմսիյի)

Եա Քրիստոս , սէն քի քիլիսանա հա-
զիզի պիր թէնպին՝ վէրտին . հանի , սա-
յիմա վէ տուրմազսըլ , բուհ իլէ վէ ֆիքր
իլէ Ալլահա տիւա էթմէյի սիփարըշ էթտին :

Սէն քի պիզէ էօրնէք օլմազ իւզէրէ ,
պու թէնպինի պիլֆիյլ սապիթ էյլէտին .
կիճէյի սապահա գատար Ալլահա տիւա
էտէրէք կէշիրտին . հուզուրընտա հէր տիզ
էյիլիր իքէն , պիզիմ թապիաթըմըլը
ալտրն :

Իմտի պիզ տախի սանա Նիյազ էտէրիզ ,
Եա Քրիստոս , պիզէ իհսան էյլէ քի , սէ-

ժամ լինել քեզ յանդիման մաքուր աղօթիւք ըստ անմարմնոցն՝ որ յերկինս :

Աղաչանօք Աստուածածնին տնայապահան քում ծնողին՝ զիմանալի աչս սրտից մերոց բացցես ողորմութեամբ հայիլ ի լոյս քո Քրիստոս :

Դատաւոր արդարութեան հաստատեցեր ի մեզ զմիտս մեր , դատել զհոգի և զմարմին , արդարապէս դատմամբ ըստ օրինաց քոց Քրիստոս :

Իսկ անիրաւ դատաւորին որ ի քաղաք բնութեան մերոյ , ոչ աւնելով զերկիւղ քո սուրբ , և տնայապահ ի մարդկանէ , ոչ աւնելով դատ զրկելոյն :

Այլ անմահ սուրբ փեսայիդ այրի հոգի իմ պաղատի , ուստ զիրաւունս քո իմումդատս լորիս , առնել ինձ դատաստան արդար ընդ ստիսի մարմնոյ իմոյ :

Մարիամ կոյս անարատ զանապական

մատաքի ճէսէտսիդ ըուհլար միտիլլու , հէր
ստաթ վաք տիւա իլէ հուղուրընա եագ-
լաշըլմ :

Սէնին լէքէսիդ վալիաէն Աստուածա-
ծինին նիյաղը հիւրմէթինէ , եա Քրիստոս ,
գալպլէրիմիզին մանէվի կէօղլէրինի լութ-
ֆէն աշ քի , սէնին հուրունա պագալըմ :

Եա Քրիստոս , սէնին թէնպիհլէրին
մուծիպինճէ ըուհ վէ թէնիմիզի ասալէթլէ
հիւքմ էթմէք իչուն , ֆիքրիմիզի տէրու-
նիմիզտէ ատիլ պիր հաքիմ թային էյլէտին :

Ամմա թապիաթըմըզին տէրունինտէքի
պու հահադգ գատը , սէնին մուգատտէս
գօրգունու տաշըմայարագ վէ ատէմլէրտէն
ութանմայարագ , մաղլումուն տաւլասընը
կէօրմէզ :

Յագաթ պէնիմ տուլ գալմըշ ճանըմ
սէն մուգատտէս էօլիւմսիւզ Կիւվէյիյէ
նիյաղ էյլէր , պէնիմ հաքիմիմէ սէն հադգը
թալիմ էյլէ քի , խասիմ օլան թէնիմ իլէ
պէնիմ տաւլամը ասալէթ իւղէրէ կէօրսիւն :

Եա լէքէսիդ պիքիր Մարիամ , սէնին

փեսայդ աղաչեա, զի հաշտեցի ընդ այ-
րի եղեալ հողիս, և միաւորեցի դարձեալ
սիրով ընդ հեռացեալսն ի նմանէ:

ՎՅՅՆԲՈՐԳ ԿԻՒՐԱԿ:

Որ զխորհուրդ քո զալստեանդ յա-
ռաջագոյն գուշակեցիր մարդարէիւքն
Իսրայէլի զորս ընտրեցեր յետ Մովսիսի .
որք խօսեցան հողւով սրբութիւն բազմապա-
տիկ օրինակօք. տուր մեզ փրկիչ ողոր-
մութիւն և զմեզաց զթողութիւն:

Ի մերձենալ ամաց փերձին զոր տեսա-
նողքն ծանուցին. ըզհասանիլ մեր փրկո-
ղիդ առ ի վախճան ժամանակին. երեւե-
ցար ի մէջ մարդկան ըզդեցեալ զկերպ
ծառայական. տուր մեզ փրկիչ ողորմու-
թիւն և զմեզաց զթողութիւն:

փառ կիւ վէյինէ բէճա էյլէ քի տուլ զալ-
մըշ ճանկար իլէ սլարըշարն , վէ քէնտիսին-
տէն ուղաղլաշմըշ օլտնկար իլէ թէքրար
մուհապպէթլէ պիրլէշտին :

ԱԼԹԸՆՃԸ ԿԻՐԱԿԻ ԻԼԱՇԻՍԻ

(Իֆինճի կեղիշ)

Սէն քի տիւնեայա կէլիշինին սրրորնը ,
Մովսէստէն սօնրա ինթիխապ էյլէտիյին՝
խորայել փէյլամպէրլէրի վասթթասըյլա էվ-
վէլճէ քէշֆ էյլէտին , առլէր քի բուհ իլէ
տօլարապ հէվ հէվ թէմսիլլէր իլէ սէօյլէ-
տիլէր . Եա Խէլասքեար , բահմ էյլէ վէ
կիւնահլարըմըղը ալֆ էյլէ :

Փէյլամպէրլէրին պէյան էյլէտիքլէրի
սօն սէնէլէրին հաղլաշմասըյլա , վէ սէն
Խէլասքեարըմըղըն կէլմէք զէմանը եէթիշ-
մէսիյլէ , գուլ սրֆաթընը կէյտին վէ ին-
սանկարըն իշինտէ զահիր օլտուհ . Եա Խէ-
լասքեար , պիզէ բահմ էյլէ վէ կիւնահլա-
րըմըղը ալֆ էյլէ :

Ի վեցերորդ աւուր Վ.դամ ստեղծեր
 Ի տիպ քո տիրական . որ ոչ պահեալ
 զպատուիրանն մերկայաւ զպատմութեանն .
 Իսկ նոր Ա.դամդ Ի վեց դարուն այց ա-
 րարեր կորուսելոյն . աուր մեզ փրկիչ ո-
 զորմութիւն և զմեզայ զթողութիւն :

Տաճար լուսոյ անասունքին և առա-
 զաստ անճառ բանին . որ զնախնւոյ մօրն
 Եւայի բարձեր զանէծսն տրամալի . հայց-
 եա՛ յորդւոյ քոյ միածնի հօր հաշտու-
 թեանն միջնորդի . բառնալ Ի մէնջ
 զխուփութիւն և առ զոգւոյ խաղաղու-

թիւն :

Ըստ աւետեայ մարգարէին որ առ
 փրկեալքս արեամբ զառինդ . զլնծամք
 և մեք ծառք անտառի ընդ զալուստ
 Տեառնդ կրկնակի . չնորհեա մեզ Տէր ընդ

Այլթընճը կիւնտէ Ադամը սէնին բապ-
պանի սուրէթինտէ ետլաթտըն . ֆազաթ
օ՝ թէնպինի հըֆզ էթմէյէրէք էլպիսէյի սօ-
յունտու . Սէն՝ եէնի Ադամ խէ , ալթընճը
տէհրտէ , զայպ օլմուշու գիյարէթէ չըզ-
տըն . Եա Խէլասքետար , պիզէ բահմ էյէ
վէ կիւնահլարըմըզը սովֆ էյէ :

Եա գարարմազ Նուրուն հէյքէլի , վէ
վասֆ օլունմազ քէլամըն կիզլի օտասը
օլան Սուրը Ասատուածածին . սէն քի իլք
վալիսէմիզ Եւանըն աճընազլը լանէթինի
գալտըրտըն . պիրիճիք էվլատընա՝ բէճա
էյէ քի պիզի Փէտէր իլէ պարըշտըրմայա
միյէնճի օլսուն . արամըլտան նիֆագը
գալտըրտըն , վէ ճանըմըզս սէլամէթ իհսան
էյէսին :

Սէն գուզունուն գանրյլա , պիզ խէ-
լաս օլմուշլարա փէյլամպէրին վէրտիյի
միւթտէյէ կէօրէ , պիզ օրմանըն աղաճլարը
սէն Բապպըմըզըն իքինճի կէլիշինտէն սօ-
լայը մէսրուր օլուրուզ (Ա. մնաց . 16 . 33)
Եա Բապպ , պիզէ տախի իհսան էյէ քի

արդարոցն ընդ տա ի քէն անկեալ ծա-
ռոցն . այժմ յաւտով զուարճանալ և յերկ-
րորդին ընդ քեզ ցնծալ :

Արմին հման տայ աւետիս Զաքարիա
նոր Սիօնի . եթէ ուրախ լիւր ահա գայ
առ քեզ խոնարհ և հեզ արքայ . նստեալ
ի յէշ և յաւանակ կրկին ազանց զօլ օրի-
նակ . նըստեալդ յաթոս քերովրէից նիստ
զրթութեամբ ի մեր հոգիս :

Զահեղ փառաց քոց երեւումն որ լի-
նելոց է յերկրորդումն , ետես Դաւիթ յա-
ռաջագոցն ծանոցյ կանխաւ ազգամամր Հոդ-
ւոցն , թէ յայտնապէս Աստուած գայցէ
հուր առաջի իւր բորբոքէ . յայնժամ Յի-
սուս ի մեզ խնայեա , գթա Քրիստոս և
ողորմեա :

սէնին տիքաիլին աղաճլար , ետնի սալիհ-
լէր իլէ պերապէր շիմտի իւմիտ իլէ մէս-
րուր օլալում , լէ իքինճի կէլիշինտէ սէնին
իլէ պերապէր մէսուտ օլալում :

Պաշտուն կիսլի աէ Զաքարիա եէնի
Սիօնա (Քրիսթիան քիլիսասընա) միւժտէ
վէրիր քի , մէսրուր օլ , իլթէ մահճուլ
վէ հալիմ փատիշահ , իքի դալմա (եէհու-
տիլէրէ վէ թայիֆէլէրէ) էօրնէք օլան մէր-
քէպին վէ անրն սրփասընրն իւղէրինէ
պինմիշ սանա կէլիյօր (Զաքար . Գ . Գ) . եա
քերովրէլէրին քիւրսիւսիւնտէ օթուրան ,
րահմ էտուլ ճանըմըլն իւղէրինէ աէ
օթուր :

Իքինճի կէլիշինտէ զահիր օլաճազ հէյ-
պէթլի ճէլալընր՝ Դաւիթ էվլէլճէ կէօրաիւ
վէ րուհուն թէսիրիլլէ ազտէմճէ քէշֆ էյ-
լէտի , քի Ալլահ աշիքեար սուրէթտէ կէ-
լէճէք , վէ էօնիւնճէ աթէշ սրչրայաճազ
(Սաղմ . 50 . 3) . օլ վազթ . եա Յիսուս ,
պիլի էսիրկէ , պիլէ մէրհամէթ վէ ինայէթ
էյլէ :

Աստուածածին անհարսնացեալ յերկրէ
յերկինս հարսն ընծայեալ . յորժամ բազմիս
լուսոյ հման քոյ միածնիդ յաջակողման ,
յայնժամ մաղթեա ընդ մեր զնոյն փրկել
զմեզ յահել բոցոյն . համադասիլ ընդ ար-
դարոյն երգել զփառս ընդ երկնայնոց :

ԾԱՂԿԱԶԱՐԴ

Որ վերօրհնիս յաթոռս քերովրէից ,
ի վերայ հասիլ յաւանակի հաճեցար . բա-
րերանեալ որ երկիրդ ի կեցուցանել :

Ուստի և մեք զյաղթական օրհնու-
թեանցն զձայն մատուցանեմք քեզ թա-
ղաւոր փառաց ընդ աղայն օրհնարանե-
լով . բարեբանեալ որ երկիրդ ի կեցուցանել :

Եւ Աստուածածին , սէն քի զէվծ
 թանրմատրն , իլլա զէմինաէն սէմայա կէ-
 լին սունուլտուն . պիրիճիք էվլատընըն
 սաղ թարափընտա նուր կիպի օթուրտու-
 ղուն զէման , պիզիմ իչուն Օնտան թէ-
 մէննի էյլէ քի , պիզի տէնչէթլի տէվաէն
 խէլաս էյլէսին , սալիշէր իլէ սընփտաշ օ-
 լալլամ վէ սէմավի բունլար իլէ համտլար
 սունապրմ :

ԾԱՂԿԱԶԱՐԴ ԻԼԱՇԻՍԻ

Սէն քի Բերովրէլէրին քիւրսիւսիւնաէ
 օթուրուպ թազիմ օլունուրսուն . մէրքէպ
 իւզէրինէ պինմէյէ բազի օլտուն . սէն
 միւնթէշէմ սին վէ պիզի ինեա էյլէմէք
 իչուն կէլտին :

Իմտի պիզ տաթի չօճուզլար իլէ պէ-
 րապէր համտլար սունարազ , ֆիւթունաթ
 իլահիլէրինին սէտասընը սանա թազտիմ
 էտէրիզ , եա մէլիք ի ղուլճէլալ . սէն միւն-
 թէշէմ սին վէ պիզի ինեա էյլէմէք իչուն
 կէլտին :

Ուլսաննայ ի բարձունս ալէլուիս , բարերանեալ եկեալ անուամբ Տեառն ալէլուիս . և օրհնութիւն որ գալոցդ ևս անուամբ Տեառն ալէլուիս :

Այսօր զանակիզլն բանն որ յաթու փառաց ընդ հօր՝ յերկրի երևեալ տեսաք . քրովքէական ձայնիւն օրհնեցուք . օրհնեալ եկեալ անուամբ Տեառն :

Այսօր յաւանակ Քերովրէ և աղայքն երրայեցւոց բարերանեն . օրհնութիւն որդւոյ Դաւթի , օրհնեալ եկեալ անուամբ Տեառն :

Այսօր զուարճացան արեգերք գալրատեամբ Աստուածորդւոյն յերուսաղէմ . և գոչէին հնչմամբ երգով , օրհնեալ եկեալ անուամբ Տեառն :

Երևանցիք տեսնելու (պիղի խելաս
հյլէ) ալելուիա . սէն միւսթէշէմ սին վէ
Րապպըն խամիյլէ կէլտին ալելուիա . վէ
համա սանա քի Րապպըն խամիյլէ տէ կէ-
լէճէքսին ալելուիա :

Փէտէր իլէ պէրապէր սալթանաթ քիւր-
սիւսիւնտէ օթուրան էղէլի Քէլամր , պու
կիւն զէմինտէ զուհուր էթմիշ կէօրսիւք .
Քերովրէլէրէ մախսուս սէտա իլէ համալար
սուհալըմ . Րապպըն խամիյլէ կէլէն միւսպա-
րէք օլսուն :

Պու կիւն մէրքէպ հէյէթինէ կիրմիշ օ-
լան Քերովրէ իլէ պէրապէր խպրանի չօ-
ճուղլարր թէմճիտ էտէրլէր . Դաւիթին օղ-
լունա համա , Րապպըն խամիյլէ կէլէն միւս-
պարէք օլսուն :

Պու կիւն Իսնուլլահըն Երուսաղէմէ
կէլմէսիյլէ պիւթիւն ճիհան մէսրուր օլ-
սու . վէ աղիմ սէտա իլէ թէրէնիւմ է-
տէրլէր իտի . Րապպըն խամիյլէ կէլէն միւս-
պարէք օլսուն :

ՈՏՆԱԼՈՒԱՅ

Վերաձգողն երկնից մշտնջենաւոր Հօր Որդին . ներդործեալ խնուս ի վեր քան զհրաշս . ծառայի առեալ զկերպ անկո . զոպատիկ Սասուլածութեամբն :

Բանին զմաքրեցելոցն ջրով զտալս լուանայ . զի զխոնարհութիւն ի նոսա աղաւորեացէ , Երրորդութեանն գոյ օթեւան :

Բաշխէ զմարմին իւր և զարիւն նոր ուխտ անուանեալ . և յիշատակ կամաւոր մահուանն . մերձեցելոցս ի նա սրբութեամբ :

Աղբիւր լուսոյ և ճառագայթ անշիջանելի լոյս , որ լուանալ յանձն առեր զոտա աշակերտացն . մաքրեա ի մէնջ զմէզ խաւարին խորհրդոյ , և լուսաւորեա զմեզ :

Որ մարմնով և արեամբ քո ցուցեր զթողութիւն մեղաց . որ միշտ պատա-

ԱՅԱԳ ԵԱՅԳԱՄԱ ԻԼԱՇԻՍԻ

Գուգապէի ասիւմանը գուրան էպէտի էվլատուլլահ, ինսանի թապիաթլա ազիմ միւհիդէլէր իշլէտի . վէ այրըլմազ Ուլու-նիյէթիյէ գուլ սըֆաթընը կէյտի :

Քէլամ իլէ թաթնիր օլմուշ օլանլարըն այագլարընը սու իլէ եայդասար . չէօյլէ քի Ա. իյլ Իւչլիւյէ մէսքէն օլմագ իւղէրէ անլէրէ մահճուպուզ թալիմ էյլէսին :

Քէնսուսինէ գուստիյէթլէ եագլաշանլարա , թէնինի վէ գանընր թէվլի էյլէտի՝ հէնի ահա նամըլա , վէ էօլիւմէ բազի օլմասընա գիքրիյէթ օլարագ :

Եա հուր մէնպար , վէ սէօնմէզ բշրղըն շիւլէսի . սէն քի շակիրալէրին այագլարընը եայդամալա բազի օլտուն . պիզտէն տախի գարանլըզ տիւ շիւնկէլէրին տիւմէնինի տէֆ իլէ՝ պիդի թէնվիր էյլէ :

Սէն քի թէնին վէ գանըն վասըթա-սըլա կիւնահլարա քէֆարէթ վէրտին . վէ

բազիս ի մեզ անծախսապէս, մաքրեալ զմէզ խաւարին խորհրդոյ, և լուսաւորեալ զմեզ :

Որ քաւիչ զայս նոր ուխտ ցուցեր յետ առաջնոյ քոյ, մահացելոցս ի ճաշակմանէ նախահօրն, մաքրեալ ի մէնջ զմէզ խաւարին խորհրդոյ, և լուսաւորեալ զմեզ :

Քրիստոս Աստուած, որ վասն մեր խոնարհեցար ի կտաւոր չարչարանս, լուացեր զոտս աշակերտացն այսօր ի սուրբ վերնատունն, աղաչեմք փրկիչ ուղորմեա :

Որ կազմեցեր սեղանն խորհրդոյ և արքուցեր յանմահական բաժակէն սրբոյ քոյ առաքելոյն, այսօր ի սուրբ վերնատունն, աղաչեմք փրկիչ ուղորմեա :

Մաքրեալ զմիտս և զխորհուրդս, զի և մեք հաղորդեացուք սրբութեամբ, ընդ-

սայլիմա թիւքէնմէզ թարգտա արամըզտա
զուրպանն օլմադտա սըն . գարանլըզ տիւ-
շիւնկէլէրին տիւմէնինի պիզտէն տէֆ էյլէ
վէ պիզի թէնվիր էյլէ :

Սէն քի , իլք փէտէրիմիզին մէյվէյի
հէմէսիյլէ պիզ էօլմիւշ օլանլարա , էվվէլ-
քի ահալնտանն սօնրա , պու քէֆարէթ է-
տիճի հէնի տհար պէյանն էյլէտին . գա-
րանլըզ տիւշիւնկէլէրին տիւմէնինի պիզ-
տէն տէֆ էյլէ վէ պիզի թէնվիր էյլէ :

Եա Քրիստոս Ալլահըմըզ . սէն քի պի-
զիմ խաթրըմըզ իչուն հիւսնի ըիզանլա
էզիյէթ չէքմէյէ թէնէզզիւլ էյլէտին . պու
կիւն տախի ֆէվզանի մուգատտէս օտա-
տա չակիրալէրին այազլարընը հաջգատըն .
րէճա էտէրիզ , Եա խէլասքեսար , րահմ
էյլէ :

Սէն քի պու կիւն մուգատտէս ֆէվ-
զանի օտատա էսրարլը պիր սուֆրա դուր-
տուն , վէ սէնին ազիզ րէսուլլարընա էօ-
լիւմսիւզլիւք գատէհինտէն իչիրտին . րէճա
էտէրիզ , Եա խէլասքեսար , րահմ էյլէ :

Պիզիմ ֆիքրիմիզի վէ տիւշիւնկէլէրի-
միզի թաթհիր էյլէ քի . պիզ տախի , պու
կիւն ֆէվզանի մուգատտէս օտատաքի

սրբոյ քոյ առաքելոցն այսօր ի սուրբ վերնատունն . աղաչեմք փրկիչ ողորմեա :

ԽԱՉԵԼՈՒԹԵԱՆ

Խաչի քո Քրիստոս երկիրապաշտնեմք , և զսուրբ մատնութիւնդ քո եծացուցանեմք , և զսուրբ չարչարանող քո փառաւորեմք :

Եկայք հաւատացեալք երկիրապաշտուք Քրիստոսի Աստուծոյ մերոյ . վասն զի եկն , ի ձեռն Խաչին իւրոյ շնորհեաց սրբազեւ աշխարհի . Սուրբ Աստուած , Սուրբ և Հօր , Սուրբ և անմահ , որ մատնեցար վասն մեր ողորմեա մեզ :

Փառք Սուրբ Խաչիդ ալէլուիա . սուրբ մատնութեանդ ալէլուիա . չարչարանացդ ալէլուիա :

Նշանեցաւ առ մեզ լոյս երեսաց քոյ , և ետուր ուրախութիւն սրալոյ մերոյ :

Փառք Սուրբ Խաչիդ ալէլուիա . սուրբ մատնութեանդ ալէլուիա . չարչարանացդ ալէլուիա :

աղիլ ընտուլէրին իլէ պէրապէր , գուտ-
սիյէթլէ սանա իլհադ օլալըմ . ընճա էտէ-
րիլ , եա խէյասքեար , ըահմ էյլէ :

ԽԱԶԼԱՆՄԱ ԻԼԱՅԻՍԻ

Եա Քրիստոս սէնին Խաչընա սէճտէ
գրլարըլ . վէ սէնին մուգատտէս էզիյէթ-
լէրինի թաղիլ էտէրիլ , վէ սէնին մու-
գատտէս Խաչլանմանը թէմճիտ էտէրիլ :

Կէլինիլ , եա միւմինլէր , Քրիստոս Ալ-
լահըմըզա սէճտա էտէլիմ . զիրա տիւնեայա
կէլտի , վէ քէնտի խաչը վասրթասըյլա
տիւնեայա պախչիլլէր իհսան էյլէտի :

Եա Աղիլ Ալլահ , Աղիլ վէ Գատիր ,
Աղիլ վէ էօլիւմսիւղ . սէն քի պիզիմ ի-
չուն խաչլանտըն . պիզէ ըահմ էյլէ :

Սէնին տիտարընըն նուրու պիզէ ալա-
մէթ օլտու , վէ գալպլէրիմիզէ մէսէրրէթ
պաղըլլատըն :

Պուզտայ , չարապ վէ զէյթուն եաղը

Փառք և երկրպագութիւնն Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ, այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից տմէն :

Փառք Սուրբ Խաչիդ ակէլուիա, սուրբ մատնութեանդ ակէլուիա, չարչարանացդ ակէլուիա :

Խաչն կենարար որ եղև մեզ փրկութիւզ, սովաւ ամենեքեան զքեզ բարեբանեմք :

ԹԱՂՄԱՆ

Պարգեւատուն ամենեցուն այսօր խնդրի պարգեւս 'ի Պիղատոսէ, և արկողն զԱյս որպէս զօթոյ՝ հաւանի պատիւ 'ի Յովսէփայ :

Կենդանատուն ամենեցուն այսօր զնի 'ի նոր գերեզմանի, և զանձն անմահութեան՝ կնքի մատանեաւ քահանայիցն :

(Թէնին . զանքն վէ Բուհուն) իլէ պիզի
տօյուբաուն : (Իւչ քէրրէ թէքրարլա) :

Համա վէ սէճաա հազըչըր Փէտէրէ ,
էվլատա , վէ Ազիզ Բուհա , շիմաի վէ
տայիմա վէ էպէտիւլապատ . տմին :

Համա ազիզ խաչընա ալէլուիա . համա
էզիյէթլէրինէ ալէլուիա . համա խաչլան-
մանա ալէլուիա :

Հայաթ վէրիճի խաչ՝ պիզէ խէլաս
նիչանը օլտու . պուհուն վասըթասըյլա
ճիւմլէմիզ սէնի թազիմ էտէրիզ :

ՏԷՖՆ ՕԼՈՒՆՄԱՍԸ ԻԼԱՅԻՍԻ

Ճիւմլէյէ աթիյէլէր պախչ էտէն , պու
կիւն Պիղատոստան պախչիչ օլարուգ թա-
լէպ օլունտու . վէ նուրու էլպիսէ կիպի
կէյէն , Յովսէփին վասըթասըյլա քէֆին-
լէնմէյէ բազի օլտու :

Ճիւմլէյի իհեա էտէն , պու կիւն եկնի
մէլարա զօնուլտու . վէ էօլիւմսիւզլիւք
խազնէսի՝ քիւհինլէրին խաթէմի իլէ
մէօրլէհաի :

Արարածոց փրկութիւն Քրիստոս , այսօր
 եղաւ 'ի նորափոր վիմի . զոր օրհնեն
 զօրք երկնից երգով՝ պահպանի 'ի զին-
 ուորացն :

Կենդանին յաւիտենից Քրիստոս այսօր
 խնդրի որպէս մեռեալ 'ի Պրզատութե . և
 մերկութեան ծածկոյթն Աղամայ՝ յանձն
 առնու պատիւ 'ի Յովսեփայ :

Անմահութեանց առաջ Քրիստոս այսօր
 'ի հող մահու խոնարհեցաւ . և բնակեալն
 'ի լոյս անմատոյց՝ թաղեցաւ մարմնով 'ի
 սիրտ երկրի :

Արեգակն արդարութեան Քրիստոս այսօր
 եղաւ 'ի դրի ստուերականի . և փա-
 ռացրն հօր ճառագայթ՝ ծածկեցաւ վիմով
 'ի մէջ երկրի :

Կուսածին մարմնով Քրիստոս այսօր
 դնի 'ի լոյս զերեղմանի . և լուծիչն եր-

Մախլուգաթըն խելասքեարը Քրիստոս , պու կիւն հէնի գաղըլմըլ օլան մէղարա դօնուլտու . սէմալի աաքէրլէրտէն համա նաղմէլէրի գապուլ էտէն , աաքէրլէր վասըթասըյլա պէքլէնիլաի :

Էպէտէն տիրի օլան Քրիստոս , պու կիւն Պիղատոստան՝ էօլիւ կիպի թալէպ օլունաու . վէ Ադամըն չըպլագըղընը էօրթէն , Յովսէփաէն քէֆինլէնմէյէ բաղի օլաու :

Էօլիւմսիւղլիւք պախշ էտէն Քրիստոս , պու կիւն էօլիւմ թօփրաղընա թէնէղղիւլ էյլէաի . վէ եաղլաչըլմաղ նուրտա աաքին օլան , ճէսէտ իլէ՝ ղէմինին գուճաղընա տէֆն օլունաու :

Սալան շէմսի Քրիստոս , պու կիւն գարանըղ չուգուրա դօնուլտու , վէ Փէտէրին ճէլալընըն փերթէվի , ղէմինտէ գայա իլէ էօրթիւլտիւ :

Պիքիրտէն տօղտուղու ճէսէտ իլէ Քրիստոս , պու կիւն պիքիր մէղարա (Յովհ . 19 . 41) դօնուլտու . վէ ճէհէննէմին աղըլարընը

կանց դժոխոց՝ մատանեաւ կնքի քահանայիցն :

Արթուրն բնութեամբ արարիչն ամենեցուն՝ այսօր ննջէ 'ի մէջ մահացելոց . որ պահէն զԽորայել անքուն , պահպանի 'ի զինուորացն :

Յնծութիւն արարածոց Քրիստոս այսօր արտասուի որպէս մեռեալ ի արտմազգեցիցն . և բուրումն անմահութեան՝ խնկի 'ի զգաստիցն իւզարեբից :

ՅԱՐՈՒԹԵԱՆ

Այսօր յարեաւ 'ի մեռելոց փեսայն անմահ և երկնաւոր , քեզ աւետիք խնդութեան հարսն 'ի յերկրէ Յկեղեցի . օրհնեալ 'ի ձայն ջնծութեան զԱստուած քո Սիօն :

չէօղէն , քեանիննէրին խաթէմիյլէ մէօհիւր-
լէնտի :

Օյանըղ թապիսթա մալիք օլան խա-
լիզիւլ ալէմիյն , պու կիւն էօլիւլէրին ի-
չինտէ ույուտու . ույումագարզ Իսրայէլի
պէքլէյէն , ասքէրլէրտէն պէքլէնիւտի :

Մախլուգաթլն մէսէրրէթի Քրիստոս ,
պու կիւն եաս կէյէն գարրլար թարաֆըն-
տան էօլիւ կիպի ֆիւլան էտիւտի . վէ էօ-
լիւմսիւզլիւք բաիհասը նէշը էտէն , եաղ
կէթիւրէն օյանըղ գատընլար վասլթասըյա
բաիհալանսը :

ԳԸՅԱՄ ԻԼԱՅԻՍԻ

Սէվինճլի միւթտէ սանա , եա գէմին-
տէքի կէլին Քիլիսա . էօլիւմսիւզ վէ սէ-
մավի կիւվէյին պու կիւն էօլիւլէրտէն գը-
յամ էթտի . Եա Սիօն , մէսէրրէթ սէտա-
սըյա Ալլահնա համտլար սուն :

Այսօր անճառ լոյսն 'ի լուսոյ լուսա-
ւորեաց զմանկունս քո, լուսաւորեա Ե-
րուսաղէմ, քանզի յարեալ լոյս քո Քրիս-
տոս. օրհնեա 'ի ձայն ցնծութեան զԱստու-
ռած քո Սիօն:

Այսօր խաւարն անդիտութեան հալա-
ծեցաւ երրեակ լուսովն. և քեզ ծագեաց
լոյս զիտութեան յարուցեալն 'ի մեռելոց
Քրիստոս. օրհնեա 'ի ձայն ցնծութեան
զԱստուռած քո Սիօն:

Այսօր զատիկ մեր զենմամբ Քրիստոսի,
արասցուք տօն ցնծութեան, նորոգեալքս
'ի նստութենէ մեզաց ասելով. Քրիստոս
յարեալ 'ի մեռելոց:

Այսօր հրեշտակրն լուսաւիայլ 'ի յերկ-
նից իջեալ, զարհուրեցոյց ըզ պահապանսն.

Նուրտան վասֆ օլունմաղ թարղտա
տօղան Նուր, պու կիւն սէնին էվլատլա-
րընը թէնլիր էյլէտի, եա Երուսաղէմ,
կէօղիւն սյտըն. գիրա սէնին ըշղըն օլան
Քրիստոս գըյամ էթտի. Եա Սիօն, մէսէր-
րէթ սէտասըյլա Ալլահընա համտլար սուն :

Պու կիւն ճէհալէթին գարանլըղը, իւչ
գաթ նուրըն վասթթասըյլա տէֆ օլաու.
վէ էօլիւլէրտէն գըյամ էտէն Քրիստոս,
սանա իլմ նուրու օլարագ լէման էյլէտի.
Եա Սիօն, մէսէրրէթ սէտասըյլա Ալլահընա
համտլար սուն :

Պու կիւն Քրիստոսուն պօղաղլանմա-
սըյլա՝ պիղիմ Պասեքիմիզ կիւնիւ տիր (Ա.
Կորնթ. 5. 7). կիւնահըն էսքիլիյինտէն
թաղէլէնտիք. մէսէրրէթլէ շէնլիք իճրա
էտէլիմ վէ տէյէլիմ. — Քրիստոս էօլիւլէրտէն
գըյամ էթտի :

Պու կիւն նուրանի մէլէք սէմատան
էնէրէք պէքճիլէրի տէհէթէ կէթիրտի. վէ
մուգատտէս գատընլարա միւթտէ վէրտի՝

և սուրբ կանանցըն քարոզէր ասելով .
Քրիստոս յարեալ 'ի մեռելոց :

Այսօր նոր Իսրայէլ կոչեցեալք 'ի Քրիս-
տոս , ազատեալք արեամբ զառինն Սատու-
ծոյ , պարեսցուք ընդ երկնայնոցն ասելով ,
Քրիստոս յարեալ 'ի մեռելոց :

ՀԱՄԲԱՐՁՄԱՆ

Համբարձաւ Տէրըն մեր յերկինս ասե-
լով աշակերտացն նստարուք 'ի քաղաքիդ .
Երուսաղէմ . մինչև զգննուցուք զօրու-
թիւնն 'ի բարձանց :

Միարտնեալ սուրբ առաքեալքն միա-
խորհ և միակրօն . միարան նստէին 'ի սուրբ
վերնատանն . և ակն ունէին զալլատեան
Սուրբ Հոգւոյն :

Յանկարծակի եհաս 'ի նմանութիւն

տէյերէք .— Քրիստոս էօլիւլէրտէն գըյամ էթաի :

Պու. կիւն Քրիստոս վասրթասըյա Նէնի Իսրայէլ թէսմիյէ օլտուգ , վէ Ալլահըն Գուղուսուռնուն գանըյա խէլաս օլտուգ . սէմավի մէլէքլէր իլէ պէրապէր կիւլպանք չէքէլիմ տէյերէք .— Քրիստոս էօլիւլէրտէն գըյամ էթաի :

ՈՒՐՈՒՃ ԻԼԱՇԻՍԻ

Րապպըմըզ սէմայա ուրուճ էյլէտի , չայիրտլէրինէ տէյերէք .— Նրուսաղէմ չէ՛րինտէ օթուրուռնուգ , թաքի եօգարտան գուվվէթ կէյէսինիզ :

Ազիզ րէսուլլար հէմէֆքեսար վէ հէմիթիգատ օլարագ իթթիֆագ էթտիլէր . ֆէվգանի մուգատտէս օսատա պէրապէր օթուրարագ , Ազիզ Րուհուն կէլմէսինէ պէքլէրլէր իտի :

Ազիզ Րուհ , ափանսըզ , նուրուն փար-

լուսոյ փայլման . և եկեալ բնակեցաւ 'ի սուրբ առաքեալսն , մինչդեռ նստէին 'ի սուրբ վերնատանն :

Համբարձաւ Տէրն մեր Քրիստոս օրհնութեամբ ընդ ամպս երկնից , և առաքելոցն երկրպագեալ դարձան յԵրուսաղէմ . միաբանութեամբ վերառաքէին զաղօթս :

Մտեալ 'ի յերկինքս բւերաւոր զօրօք բազմութեամբ հրեշտակաց . որք աղաղակէին և տսէին . օրհնեալ եկեալ 'ի յանունն Տեառն :

Նըստեալ ընդ աջմէ ծընողին . կատարելով զխոստացեալ պարգևսն . մխիթարիչ սուրբ Հոգին դայ առ ձեզ . աղբերացուցանել զմեծ զոգորմութիւն :

լամասը կիսի զուհուր էյլէտի, վէ աղիզ
րէսուլլար ֆէվզանի մուզատտէս օտատա
օթուրմագտա իքէն, կէլտի վէ անլէրաէ
սաքին օլտու:

Բապպըմըզ Քրիստոս, պէրէքէթ սուա-
սը օգուլարազ, սէմանըն պուլուլարը
արասընտան ուրուճ էյլէտի, վէ րէսուլլար
սէճտա էտէրէք Նրուսաղէմէ տէճնտիւլէր,
վէ օրատէ պիրլիքտէ սուալար արզ էտէր-
լէր իտի:

Մնպինլէրճէ ապէրլէր իլէ վէ մէլէքլէ-
րին ճիւմհուրուլա սէմայա սախիլ օլտու,
վէ մէլէքլէր նիտա էտիպ տէրլէր իտի,
Բապպըն իսմիլէ կէլէն միւպարէք օլտուն:

Փէտէրին սաղընտա օթուրարազ, վատ
էյլէմիշ օլտուզու աթիյէյի իրսալ էյլէտի,
զիրա վատ էթմիշ իտի քի, թէսէլլի էտիճի
Աղիզ Բուհ սիղէ կէլէճէք, վէ ազիմ ինա-
յէթիսի իւզէրինիզէ ճօշտուրաճազ:

ՀՈԳԵԳԱԼՍՏԵԱՆ

Առաքելոյ աղաւնւոյ իջանելով մեծա-
ձայն հնչմամբ 'ի բարձանոց 'ի հմանութիւն
չուսոյ փայլման հրազինեաց անկիզելի զա-
շակերտան , մինչդեռ հասէին 'ի սուրբ վեր-
նատանն :

Աննիւթական աղաւնի անքննելի որ
քննէ ըզ խորս Աստուծոյ , զոր առեալ 'ի
Հօրէ պատմէ զահաւոր և ըզ միւսանդամ
գալուստն . զոր քարոզեցին համագոյական :

Օրհնութիւն 'ի բարձունս ելողին 'ի
Հօրէ Հոգւոյն Սրբոյ . որով առաքեալքն
արբեցան անմահական բաժակաւն . և հրա-
ւիրեցին զերկիրս 'ի յերկինս :

Կենդանարար Աստուած մարդասէր

ԱԶԻԶ ՐՈՒՀՈՒՆ ԿԷԼՄԷՍԻ ԻԼԱՀԻՍԻ

Կէօնաւորիլէն Կէօյէրչին (Ազիզ Րուհ), ազլիմ սէտա իլէ, Երուսէլէմէն՝ Նուրուհի փարլամանը կիսլի էնէրէք, շայիրաւէր ֆէվզանի օտաւաթ օթուրմազտա իքէն՝ անլէրի Խազմազ աթէշ իլէ գուշաթար :

Ճէսէտաիզ Կէօյէրչին թէֆթիշ օլուհմազ, ֆազաթ քէնաթիսի Ալլահին տէրին սրբաւարընը թէֆթիշ էյլէր. Փէտէրաէն ալարազ, Գրիստոսուն Նէյպէթլի վէ իքինճի կէլիշինի բէսուլլարա հիքիայէ էյլէտի, վէ անլէր տաթի Ազիզ Րուհուն՝ Փէտէր վէ էվլատ իլէ Նէմմէվճուտ օլտուղուհու վազ էյլէտիլէր :

Փէտէրաէն խուրուճ էտէն Ազիզ Րուհա Երուսէլէմէ համա օլտուն. զիրա անընլա բէսուլլար էօլիւմսիւզլիւք գատէհինի իշտիլէր, վէ զէմլինին սաքինլէրինի սէմայա տափէթ էթտիլէր :

Եւ հայաթ վէրիճի Ալլահ վէ միւրիւվ-

Հողի . զժողովեալսն միաբանական սիրով
լուսաւորեցեր հրեղինօք լեզուօք . վասն
որոյ և մեք այսօր տօնեմք զգալուստ քո
սուրբ :

Զուարճացան քո գալստեամբն սուրբ
առաքեալքն գոչելով 'ի միասին . զցր-
ուեալսն ի' միմեանց բաղմաձայն լեզուօք .
վասն որոյ և մեք այսօր տօնեմք զգալուստ
քո սուրբ :

Հոգեւորական սուրբ մկրտութեամբ
զարգարեցեր նոքօք զտիեղերս 'ի զգեստս
լուսաւորայլս և նորափեստերս . վասն որոյ
և մեք այսօր տօնեմք զգալուստ քո սուրբ :

վէթքեար Բուհ . իթթիֆագ վէ մուհապ-
պէթլէ թէճէմմիւ էտէն ըէսուլլարը՝ աթէ-
շին տիլլէր իլէ թէնվիւր էյլէտին . իմտի
պիզ տախի պու կիւն սէնին կէլիշինին
զիյնէթինի իճրա էտէրիզ :

Ազիզ ըէսուլլար սէնին կէլիշինլէ մէս-
րուր օլտուլար . հէքաիկէրինտէն այրատ
օլմուշ գաւմլարը հէվ հէվ լիսանլար իլէ
իթթիֆագա տաւէթ էյլէտիլէր . իմտի պիզ
տախի պու կիւն սէնին կէլիշինին զիյնէ-
թինի իճրա էտէրիզ :

Բէսուլլարն ըուհանի վէ մուգասաէս
վաֆթիլլէրի վասրթասըյլա , հուրանի վէ
ճէտիա էլպիսէ իլէ ճիհանը թէզեին էյլէ-
տին . իմտի պիզ տախի պու կիւն սէնին
կէլիշինին զիյնէթինի իճրա էտէրիզ :

ՎԱՐԴԱՎԱՌԻՆ

Որ 'ի լերինն այլակերպեալ ցուցեր
զաստուածային քո զօրութիւնդ . զքեզ
փառաւորեմք իմանալի լոյս :

Որ զճառադայլժ փառաց քոց ցուցեր
արեգակնակերպ փայլմամբ զարարածս
լուսաւորեցեր . զքեզ փառաւորեմք իմա-
նալի լոյս :

Որ ահագին տեսեամբ զարհուրեցու-
ցեր զքո զաշակերտան 'ի թմրութիւն հրա-
շիցն 'ի սէր աստուածային փառաց քոց .
զքեզ փառաւորեմք իմանալի լոյս :

Երեւի երբեմն աշակերտացրն հրաշալի
տեսեամբ . սղոյծառայեալ 'ի թափօր
լերինն :

Եւ զերբեակ միութեան զանաանելի

ՎԱՐԴԱՎԱՌ ԻԼԱՅԻՍԻ

Սէն քի տաղտա թէպտիլի սուրէթ էյ-
լէյերէք . սէնին ալլահանի գուզվէթինի
իզհար էյլէտին . եա մանէվի նուր , սանա
համա ու սէնա օգուրուզ :

Սէն քի կիւնէչ կիպի փարլայարագ ,
ճէլալընըն փէրթէվինի պէյան էյլէտին վէ
մախլուգաթը թէնվիր էյլէտին . սանա
համա ու սէնա օգուրուզ , եա մանէվի
նուր :

Սէն քի հիյպէթլի սուրէթինլէ շակիրտ-
լէրինի տէհէթէ կէթիրտին , վէ անլէր՝ ալ-
լահանի ճէլալընըն աշգըլա մէսթ օլտու-
լար . սանա համա ու սէնա օգուրուզ ,
եա մանէվի նուր :

Թափօր տաղընտա փարլագ պիւ սու-
րէթ քէսպ էյլէտի , վէ աճայիպ պիր քիս-
վէթլէ վագթըլա շայիրտլէրինէ կէօ-
րիւնտիւ :

Վէ Իւչ Պիրլիյին թէհամմուլ օլունմազ

զլոյսն . տեսանելով կենդանւոյն մահացան :

Հանդիպեալ նախահարցըն տեսութեամբ
հայցէին 'ի Տեառնէ : ասին բարեոք է մեզ
աստ լինել :

Արասցուք երիս տաղաւարս Տեառն
և Մովսիսի և Եղիայի . և փառաւորեսցուք
հանապազ զերրեակ միութիւնն :

ՎԵՐԱՓՈԽՈՒՄՆ Ս. ԱՍՏՈՒԱԾԱԾՆԱ

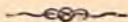
Այսօր ժողովեալ սրբոցն 'ի միասին եւ
րանելի առաքեալքն և սուրբ կուսանքն ,
ջահազդեստիւք պայծառացեալք լույս-
նէին զլսալտերս իւրեանց . և միաձայնեալ
ասէին , օրհնեալ ես ամենօրհնեալդ 'ի կա-
նայս :

Այսօր դնելով զսուրբ Կոյսն առ դրա-

նուրբունու կէօրէրէք, սաղ սաղ էօլտիւլէր:

Իւք փէտէրլէրինի (Մովսէս վէ Նղիայը) կէօրմէք նախօք օլմաղլա, Բապպա րէճա էտէրէք տէրլէր իտի. պուրատա գալմագ պիղէ խօշ տուր:

Իւչ չատրր ետիալլմ՝ Բապպա վէ Մովսէսէ վէ Նղիայա, վէ Իւչ Պիրլիյէ միւս տայիմ համտլար ունալլմ:

Ս. ԱՍՏՈՒԱԾԱԾԻՆԻՆ

ՍԷՄԱՅԱ ԱԼԸՆՄԱՍԸՆԸՆ ԻԼԱՇԻՍԻ

Պու կիւն մութլու րէսուլլար վէ ազիզ պիքիրլէր պիր արայա թօփլանարագ, փարլագ էլպիսէլէր իլէ միւղէյնէն օլմուլլար իտի. վէ գանտիլլէրինի եագմըլ օլարագ, հէք ալագ թէրէննիւմ էտէրլէր իտի. — Եա ճիւմլէ նիտալար իչինտէ միւս պարէք օլան, հագիգաթէն միւպարէք սին:

Պու կիւն ազիզ Պիքիրի մէզարըն գա-

նրն գերեզմանին , սպասէին և տին ունէին Տեառն , իսկ ինքնին գոլով զեր 'ի վերոյ տեսեալ զարարիչն եկեալ բազում հրեշտակօք . և նոցա միաձայնեալ ասէին . օրհնեալ ես ամենօրհնեալդ 'ի կանայս :

Այսօր տեսեալ զսուրբ կոյսըն թուուցեալ յօդս . և ամպեղէն կառօքն 'ի վեր ամբարձեալ յերկինս , մըտանելով յերկնային խորանսն ընդ իմաստուն կուսանսն . և նոցա միաձայնեալ ասէին , օրհնեալ ես ամենօրհնեալդ 'ի կանայս :

Այսօր ընդ բազմաչեայ քրովքէսն և ընդ վեցթեւեան սրովքէսն , մտանելով յեօթնաստեղեան խորանսն , տեսանելով զանազան աթոռսն , զոր պատրաստեալ է քեզ տերունւոյդ . երգեմք և մեք ասելով , օրհնեալ ես ամենօրհնեալ 'ի կանայս :

փոխուենա զօյարագ , Բապսա ինթիզար
էտիպ պէքլէրլէր իտի . սամա Աստուա-
ծածին անլէրաէն իւսթիւն օլմասըլա ,
հարատան Բապսը պիր չօդ մէլէքլէր իլէ
կէլմէքտէ կէօրտիւ . անլէր իլէ հէմալաղ
օլարագ տէրլէր իտի . Եա ճիւմլէ նիսալար
իչինտէ միւպարէք օլան , հագիգաթէն
միւպարէք սին :

Պու. կիւն Աղիզ Պիքիրի՝ սէմայա ուչ-
մագտա , վէ պուլուլթսան արապալար իլէ
կէօքլէրէ աօղրու եիւճէլմէքտէ , վէ ա-
ղըլը պիքիրլէր իլէ պէրապէր սէմալի չա-
տըրլարա կիրմէքտէ կէօրտիւլէր . վէ ան-
լէր իլէ հէմալաղ օլարագ տէրլէր իտի .
Եա ճիւմլէ նիսալար իչինտէ միւպարէք
օլան , հագիգաթէն միւպարէք սին :

Պու. կիւն , չօդ կէօղլէրլէ Քերովրէլէր
վէ ալլթը գանաալը Սերովրէլէր իլէ , եէտի
երտըղը չատըրլարա կիրտին . վէ Բապսը-
նըն օրատա սէնին իչուն հագըրլամըլ օլ-
տուղու հէվ հէվ քիւրսիւլէրի կէօրտիւն .
պիզ տախի թէրէննիւմ էտէրիզ վէ տէրիզ .
Եա ճիւմլէ նիսալար իչինտէ միւպարէք
օլան , հագիգաթէն միւպարէք սին :

Այսօր զազատիչէն յանցանաց նախամօրն զկուսութեանց մայրն փոխադրեաց բանն Աստուած . յերկնայինսն դասելով յաստուածակերտ խորանսն և յանպատում 'ի կեանս . վասն որոյ հրճուողական ձայնիւ քեզ երգէ եկեղեցի սուրբ ըզնոր զօրհնաբանութիւն :

Այսօր տիրամայր սրբունի կոյսն . աւանդեալ զսրբասնեալ հոգին 'ի ձեռքն հրեշտակական դասուցն . սրպէս զերարիի փայլեալ , ահեղիցն նմանեալ հրեղինաց դասուցն . վասն որոյ հրճուողական ձայնիւ քեզ երգէ եկեղեցի սուրբ ըզնոր զօրհնարանութիւն :

Այսօր վերհամբարձեալ զմաքրական մարմինն աստուածամօր կուսին , անմարմին զլուարթնոցն , ամփոփեալ 'ի տեղի գերակայիցն . յերեւելի զգայութեանցս անճառիցն սուսել հաղորդս . վասն որոյ հրճուողական ձայնիւ քեզ երգէ եկեղեցի սուրբ ըզնոր զօրհնաբանութիւն :

Պու կիւն Քէլամուլլան, իւք վալիտէ-
միդի զապահաթլարընտան գուրթարան
պիքիր վալիտէսինի, սէմավի մէլէքէրին
սընֆընա նազլ էյլէյէրէք, Ալլահըն գուր-
տուղու չատրըլարա վէ վասֆ օլունմազ
հայաթա տաթիլ էյլէտի. անըն իչուէն ազիզ
քիլիսա մէսէրրէթ սէտասըյլա սանա եէնի
իլահիլէր թէրէննիւմ էյլէր :

Պու կիւն Ազիզ Պիքիր Վալիտէթուլ-
լան մուզատտէս սազլամըչ օլտսւղու ըու-
հունու մէլէքէր էլիյլէ թէսլիւմ էյլէրքէն
կիւնէշ կիպի փարլար իսի, հէյպէթլի ա-
թէշին ըուհլար միսիլու. անըն իչուէն ա-
զիզ քիլիսա մէսէրրէթ սէտասըյլա սանա
եէնի իլահիլէր թէրէննիւմ էյլէր :

Պու կիւն ճէսէտսիզ մէլէքէր, Պիքիր Վա-
լիտէթուլլահըն փաք վիւճուպնի եօզարը
չըզարարադ, սէմավիլէրին մէսքէնինէ գօ-
տուլար, մատտի խասսէլէրիմիդի՝ մանէվի
սրըրլարա ալիսան էթմէք իչուէն. անըն
իչուէն ազիզ Քիլիսա մէսէրրէթ սէտասըյլա
սանա եէնի իլահիլէր թէրէննիւմ էյլէր :

Այսօր յուսապատուօր խնդութեամբ և
յաւէժաբար հնչմամբ նուազեմք քեզ հո-
ղեղէնքս ընդ հրաքուն սեւիցն . աօնախըմ-
բելով զյիշատակ կուսի աղախնոյ և մօր
քոյ . վասն որոյ հրճուողական ձայնիւ քեզ
երգէ եկեղեցի սուրբ ըզնոր զօրհնարա-
նութիւն :

ԽԱԶՎԵՐԱՑԻ

Որ զանարատ բազուկս քո 'ի խաչին
տարածեցեր Քրիստոս Աստուած , և նշան
յաղթութեան ետուր մեզ . սովաւ զկեա-
նրս մեր պահեա :

Որ զաշխարհակեցոյց բազկատարածու-
թիւն խաչի քո Քրիստոս Աստուած . զա-
ւազան զօրութեան ետուր մեզ . սովաւ
զկեանրս մեր պահեա :

Պուլ կիւն պիղ թիւրապիլէր , աթէշին
 րուհլար իլէ պէրապէր , իւմիտ վէ մէսէր-
 րէթլէ վէ տայիմի սէտա իլէ սամա նաղ-
 մէլէր օզուրուզ , վէ սէնին խալալըղըն վէ
 վալիտէն օլան պիքիրին զիքրիյէթինի
 իճրա էտէրիլ . անրն իչուէն ազիլ քիլիսա
 մէսրրէթ սէտասըլա սամա իլահիլէր թէ-
 րէննիւմ էյլէր :

ԽԱԶԸՆ ԵԻԻՃԷԼՄԷՍԻՆԻՆ ԻԼԱՅԻՍԻ

Սէն քի լէքէսիլ գօլլարընը խաչըն իւ-
 ղէրինէ կէրաին , եա Քրիստոս Ալլահըմըդ ,
 վէ անը պիղէ ֆիւթուհաթ ալամէթի օլա-
 րազ վէրտին . պուշուշլա էօմրիւմիւզիւ
 հըֆիլ էյլէ :

Սէն քի տիւնեայա հայաթ վէրէն խա-
 չընրն գօլլարընը պիղէ գուվվէթ սասաը
 օլարազ իհտան էյլէտին , եա Քրիստոս Ալ-
 լահըմըդ . պուշուշլա էօմրիւմիւզիւ հըֆիլ
 էյլէ :

Որ զմեռեալն 'ի ճաշակմանէ փայտին
յանցանայ՝ կենաց փայտիւնն կենադործե-
ցնր . սովաւ զկեանս մեր սլահեա :

Սուրբ խաչն օգնականն հաւատացելոց ,
կանգնեցաւ 'ի յերկրի յաղթող թշնամւոյն .
եկայք ժողովուրդք երկրպագեացուք :

Արարիչն Աստուած բարձրացաւ 'ի խա-
չին . և զմեռեալն մեղօք փայտին ճաշակ-
մամբն , 'ի սմա նորոգեալ կենդանացոյց :

'ի միւսանգամ գալստեանն աստուա-
ծորդւոյն սուրբ խաչն երեւի և լուսա-
ւորէ . զի նա է յոյս հաւատացելոց :

Սէն քի կիւնա՛ն աղաճընտան հէյէրէք ,
էօլմիւշ օլան ինսան ճինսինի՝ հայաթ ա-
ղաճըյլա ինեա էյլէտին . պունունլա էօմ-
րիւմիւզիւ հըֆզ էյլէ :

Աղիզ Խաչ միւմինլէրէ եարսըմճը տըր .
տիւշմէնէ զալիպ օլմազ իչուն զէմինտէ
տիքիլտի . Եա ճէմաաթ , կէլինիզ սէճտա
էտէլիմ :

Խալիզ Ալլա՛ն Խաչտա հիւճէլտի , վէ
(եռտազ օլան) աղաճըն մէյլտարնտան հէ-
յիպ կիւնա՛ն իլէ էօլմիւշ օլանլարը՝ պու-
նուն վտարթատըյլա թէճաիա ու ինեա
էյլէտի :

Էվլատուլլա՛նըն իքինճի կէլիչինտէ ա-
ղիզ խաչ կէօրիւնէճէք վէ թէնվիր էտէճէք .
զիրա միւմինլէրին իւմիւտի օ տըր :

Ուղիղ եղիցին աղօթի իմ,
Որպէս խունկ առաջի քո Տէր :

Ս. ՊԱՏԱՐԱԳԸՆ ԹԷՖՍԻՐԻ

Մ ՈՒԳՍ Տ Տ Է Մ Է

Էսֆի ահսրն գուրպանը

Պատարագ՝ գուրպան տէմէք տիր :
 Պու խորհուրդ , ատէմլէրին կիւնահընա
 քէֆարէթ օլմագ իւզէրէ , Յիսուս Քրիս-
 տոսըն տիրի գուրպան մագաժընտա թագ-
 տիմ օլմասընըն սրրըլ տըր :

Գուրպան սուլմագ այլինի , շէրիաթ
 վէրիլմէզտէն էվլէլ , Ալլահ թարաֆըն-

տան թէնպիսի էտիլմիչ օլմալը քի . պու-
էմրէ կէօրէ Արեւ , Նոյ , Արրահամ վէ էվ
լատլարը գուրպանլար թաղտիմ էթտիլէր ,
վէ Բապպ անլէրի գապուլ էյլէտի (Մննդ .
4 . 4 : 8 . 20 : 13 . 18 : 26 . 25 : 33 . 20 :
35 . 7) : Պատէհու շէրիաթ վասրթասրյա
Ալլահ գուրպանլարըն նէվի , մըգտարը վէ
ուսուլը թագտիմի հագղընտա պէրթաֆսիլ
մալիւմաթ վէրմիչ տիր :

էվվէլճէ , գուրպան սուլմաղ իսթէյէն
զաթ , իսթէտիյի շէյի , իսթէտիյի մահէլլ-
տէ , քէնտիսի պիզզաթ քեսհին մագա-
մընտա թագտիմ էտէպիլիր իսի իսէ տէ ,
պու իմթիյազ խուսուսա պիր այիլէնին
եա գապիլէնին րէյիսինէ միւնհասրը իտի :
Յագաթ շէրիաթըն վէրիլմէսի ագապլինտէ ,
անճազ Ահարոն վէ անըն նէպլինտէն միւն-
թէլուսպ քեսհինլէր , մէզուլն օլան հայվա-
նաթտան վէ եա թաամլարտան , մուայեէն
վէ մուգգատտէս մուհէլլէրտէ , ալէլիուլ-
սուս հէյքէլտէ գուրպան սուլմաղա սա-
լահիյէթի հայիզ իսիլէր : Պուլնուլա պէ-

րապէր , պապէն փառիչոյն վէ փէյլամպէր-
լէր մահալը սայիրէտէ տախի պէպինէլէր
թագսիմ էթմիշ տիրլէր (Դաս . 6 . 26 :
Գ թագ . 3 . 2 : 18 . 33) :

Շէրիաթտա իւշ ճինա գուրպանի գիրքը օ-
լունուր :

Պիրինճիսի . Մուհրազա եախօտ թէք-
միլ եանմա (ողջակեզ) : Պու ճինա գուրպանի
թագսիմ իտէն քիմսէնին քեամիլէն Ալլա-
նա վազֆը նէֆա էյլէտիկինէ , վէ քէֆարէ-
թէ նայիլ օլաճաղընա նիշանէ տիր (Ղեւտ .
1 . 1—17 : 7 . 8) :

Իքինճիսի . Կիւնաս եախօտ սուշ գուր-
պանը : Պու իտէ , ախլագի գանունլարա
վէ սյին ու տաէթլէրէ գարչը իշլէնիլէն
կիւնաս եախօտ սուշա քէֆարէթ օլմագ
իշուն տուր (Ղեւտ . 7 . 1—10) :

Իշիւնճիւսի . Սէլամէթ գուրպանը :
Պու նէվ տախի , պիր տնտ իճրասը , եա-
խօտ թէշէքքիւր իպրագը իշուն , վէ եա-
խօտ տինտարլիգ սէմէրէսի օլարագ պիր

րազ , օլ խանէ վուրկունտան սէլամէթ
դալար :

Իյթէ Նէհուարլէրին գուրպանլարը պու-
մինվալ իւզէրէ օլուպ , պունլար հատ-
տի դաթինտէ , կիւնասա քէֆարէթ օլ-
մաղա քեսաֆի տէյիլ տիրլէր : Պունլար
լութֆ վէ գուտսիյէթէ հիշանէ օլուպ ,
լութֆ վէ գուտսիյէթ վէրէմէզլէր (Երր .
10 . 4) : Անճազ կիւնասքեսարլն քէֆարէ-
թէ միւնթաճ օլտուղունու պէյան , վէ
հազիզի գուրպան օլաճազ՝ Ալլահըն Գու-
ղուսրնա՝ պիր կէօլկէ վէ միտուլ իտի-
յինի իլան էտէրլէր : Պու գուրպանլար
կէօթէրիրլէր քի « Հէր շէյ դոն վասը
թասըյլա փաքլէնիր , վէ գան տէօփուլ-
մէյինճէ մազֆիրէթ օլմազ (Երր . 9 . 22) :

Վէ « Էկէր պուղալար վէ էրքէճլէր գա-
նը , վէ ինէք քիւլիւ , հափաք օլանլար
իւզէրինէ սէրփիլինճէ , թէնին փաքլըյը
ճիշէթինճէ թազաթա էյլէր իտէ , էպէտի
բուն վասըթասըյլա քէնտի դաթլնը Ալլա-
հա լէքէսիզ գուրպան թազաթա էթմիշ օ-

փէրիզէի բուհանիյէ մագամընտա թագ-
ախմ էտիլիւր իտի (Ղեւա . 7 . 19) :

Պուշկարտան մատա հէր կիւն տէվամ
իւզէրէ , պիրէր հաշընտա իքի գուզու՝
մէզպահ իւզէրինտէ թագախմ օլունուր
իտի . պիրիտի սապահլայն կիւնէշ չրգար-
ղընտա , ախիէրի իտէ ազշամլայն կիւնէշ
պմթմատր ազապինտէ : Պու իքի գուզու
իլէ պերապէր , ուն , շարապ վէ գէյթին
հազը տախի սուհուլուր իտի (Ելից . 29 .
38 — 40) :

Զատիկ հախօտ Պատեք գուրպանը իտէ
Խորայէլ գալմլնին Մլարր էտարէթինտէն
գուրթուլմատընտ պիր զիքր վէ համա
գուրպանը տրր (Ելից 12 գլ .) : Պու գուր-
պան , Բապպ թարափընտան Մովսէսէ էմր
օլունատու : Հէր պիր խորայէլի պիր հա-
շընտա լէքէսիզ պիր էրքէք գուզու քէ-
սիպ , գանընտան գալմուտունտէն էշիյինէ
սիրախ , վէ Մլարրլլարրն իլք տօղուշ-
լարընր վուրան մէլէք , իշպու գան իշա-
րէթինի կէօրախլիւ իտանէյէ օլրամայա-

լան Քրիստոսըն զանը , սիղին՝ տիրի Ալլա-
հա իպատէթ էթմէնիզ իչուն . զամիրինիզի
էօլիւ ամէլլէրտէն նէ զատար զիյատէ
փաքլէյէճէք տիր» (Երր . 9 . 13 , 14) :

Գուրպանըն քեամիլ թէվպէ իլէ , իման
իլէ վէ եէնի բուն իլէ սունուլմաար շարթ
սոր . «Շէրիրլէրին գուրպանը մէքրուն
տոր» (Առակ . 21 . 27) : «Պանա մուճրա-
գալար . . . թադտիմ էթմէնիզ տէ , գա-
պուլ էթմէյէճէյիմ . . . իլանիլէրինին շամա-
թտարնը պէնտէն ուղաղլաշտոր . սան-
թուրլարընըն նաղմէսինի տինլէմէյէճէյիմ
լաքին հազդ՝ սուլար կիպի . վէ աաալէթ՝
տայիմա ազան բրմադ կիպի ազսըն» (Ա-
մովս 5 . 21—24) : «Բապպ պինլէրճէ գօշ-
լարտան . . . խոշնուտ օլուր մը . . . էյ ա-
տէմ , Բապպ սէնտէն նէ՝ թալէպ էտէր .
անճադ հազդ իւղրէ հարաքէթ էթմէք .
մէրհամէթի սէվմէք , վէ միւթէվադը օլա-
րադ Ալլահըն իլէ եիւրիւմէք» (Միքիա 6 .
6—8) : «Էկէր բաղի օլսան , գուրպան
թադտիմ էտէր իտիք . ֆուգաթ սէն մուն-

բազատան պիլէ խօչնուտ օլմասուն : Ալլա-
հա գուրպան՝ մահճուպ բուն տուր . փաք
եիւրէյի վէ գըրլըմըշ բունու Ալլան թահ-
գիր էթմէլ» (Սաղմ . 51 . 16—17) : «Գօշ
մունրագալարընտան սոյսում . . . արթըգ
պաթըլ թադտիմէ կէթիրմէյինիլ . . . եայ-
գանընըլ . փաքլէնինիլ . քէօթիւ ֆիյլ-
լէրինիլի կէօղլէրիմին էօնիւնաէն գալտը-
րընըլ . . . (իշթէ օլ վազըթ) կիւնահլարը-
նըլ գրըմըլ կիպի օլսա . գար կիպի պէ-
յաղ օլահաղ սըր» (Եսայ . 1 . 11—20) :

ԵՔՆԻ տեօրն գուրոսնը

Բապըմըլ Յիսուս Քրիստոս , էօմրիւ-
նիւն սօն աղչամընտա չայիրալէրի իլէ
պէրապէր ֆէվղանի օստատա Զատիկ եա-
խօտ Պասեքի եէտի . վէ կէօլկէ օլսան Պա-
սեքի , քէնտի թէնինէ վէ դանընա թէպալիլ
էյլէյէրէք (Երբ . 9 . 12) . չայիրալէրինէ ,
վէ անլէր վաալթատըյլա ճիւմլէ միւմին-

լէրինէ վերտի , տէյերէք .— Ալըն եէյին ,
 պու արը թէնիմ : Բէզա շարապը միւպա-
 րէքլէտի վէ վերտի , տէյերէք .— Պուհասան
 ճիւմլէնիզ տէ իչին . զիրա պու պէնիմ
 դանրմ արը . հանի կիւնահլար ավֆ օլուն-
 մադ իւզէրէ չօզ քիմսէլէր իչուն տէօքիւ-
 լէն՝ եէնի ահարն դանր արը . պուհու պէ-
 նիմ զիքրիմ իչուն էյլէյինիզ (Մտաթ . 26 .
 26 — 28) :

Անվկիւլիւ Խէլասքեսարրմըզըն սօն վա-
 սիյէթի , քէնտի վէֆաթընա եազըն սօն
 արզուսու օլան իչպու զիքրիյէթի , Հայ .
 Ս . Եկեղեցիմիզ տէհրլէրտէն պէրու իճրա
 էյլէր , Ս . Անմահ Պատարազ Կաժըյա :
 Կէրէք մուհրապա , կէրէք կիւնահ գուր-
 պանը , կէրէք տէ չիւքր վէ սէլամէթ
 զուրպանը օլան Խէլասքեսարրմըզըն հայաթ
 վերիճի թէնինի վէ դանընը Ալլահա թազ-
 տիմ էտէրէք , մուգապիլինէ՝ կիւնահլար
 քէֆարէթինի , վէ Ազիզ Րուհուն լութֆ
 ու պէրէքէթինի թալէպ էյլէր .— «Եւ
 Ղըոյս ի քոյոյ քիզ մատուցանեմք րատ ա-

լէրէ պախշ էյլէտի : Շէօյլէ քի անրն թէ-
նինատէն եէյէն վէ գանրնտան իչէն էպէտի
հայաթա մալիք օլա , վէ Բապպ անր ոօն
կիւնատէ իհեա էյլէյէ (Յովհ . 6 . 54) :

Նաորլ քի Պատէք , Մրարր էսարէթին-
տէն գուրթուլմանրն զիքրի տիր , էօյլէ
տէ Ալլահրն լէքէսիզ գուզուսրնրն Պա-
սեքի , կիւնահրն էսարէթինտէն խէլաս
օլմազա պիրիճիք վասրթա տրր : Նաորլ
քի Զատիկ Գուզուսուհուհ գանր , Իսրա-
յէլ գալմընր՝ վուրուհու մէլիյին էլինտէն
գուրթարար , էօյլէ տէ «Պասեքիմիզ օլան
Քրիստոս պիզիմ իչուհ գուրպան օլաու»
(Ա . Կորնթ . 5 . 7) , վէ ճինսի պէշէրի էօ-
լիւմիւհ թէսիրինտէն ազաա էյլէտի . վէ
կէլէճէք ազապըն հիւքմիւհտէն սալիմ օլ-
մազ իւզէրէ , քէնտի գանրնա իլթիճա
էթմէյի պիզէ թալիմ էյլէտի :

Օ ազշամ , շէրիաթը իքմալ էյլէմէք
իւզէրէ , սուֆրատա թաամ էթտիքտէն
սօնրա , աջրը զաջրը օլարազ , էքմէյի ալ-
տը , միւսպարէքլէտի . փարէլէտի , չայիրա-

մենայնիւ և յազատոս ամենեցուն . Խանի , Հէր
շէյ Կէրինէ վէ հէր քէս իշուն սէնինքինի սա-
նա թաղաիմ Էաէրիզ» (Խորհրդատեար) :

Յիսուսին զրշամբնտան սօնրա , շայխա-
լէր հէր կիրակի , հաթթա հէր կիւն , Էք-
մէք փարէլէրլէր , Խանի Ս . Սնմահ Պա-
տարազ թաղաիմ Էաէրլէր իտի (Գործ 2 .
42 , 46 : 20 . 7 , 11 : Ա . Կորնթ . 10 . 16) :
Իշպու արարողութիւն Էսնապնտա , թէն-
պին օլունհան Խայգանմա վէ հազրրլըղլար
կէօրիւլիւր , Սաղմուղար վէ խոստուսի պէ-
րէքէթ տիւաղարր օգոսնուր իտի : Պիլ ա
խէրէ Նրանիկի հայրապետէրիմիզ Սահակ ,
Մեսրուպ , Նարեկացի , Ոսկերեան վէ
սայիրէ , բուհանի նաղմէլէր վէ տիւաղար
իլէ թէզեին էյլէտիլէր քի , անրնլա հազրը-
տաքի ուսուլ վէ հէյէթի քէսպ էյլէտի :

Պատարազ , զիքր էտիլտիյի կիպի ,
գուրպան տէմէք տիր .— Նասրլ քի Քրիս-
տոս պիզի սէվիպ , քէնաինի . «Պիզիմ իշուն
խօշ բաիհա օլմազ իւզէրէ , Ալլահա թագ-
աիմէ վէ գուրպան թաղաիմ էյլէտի

(Եփես . 5 . 2) : Քրիստոս խաչին իւզէրինաւ
 օլաուդու կիպի , Ս . Սեղանին իւզէրինաւ
 առիւի . Քաճանայ վասրթասրլա . թէնիլէ
 վէ գանրլա սրրէն դուրսան աունուլուր
 (Ա . Կորնթ . 11 . 26) : Պու արարողու
 թիւնա՝ Հաղորդութեան Խորհուրդ . հանի
 իշաղլը սրրի առիւի տէնիլի . զիրա
 լայրդ օլարադ հաղլաչան քիմեկէր , Բաղ-
 պրն թէնինէ վէ գանրնա իշաղ օլուրլար ,
 անրնլա պիրլէչիրլէր (Ա . Կորնթ . 10 . 16) :

ԺԱՄԱՐԱՐԸՆ ԷԼՊԻՍԷ ԿԷՅՄԷՍԻ

Պատարադ թաղաիս էաէճէք Քաճա-
 նայ , էվվէլճէ հայգանրալ թէմիզէնիւր ,
 կիւնահլարրնր պիրէր պիրէր խոստովանել
 օլուր . վէ Նարեկ , Սաղմոս վէ սայիր Ա-
 ղօթադիրքլէրաէն օղսյարադ , հէյպէթլի
 Խորհուրդա հաղլաչմաղա մատաի մանկվի
 հաղրլը կէօրիւր . պատէնու ժամերգու-
 թիւն էանաարնատա Աւանդատունա կիրէ-

բէք , կիզլիտէն՝ էլպիտէյի մախսուտէյի
կիյինիր :

Քահանաներն պէօյէճէ խուսուսի վէ
փարլադ լիպասլար իլէ խորհուրդ իճրա
էյլէմէսի . Ալլահ թարաֆընտան՝ էսքի տհ-
տըն քեահինդէրինէ մախսուտէն էմր օլուն-
մուշ տրր : Հաթթա էլպիտէլէրին պիչիմի ,
զոււմաշըն նէվի վէ թէզինաթր թէֆէր-
րուաթլա պէյան էաիլմիշ տիր (Եւրց . 28
Գլուխ) :

Իշպու էլպիտէլէրին մանայր հապիզխի
հադզընտա պէրվէչի տթի պապր իզահաթ
ֆայտէլի օլուր զանն էաէրիմ :

Մէլէքլէր տայիմա նուրանի վէ պէյադ
լիպասլար իլէ նազշ օլունմուշ տուրլար :
Անլէր էլչիլէր օլուպ , ինսանլարա կէօ-
րիւնաթլէրինաէ այնր լիպաս իլէ տրզը
տիտար էյլէրլէր (Ղուկ . 24 . 4 : Յովհ .
20 . 12) :

Աղամ վէ Եւա՝ Դրախտ պաղչէսինաէ
կիւնահա տիւշէրէք , զուտաթյէթ լիպասընր
սօյունտուլար , վէ Ալլահ ծնլարա տէրիաէն

էլպիսէ հափրպ կիտիլտի (Ծննդ . 3 . 31) . քի պու տէրիսէն էլպիսէ , քէնտի պիրի-
ճիք էվլասարնին գտնը պահասըլտ սաթըն
ալընան , ճինտի պէշէրին չըպլապըղընը
սէթը էտէճէք վէ տալտ էսքիմէյէճէք օլան ,
տալանըն նուր լիպասընտ նիշանէ խտի :

Յակօր նահապէտ օն իքի էվլասարը-
նին իչինտէ էն սէվկիւլլուսիւ օլան Յով-
սէվի , ժուհապպէթինին նիշանէսի օլա-
րապ , չիշէքլի ալամատան էնթարի կէյ-
տիրմիշ խտի (Ծննդ . 37 . 3) :

Անաուակ որդի թէվպէ էտիպ փէտէրի-
նին խանէսինէ աէճնտիւլլուսէ , իթտաթ-
որըլլոպ վէ սէֆահէթ իլէ սօյուհմուշ օլ-
տուզու տարըլտաէլիք խիլաթընը , փէտէ-
րինին թէվէճճիւհիւնէ նիշանէ օլան եիւ-
զիւլլու , վէ տրթըպ գայրապ սիւրչմէյէճէյինէ
ալամէթ օլան այապ գապընը կիլինտի
(Ղուկ . 15 . 22) :

Բապպըմըպ Յիսուս Քրիստոս , քէնտի
շայիտէրինտէն իւլլուսիւ , եանի Պեսարո-
տու , Յակօբոսու վէ Յովհաննէսի պէրա-

պէրինձէ ալարազ տազա չրգար . վէ օրա-
տա տիւտ էտէրքէն , սուրէթի թէպէտտիւլ
էյլէյիպ , եիւլիւ կիւնէչ կիպի փարլատը ,
վէ էլպիտէսի նուր կիպի պէյազ օլտու
(Մատթ . 17 . 2) :

Քէզալիք խէլասքեարբըզ , կէյմէքաէ
օլտուզու էլպիտէսինի վէ եէքիարէ տի-
քիչսիզ օլտն էնթարիսինի խաչն նուզու
ըրնատ սօյունուպ , քէնտիսինի խաչլայան
զալըմ ապէրլէրէ կէյտիրմէսիյէ (Յովն .
19 . 23) , քէնտիսի խաչտա էօլիւպ՝ այնը
խաչ վասրթասըյա կիւնասքեարլարա է-
պէտի նայաթ կէյտիրտիյինի իւն էյլէտի :

Ճէննէթաէ տաթի , զալիպ օլտն քիմսէ
պէյազ էլպիտէյի կիյէճէք տիր (Յայտ . 3 . 5) ,
Սալիհէր , փաք վէ փարլապ զարիֆ
զումաչ կէյմիչ օլարապ , Գուզուհըն թախ-
թը նուզուըրնատ ալէլուխալար վէ համա-
լար սունաճաղլար . չիւնքի զարիֆ զու-
մաչ՝ մուզատտէսլէրին սալահը տըր ,
«Պէյազ խիլաթլարը կիյմիչ պու քիմսէլէր
քիմլէր տիր , վէ նէրէտէն կէլտիլէր .—

Պուշկար օլ պէօյիւք միւզայագատան կէ-
լէնլէր տիր . վէ խիլաթլարընր երյգայրալ
Գուզուռուռն զանրնտա պէյազ էթտիլէր
(Յայտ . 7 . 9—14) :

Իմաի քահանանն էսկի էլպիսէլէրի
սօյուռուպ կէնի էլպիսէլէրի կէյմէսի , «էվ-
վէլքի հարաքէթինէ կէօրէ , ալտատըճը
չէնվէթլէր իլէ պօզուլմուշ օլան էսքի ա-
տէմի սօյուռարագ , ագլընըն բուհուլլա
կէնիլէնմէյէ , վէ սալահ վէ հագիգի գուտ-
սիյէթ իլէ Ալլահըն սուրէթինաէ հարա-
տըլմըշ օլան կէնի ատէմի կէյմէյէ» նիշանէ
տիր (Եփես . 4 . 22—24) :

Քահանայ ելպիսէյի կէյմէզսէն եվվէլ ,
Աւանդատուհա 1326նի Սաղմոսու սեօյեր .

Քեահինլէրին սալահ կէյինսինլէր , վէ
մուզատաէսլէրին շաղ ու մէսրուր օլ-
սուշկար :

Եա Բապպ Դաւիթի վէ անըն ճիւմլէ
մահճուպղուղուռու տէր խաթիր էյլէ :

վէ մուգատակէրին շաղ ու մէսրուր օլ-
տուելար :

Անվկիւլուն Դաւիթին խաթրը իշուն ,
մէսինաէն երւղ չէվիրմէ :

Բապղ Դաւիթէ հաղիւղաթ իւղրէ ևէ-
մին էթաի , վէ անաէն աէծնմէղ . սուլ-
պունուն մէյվէսինաէն անըն թախթընաա
օթուրթմաղ իւղրէ :

Էյէր օղուլարըն հոմօսումու , վէ ան-
լէրէ թալիմ էաէճէյիմ չէհաաէթլէրիմի
հրֆղ էաէրլէր իսէ :

Անլէրին օղուլարը իլէլէպէա ոէնին
թախթընաա օթուրաճաղլար :

Բապղ Աիօնաան խօշուտ օլաու , վէ
սաքին օլմաղ իւղէրէ անր ինթիխապ
էյլէաի .

Վէ աէաիմ , բահաթլմ պու սուր . իլ-
էլէպէա պունաա սաքին օլաճաղլմ . զիրա
անաէն խօշուտ օլաում :

Անրն սուլարընը հէր վէճ իլէ պէրէ-

Նտարլ քի Բապպա եւմին էթաի , վէ
Յակոբուն Ալլահնա ահա էյլէաի վէ
աէաի :

Խանէմին իչէրիսինէ կիրմէյէճէյիմ , վէ
Կաթաղլում չրգ մայաճաղլում :

Կէօզլէրիմէ ույզու , քիրփիքլէրիմէ
ույրուզլամազ կէօսթէրմէյէճէյիմ :

Պէտէնիմէ իսթիրահաթ վէրմէյէճէյիմ .
թա քի Բապպա , Յակոբուն Ալլահնա
մէսքէն պուլօյլում :

Իշթէ Եփրատտա անրն հազդրնտա ի-
շթաթ , վէ անր օրմանրն սահրալարրնտա
պուլտուզ :

Անրն մէսքէնլէրինէ կիրէլիմ . վէ ա-
յազլսզրնրն տուրտուզու եէրէ սէճաէ
էաէլիմ :

Գալզ , Կա Բապպ , վէ մուգատաէս
ահա թապուլթրնլա պէրապէր իսթիրահա-
թրնա կիր :

Քեահինլէրին սալահ կէյինսինլէր ,

քէթիլէյէճէյիմ , վէ ֆազիրլէրինի էքմէք
իլէ սոյուրամազարմ :

Անրն քեահիրլէրինէ խէլասար կէյաիրէ-
ճէյիմ , վէ անրն մուգասաէսլէրի չազ ու
մէսրուր օլամազլար :

Օրասա Դաւիթ իչուն պիր պուշնուզ
պիրիլրէճէյիմ . մէսիրիմ իչուն պիր չորազ
թէրթիպ էաէճէյիմ :

Անրն տիւ չմէնլէրինէ ար կէյաիրէճէյիմ .
ամմա անրն իւզլէրինաէ դուստիյէթիւմ չի-
չէքլէնէճէք տիր :

Պատեհու Քահանայ արիսեֆի տիւայր
եհեր :

Եւ Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոս . սէն
քի նուրու էլպիսէ կիպի կէյինմիչսին
(Մատթ . 17. 2) :

Վասֆ օլունմազ մահճուպլուզուլա
տիւնեասա դունսւր էյլէտին . վէ տաէմէ-
րին տէրունինաէ կէզտին (Փիլիպ . 2. 8) :

Աէն քի Մեկքիսեդեկին սընլֆընասա

էպէտի պաշ քեանին օլարապ , մուղատաէս
քիլիսանը թէզեին էյլէտին (Երբ . 6 . 19,20) :

Եւս դատիր Բապպ . սէն քի այնր սէ-
մալի էլպիսէյի կէյմէյի պիզէ տալի իհսան
էյլէտին (Ա . Կորնթ . 15 . 49) :

Այնր ճէլիլ րուհանի խրամէթէ եազլաշ-
մայա ճէսարէթ էտէն պու ֆաշտէսիզ գու-
լունու (Դուկ . 17 . 10) պու ստաթտա լա-
յրդ էյլէ քի , մէքրուհ էլպիսէ մազա-
մրեաա օլան ճիւմէ պինամուսլուզլարմը
սոյունայրմ (Եփես . 4 . 22) , վէ սէնին
նուրունլա թէզեին օլայրմ (Հռովմ . 13 . 12) :

Քէօթիւլիւ քլէրիմի պէնաէն գալարր ,
վէ գապահաթլարմը մահվ էյլէ քի , սէ-
նին հազրըլատարլըն նուրա լայրդ օլայրմ
(Կողոս . 1 . 12) :

Իհսան էյլէ քի , քեանիւլիք շէրէֆիյլէ
սէնին մազալիսինէ կէրէրէք (Երբ . 9 . 24) ,
սէնին թէնպիհէրինի փաքլըլըզա սազլա-
յանլար իլէ պէրապէր սանա խլամէթ
էտէյիմ :

Շէշլէ քի պէն տախի , ազրլլը պարի-
րէլէր իլէ պէրապէր , սէմալլի ախլանիւնէ
հազրը օլայրմ (Մատթ . 25. 10) . վէ . եւ
ծիւմլէնին կիւնահընը գալարրան Քրիստոս ,
(Երր . 9. 28) , սանա համալար սունայրմ :

Զիրա ճանրմըղըն գաւտալլէթի սէն սին
(Ս . Կորնթ . 1. 30) , վէ սէն քէրէմքեար
Ալլահա եազրչրը սալթանաթ , հիւքի մէթ
վէ իզլէթ . շիմաի , վէ սայլմա վէ իլէլ-
էպէա , ամին :

Պատէհու Սարկաւազլար եազլաշարազ ,
զզեաաի կէյաիրիրլէր :

Հէր պիր զզեաա իչուն Սարկաւազ
աէր . Եւ եւ խաղաղութեան զՏէր ազա
լեոցուք . բնկալ կեցո ե ողորմեա . եանի .
Սէլամէթ Ալլահընա բիճա էաէլիմ . գապուլ
էթ , իհեա էթ վէ բահմ էթ :

Քահանայ տախի հէր պիրինի միւպա-
րէքլէյէրէք , աէր . Օրհնութիւն ե փառք
Հօր ե Որդւոյ ե Հոգւոյն Սրբոյ , այժմ ե
միշտ ե յաւիտեանս յաւիտենից , ամէն .

եանի . փէտէրէ : էվլատա վէ Ազիզ Բուհա ,
չխմար վէ իլէլէպէտ համա ու. սէնա եա-
զրչրր . ամին :

Խոյր Եսխոս Սաղաւաթ (պաւլոս)իչուն

Եւ Բապոյ , պաւլոս : խելաս միլֆե-
րինի զօ քի , զիւսմենին ամերլերինն գա-
ռու հեհեկեկիմ (նպես . 6 . 17) Բապոյմարզ
Յիսուս Քրիստոսուն լուրճուլա :

Սաղաւարա՝ Քրիստոսուն պաշրնա դօ-
նուլան տիքէն թաճա ալամէթ տիր (Մատ .
27 . 29) : Նասրլ քի Քրիստոս՝ ճինաի պէչէ-
րին տիքէն միալի կիւնաճընը քէնաի պա-
շրնա դօնմասրչլա , ճէլալին սօլմազ թաճընը
պիղլէրէ պախշ էյլէտի (Ա . Պետր . 5 . 4) .
քէզա քաճանայ , ճէմաաթին կիւնաճ վէ
քէտէր տիքէնլէրինի ալարազ , տէրկեաճը
իլաճի օլան Սեղանա կէօթիւրիւր . օրատա ,
խէլաաքեապըն պէօյրիւնաէն ազան զան
վասրթասրչլա , անրն տիքէնլէրի տէվչիրի-
լիր , վէ տիքէն թաճ հէրինէ , էպէտի հա-
յաթ թաճը պախշ օլունուր (Յակ . 1 . 12) :

Շապիկ (կեօմկէֆ) իշուն

Նա Բապա, պանա խելաւս բուպասը վի մեսերէք լիպասը կէյսիր , վի սեւամէք ես-վապրլա պենի գոււար (Ղուկ . 15. 22) . Բապաբմբզ Յիսուս Քրիստոսուն լուր-Յուլա :

Շապիկ՝ էֆէնտիմիլն կէյսիյի տիքիշ-սիզ էնթարիյէ միւշապին օլուպ (Յովն . 19 . 23) , պէյաղ օլմասըյա տախի , կիւնահարզ-լրդա նիշանէ տիր :

Փորուրար (կեօֆիւպիւֆ) իշուն

Նա Բապա, պօյնումա սալահրնը կէյսիր . վի գալպիմի՝ կիւնահրն նիւմէ լեֆէլերին-սէն փալէ (Գործ . 15. 9) . Բապաբմբզ Յի-սուս Քրիստոսուն լուրՅուլա :

Փորուրար՝ Քրիստոսուն լաթիֆ պօյուն-տուրուզունա թէշպին տիր (Մատթ . 11 . 29 , 30) : Քահանայ մունապալէթլէ Քրիս-տոսա խըսամէթ էթմէք իւզէրէ , անըն պօ-յունտուրուզունուն ալթընա կիրմիշ օլ-

տուղուհա ալամէթ օլարադ , Ուրար Եա-
լոտ փորուրար տաշրր :

Գօռի (Գուռագ) իչուն

Գալաիմին վե ֆիբրիմին պելինի, իման
քեմերի գուռաքսըն . անիքսեֆի մեքուն
ֆիբրէրի սեօնսիւսիւն . վե լուքֆունուն
գուվեքի հեք ան օնլարսա սաֆին օլ-
սուն (Եփես . 6 . 14):

Գօռի՝ միւմինին քէհաթի պէլինի հագի-
գաթլա գուշաթմասրնա , սալահ զրրնը
կէյմէյէ , վէ սապիթ գատէմ օլմալա հի-
շահէ աիր :

Բազպան (գօլհագ) իչուն

Եա Բուպ , սաղ (Եալսօս սօլ) ելիմե
գուվեք ինսան ելէ , վե քեաֆի լեֆէ-
րիմի Եայգա . շեօյէ քի նան վե քեն սաղ-
լրդըլա սանա խրսմեք քեպիլէյիմ (Ղուկ .
6 . 10) . Բապպրմրզ Յիսուս Քրիստոսուն
լուքֆուլա :

Բազպան՝ քահանանըն քէհաթի կիւնահ-

թողալիմ էլէր , զէ հարէլէրինն չիֆա
պուլմասընը՝ կէօզ հաշր իլէ թալէս էլէր
(Ղուկ . 10 . 33) : Քէզալիք պապ եզեկ .
34 . 1--16 :

Շափառ (Շուրջառ) իշուն

Եւ Բապպ , ինայէրինկ պանա փաւ-
քազ ելպիսէ կէյիւր , վէ շերին քեսիրինէ
գարշը միւնիւմ գր . շէօյէ քի սենին միւն-
քեւիմ խմինէ համալար սունապա լայրգ
օլալիմ . Բապպմըզ Յիսուս Քրիստոսուն
լուրֆուլլա :

Շուրջառ՝ առքէրլէրին էֆէնալիզէ
կէյաիրաիքլէրի գրրմըզը խիլաթըն պիր
նիւմունէսի տիր (Մատթ . 27 . 28) :

Քէզալիք , ճիւմլէ էլալիսէսինն իւզէ-
րինէ իման զալզանընը կէյէրէք , անընլա
չէրիրին զրզկըն օզլարընը սէճաիւրմէյէ
գատիր օլմադ աէմէք տիր (Եփես . 6 . 16) :

Ճիւմլէսի իշուն

Ճանրի Բապպ իլէ մեսուր օլանազ .
գիրա պանա խեղաւ բուպասը վէ մեսեր-

լարրնառն էլլերինի փաքլէտիյինէ (Յակ . 4 . 8) , քէզա Ալլահա խրամէթ էթմէք վէ անրն մանէվի թարլաաընր սիւրմէք իչուն էլինի սապանրն իւզէրինէ զոմուշ օլաու- զունա (Ղուկ . 9 . 62) , վէ էզ ճան ու տիլ գուշանմրշ վէ հազրրլանմրշ օլմաարնա նի- չանէ տիր :

Վահա (եագալըզ) իչուն

Եա Բապա , պօյնումա սալահրնր կէյ- օիր (Մատթ . 11 . 29) , վէ գալպիմի՝ կիւնա- հրն ճիւմիէ լեհէրիցսէն փաղէ . Բապալը- մրզ Յիսուս Քրիստոսուն լուրճուլա :

Վահա՝ Մէրա Զօպանրն զայս օլան գուզուշու արալրալ պուլարալ ումուզունա տարաղնր , վէ անր թաթլը մէրալարա վէ տիրի սուլարա իրչաա էյլէտիյինի անարրր (Ղուկ . 15 . 4 , 5) : Պուրատա սախի Քա- հանայ , կիւնահրն զալլմ փէնչէտինաէ եարէ պէրէլէրէ միւլէմմա օլան կիւնահրնար ճանլարր , էյի Սամարիալը կիպի քէնատու ումուզունա տարալ , խաչրն պէլէտանրնա

վէթինի անտրաւն (Ա. Պետր . 5. 8) էժաէրի
այսպէս ակթընտա չըզնայարագ , քէնախսինէ
հիչ պիր զարար վէրմէյէճէքլէրինէ նիշա-
նէ տիր :

ԺԱՄԱՐԱՐԸՆ ԱԼԷՆԻ ԻԹԱԻՐՖՐ

Պու սրաւսա սրաւսա դպիրէր Խոր-
նուրդ Խորին քէ:էննիւմ էսերէր:

Իսպու շարականը Տարոնլու Խաչասուր
վարդապէս քասնիճ երմիշ օլուպ . հեր
պիր տունըն պաշ Խազըլարը, Խաչասուր
Խամնի քէտփիլ էսեր:

Խորհուրդ Խորին , անհաս , անակիպն ,
որ զարդարեցիր զվերին պետութիւնդ , ի
յառագաստ անմատոյց լուսոյն , գերապանծ
փառօք զգաստ հրեզլնայ :

— Պու նէ տէրին , անլաչլմազ , էզէլի
սըրը տըր քի , սէն Խազըլաչլմազ նուրա
փէրաէ օլմազ իւզէրէ , սէմալի ըիյասէթ-
լէրի (Կող . 1 , 16) — աթէչին ըուհլարն
սընֆընը՝ շէրէֆ ու ճէլալ իլէ թէզեին
էյլէտին :

րէք լիպասը կէյսիրսի . պանա կիւվէյի
կիպի քան գօտու , վէ կէլին կիպի քեզէին
էյլէսի (Նսայ . 61 . 10) . Բապպրմրզ Յիսուս
Քրիստոսուն լուքՖուլլա :

Թաւակինակ (փէւկիր) իշուն

Եւ Բապպ , էլլէրիմի կիւնահրն սկիւ-
թիւն լէհէլէրինսէն քարհիր էլլէ . Բապպր-
մրզ Յիսուս Քրիստոսուն լուքՖուլլա :

Հողաթափ (փապուն)

Հողաթափ էլամէթ միւժտէսինին թէտա-
րիքինի կէյէրէք , տարմլարրնրն սալա՜ն վէ
հագիգաթ հօլունտա իրշտա օլունտճաղրնա ,
վէ զէլալէթէ տիւչմէյէճէյինէ տէլալէթ տիր :

Հողաթափըն իշ թարաֆրնտա , տապա-
նրնտա , ագրէպ , երլան վէ էժտէրհա րէ-
սիմէրի չրզլմրշ օլուր . պու իսէ Սաղմ .
91 . 13 . վէ Ղուկ . 11 . 19տա իշար օլուն-
տալունա կէօրէ . միւմին , կիւնա՜նրն զէ-
հիրինէ էօրնէք օլան (Հուլմ . 3 . 13) Էն-
կէրէք վէ սօղրր երլանլար իւզէրինէ պա-
սարագ , վէ շէյթանըն տէհէթ ու գուվ-

Անճառահրաշ զօրութեամբ ստեղծեր
զԱդամ պատկեր տիրական , և նազելի
փառօք զգեատաւորեցեր , ի դրախտն
Ագենի տեղի բերկրանայ :

— Վասնի օլունմազ գուլվէթինէ , Ա-
դամը բազդանի սուրէթինաէ . ետրաթարն
(Ծննդ . 1 . 27) . վէ կտէն պողչէսինաէ —
մէսէրրէթ մահէլինաէ , փարլազ ճէլալընլա-
անը կիյտիրաին (Ծննդ . 3 . 21) :

Չարչարանօք քո սուրբ Միածնիդ՝
նորոգեցան արարածք տմենայն . և վե-
րջսան մարդն անմահացաւ , զարդարեալ
ի զգեստ անկողոպտելի :

— Եւ մուգատաէս պիրիճիք էվլաս օլան
Յիսուս . սէնին էզիյէթլէրինէ ճիւժէ
մախլուգաթ թաղէլէնաի (Կող . 3 . 10) .
վէ ճինաի պէշէր , զասոյ օլունմազ լիպաս
իլէ թէզերին օլարազ , թէքրար էօլլումսիւզ-
լիւյիւ կէյինաի :

Անձրեւածին բաժակ հրահոտան , որ հե-
ղար յաւաքեալան ի սուրբ վերնաստան .
հեղ և ի մեղ , Հոգիդ Սուրբ Աստուած ,

ընդ պատմութեանն զքո զիմաստութիւն :

— Եւ եազմուր կիպի աթէշ եազար-
րան զաաէ՛, նաարլ քի ֆէվգանի օտատա
րէսուլլէրին իւզէրինէ էնտին (Գործ . 2 .
3 .), Եւ Ալիզ Բուհուլլա՛, պու քահա-
նանրն էլպիսէսի իլէ , պիզէ տէ սէնին իլ-
մինի եազարր :

Տան քում վայելէ Սրբութիւն , որ
զգեցար զվայելչութիւն , սրբութիւն փա-
ռաց ընդ մէջ քո ածեալ , պատեա զմէջս
մեր ճշմարտութեամբ :

— Խանէնէ գուստիյէթ եազրչր (Սաղմ .
92 . 5) , նաարլ քի սէն ճէլալը կէյմիշ վէ
գուստիյէթի գուշադ կիպի գուշանմրշ
սըն , պիլիմ տէ պէլիմիլի Նազրդաթընլա
գուշաթ (Եփես . 6 . 14) :

Որ զարարչագործ քաղուկս քո տարա-
ծեցեր ընդգէմ աստեղաց , հաստատեա
զքաղուկս մեր կարողութեամբ , համբարձ-
մամբ ձեռաց սա քեզ միջնորդիլ :

== Նաարլ քի սէն խալզ էտի՛նի զօլլարընր
երլարլլարա գարչու կէրտին , պիլիմ տէ

դօլարըմըզը գուլվէթինէ սապիթ էլէ քի , էլէրիմիզի սանա գալտըրարազ , սանա իլթիճա էաէլիմ (Ելից . 17. 11) :

Հիւսմամբ թազ ի գլուխ՝ պատեսցես զմիտս և զզգայարանս , խաչանիչ ուրարմամբ ըստ Ահարովնի , ծաղկեալ յոսկիթել ի զարդ խորանին :

— Պաշրմըզա թաճ էօրէրէք , ֆիքրիմիզի վէ հասէլէրիմիզի սէն իհաթէ էաէսին . նասրլ քի խորանա թէղեինաթ օլմազ իւղէրէ , Ահարօնա՝ խաչ նիչանը օլան տլթուն թէլլի Ուրար կէյաիրաին (Ելից . 28. 4) :

Բամից բոլորից տիրապէս Ասատուծ պեստկան . նափորատապատ սիրով զմեզ զգեստաւորեցեր , քում սուրբ խորհրդոյդ լինել սպասաւոր :

— Եա ճիւմէ քեայինաթըն Բապալը Ալլահ . Ազիզ Խորհուրդա խրտմէթ էաէպիլմէմիզ իչուն , սէն պիլի մուհապպէթինէլ չուրջառ կիպի գուշաթտըն :

Թազաւոր երկնաւոր , զեկեղեցի քո

անշարժ պահեա . և զերկրպագուս ան-
ուանդ քում պահեա ի խաղաղութեան :

—Յա սէմալի մէլիք , քիլիսանի . սապիթ
սաղլա (Կող . 1 . 23) . վէ իսմինէ սէճաէ
զրլանլարը սէլամէթաէ հրֆզ էյլէ :

Պու շարական էսնասընատա , ժամարար
քահանայ քէմալը թէվաղու իլէ Աւանդա-
տունտան չրգար . էճնաէն սարկաւազ .
էլինաէ՝ թուրվառ իլէ պուխուր սունար ,
քի պու . Յովհաննէս Մկրտիչին՝ Յիսուստան
էվվէլ զուհուր էտիպ անրն հօլունու հաւ
զրրլատրդրնա նիւմունէ տիր (Մատթ . 11 .
10) . քէզա իքի չօճուզ էլլէրինաէ մում-
լար հազարլար . պու տախի Յիսուստան ,
թայիֆէլէրի թէնվիր էաէն նուր կիպի կէյ-
տիյինէ նիշանէ տիր (Ղուկ . 2 . 31) : Պու
մինվալ իւզէրէ ժամարար տաեանտ կէլիր .
վէ օրատտ . աթիաէքի 26ընճը Սաղմոսու
սարկաւազ իլէ միւնաովէպէթէն սէօյլէյէ-
րէք . ճէմաաթրն հուզուրընտա էլլէրինի
հալգար :

Էսքի Անտատա , մէզպահա հազլաշան

քեանիննէ . մէղպահ իլէ ճէմտաթ չապրը
արասընտա պուլունան դուրնատան հայ-
դանմասը . Բապղ թարափրնտան էմը օ-
լունմուշ խի (Ելից . 40 . 30—32) :

Պունունիա պէյան էթմէք խիթէր քի .
մազտիսէ կիրէճէք քիմէնին գալպի՝ փա-
սիա զամիրաէն փաքլէնմիշ . վէ ճէսէտի
փաք սու իլէ հայգանմըջ օլարազ . միւս-
թաղիմ գալպ վէ միւքէմմէլ իմանլէ հազ-
լաշմալը արը (Երր . 10 . 19—22) :

Սաղմոս 26

— Լուացից Սրբուքեսնը զձեռս ին . . .

— Էլլէրիմի փազլըզ իլէ հայգայաճա-
ղըմ . վէ հա Բապղ , մէղպահընը ինթիէ
էտէճէյիմ :

Եա Բապղ , տալամը կէօր , գիրա կիւ-
հահարզլըզըմտա եէօրիւտիւմ . Բապղա կիւ-
վէնիմ քի խաթիէ օլմայտըլմ :

Եա Բապղ , պէնի թէճրիպէ վէ խիթի
հան էյլէ . պէօպրէքլէրիմի վէ եիւքէյիմի
գալ էյլէ :

Եւ Րապալ , ինայէթին կէօղլէրիմ էօ-
իւնաէ տիր . վէ հաղլըզաթընտան խօշ-
նուտ օլտում :

Պաթըլլարըն սէաիրինաէ օթուրմայա-
ճաղըմ . վէ պինամուսլար իլէ ալապա էթ-
մէյէճէյիմ :

Փատըզլարըն ճէմիյէթինէ պուզզ էթ-
տիմ . վէ շէրիրլէր իլէ օթուրմայաճաղըմ :

Էլլէրիմիլ փաքլըզ իլէ Եայգայաճաղըմ .
վէ , Եւ Րապալ , մէզպահընր իհաթէ էաէ-
ճէյիմ :

Թա քի թէշէքքիւր սէսատընր իշիթ-
տիրիպ . ճիւմլէ աճիպ իշլէրինի հիքհայէ
էաէյիմ :

Եւ Րապալ , խանէնին շէրէֆինի , վէ
ճէլալընըն սաքին օլտուզու մահէլլի
սէվտիմ :

Ճանրմը ֆատըզլար իլէ , վէ էօմրիւմիւ
զանլը տտէմլէր իլէ հէլաք էթմէ :

Օնլարըն էլլէրինաէ խապասէթ վար ,
սաղ էլլէրի ըիշվէթլէ տօլու տուր :

Ամմա պէն կիւնահարլըղըմտա Եէօրիւ-

տիւմ . եւ Ռապայ , պէնի գուրթար վէ պանա մէրհամէթ էյլէ :

Այազըմ առդրու եօլտա սուրաճապ , վէ պէօյիւք քիլիսալարտա սանա համալար սունաճազըմ :

Քանանայ (Եիսսէք սէս իլէ)

— Եւ վասն Սրբունոյ Աստուածանին
Եւ Ռապայ , ազիզ Վալիաէթուլլահին
շէֆաաթըյլա ըէճամըզը գապուլ էյլէ , վէ
պիզի եաշաթ :

— Ընկաշ տէր գաղաչանս մեր . . .

Եւ Ռապայ , պիրիճիք էվլատընըն լէ-
քէսիզ Վալիաէսի Սուրբ Աստուածածինին ,
վէ ճիւմլէ սաարզլարըն շէֆաաթըյլա ըէ-
ճամըզը գապուլ էյլէ . պիզէ իշիթ վէ ըահմ
էյլէ , կիւնահլարըմըզա մազֆիրէթ գրլ :

Ալլահա գարշը կիւնահ էթաիմ . իշլէ-
միշ օլտուղում կիւնահլարը , հուզուրը
իլահիաէ , Ս . Աստուածածինին վէ ճիւմլէ
ազիզլէրին հուզուրունտա , վէ էյ փէտէր-
լէր վէ պիրատէրլէր , սիզին հուզուրու-

հուզտա իզրար էաէրիմ . զիրա ֆիքք իլէ ,
սէօզ իլէ , ամէլ իլէ , վէ ինսանլարըն իշ-
լէտիյի ճիւմլէ կիւնասլար իլէ խաթա էթ-
աիմ . կիւնաս իշլէաիմ . թէվպէ . քէճա
էաէրիմ . Ալլահասան պէնիմ իչուն ավֆլըզ
աիլէյին :

Ժամարար քահանայ Պատարազա կիր-
մէզաէն , հէր հէ գալար կիզլիճէ քէնափ
կիւնասլարընր՝ աիկէր պիր քահանանրն
հուզուրլնտա իզրար էյլէր խէ աէ (Յակ .
5 . 16) . երնէ աէ ումում ճէմաաթ հու-
զուրուհաա գուսուրլարընը ալէնէն իթի-
րաֆ էյլէր . անլէրին՝ քէնափսի իչուն աիւա
էթմէլէրինի թալէպ էյլէր (Եփես 6 . 19) ,
վէ էկէր անլէրաէն պիրինի ինճիթմիշ խէ ,
հուզուրտա ավֆլըզ աիլէր (Ա . Թադ . 12 .
1) : Ճէմաաթ տափի էյլլէրէք , անըն իչուն
գուվվէթ վէ ավֆլըզ թալէպ էաէր (Գործ .
4 . 30) :

— Պասէհու պիր ֆահանայ հուզուրա
կիլերէֆ, ճիւնասրա վիֆեսլէրէկի ճեր .

Ողորձեսցի քեզ մարդասերն . . .

Միւրիւզմէթլի Ալլահ սանա բահմ էյ-
լէսին . կէշմիշ վէ հազրարտաքի ճիւմլէ գա-
պահաթլարրնա ազֆլըզ իհասն էյլէսին .
վէ կէլէճէքաէն սէնի մուհաֆաղա էյլէսին :
Սէնի հէր էյի ամէլլէրաէ սապիթ գրլսն
(Երր . 13 . 21) , վէ կէլէճէք էօմրաէ սէնի
խաթիրահաթ էթաիրսին (Յայտ . 14 . 13) :

Ժամարար

Ա.գառնացի եւ գճեզ . . .

Միւրիւզմէթ քեար Ալլահ սիդի տէ խէ-
լաա էյլէսին . վէ պիւթիւն գուսուրլարը-
նըզը ազֆ էյլէսին . թէվպէ էթմէյէ վէ էյ-
լիք իշլէմէյէ ֆուրսաթ վէրսին (Յայտ . 2 .
21) , գաաիր վէ բահիմ Ալլահ , Աղիզ Բու-
հուն իհասնըյլա . կէլէճէք զէմանլարրնըզ-
տա սիդի իրշաա էյլէսին :

Դպիրէր

Յիշեացիր եւ զմեզ . . .

Ալլահն էօլիւմսիւզ գուզուսունուն
հուզուրրնաա պիզլի տէ խաթրընա կէթիր :

Քահանայ

Յիշեալ յիջիք . . .

Ալլահըն էօրիմսիւզ գուզուսունուհն
հուզուրբնաա զիքք օլունաարնրզ (Յայտ .
5 . 8) :

Դպիրէր

Աղադակեցիք առ sker . . . (100իւնճի Սաղ-
մու :

էյ պիւթիւն զէմին . Բապդա նիտա է-
տինիզ , Բապդա մէսէրրէթլէ իպատէթ
էտինիզ :

Անրն հուզուրբնա մէսէրրէթլէ կիտի-
նիզ . պիլինիզ քի Բապդա Ալլահըմզ օ արր :

Պիզի խալզ էտէն օ տուր . քէնաթի
քէնաթիմիզէ օլմաարզ . պիզ անրն զաւլ-
մի վէ միրաարնրն սիւրիւսիւշիւզ :

Անրն գափուլարբնա թէսպիհաթլա , վէ
անրն մէսքէնինէ համալար իլէ կիրինիզ :

Բապդա համա , վէ իամինէ սէնա է-
տինիզ :

Բապդա քէրիմ տիր . ինայէթի էպէտի

տիր . վէ հագիդաթը տէվրտէն տէվրէ
ոխւրէր :

Սարկաւազ

Ս . Եկեղեցեաւս աղայեացոյ . . .

Աղիզ քիլիսանին վասրթասրյա Բապտի-
սիյազ էտէլիմ (Գ . Թադ . Ծ . 30) , քի
անին լուծֆուլա պիլի կիւնահասան խէ-
լաս էտէրէք , ինայէթի սայէսինտէ ետ-
շաթսին :

Քահանայ

Ի լեզ տանարիս . . .

Պու հէյքէլտէ . Ալլահը թաշըմըջ օլան
միւնէվլէր աղիզ խաշլարին հուզուրընտա .
վէ պու աղիզ մահէլտէ (Երր . 2 . 12)
էյիլէրէք , զօրգու իլէ սէհտէ էտէրիմ .
մուդատտէս , աճիպ վէ զալիպ զըյամընը
թաղիմ իլէ , սանա , Փէտէրէ վէ Աղիզ
Բուհա իլէլէպէտ համալար սունարդ .
ամին :

43 խնիս Աստուծո

Մսից առաջի սեղանոյ . . .

Ալլահըն մէզպահընա , մէսէրրէթ մէն-

պար օլան Ալլահըն հուզուրընա կիրէճէյիմ :
 Եա Ալլահ , տավամը կէօր , վէ հագ-
 գըմը իհգադ էյլէ :

Նափաք նէսլտէն , ֆոտըդ վէ հիյլէ-
 քիար ատէմտէն պէնի գուրթար .

Եա Ալլահ , պէնիմ գուվվէթիմ սէն
 սին , պէնի նիշուն ունուլթուուն , տիւշ-
 մէնիմին զուլմը սէպէպլինտէն նիշուն
 մահզուն կէզէյիմ :

Եա Րապս , նուրունու վէ հագլիդա-
 թընը կէօնտէր քի , պանա գըլաղուզ օլա-
 րադ , մուգատտէս տաղընա վէ մէսքէն-
 լէրինէ չըզարսընլար :

Ալլահըն մէզպահընա , մէսէրրէթ մէն-
 պար օլան Ալլահըն հուզուրընա կիրէճէյիմ :

Եա Ալլահ , պէնիմ Ալլահըմ , սանա
 համտ ու սէնալար ունտաճաղըմ :

Էյ ճանըմ նիշուն մահզունսուն , վէ
 պէնի նիշուն միւլթարըպ էտէրսին . Ալ-
 լահա կիւվէն , օնա համտ էյլէ . տիտարը-
 մըն խէլասը վէ Ալլահըմ օ տուր :

Սարկաւազ

Եւ եւս խաղաղութեան . . .

Սէլամէթ Բապարնա թէքրար նիյազ
էտէլիմ . Բապարմըզ Յիսուա Քրիստոսուն ,
Փէտէրինէ համա էտէլիմ քի , պիղի պու
թէմճիա մահէլինտէ տուրմաղա , վէ բու-
հանի հաղմէլէր օգումաղա հալիլ էյլէաի :

Քահանայ

Ի յարկի սրբութեան . . .

Պու գումտիյէթ մէքհանդնտա , վէ
համա ու սէնա մահէլինտէ , մէլէքլէրին
մէսքէնինտէ , վէ տաէմլէրին քէֆարէթ-
կեահընտա , Ալլահը համիլ օլան միւնէվվէր
վէ աղիզ խաչլարըն վէ Սուրբ Սեղանդն
հուզուրընտա էյիլէրէք , գօրգու իլէ սէճտէ
էյլէրիզ , Ագիզ , աճիպ վէ զայիպ գոյամընր
թաղիմ վէ թէմճիա էտէրիզ , վէ սանա ,
փէտէրէ վէ Աղիզ Բուհա իլէլէպէտ համա-
լար սունարըզ , տմին :

ԿԻՁԼԻ ՍՐՐԲ

— Պատէհու լիերաէ չէքիլէրէք . վէ Սկիհէ չարապ վէ Մաղղմայա հշխար գօհուլարադ . Գաբրիէլ հրեշտակըն Աստուածածինէ միւժտէ վէրմէսինին (Ղուկ . 1 . 28) , վէ Աստուածածինին Ագիղ Բուհասան համիլէ օլմասընըն (Մատթ 1 . 18) վսաֆ օլոհմադ կիզլի սրբիւ իճրա օլուհուր :

Ժամարար Սեղանըն Ընծայարանընա հաղլաշարադ տիղ կէլիւր , վէ իշպու Սորհուրդըն միւտիրի օլան Ագիղ Բուհա , Նարեկացիինն աթիտէքի տուասընը , էզ ճանն ու տիւ , կէօզ հաշլարոյլա սրդ էյլէր :

Պու աղօթքու հէր պիր քրիստոնեայ , հաղորդիլ օլաճաղր զէմանն սէօյլէյկպիլիւ :

Նարեկ 33.

Ամեհակաշ քարեհար . . .

Եա գասիր , էյլիքտար , միւրէվվէթքեար , ճէմիի քեայինաթըն Ալլահը , կէօրիւհիւր վէ կէօրիւհմէզ մախլուգաթըն

խալիզի , խելառքեար վէ սապիթ էտիճի , սիյանէթքեար վէ սելամէթ պախշ էտէն , փէտէրին Րուհը դասիրի . հէյպէթլի հուզուրընտա դօլլար կէրէրէք , վէ աճընտղը սէտա իլէ հիյազ էյլէրիզ :

Սէնին թէֆթիշ օլունմազ գուարէթի-հին հուզուրընտ , քէմալը իհթիրամ հէմ տիթրէմէ իլէ եագլաշարազ (փիլիպ . 2 . 12) , էվվէլա մանէվի գուրպանըմըզը (տիւաւմըզը) թագալիմ էտէրիզ (Ս . Պետր . 2 . 5) սէն քի քիւրտիւտէ , իհթիշամտա վէ խալզ էթմէքտէ , փէտէրին դասպ օլունմազ շէրէֆինէ իզզէթտաշ սըն . սէն քի ճիւմլէյի եարատտան , հայաթ վէրէն , խելառ էտէն , վէ սէնի կէճնտէրէն էմմաճուէլին փէտէրինին քեամիլ իրատէթլինին տէրին վէ մախֆի էսրարընը քէշֆ էտէրսին (Ս . Կորն . 2 . 10) :

Պիր Ալլահլըզըն իւշ շախսընը , սէնին վասրթանլա թոնըտրգ պիզ . քի պու իւշ Զաթտան պիրի տախի , անլաշըլմազ թարգտա սէն թանըլմըշսըն (Ս . Յովհ . 5 . 6 , 7) :

Իւջ պտպալարըմբղրն նէսլինին զիւրբի-
յէթինաէն կէլէն փէյզամպէրլէր , սէնին
վատրթանլա , կիօրիւնիւ (նէպի) թէսմիյէ
օլարապ , (Ա . Թապ . 9 . 9) , կէչմիշի վէ կէ-
լէնէյի , վաղը օլմուշու վէ օլմամըշը աշիք-
հար կէօրիւպ , վաղի՛ն քէլամլար իլէ քէչֆ
էթտիլէր (Բ . Պետր . 1 . 21) :

Մովսէս սէնի , Ալլահըն Բուհու տէյու
իլան էթտի : Եւ պիհուտուտ զուվէթ .
սէն սուլար իւզէրինտէ կէզէրքէն (Ծննդ .
1 . 2 .) , հէնի տօղաճաղլարա թէրահիւմ
էթտին , վէ անլէրի ճէյպէթլի զանաալա-
րըն ալթընտա մուհաֆաղա էյլէյէրէք ,
Սուրբ Աւաղանըն սրրրընր պէյան էթտին
(Տիտ . 3 . 5 , 6) . վէ անրն պիր նիմուհէսի
օլարապ , սէմավաթր (սօն փէրտէնին սիյ-
հալ մատաէսինի) խալզ էթմէզտէն էվվէլ ,
պիւթիւն մէվճուտաթր վէ թապիաթր հօզ-
տան վար էյլէտին (Յոր . 33 . 4) :

Քէզալիք սէնին խալզ էթտիքլէրինին
ճիւմէսի , պու էօմրիւն սօն կիւնիւ վէ
էպէտի հայաթըն պաշլանկըն օլան ըուզը

դրյալէթաէ , սէնին վասրթանլա գրյամ
օլարադ , եէնի հայաթ կէլէճէքլէր (Սաղմ .
104 , 29 . 30) ,

Սէն Աղիզ րուհ իլէ . վէ փէտէրլէ
պէրապէր վար օլան իլք Օղուլ ... Յիսուս ,
քէնաի իրատէթի աէ պիր օլարադ Փէտէրէ
վէ սանա իթաաթ էյլէտի . պիլլիմ սուրէ-
թիմիզի կէյտի . սէնին իչուհն շէհատէթ
էթաի քի , սէն սահիհ Ալլահ սըն , քէնաի
գատիր Փէտէրինէ միւսաովի վէ պէրապէր
վար օլան սըն . սանա գարչը քիւֆը էթ-
մէյի ալֆ օլունմադ տաա էյլէտի (Մաաթ .
12 . 37) . սանա մուղայիր թալլիմ էտէն
միւլհիտէրին պէտկիւ աղըղլարընը , Ալ-
լահա գարչը գաովկա էտէնլէր տիր տէյու ,
գափատըր (Գործ . 5 . 39) , ամմա քէնաինէ
գարչը քիւֆը էտէնլէրէ ալֆ էթաի . օ
քի սատըգ , լէքէսիգ , ճիւմլէնին իսէլաու-
քիտըրը տըր , պիլլիմ կիւհաշլարըմըզ իչուհն
էլէ վէրիլտի , վէ պիլլի թէպրիյէ էթմէք
իչուհն գրյամ էյլէտի (Հասովմ . 4 . 25) ,

Օնա համա սէնին վասրթանլա (Ս .

Կորնթ . 12 . 3) . վէ սանա՝ փէտէրլէ պէ-
րապէր իլէլէպէտ սէնալար օլսուն . ամին :

ԹԷԲԱՐ ՆԱՐԷԿԵՆ

Աղայեմք եւ աղերսեմք

Սէն ինթիշամլը խալիպիմիզաէ , թէպ-
տիլ օլմազ , եարասարլմամրչ վէ պինուսուտա
քէրիմ Բուհա , կէօզ հաշլարրյլա հալվա-
րրրրզ վէ տէրուհի տիլտէն ըէճա էտէրիզ .
սէն , վատփ օլունմազ Ալլահ իլէ , բա՛նիմ
փէտէրէ , պիլլիմ իշուն շէֆաաթ էտէրսին
(Հուովմ . 8—26) մուգաստաէսէրի Նրֆզ է-
տէրսին վէ կիւնաճեարլարը փաքլէյէրէք ,
միւթաալ Փէտէրինին հայաթպախշ իրասէ-
թինէ տիրի Նէյքէլ հազըրլարսն (Բ .
Կորնթ . 6 . 16) :

Իմաի սէնին մեսքեան էթմէնէ խօշ կէլ-
մէյէն ճիւմլէ մէքրուհ առէլլէրաէն պիլ-
լէրի թաթհիր էյլէ (Նփհա . 2 . 22) , վէ
պիլլիմ մանէվի կէօզլէրիմիզաէ սէնին
լութֆուհուն ըշրըր սէօնմէսին (Ա . Թհա .
5 . 19) . զիրա տիւա վէ փաք սիյրէթ վա .

սրթասրյլա պիղիմէ պիրէշիր օլաուզու-
նու էօյրէնտիք (Յովհ . 14 . 16) :

Վէ մատամ քի , Ազիզ Իւշլիւքտէն
պիրինիզ գուրպան սուհուլուր , վէ տիկէ-
րինիզ՝ քէնտի պիրիճիք Օզլուճուհն սուհ
էտիճի գանր վասրթասրյլա՝ պիղիմէ պա-
րըշարսոյ , թաղտիմէմիզի գապուլ էտէր
(Հուով . 5 . 10) : Սէն տախի բէճամբըը
գապուլ էտիպ , պիզի մուգատտէս մէսքէն
հազըրլա , քի սէմավի գուզուտան հէյէ-
րէք թէլէզզիւզ էթմէյէ լայրդ օլալլամ . վէ
հիւքմէ միւսթահապգ օլմազսրըլ(Ս . Կորնթ .
11 . 34) , պու հէնի հայաթըն խէլասքեար
վէ իհեա էտիճի մանանտարնը գապուլ է-
տէպիլէլիմ (Յովհ . 6 . 58) :

Վէ պու աթէշ պիզիմ ըսեանլարըմըզը
էրիթսին , հասըլ քի Նսայի փէյղամպէրէ
մաշա իլէ թաղտիմ օլուհան տիրի աթէշ
գօրու՝ տնըն ճիւրմիւնիւ տէֆ էթտի
(Նսայ . 6 . 7) : Շէօյլէ քի հէր չէյտէ սէնին
մէրհամէթին իլտն օլսուն . հասըլ քի Օ-
զուլուհն վասրթասրյլա ֆէտէր Ալլահըն

ինայէթի աշան օլարագ , սէֆին էվլաար
Փէտէրանէ միրասընա նայիլ էյլէտի . (Դուկ .
15 . 32) , վէ ֆաշիշէլէրի սէմանըն ճէննէ-
թինաէ սաարգլարըն սէատէթինէ գատար
էրիշտիրտի (Մատթ . 21 . 31) :

Էվվէթ , էվվէթ , պէն տէ ծնարատան
պիրիսի իմ . սէնին սղիմ միւրիւվվէթինէ
միւնթաճ օլան պու գուլունու սախի ան-
լէր իլէ գապուլ էյլէ . պէն քի սէնին լութ-
ֆունլա եաշարըմ . վէ Քրիստոսուն գա-
նըյլա սաթուն ալլինմըյըմ (Յայտ . 5 . 9) :

Շէյլէ քի պու ճիւմլէտէ սէնին Ալլահ-
լըյըն թանըլարն . վէ Փէտէր իլէ իզզէթ ,
իրատէթ , հիւքիւմէթ վէ սալթանաթտա
պիր օլսուղուն պէյան օլունսուն :

Զիրա շէֆյաթ , վէ գուտրէթ , վէ
միւրիւվվէթ , գուվվէթ վէ սալթանաթ
իլէլէպէտ սէնին տիր (Յայտ . 19 . 1) ամին :

— Պատէհու գալգարագ Սեդանա եադ-
լաշրր , օրատա Սարկաւագ նշխարը քա-
նանայա թաղտիմ էտէր . Օ սախի ալա-
րագ Մաղղմայա (թէփսիյէ) գօր վէ տէր .

Յիշատակ տառն ձերոյ . . .

Էլ իլէ ետփշմամբշ քիւրսիւտէ օթու-
րան (Յայտ . 19 . 4) , զէ ինտան ճինսի
ուղղունա խաչ էօլինմիսնէ բազի օլան
Բապպմբղ Յիսուս Քրիստոսուն զիքրի
իչուն տուր (Ղուկ . 22 . 19) , Օնա իլէլ-
էպէտ համա ու սէնա զէ թէմճիա էտինիզ :

Վէ շարապը արարագ , Սկիհե (գասեհե)
խաչ պչիսնի պօշաշըր վե սեր .

Յաղագս յիշատակի . .

Բապպ Ալլաշմբղ զէ խէլտա քեօրմբղ
Յիսուս Քրիստոսուն խէլտա թէրթիպինին
զիքրի իչուն տուր . անըն պէօյրիւնաէն ա-
գան դանըն փունարդնտա (Յովհ . 19 . 34)
պիւթիւն մախլուդաթ թէճաիա օլունուպ
(Եբր . 9 . 18) , էօլլումսի զլիւք կէյինաթի-
լէր . Օնա իլէլէպէտ համա ու սէնա զէ
թէմճիա էտինիզ :

Պասեհու Յովհան Ոսկեքերանըն շու
սիւսսընը սեօյիւր

Տեր Աստուած ձեր . . .

Եա պիզիմ Բապպ Ալլաշմբղ . սէն քի

սէմավի էքմէք օլտն Բապարմըզ Յիսուս
Քրիստոսու , պիւթիւն տիւնեայա թատմ
օլմազ , խէլաս էթմէք , հայաթ վէրմէք ,
վէ զանի մէրհամէթիյլէ պիզի միւպարէք-
լէյիպ թազաիս էյլէմէք իւզերէ կէօնաէր-
տին (Յովհ . 6 . 51) : Շիմաի տաթի , եա
Բապազ , պու թազաիմէյի միւպարէքլէ .
պոււնու սէմավի մէզպահընա գապուլ
էյլէմէ :

Սէն էյլիքտար վէ միւրիւվվէթքեար
օլտուզուն հասէպիյլէ , կէրէք թազաիմ
էյլէյէնի , վէ կէրէք քիմէր իչուն թազ-
աիմ օլունույօրսա անլէրի տէր խաթր էյլէ
(Երր . 5 . 3) :

Սէնին ալլահանի Սրրըրնը թազաիս էյ-
լէմէք իւզերէ քեահինլիքտէ հիւքմ ու
ճէզասըզ տազլա (Ա . Պետր . 2 . 5) :

Զիրա փէտէրին , էվլատըն վէ սէն
Ազիզ Բուհուն իզզէթ ու ճէլալը՝ իլէլէ-
պէա մուդասաէս վէ միւհթէլէմ տիր ,
տմին :

Վե իւզերինի կօրքերեք, աքիսեքի ԶՅիւն-
նիւ Սաղմոսու սեօյիւր .

Տեր քաղաւորեաց . . .

Բաղդ սալթանաթ էաթալ ճէլալ կէ-
յինաթի . Բաղդ գուարէթ կէյինաթի վէ գու-
չանար .

Տիւնեայր՝ գրմըլտանմամազ խղէրէ
սաղթիթ էթաթի . թաթթըն էղէլաէն սաղթիթ
աթի . սէն էղէլաէն մէվճուտ սուն :

Եա Բաղդ , նէհրէր գալարրարլար ,
նէհրէր սէտալարընր գալարրարլար . գա-
հրէր եօլլարընաա եօլարր գալգաճաղլար :

Տէնիզին տալկալարր , չօզ սուլարըն
չամաթտարնտան տահա աղլիմ օլտուլար :

Եա Բաղդ , սէն եիւճէլէրաէ գուվվէթ-
լիսին . սէնին շէհաաէթլէրինէ պիզ քիտ-
միլէն ինանարդ :

Եա Բաղդ , սէնին խանէնէ տայիմ խւլ
էվգաթ գուտսիյէթ եազրչրր :

Վե իւզերինե խաչակնեղ եսեո վե սեր .
Հոզին սուրբ եկեացե . . .

Սանա Ս. զիզ Բուհ կէլէճէք . վէ միւ-

Թաալըն զուարէթի իւզէրինսէ կէօլկէ օլա-
ճաղ (Ղուկ . 1 . 35) :

Վե պոխոս տունարագ skv .

Խունկ մասուցանեւ . . .

Եւ Քրիստոս . հուզուրբնա՝ բուհանի
բայինա իլէ պուխուր թագաթմ էաէրթմ .
(Յայտ . 8 . 4) :

Անր թաթլը զօգուլար իլէ , սէնին
մուգաատէս , մանէվի վէ սէմավի մաղաթ-
սինէ գապուլ էլէ :

Մուգապէլէթէն , Ազիլ Բուհունուն
լութֆ ու իհամեդարընր պիլէ կէճաէր .

Վէ սանա , Փէաէրէ , վէ Ազիլ Բուհա
իլէլէպէա համալար սունարըլ . ամին :

Կիզլի տուրքսէ ինրա օրունան իշպու
արարողութիւն հանապնեսա , դպիրդեր աշա-
ղրսա աքիսէֆի շարականը եախօս կիւնիւն
իզքիզասընա կօրե պիր մեղեղի քերհննիւն
հսերդեր :

Յայս յարկ նուիրանաց . . .

Բապպա նէզըլէր սունմաղա մախսուս

էօյլէսէ Խօգարրտան սարկաւազլար , ալթր
 դանաալը Սերովրէլէրին վէ Քերովրէլէրին
 թէչպիհի օլան քչօյլաոր թիթրէտէրէք ,
 վէ աշաղըտան դպիրլէր՝ մէլէքլէր ճիւմ-
 հուրուհուհի միսալը միւճէսսէմի մագա-
 մընտա պէյաղլարը լապիս օլարազ , վէ
 համալար ալէլուխալար օգույսարազ , չօ-
 պանլարա վէ սիւրիւլէրինէ պէհպէր օլան
 միւմընլէրին մանէվի սիւրիւսիւնին իչինտէ
 էնէրլէր : Յիսուսըն վէքիլի վէ պու սրրրըն
 խրամէթճիսի օլան քահանայ տախի , էլին-
 տէ բուրվառ իլէ , քի լութֆու պէրէքեաթ
 սաչըմասոյնա վէ Ազիզլէրին ախասընըն
 թաթը պուխուր կիպի Խօգարր չրզմասընա
 նիչանէ տիր , հէր թարաֆա սէլամէթ վէ
 խէլաս միւժտէսի տաղըալը :

Իչպու մութսնթման թափօր (ալայ)
 Քրիստոսուհի շէրէֆինէ օլտուղուհա ալա-
 մէթ օլարազ , էն էօնտէն տէ պիր խաչ
 պայրալը չէքիլմէքտէ օլուպ , ճէմաաթըն
 սրասընտա տօլաչրրլար :

Պու սրբատա հէր պիր Քրիստոսնհայ ,

օրան պո . մուգատաէս հէյքէլտէ թաղախմ
օրունաճապ Ս . Պատարադըն հուզուրուն .
սա , տիւտ վէ հիյազ խըամէթի իչուն
թօփլանմըզ օրանլար , Բապպանի չաարրին
ևօգարր էյվանընսա ալայլար թէչքիլ է-
տէրէք , թաթլը պուխուրլար իլէ մէսրուր
օրուրուզ վէ կիւլպանք չէքէրիզ :

Եա Բապպ , թիւալարրմըլը , թաթլը
րախալը պուխուր , քիւննիւկ վէ տարչին
միտալի (Ելից . 30 . 23 . 34) դապուլ էյլէ
(Յայա . 8 . 3 , 4) : Վէ անլէրի սանա
թաղախմ էտէնի դուտաիյէթտէ հրփզ էյլէ
քի , տայիմա սանա խըամէթ էտէպիլսին :

ԹԱՓՈՐ

Պատէհու փէրաէ աչըլըր , քի Յիսու-
սուն դուհուրինէ ալամէթ տիր , վէ հաարլ
քի սէմաոտան մէլէքլէր վէ զէմինտէն չօ-
պանլար , խէլասքեարըն տօղաուզու կիւն ,
համալար վէ մէսէրրէթլէր իճրա էյլէտիլէր :

խաչըն նշանը հուզուերնատա թէ վազու վէ
 ինթիրամէէ էյիլէրէք իաչակնքիլ էտէր ,
 վէ քահանայա եազլաչարազ քէնտի սիփա-
 րըչընր տա թազաիմ էտէր , տէյէրէք . —
 Հայր սւրբ , յիշեալիք և զմեզ առաջի
 անմա՛ Գառլին Աստուծոյ . եանի , Եա ա-
 զիզ փէտէր , Ալլահըն էօլիւմսիւզ գուզու-
 սունուն հուզուերնատա պիզի աէ իսթըրնա
 կէթիր (Ղուկ . 23 . 42) :

Վէ ժամարար քահանայ ճիւմէսի իչուն
 տիւալար էտէրէք , անլէրին սիփարըչա-
 րընր զապուլ էտէր , վէ եօզարը սեզանլն
 հուզուերնա չրզարազ , անլէրի հուզուերը
 իլահիյէ թազաիմ էտէր : Պու տաիս Քրիս-
 տոսուն սէմատան էնէրէք տիւնեայր կէզ-
 տիյինէ պէրէքէթլէր սաչարըրնա , պիլաիսէրէ
 սէմայա ուրուճ էյլէյէրէք , փէտէրին սա-
 զընտա տալիմ պիզիմ իչուն չէփաաթ էթ-
 մէքաէ օլտուզունա էօրնէք տիր (Հռովմ .
 8 . 34) :

Թախօր skolikerfեն դպիրշէր աքիսէփի
 շարականը, եախօս կիւն իզթիպասըննա պիր

նադնե թերեւնիւն ետեղեր:

Բարեխօսութեամբ մօր քո և կուսի ,
ընկալ զազաչանս քոց պաշտօնէից :

Որ գերագոյն քան զերկինս պայծառա-
ցուցեր սուրբ զեկեղեցի արեամբ քով
Քրիստոս . և ըստ երկնայնոցն կարգեցեր
ի սմա զգաստ առաքելոց , և մարգարէից ,
սուրբ վարդապետաց :

Այսօր ժողովեալ դասք քահանայից ,
սարկաւազաց , դպրաց և զզերիկոսաց ,
խառնել մատուցանեմք ուսմի քո . Տէր ,
յօրինակ ըստ հնումն Զաքարիայ . ընկալա-
ւառ ի մէնջ զխնկանուէր մազթանս , որպէս
զպատարագն Արեւի , զՆոյի և զԱրրա-
համու :

Բարեխօսութեամբ վերին քո զօրաց
միշտ անշարժ պահեա զաթոռ հայկազ-
նեայս :

Թերճեմեաի

Պիքիր վալիաէնին չէփաաթլլա , սանա
խրտմէթ էաէնլէրին նիյապլարլնր գտպուլ
էյլէ :

Եւ Քրիստոս , սէն քի զանկերն վաստ-
թասրցա ազիզ քիլիսայր սէմատան տաճա-
րիյատէ փարլագ վէ թուշէն զըլտըն , վէ
պուշտա տախի , սէմավի մէլէքլէր մի-
սալի , առաքեալլարըն , փէյլամպէրլէրին
վէ ազիզ վարդապետլէրին սընփլարընը
թէշքիլ էյլէտին :

Եւ Րապպ , պու կիւն պուրատա թօփ-
լանան քահանայար , սարկտապլար ,
զպիրլէր վէ թահալ շտկիրալէրի , էսքի
աճատա Զաքարիանընքի կիպի , հուզու-
րընա պուխուր թագաթմ էտէրիզ (Ղուկ .
1 . 9) : Իմտի պուխուր միսալի սուշու-
լան տիւալարըմըզը , Արէլին Նոյուն վէ
Արրահամըն գուրպանլարը կիպի գապուլ
էյլէ :

Սէմավի տաքէրլէրինին շէփտաթրցա ,
էրմէնի քիւրսիւյի թուհանիտինի տապիթ
տագլա :

Սարկաւագ

Օրհնեա Տէր

Օրհնութիւն օգու , Տէր Հայր .

Բաժանալ

Օրհնեալ քաղաւորութիւն .

Փէտէրին , էվլաալն վէ Ազիզ Բու-
հուն մէլէքիւթիւ իլէլէպէա միւպարէք օլ-
սուն (Մարկ . 11 . 10) :

Պատեհու դպիրդէր կիւնիւն իգրթասալննա
ժամանուս սեօյդէրդէր :

Ժամանուս՝ ժամա կիրմեք ճեմեք Տիր
խնթի Ս . Պատարագըն ժասերգութիւնընա
պու պիր մուգասսեմե տայրլըր :

Սարկաւագ

Եւ եւս խաղաղութեան . . .

Սէլամէթ Բապպընա թէքրար բէճա է-
տէլիմ .

— Պուրատա գիքր էտէլիմ քի , Սար-
կաւագ՝ մուալլիմ վէ գլադուդ օլուպ ,
իճապընա կէօրէ , քահանաներն վէ եա ճէ-
մաաթըն նէ հադդա վէ նէ թարգաւա ախա
էթմէլէրի լաղըմ իաէյլնի թաավիյէ էտէր :

Սարկաւագլար՝ քահանալար կիպի սե-
ղանա վէ անըն իւղէրինաէքի փաք գուր-
պանա խըղմէթ էսէճէք օլտուգլարընտան ,

անկէրին սախի ինթիխապ վէ թայինինաէ
 փէվզէլաաէ արքզաթ էալլմէլի քի , Ազիզ
 Րուհ իլէ վէ չիքմէթլէ աղու պիր քիմնէ
 օլսուն (Գործ . 6 . 3 : Ա . Տիմ . 3 . 8) :

Քահանայ

Օրհնութիւն եւ փառք . . .

Պէրէքէթ վէ համա , իլէլէպէա Փէտէրէ ,
 էվլատա վէ Ազիզ Րուհա մախսուա աուր
 (Յայտ . 7 . 12) :

Ճիւմէյէ սէլամէթ օլսուն (Ա . Պետր .
 5 . 14) :

Դպիրէր

Եւ ընդ հոգւոյդ խում

Սէնինաէ րուհունա սէլամէթ օլսուն :

— Դպիրէր ճէմաաթըն վէքիլի օլսուզ -
 լարընտան , դպիրէրին հէր պիր թէրէննիւ -
 մինէ ճէմաաթ միւնասիպ վէ ահէնկլի պիր
 սէա իլէ իշթիրաք էթմէլի աիր :

Վէ փազաթ կէրէք ժամարարըն օրհ -
 նութիւնլարընը , կէրէք աէ Սարկաւազըն
 քարոզլարընը թէքրարլամազ միւնասիպ
 աէյիլ աիր :

Սարկաւազ

Աստուծոյ երկիրագեացոյք.

Այլահա սէճաէ էաէլիմ (Յովհ . 4 . 24) :

Հէր հանկը տէֆա Սարկաւազ թարա-
փընտան պու թալլիմաթ վէրիլէ , ումում
ճէմտաթ էյիլիպ սէճաէ էթմէլի վէ խաչա-
կընքել էթմէլի :

Խաչակընքել խաչ իլէ մէօհլըլէմէք
տէմէք տիր : Պու իշարէթ , պիլիմ՝ Քրիս-
տոսաւն խմիլէ մէօհլըլէմէմիլէ , ան-
ճադ Քրիստոսուն խաչըլա իֆիթիտար էաէր
օլտուղու մուղա , վէ անըն վասթմարըլա
տիւնեա պիլէ վէ պիլ տիւնեայա խաչ-
լանմըլ վէ էօլմիւլ խաիլիմիլէ (Փաղ . 6 .
14) : քէզալիք հէֆսիմիլի ինքեար էաէրէք
խաչմըլը ալմաղա վէ Յիտուսին արարճա
կէթմէյէ հազըր պուլունտուղումուղա
տէլալէթ էաէր (Մատթ . 16 . 24) :

Դպիրէր

Առաջի քո Տէր.

Եա Բապպ , սէնին հուղուրընտա սէճաէ
էաէրիլ :

Քահանայ

Տէր Աստուած մեր . . .

Եւ Բողոք Ալլահըմդ , սէնին զուարէ-
թին թէֆթիշ օլունմազ , վէ ճէլալն ա-
գըլտան իւսթիւն տիր :

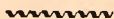
Սէնին մէրհամէթին էօլչիւսիւզ վէ ի-
նայթին հուտուտուզ աուր :

Սէն զանի միւրիւվլէթինէ կէօրէ , պու
ճէմաթինա վէ պու մուզաատէս հէյքէլէ
նաղար էյլէ :

Պիզէ , վէ պիզիմէ պէրապէր տիւա
էտէնլէրէ զանի զանի մէրհամէթ էյլէ :

Զիրա համա , հիւքիւմէթ վէ իզզէթ
իլէլէպէտ սանա կազրչիւր ամին :

Պատեհու Դպիրդեր կիւնիւն իզքիզասը
օրան Սադուս վէ շարականը քերէննիւն ե-
սերֆէն , քահանայ կիզլի սուրէքսէ , հուզուր-
սա սուրան ճեւասք իջուն նիյազ էյլեր քի,
անլերի միւզարէշէսին վէ տիշէշերինի գա-
պուշ էյլէսին :

ԱԻԵՏԱՐԱՆԸՆ ԵՒԻՃԵԼՄԷՍԻ

Սարկաւազըն՝ Պրօսիտումէ , ետնի տինւ-
լէյէլիմ տէմէսի իւզէրինէ , ժամարար Ս .
Աւետարանի Սարկաւազա վէրիւր , օ տախի
ճէմաաթըն կէօղիւ էօնիւնտէ անր եիւք-
սէյէ գալարրիւր :

Պուռնուռլա թէֆհիմ էտէր քի , նաարլ
քի Մովսէս չէօլտէ երլանր եիւքսէյէ գալ-
արրար , ինտան օղլու պէօյլէ եիւքսէյէ
գալարրլմօղ կէրէք տիր . թա քի օնա հէր
իման էտէն հէլաք օլմայրալ , էպէտի հա-
յաթա մալիք օլա (Յովհ . 3 . 14 , 15) :

Պատէհու Սեղանրն արդասարնտան տէօն-
աէրէրէք իլէրու կէթիրիւր , վէ քիլիսա
խաաթիւլէրինաէն ետիօտ ճէմաաթտան պիրի
եաղլաշարաղ Ս . Աւետարանի էօփէր :

Պու արարօղութիւնըն բուհունու ան-
լամաղ իչուն , Ասաուածաշունչտա պաղը
այէթլէրէ միւրաճտաթ էթմէմիզ լազըմ
արր :

Ետայի 6 . գլուխտա օգունաուղունա

կէօրէ , Բապալ եիւքսէլմիշ պիր թախթ իւ-
ղէրինատէ օթուերմուշ , վէ էթէքլէրի հէյքէլի
տօլտուերմուշ իտի : Սնըն ֆէվզինատէ Սե-
րովքէլէր տուերույօրլար իտի . հէր պիրինին
ալթըշար դանատը օլուալ , իքիսիյլէ եիւղ-
լէրինի , իքիսիյլէ այազլարընը էօրթէրլէր ,
իքիսիյլէ տախի ուշարլար իտի : Վէ նիտա
հախա տէրլէր իտի . Սուրը , Սուրը , Սուրը ,
Տէր դօրուլթեանց , եանի ազիզ , ազիզ ,
ազիզ տիր Սաքէրլէրին Րապալ :

Եսայի պու մէնդարէտէն տէհէթէ կէ-
լէրէք , «վա՛յ պանա , իշթէ հէլաք օլ-
տում . զիրա նափաք տուտագլը տտէմ
իմ . . . վէ կէօզլէրիմ՝ ասքէրլէրին Րապալը
մէլիյի կէօրաի » տէտիյինտէ , Սերովքէլէր-
տէն պիրի մէզսրահ իւղէրինատէն մաշա իլէ
պիր դօր (աթէշ քէօզիւ) ալտը , վէ Եսա-
յինին տուտագլարընա տօգուհմատըյա ,
անըն տօտագլարընըն նափաքլըղը վէ կիւ-
նահլարըր րէֆ օլուհաու . վէ Եսայի ճէսա-
րէթլէ ճէվապ վէրիպ , Ալլահըն քէլամընը
վազ էթմէյէ հազըր օլտուզոունու պէյան
էյլէտի (Եսայ 6 , 1—8) :

Իշխէ պու մինովալ իւզերէ , ճէննէթին պիր նիւմունէսի օլան Ս . Սեղանաա , Սերովբէլէրին էօրնէյի օլան քշոցըն թիթրէմէսի , վէ դպիրլէրին «Սուրբ Սասունաւ , Սուրբ և Հօօր , Սուրբ և Անմահ» թէրէն-նիւմ էյլէմէսի էսնասընաա , իշպու ճէլիլ մէնդարէաէն մէպհուլթ վէ հայրան դալան կիւնահ,քետար ճէմաաթա քէֆարէթ օլմադ իւզերէ , Սերովբէյէ վէքեալէթէն՝ ումու-նունաա դանաաւ եէրինէ ուրար տաշրյան Սարկաւազլարտան պիրի , մաշա մադա-մինաա օլան պիր ծածկոց իլէ , աթէչին տիլլէրէ միւշապին օլան Ադիլ Բուհու , վէ անըն գրլըճը (Եփես . 6 . 17) օլան Քէլամուլլահը տլարադ , ճէմաաթա վէքեալէթէն հազլաշան պաշտօնհալարտան պիրինին տօտազլարրինա տօղանադրլը , վէ ճէմաաթա քէֆարէթ օլտուղունու իլան էյլէր , Քէզա պու սուրէթլէ օ պաշտօն-հաշա , պալտան լէզիզ օլան Քէլամուլլահը (Սաղմ . 119 . 103) վազ էթմէք իւզերէ ճէսարէթ վէրիլիը :

Պու խուսուսլար իչուն խասսէթէն
պաղ. Երեմ. 1. 4—9, Եզեկ. 2. 8—10,
3. 1—4, Դան 10. 15—19. Յայտ.
10. 8—11 :

Դպիրէր

Սուրբ Աստուած, Սուրբ և Հօր,
Սուրբ և Անմահ, որ յարեար ի մեռելոց,
ողորմեա մեզ

— Եա Ազիզ Ալլահ, Ազիզ վէ Գաաիր,
Ազիզ վէ Էօլիւմսիւզ. տէն քի Էօլիւլէրտէն
զրյամ ալարն, պիղէ մէրհամէթ էյլէ :

Սարկաւազ

Վասն խաղաղութեան...

Պիւթիւն տիւնեանին սէլամէթի, վէ
մունգատտէս քիլիսանին սապիթլիյի իչուն
Բապպա նիյազ էտէլիմ.

Եա Բապպ րահմ էյլէ :

Ճիւմլէ ազիզ վէ միւմին Եզիսկոպոս-
լար իչուն Բապպա նիյազ էտէլիմ.

Եա Բապպ րահմ էյլէ :

Հայրապետիմիզին Էօմրիւնիւն սէլամէ-

թի վէ ըստնուն խելար իչուն Բապաւ
նիյազ էտէլիմ .

Եւ Բապաւ ռահն էյիէ :

Վարդապետէր , քահանալար , Սարկա-
ւազլար , Դպիրէր , վէ քիլիսանին ճիւմէ
անտ էթմիշ էվլաալարը իչուն Բապաւ
նիյազ էտէլիմ .

Եւ Բապաւ ռահն էյիէ :

Տինտար փաաիչահլար , վէ Ալլահփե-
րէսիմ հիւքմաարլար , (Ս . Տիմ . 2 . 2) ան-
լէրին սերասքերլէրի վէ ասքերլէրի իչուն
Բապաւ նիյազ էտէլիմ :

Եւ Բապաւ ռահն էյիէ :

Սահին վէ տօղրու իման իլէ Քրիստոս-
տա վէֆաթ էտէնլէր իչուն Բապաւ նի-
յազ էտէլիմ .

Եւ Բապաւ խաթրլնա կեքիր վէ ռահն
էյիէ :

Հազիզի վէ մուգատտէս իմանրմրզ ի-
չուն Բապաւ նիյազ էտէլիմ .

Եւ Բապաւ ռահն էյիէ :

Էվվէլա Գիրք (Էսքի ահա) , վէ սօնրա
Աւետարան (Եէնի ահա) : Վէ պօւնուէլա
պէյան օլուսուր քի կէօլկէ օլան Էսքի
Ահաըն (Երբ . 10 . 1) ինպարաթ վէ փէյ-
ղամպէրլիքլէրի , Եէնի Ահատա իճրա վէ
Իքմալ Էտիլտի (Մասթ . 5 . 17) : Նասրլ
քի զիքր էթաթ Ս . Պատարագ արարողու-
թիւնը իքի գըսմա թագսիմ օլուսմուշ-
տուր , պիրինճիսի բանաւոր Պատարագ .
հանի տիւա վէ Քիթտալը մուգատտէս
տէրսի (Ուսուսմի Ս . Գրոց) , Իքինճիսի Ս .
Հաղորդութիւն խորհուրդու : Պու իքի
խորհուրդ Եէքտիկէրինտէն ասլա այրլ-
մազլար , վէ Եէքտիկէրինին միւթէմմիմի
տիրլէր , պիրի օլմագսըզ տիկէրի նագըս
գալլը :

Ս . Հաղորդութեան խորհուրդը , Բապ-
պըմըզըն թէնինտէն Եէյիպ գանրիսան
Իչմէքլիյին սրբոր տրը (Յովն . 6 . 56) .
պուճա իսէ ահճագ քեամիլ իման վասր-
թասըյլա Եագլաչլըրսա , քէֆարէթ օլա-
ճագ , վէ Յիսուս օնու թէպրիր Էտէճէք

Քէնտիմիդի վէ պիր պիրիմիդի՝ Գաաիր
Բապպ Ալլահա թէսլիմ էաէլիմ :

Եա Բապպ սանա քեալիմ օղուռուզ :

Եա Բապպ Ալլահամբլ , ապիմ ինայէ-
թինէ կէօրէ պիզէ րահմ էյլէ : Ճիւմէմիզ
պիրլիքաէ աէյէլիմ :

Եա Բապպ րահմ էյլէ :

Քաւանայ

Սուրբ Ասատուած էանապիտա զօլլա-
րինր կէրէրէք , Ալլահա համա էաէր քի ,
նալայրդ վէ կիւնահքեար ինսան ճիւմինի ,
մէլէքլէրին նազմէսինի թէրէնիւմ էթմէյէ
լայրդ էթմիշ տիր :

Քէզալիք Ալլահաան թէմէնի էյլէր քի ,
ճէմատթր ապիմա զուտսիյէթաէ սազ-
լասլին :

ԱԶԻԶ ՔԻԹԱՊԸՆ ՕԳՈՒՆՄԱՍԸ

ՎԷ ՎԱԶԸ

Պու էանաաէ Ասատուածաշունչաան՝ կիւ-
նիւն իզթիզասը օլան գրամլար օղունուր :

տիր (Հռովմ . 3 . 26) : Հալ պու քի , պիր
 շէյէ քեամիլ իման էթմէք իչուն , օ շէյ
 հազգընտա մալիւմաթը թամմէմիլ օլմասը
 իճասլ էտէր : Թէնինէ վէ գանընա եազլա-
 շաճաղմըլ խէլասքեարրն՝ խէլաս իչինէ
 վազըֆ օլաճագ , օնուն կիւնահքեարա
 օլան ալագասրնր անլամալ , մուհապէ-
 թինին տէրինլիյինի վէ ֆէտաքեարլըլընրն
 աղամէթինի էօլճմէք շարա սրր . (Եփես .
 3 . 18 . 19) : Պու իսէ Քէլամուլլահն
 թէֆթիչի վէ վաղը իլէ գապիլ օլապիլիր :
 «Քիթաղարր թէֆթիչ էտինիլ , պէնիմ
 իչուն շէհատէթ էտէն անլէր տիր (Յովն .
 5 . 38) : իման իշիթմէքտէն , վէ իշիթմէք
 Ալլահն քէլամը վասթթասըլա օլուր :
 (Հռով . 10 . 17) :

Իշիթէ պու սէպէսլէ . Ս . Պատարագ
 էսնապընտա , Ս . Հազորդութիւն խորհուր-
 դունա կիրմէզտէն , մաթլաղա գիրք վէ
 Աւետարան օլունուլ , անլէր թէֆսիր ու
 իյլահ օլունմալը . Քէլամուլլահ վաղ օլուն
 մալը սրր (Մարկ . 16 . 15 : Բ . Տիմ . 4 . 2) :

Պուրատա զիքր էթմէլիյիզ քի , անճագ
Ս . Պատարագ տա , զիրք զէմանրնտա տէ-
յիւ . իլլա ֆուրտաթ վէ միւնտաէպէթ
պուլտուզճա , ճէմատթրն րուհանի վէ
ախլադի ինթիյաճը իզնա էաիլմէլի :

Մէսէլա , պաչլըճա ազիզլէրին տօնա-
խրմրութիւնլարը կիւնիւնաէ , օնլարըն
էօմրիւնիւն մուհիմ վազաալարը , սիյ-
րէթլէրինին դապիլի թաթպիզ օլան ճի-
հէթլէրի հազլ ու թաալիր էաիլմէլի տիր :

Քէզալիք Մկրտութիւն , պսակ , ապաչ-
խարութիւն վէ հազորդութիւն տրապըն-
տա , օնլարըն պաչլըճա զլումլարի թէրճէմէ
էաիլէրէք մանալարը իյզան էաիլմէլի տիր :

Կիրակի վէ տօնական կիւնլէրաէ խու-
սուսի ստաթլարտա , կէօնա կէօն ֆաշաէլի
վէ ամէլի մատաէլէր հազգընտա , մուհ-
թազամ պիր փրօկրամ իւզէրինաէ աէրս
ուսուլընճա քարոզլար վէրիլմէլի տիր :
էզճիւմէ , րուհանի վէ ախլադի մէպաէ-
լէր , հէր պիր ֆէրաին քէնաթի նէֆաինէ ,
հէմճրինինէ վէ Ալլահա դարչու միւքէլլէֆ

օլաուդու վաղիֆէլէր , այիլէնին իսլահը , կէնճլէրին թէնդիպի ախլադը , վէ սայիրէ կիպի մէվզուլար , տէվամի պիր ուսուլ իլէ թալիմ օլունմալը սոր :

Էնճամ քիլիսա էնալինին թասհիհի ահ-վալ վէ թէնվիրի էֆ.քեսարնա խատիմ պիր մէ.քթէպ օլմալը : Իլթէ պու թարղտա խրտմէթ էյլէրսէ , քիլիսի քէնսի հագիգի վաղիֆէսինի իֆա էյլէմիշ օլուր . վէ պու սուրէթլէ , էնվաշը սէպէպլէրաէն տօլայը քէնսիսինտէն սօզումուշ վէ այրըմըշ օլան էվլտալարը , քէնսու աղուշը մատէրանէ-սինէ իլթիճա , վէ անըն ինզար էյլէտիյի խալիս սիւտաէն իլթիսա էտէճէքլէրի շիւպհէսիզ տիր :

Քիլիսա՝ պու վաղիֆէսինի , քէնսի միւ.էսսիսինտէն վէ անըն էօմրիւնտէն էօյ . րէնէպլիր :

Բապարմըզ Յիսուս Քրիստոս ֆուրսաթ պուլտուգճա , զէման , եէր վէ ատէմ թէֆրիգ էթմէյէրէք , հագիգաթը իլան , վէ ատէմլէրէ թալիմ էյլէր իտի :

Կիւնիւնն սրճագ պիր սառթընտա ,
 գուշունունն սղաշընտա , սամարիալը կիւ-
 նաճքեար պիր գարըյա մուհիմմ սրրըլար
 քէշփ էտէրէք թէվպէյէ կէթիրտիյի կիպի .
 կէճէնինն սիւքիւնէթլի սառթընտա , թէնհա
 պիր օվատա , Իանհէտրիմ աղատը Նիկոդի-
 մոսա տէրին հագիգաթլար պէյանըյա
 հայրան էյլէմիշ տիր :

Պիր թարափտա , շէն ու շաթրը տիւ-
 յիւն խաղընընն օրթատընտա տուրմուշ ,
 կիւլէնլէր իլէ կիւլէր . անլէրինն խօշունա
 կիտէճէք պիր միւճիզէ իշլէր . վէ պու վա-
 սրթա իլէ անլէրէ քէնաի ճէլալընը իզհար
 էյլէր . իմանա կէթիրիր (Յուլհ . 2 . 11) :

Տիկէր թարափտա , եիւրէքլէր փարէ-
 լէյիճի ահու էնինլէր իլէ իհաթէ ղուր .
 աղլայանլար իլէ աղլար . ամմա եինէ տէ ,
 պուլութլար վէ եաղմուրլար իշինտէն ար-
 զը տիտար էյլէյէն կէւնէշ կիպի , աղլայան
 կէօզլէրինտէն՝ հայաթ վէ գըյամէթ նուրու-
 լոյան էյլէր (Յուլհ . 11 . 25) :

Պիր խանէյէ զիյափէթէ կիտէր , ամմա

հազիզի զիյաֆէթի քէնախի ճնարա թէր-
թէպ էյլէր : Էպէտի հայաթ էքմէյի նաէն ,
վէ էօլիւմսիւզլիւք մանանաւրնատն հա-
զրլանմը պալտան լէզիզ թաամլար սու-
հար (Սաղմ . 119 , 103) :

Տիկէր պիր խանէյէ , շիֆա վէրմէսի
իչուն , սէնէլէրաէն պերու . էյիյէթ չէքէն
պիր խասթէ կէթիրիրլէր . ֆազաթ Օնուն
իլահի սէօղլէրի , պու էրիմիչ քէմիքլէրին
իչէրիսինաէ , տահա զիյատէ էրիմիչ վէ
միւնթաճը թամիր պիր բուն կէօրիւր .
էվվէլա ճանրնր սօնրա թէնինի ինկա էյլէր :

Վէլհասըլ , էվլէրաէ վէ տաղլարտա ,
կէօլաէ վէ չէօլաէ , հէմ էօմրիւյլէ հէմ
քէլամըյլա ճիւմլէյի հազիզաթըն պիլկի-
սինէ գրլադուզլար :

Առաքեալլար տախի թամմ պու թա-
րիգաէ կէօրիւտիւլէր :

Պիր տէֆա Պօղոս Առաքեալ , քէնախ-
ինի էօլտիւրմէք խթէյէն դուսուրկան
պիր ճիմհուրըն էլինաէն կիւճ իլէ գուր-
թուլմուլ իտի : Առքէրլէր թահթէլնըֆզ

անը դաւանորն զընտանեւնս կէօթիւրմէքաէ իքէն , օ մէրտիվէնին պաշլնտա տուրտու , սէօյլէմէք իշուէն պինպաշլատան իլն ալար . վէ քէնտիսինին ճէլատը օլաճուգ քիմսէլէրէ տրգու վէ հէրարէթ իլէ վաղ էյլէտի (Գործ . 21 . 27 , 40) :

Այրու այրու զիքրէ 'նէ' հաճէթ , Յովհաննէս Մկրտիչ՝ Գաթլինէ ֆէրման վէրիլիքէն , Սանփաննոս՝ կէնճ էօմրիւնիւն զօնչէտի տալլար ալիլնտա զանա պօյաւնրքէն , Յակոբոս՝ Հերովդէսին զըլլընա գուրպան կիտէրքէն , Պօղոս՝ զընտանտա զէնճիրլէրին ալիլնտա , ինլէրքէն , սէվկիւլիւ շայիրա Յովհաննէս՝ իասիգ ասաւլարտա շնյիուլիսէթինի հասրէթ վէ եալընըղլըզ իլէ իմրար էյլէրքէն , եինէ հազիւ գաթը վաղ էթմէքաէն տուր օլմատըլար , եինէ Քրիստոսուն վէ անըն քէլամընըն մուհապլէթինաէն այրլմատըլար :

Քիլիսա թէվարիլիսինին հէր պիր սահիֆէտի պու հէվ մէթանէթ վէ ֆէտաքեարլըզլար իլէ տօլու տուր :

Երանելի հայրապետէրիմիզ , թա իւք
աստուան պաշխայարագ , հայաթ քէլամընըն
վաղընը քէնաիւէրէ էն մուգստտէս վա-
ղիֆէ սայմը , օ ուղուրտա ճանկարընը
պիղէ ֆէտա էթմիշ տիրէր : Օնկար , աղը-
լը պագիրկեան կիպի , քէնտու , օլանձալա-
րընը սաթմըշլար , վէ քէլամըն ինճուսու-
նու սաթըն ալմըշլար տըր (Մատթ 13 ,
45 46) :

Լուսաւորիչ , Ոսկերեւան , Օգոստինոս ,
Սահակ Մեսրոպ , Նարեկացի , Շնորհալի ,
Լամբրոնացի վէ էմսալի կիպի մուազգէզ
փէտէրէր , թիւրապի մէլէքէր , ճանսի-
փարանէ էմէքէրի մահսուլու օլարադ ,
զիգըյմէթ էտէրէր վէ քարոզլար՝ պիղէ
միրաս պրագմըշ տըրլար , քի պու ասարը
պէրկիւզիտէ , էլան պու կիւն 20ինճի Ասը-
րըն միւթէֆէննին վէ միւթէրազղը էվլատ-
լարը թարաֆրնտան քէմալը կէրմի իլէ ա-
րանըլմազտա , էլաէն էլէ գսփըլարագ
փէրէօթիշ օլու՝ մազտա տըր :

Պու միւթէրէմ փէտէրէրին՝ թէմքիւլի

սէտալարը , տէհրլէրտէն պէրու քիլիսալա-
րըն էպէտի գուպպէ վէ քէմէրլէրինէ աք-
սէնտաղ օլմուշ վէ օլմաղտա , տաշ հիւ-
րէքլէրտէն թէվպէ կէօզ հաշլարը սէօք-
միւշ , վէ Յիսուսըն զէմինէ իլգա էյլէտիյի
մուհապպէթ աթէչինի քէօրիւքլէյէրէք ,
պու հիւն 600 միլիոն ճանլարը ալէվլէն-
տիրէն աղիմ պիր հանկըն հուսուլէ կէ-
թիրմիշ տիրլէր , Յիշատակն արդարոց օրհ-
նութեամբ հոգիյի :

Անլէր մէրտ Զօպանըն հազիղի խալէֆ-
լէրի օլուպ , քէնտիլէրին էօհաէի էմանէթ-
լէրինէ թէսլիմ օլունան գուզուլարը՝ հա-
յաթ քէլամընըն տիրի սուլարընտան գան-
տըրտըլա : սիւրիւյիւ կիւթտիւլէր , մէճ-
պուրիյէթտէն տէյիլ , անճաղ հիւսնի ի-
րատէթլէ , էնկին գաղանճ իչուն տէյիլ ,
իլլա ճան ու տիլտէն նէգարէթ էթտիլէր ,
ճէմատթլարա մուսալլաթ օլմաղ տէյիլ ,
իլլա սիւրիւյէ էօրնէք օլտուլար : Վէ զա-
թէն քէնտուլէր պիղիմ պաշըմըզըն թաճը
օլմաղլա պէրապէր , պաշ չօպան զուհուր

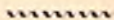
էթտիյինաէ , պիհազգրն . ճէլալին սօրմազ
թաճընա նայիլ օլաճազլար (Ա . Պհար ,
5 . 1—4) :

Քեաճքի , պու կիւն իշպու սիւրիւնիւն
րիյառէթլմաէ պուլունան չօպանլարմրզ ,
քէնտու սէլէֆլէրինին իզինաէն եէօրիւյէ
իտիլէր . վէ ճէր զէմանտան զիյառէ գուվ-
վէթ վէ մէթանէթէ միւնթաճ օլան պու
սիւրիւնիւն տամարլարնա , հազիզաթէն
հայաթպաթչ գանընր աշլայարազ , տին-
սիզլիք վէ ախլադսըզլըզ միքրոպլարնա
դարչը անլէրի թէսլին վէ թազվիյէ էաէ
էաիլէր :

ԻՄԱՆ ԻԳՐԱՐԸ

Ս . Աւետարան օգունմասը ազապին-
աէ , խէլաս միւժտէսինէ նայիլ օլտուզլա-
րնտան տօլայր , դպիրլէր վէ ճէմաաթ
պիր աղըզտան տէրլէր , փառք քեզ Տէր
Աստուած մեր — համա օլտուն եա Բապպ
Ալլահըմըզ :

Պատէհու ճիւղէսի պէրապէր վէ էլէ-
րինի պիրլէշտիրէք , հաւատքը , եանի
իման իզրարընր սէօյլէրլէր : Իքի էլլէրինի
պիրլէշտիրմէք , պու իման իզրարընտա
սապիթ գալմազ իչուն պօզուլմազ եէմին
վէ ահա նիշանէսի տիր :

ՀԱՒԱՏՈՅ ՀԱՆԳԱՆԱԿ

Հաւատաւմք ի մի Աստուած ի հայրն
ամենակալ՝ յարտրիչն երկնի և երկրի , և
բեւեղեաց և աներեւութից :

Եւ ի մի տէր Յիսուս Քրիստոս որդին
Աստուծոյ՝ ծնեալն յԱստուծոյ հօրէ՝ միա-
ծին , այսինքն յէութենէ հօր :

Աստուած յԱստուծոյ , լոյս ի լուսոյ ,
Աստուած ճշմարիտ , յԱստուծոյ ճշմարտէ՝
ծնունդ և ոչ արարած :

Նոյն ինքն ի լնութենէ հօ : . որով ա-
մենայն ինչ եղև յերկինս և ի վերայ երկ-
րի , երեւելիք և աներեւոյթք :

Որ յազազս մեր մարդկան և վտան մե-

րոյ փրկութեան իջեալ յերկնից՝ մարմնացաւ , մարդացաւ , ծնաւ կատարելապէս ի Մարիամայ որրոյ կուսէն հոգւովն սրբով :

Որով էտաւ մարմին հոգի և միտ . և զամենայն որ ինչ է ի մարդ , ճշմարտապէս և ոչ կարծեօք :

Զարչարեալ , խաչեալ , թաղեալ , յերրորդ աւուր յարուցեալ , ելեալ ի յերկինս նովին մանմնովն նստաւ ընդ աջմէ հօր :

Գալոյ է նովին մարմնովն և փառօք հօր՝ ի դասել զկենդանիս և զմեռեալս , որոյ թագաւորութեանն ոչ զոյ վախճան :

Հաւատամք և ի սուրբ հոգին՝ յանեղն և ի կատարեալն . որ խօսեցաւ յօրէնս և ի մարգարէս և յաւետարանս :

Որ էջն ի յորդանան , քարոզեաց զառաքեալն , և բնակեցաւ ի սուրբսն :

Հաւատամք և ի մի միայն յընդհանրական և յատուքեական եկեղեցի , ի մի մկրտութիւն , յապաշխարութիւն , ի քաւութիւն , և ի թողութիւն մեղաց :

Ի յարութիւնն մեռելոց , ի դատաստանն յաւիտենից հոգւոց և մարմնոց , յարքայութիւնն երկնից և ի կեանսն յաւիտենականս :

Իսկ որք ասեն՝ էր երբեմն , յորժամ ոչ էր որդի . կամ էր երբեմն , յորժամ ոչ էր սուրբ հոգի . կամ թէ՛ յոչէից եղեն , կամ յայլմէ էութենէ ասեն լինիլ զորդին Աստուծոյ և կամ զսուրբ հոգին . և թէ՛ փոփոխելիք են կամ այլայլելիք , զայնպիսիսն հզովէ կաթուղիկէ և առաքելական սուրբ եկեղեցի :

Ի սրբոյ Հուսաւորչին մերմէ ասացեալ :

Իսկ մեք փառաւորեսցուք որ յառաջ քան զյաւիտեանս , երկիրպաղտնելով սրբոյ Յրրորդութեանն և մի Աստուածութեանն Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն Սրբոյ , այժմ և միշտ :

ԻՄԱՆ ԻԳՐԱՐԸ

Իման էտէրիզ սէմանրն վէ զէմինին ,
կէօրիւնէնդէրին վէ կէօրիւնմէյէնդէրին խա-
լիդի (Ծննդ . 1 . 1) , չէր չէյէ գաաիր պիր
Փէտէր Ալլահա (Ա . Կորնիթ . 8 . 6) :

Իման էտէրիզ Ալլահին էվլասար վէ պիր
Բապպ Յիսուս Քրիստոսա (Յովհ . 20 .
31) , քի Փէտէր Ալլահաան , Փէտէրին գա-
թընտան պիրիճիք տօղմուչ տուր (Յովհ .
1 . 18) :

Ալլահաան՝ Ալլահ , նուրտան՝ նուր
(Յովհ . 1 . 9) , հաղիդի Ալլահաան՝ հա-
ղիդի Ալլահ տօղտու (Ա . Յովհ . 5 . 20) ,
ամմա խալզ օլմասար :

Աէմատա վէ զէմինաէ կէօրիւնիւր կէօ-
րիւնմէզ չէր չէյին խալիդի օլան Փէտէրին
թապիաթընտա արր (Կող . 16 . 17) :

Օ քի պիզ ինսանլարլն խաթրը վէ խէ-
լասար իչուէն , սէմատան թէնէղլիւլ էտէրէք
Յովհ . 3 . 13) , թէն ալտար (Յովհ . 1 . 14) ,
ատէմ օլտու , աղիզ պիքիր Մարիամտան՝
Աղիզ Բուհ վասրթասըյլա քեամիլէն տօղ-
տու (Ղուկ . 1 . 35) :

Ինտանտա պուլունան հէր շէյի , Կանի
թէն , ճան , վէ ֆիքր վէ ճիւմէ խառնե-
լէրի , զանն իլէ տէյիլ հաղիղաթէն ալար :

Էդիյէթ չէքաի , խաչլանար , տէֆն օ-
լունատու , իւչիւնճիւ կիւնատէ զըյամ էթ-
աի , վէ այնի թէն իլէ սէմայա չըղըպ ,
փէտէրին սաղլնտա օթուրատու)Մարկ .
16 . 19) :

Տիրիլէրի վէ էօլիւլէրի մուհաքէմէ էթ-
մէք իչուն , այնի թէն իլէ վէ փէտէրին
ճէլալի իլէ թէքրարէն կէլէճէք աիւր (Մատթ .
16 . 27 : Բ . Տիմ . 4 . 1) :

Անըն մէլէքիւթիւնին նիհայէթի Խօզ
տուր , (Դուկ . 1 . 33) :

Իման էտէրիզ Ազիզ Բուհա , քի Խա-
րատըլմամըշ վէ քեամիլ աիւր :

Օ քի շէրիաթտա , փէյլամպէրլէրատէ
վէ Աւետարանտա սէօյլէաի (Ա . Կորնթ .
2 . 10) :

Յօրդանանա Էնաի , կէճնտէրիլէնի (Յի-
սուսու) իլան էթաի (Մատթ . 3 . 16 , 17) :

վէ ազիզէրտէ սաքին օլտու (Ա . Կորնթ . 3 . 16) :

Իման էտէրիզ պիր , ումումի , բէսուլի վէ ազիզ քիլիտայա (Եփես . 5 . 27) :

Պիր վաթիթիզէ (Եփես . 4 . 5) , թէօլ-պէյէ . կիւնահլարըն քէֆարէթ վէ ալքի-լըղընա :

Էօլիւլէրին գրյամընա , ճանլարըն վէ թէնլէրին էպէտի մուհաքէմէսինէ (Ա . Պետր . 4 . 6) , սէմանըն մէլէքիւթինէ վէ էպէտի հայաթա :

Իշապէ

Իմտի հէր քիմ տէրսէ քի , էվլատըն հա Ազիզ Բուհուն մէվճուտ օլմատըղը պիր միւլատէթ օլմուշ տուր . հախօտ հօգտան վար օլտուլար , վէ հա պաշգա պիր վար-լըղտան ալընարլար , հախօտ տէյիչիլէպի-լիրլէր . պու ճինա թալիմ էտէնլէրէ ու-մումի վէ բէսուլի ազիզ քիլիտա չանէթ օգուր :

Հուսաւորիչին թագսիսի .

Պիղ տախի՝ Աղիղ Իւչլիւյէ վէ պիր
Ալլահըրղա . Փէաէրէ էվլատա վէ Աղիղ
Րուհա սէճաէ էտէրէք , իլէլէպէտ թէմճիտ
էտէրիղ :

Իշպուլ իման իգրարը տէօրաիւնճիւ
տէհրաէ Իզնիք շէհրինաէ իճթիմա էտէն Յ
հայրապետլէրին Սինոդուլտա պիլ իթթի-
ֆապ թանղիմ էտիլմիշ օլուպ , պատէմա
ազա էտիլէն իքի սինօդ տախի անը թաս-
տիգ էթմիշլէր տիր . վէ պուլ իման իգրա-
րընը ումոււմ քրիսթիյան քիլիսալար գա-
պուլ էթմիշ տիրլէր :

Հաւատամքըն գալէմէ ալընտրղընտա .
Ս . Հուսաւորիչ հայրմըղ իսթիյարլըղը
հասէպիյլէ , մէղքիւր մէճլիսի ումոււմիսէ
հազրը պուլոււնմամըշ իտի , վէ քէնտիսինէ
վէքեալէթէն Մախտոււմի Ս . Արիստա'լէս
Եպիսկոպոսու կէօնաէրմիշ իտի : Ֆապաթ
թանղիմ օլուրտուլտան սօնրա , պիր սու-
րէթինի Ս . Հուսաւորիչէ կէօնաէրտիլէր .

« առիթի թաատիդ էտէրէք , իսկ մեք փառաւորեացուք » իլէ ակթընը մէօհլըլէտի :

Փամարտը քահանայ տախի , իշպու թաատիգնամէյի թէքրտը իլէ սէճտէ էյլէտիքտէն սօնրա , Ս . Պատարագըն իլք դրամը օլան լանաւոր պրատարագա , կամի տիւա վէ նիյազ գուրպանընա խիթամ վէբմէք , վէ հազորդիլ օլմայանլարը սալը վէրմէք իւղերէ անլերէ սօն տիւասընը էտէր . վէ տէր կիզլիտէն .

Եա Բապպըմըզ վէ խէլաօքեարըմըզ Յիսուս Քրիստոս . սէնին ինայէթին ազիմ , վէ նիյմէթ ու պէրէքեաթըն զանի տիր :

Սէն քի պօ սաաթտա , պիզիմ կիւհաճարըմըզ իշուն . խաչըն էզիյէթլէրինէ վէ էօլիւմէ հիւսնի բիզանլա թէհամմիւլ էյլէտին : Վէ մութլու բէսուլլարա՝ Բուհ իւլ Գուտսուհուհն պախչիչլէրիտի զանիմէթլէ իհաան էյլէտին :

Բիճա էտէրիզ , Եա Բապպ , պինի տէ սէնին ալլահանի պախչիչլէրինէ , կիւհաճար տփվըզընա , վէ Ազիզ Բուհու զապուլ էթմէյէ լայըզ էյլէ :

Սես իշէ

— Սրպէս զի արժանաւորք .

Շէօյլէ քի Սանա , փէտէրէ զէ Ազիզ
Բուհա իլէլէպէա համալար սուհմադա նա .
յիլ օլալլամ :

Ճիւմէյէ սէլամէթ օլսուն .

Քեզա սես իշէ .

— Խաղաղութեամբ քով .

Եա խէլասքեարրմը Բրիստոս , պիւ-
թիւն ազլ ու խարաքտան իւսթիւն օլան
սէլամէթինլէ պիզի միւհքէմ զրլ (Յովհ .
14 . 27) , զէ ճիւմէ չէրրաէն էմին սազլա
(Փիլիպ . 4 . 7) :

Սանա բուն զէ հազիպթիւ սէճաէ
զրլան հազիպի սէճաէքեարլարնա՝ պիզի
միւսազի էյլէ (Յովհ . 4 . 24) :

Զիրա Ամենասուրբ Երրորդութիւննա՝
իլէլէպէա չէրէֆ , հիւքիւմէթ զէ իզզէթ
եազըչրր . ամեն : Բապպ Ալլահ ճիւմէնիպի
սէ միւսպարէքլէօին . ամին :

ԻՔԻՆՃԻ ԳՐՍՄ

Պու էսնատա պատարագըն իքինճի գրամընը պաշլանըր : Պիրինճիսի օլան բանաւոր պատարագ , սէօղ իլէ կանի անճագ տիւա իլէ սունուլուր : Վէ պու գրամընա հէր քէսին իլնագ օլմասըճայիլ աատ օլունուր : Ֆագաթ իքինճի գրամը օլան հագիլի գուրպան , կանի Ս . Անմահ Պատարագտա , անճագ հալորդել օլաճագլար հազըր պուլունուրլար , վէ սայիրլէր քիլիսանլն գաւթինէ չըգարլար իտի :

Սարկաւսուլ

— Մի ոք յերախայից .

Վաֆթիլ օլմամըշլարսան , իմանը հօգսան օլանլարտան , ապաշխարանք չէքէնլէրտէն , վէ հափուքլարտան հիչ պիրիսի , պու ալլահանի խորհուրդտա եագլաշմասըն :

Սարկաւագըն պու կիպի թալիմաթ վէ թէնպիհաթ իճրա էթմէսինտէն աչիքեարէն կէօրիւնիւր քի . հասըլ քի մէլէքլէր Ալլահ

իլէ ինսանլար արասընտա պիր վասըթա վէ էլչի տիրլէր . շէօյլէ քի Ալլահըն էվա-
միր վէ պէրէքէթլէրինի ինսանլարա կէթի-
րիրլէր (Մատթ . 1 . 20 : Ղուկ . 1 . 13 , 30) ,
վէ ինսանլարըն նիյազ վէ ինթիյաճլարընը
հուզուրը րապպանիյէ թագաւմ էտէրլէր
(Յայտ 8 . 3 , 4) , վէ տայիւմա Ալլահըն
եհլզիւնիւ կէօրիւրլէր (Մատթ . 18 . 10) .
պու կիպի տէ Սարկաւազ (Գործ . 6 . 2 , 3)
Քրիստոսուն սուրէթինտէ Սրբութիւն Սրբ-
բոցա կիրէն քահանանըն , վէ տըշարտաքի
ճէմաաթըն արասընտա պիր տէլիլ վէ վա-
սըթա տոր : Քահանանըն օրհնութիւնլա-
րընը ճէմաաթըն իւզէրինէ տալէթ էտէր
«օրհնեա տէր» տէյէրէք . վէ ճէմաաթըն
նէ խուսուստա վէ նէ թարգտա տիւա է-
տէճէքլէրինի թալլիմ էտէր , «տհիւ կազ-
ցուք» , «Ողջոյն տուք միմեանց» վէ սա-
յիրէ :

Իշթէ շիմսի տէ , «մի ոք յերախայից»
տէյէրէք , հալորդել օլմայաճալլարըն այ-
րըլմասընը թավսիյէ էտէր :

Առաքելաբարտան պու թէնպին թէս-
լիմ օլունտուղու վագթ , Գրիստոսա իման
էթմիշ օլուպ իէնուզ վաֆթիզ օլմամրշ
քիմսէլէր պուլունտուրտու . քի պու տէրին
վէ իէյպէթլի խորհուրդա թէնամմիւլ էթ-
մէյէ անկէրին գուվվէթլի իմանր օլմատը-
ղընտան , վէ նաթթա անկէրին նազրր պու-
լունմտար կիւնտն սայրլարղընտան (Գործ .
21 . 28) , Եկեղեցիտէն տրշարտա պուլու-
նան Գաւթիթալ , թայիֆէլէրին էյլանընտա
տուրուպ տիւա էթմէլէրի թէնպին օլու-
նույօր : Շիմաթի իսէ պու ճինա քիմսէլէր
Եկեղեցիմիզտէ սայքի պուլունմագտա
տրր :

Ապաշխարանք չէքէնլէրէ կէլինտիքալ ,
պունլար տաթի իլք տէնրլէրտէ , քանա-
նայա քէնտի կիւնտնլարրնր խոստովանել
օլուրլար (Դեւտ . 5 . 5 , Մարկ . 16 . 5) , վէ
քանանայ թարափընտան անկէրէ պիր
միւտտէթ ապաշխարանք չէքմէք , ետնի
սատագա , տիւա , օրուճ , պարնըղլըզ
(Մատթ . 6 . 1 , 5 , 14 , 16) վէ սայիրէ

իճրասրնր թափսիյէ էտէրլէր . անլէր տախի
 թէվպէ մէյվէլէրի (Ղուկ . 3 . 8—14) կէօս-
 թէրէնէ գատար , վէ իսլահը հալլէրինէ
 դանեաթի հասրլ օլաննա գատար , Ս . Հա-
 ղորդութիւն վէրիլմէյ իաթի , վէ պինաէն-
 ալէյ՝ Ս . Պատարագ խորհուրդըրնտա հաղրր
 պուլունտուրուլմագ իաթի : Զիրա Ս . Պա-
 տարագտա հաղրր պուլունան հէր միւմի-
 նին հաղորդել օլմասը լաղրմ իաթի , վէ հա-
 ղորդել օլմայանլարը Սարկաւագ պիրէր
 պիրէր թէֆրիզ էտէրէք , եկեղեցիտէն տը-
 շարը չըգարրը իաթի :

Փողաթ սօնրալարը , կէօրէրէք քի ճէ-
 մաաթլն պիր դըսմընն տիկէրլնտէն այ-
 րըլարագ իսրաճը , իմանտա հօղսան օլան-
 լարա ֆէնա թէէսիր էթմէքտէ , վէ նիչէ-
 լէրի Գաւթթտէ տախի տուրմայարագ քի-
 լիաայր թէրք էթմէքտէ տիր , իմոթի պու-
 մէրտոթմ քիւլլիյէն գալարըրլմիշ , վէ ան-
 ճագ սէօղլէրի հրֆղ էտիլմիշ տիր :

Պու սէօղլէր րուհանի մանտտա ալը-
 հարագ , շէօյլէճէ թէֆսիր օլունապիլիր :

Րուհ իլէ վաթթիզ օլմայանլար (Մարկ . 1 . 8) , քեամիլ թէվպէ էթմէյէնլէր (Եփես . 4 . 32—24) , իմանը նօգսան օլանլար (Մատթ . 14 . 31) , վէ հէր կէօնա նափաքլըգտա տէվամ էտէնլէր (Եսայ . 52 . 1 , Յայտ . 21 . 27) Ս . Հաղորդութիւնա եազլաշմաղա , վէ եէնի Երուսաղէմին սուրէթինտէ օլոն հէյքէլէ (Յայտ . 7 . 14 , 15) կիրմէյէ լայրդ տէյիլ տիրլէր , վէ անաէն հիսսէլէրի կօզ տուր :

Պու աճտէ ժամարար Սաղաւարտընը վէ հողաթափընը չըգարըր . պունոնլա պէյան էթմէք իսթէր քի , շիմայէ գատար ժամարար Բրիստոսուն վէքիլի վէ արարողութիւնըն ըէյիսի մագամընտա պաշլանմըջ օլտուղունտան , քէնտի իզզէթ վէ թաճընը սօյունարադ գուրպան օլան գուղունոն այագլարընա գօր . վէ իըտմէթճի մագամընտա տուրուր :

Դպիրլէր

Մարմին տէրունական և արիւն փրկչական կայ առաջի . երկրնային գօրու-

թիւնք յաներեւոյթս երգեն և ասեն ան-
հանգիստ բարրառով Սուրբ , սուրբ , սուրբ .
Տէր զօրութեանց

ԹԵՐԱՆԻԿ

Բապարն թէնի վէ խելասքեարըն գանը
հուզուրտա տուրույօր . սէմավի գուվվէթ-
լէր (մէլէքլէր) կէօրիւնմէզ թարգտա վէ
տուրմագսըզ թէրէննիւմ էտիպ տէրլէր .
Ազիզ , ազիզ , ազիզ , տիր ասքէրլէրին
Բապար (Եսայ . 6 . 3) :

ՍԱՐԿԱՆԱԳ

Սաղմոս ասացեմք Տեառն

էյ դպիրլէր , Բապա Ալլահրմըզա թաթ-
լը սէտա իլէ Սաղմոս վէ րուհանի թէս-
պիհաթ օգույուն (Եփես . 5 . 19) :

ՎԵՐԱԲԵՐՈՒՄ

Վերաբերում . մուգատտէս էքմէք իլէ
էօլիւմսիւնդլիւք գատէհինին հուզուրա կէ-
թիրիլմէսի տիր : Իշպու Փէշքէշ՝ ճէմաաթ

Թարափընտան ժամարարա սունալուր .
 ժամարար տախի Ազիզ Բուհուն գուզվէ-
 թիյլէ անը թազախ էտէրէք , կիւնահար
 ալֆըղը վէ էնվայը պէրէքէթլէր ճէլպի
 իշուն Ալլահա սունար (Ա . Յովհ . 1 . 7) :

Էվվէլա Աւազ Սարկոււազ ազիմ ին-
 թիրամ իլէ Փէշքէշի Խորհրդանոցտան չը-
 գարարազ . անըկա չիմալ թարափընա
 խաչակնքիլ էտէր վէ տէր .

Յարեւու եհար գիտրան իւր , եւ ինքն
 որպէս փեսայ գի եղանե յարագասե իւրմե .

Եանի . Չատրըրնը կիւնէշաէ գուրսու ,
 վէ քէնախի կիրաիքաէն չըգան կիւզէյիյէ
 պէնդէր :

Պատէհու սեղանըն սրգտարնտան տօ-
 լաչտրարազ , օրթա եէրէ կիթաիքաէ ,
 կիւն տօղույա տէօնէր , վէ խաչակնքիլ
 էտէրէք տէր .

Ճանապարհ արարեք այնմեկ , որ նսի
 յերկնից երկինս ընդ արեւելս :

Եանի , Սէմալաթտա շարգ թարա-
 փընտա օթուրանա եօլ աչըն :

Յէզա ճէնուպ թարափրնա խաչակնքել
էտէրէք տէր :

Աստուած ի հարաւոյ անեացե, եւ սուրբն
ի Փառաց շեռնե :

Եանի . Ալլան ճէնուպաան կէլէճէք , վէ
անըն մուգատաւսի Փառան տաղընաան :

Զիւնէթլի կիւնլէրաւէ Փէշքէշ էվվէլճէ
սաղ թարափտաքի Սեղանա գոնուլմուշ
օլարազ , Սարկաւազ օրատան սլրր . վէ
Դաարն իջինաէն աօլաշարրարազ եօղարր
չրդար վէ ժամարարա թաղաիմ էտէր :

Պու էանատա ժամարար գօլլարընր
կէրէրէք , պու հէյպէթլի Արրա խրամէթ
էթմէյէ նալալրզ օլաուղունու իթիրաֆ
պիրլէ , կիւնահլարընրն ալթ օլունմաարնր ,
կէ պու մուգատաւս Խօրհուրղու իճրա
էտէպլլմէք իչուն Աղիզ Բուն իլէ գուվ-
վէթլէնաիրիլմէսինի՝ կէօղ եաչլարրչա նի-
յազ էյլէր :

Պատէհու Նիւրմէթլի մախտուսէ իլէ
Փէշքէշէ եաղլաշարազ . 24իւնճիւ Սաղ-
մոսուն աթիտէքի գրամընր Սարկաւազ
իլէ միւնապլէպլէթէն սէօյլէր :

Սրկ.— Եա սեյիպեր, Գաթուշարը աչըն .

Էպէտի գափուլար աչըլսըն , վէ մէլիքի
զուլճէլալ իշէրի կիրսին :

Քհնյ.— Քիւմ թիր պու մեշիֆի զուշ-
ճեշալ .

Գաաիր , վէ ճէնքտէ ճէպպար օլան
Րապալ .

Սրկ.— Պու՝ Մեշիֆի զուշճեշալ ֆենսի-
սի թիր :

Քհնյ. — Րապպըն իսկիյէ կեշեն միւ-
պաեքֆ թիր :

Ժամարար դօրդու վէ տիթրէմէ իլէ
Փէշքէշի ալարազ ճէմաթըն իւզէրինէ
խաշակնքիլ էտէր :

Ճէմաթ իսէ պու արարողութիւն էս-
նասընտա տիզ իւզէրինէ կէլէրէք . հերա-
րէթլի թարզտա տիւտ էտէր . հաւասով
խոստովանիւմի եախօտ պու կիպի պիր ա-
ղօթքու սէօլէր :

Պատէհու ժամարար . շուացից սաղմո-
սունտան պիր տուն սէօլէյէրէք փարմազ-
լարընըն ուճունու եայզար . վէ պունունլա

պէյանն էթմէք իսթէր քի , Ս . Խորհուրդա
հաղլաշմազ իչունն էն ուֆազ լէքէլէրտէն
պիլէ թէմիլլէնմէլի (Երգ . 2 . 15 : Ա .
Կորնթ . 11 . 27—30) :

Սօնրա գօլլարընը կէրէրէք , թօփրագ-
տան խալգ օլունանն աւտէմի՝ պէօյէ պիր
հիյպէթլի սըրրա խըսմէթճի թայինն էթմիշ
օլտուղունտանն տօլայը , Փէտէր Ալլահա
թէշէքքիւր էտէր . վէ հուղուրտաքի փէշ-
քէշի՝ Յիսուսունն թէնինէ վէ գանընա
թէպտիլ էյլէմէսինի հիյազ էյլէր :

Փամարար պու տիւայը էտէրքէն , Սար-
կոււազ ճէմաաթա խիթապէնն աթիտէքի
թալիմաթը վէրիւր .

(Տահա զիյատէ իմանն , գուտսիյէթ վէ
գօրղու իլէ) (Ալլահըն մուգատտէո մէզ-
պահընըն հուղուրունտա) տուրալլմ : Տէ-
յիլ քի զամիր իզթիրապրլա վէ թէօքէզ
իլէ , հիյլէ վէ ֆիթնէ իլէ , զաֆլէթ վէ
րիյաքեարլըգ իլէ , իքի ֆիքրլի վէ հազրա
իմանն իլէ , Իլլա փաք սիյրէթ իլէ , տու-
րուֆիքը իլէ , խուլուսի գալպ իլէ , քեա-

սէլամ՝ վերինիդ (Հռովմ. 16. 16) . վէ քիմէրինքի Ալլահանի Սրբա իշող օլմաղա իզթիտարր հօդ տուր . գափույա չրդըն վէ օրատա տիւա էտին :

Աղջօյն զէմանընտա էվվէլա . մուհիմմ պիր էմր վէրիլիր . սանիյէն , ազիմ՝ պիր հօդիգաթ պէյան օլունուր :

Էվիկչա , վէրիլէն էմր պու տուր . պիրպիրինիդէ մուգատաէս էօփիւչլէ սէլամ՝ վէրին . ճիւմէնիդ պիրպիրինիդլէ պարրչըն . իթթիֆադ էտին . Քրիստոս պիր վիւճուտ օլան (Հռովմ. 12. 5) :

Թադտիմէնիդի , գալպինիդի վէ անըն փաք արդուլարընր Ալլահա սունմաղա կէլմիշսինիդ . էկէր պիրատէրինիդ իլէ պիր կէօնա խուսուսէթ վէ հա միւնազաանիդ վար իտէ . էվվէլա օնուն իլէ պարրչըն . պիրպիրինիդլէ ալֆի էտին . անտէն սօնրա կէլիպ թադտիմէնիդի սունուէն (Մատթ . 5. 23, 24) :

Պիրատէրլէրին պիրլիքաէ սաքին օլմա-

միլ խման իլէ , աօղղուն մուհապպէթ իլէ ,
 ճիւմլէ խոյր ամէլլէր իլէ մէմլու օլարադ
 (Բ . Կօրնթ . 9 . 8) , Ալլահին մուգասաէս
 մէղպահնրն հուզուրրնատ աիւայա աու-
 րալըմ , վէ Բապպրմրդ խէլասքիարըմրդ
 Յիսուս Քրիստոսուն զուհուրինաէ վէ ի-
 քինճի կէլիչինաէ մէրհամէթ ու խհանրնա
 մազհար օլալըմ . պիլի եաշաթսրն վէ բահմ
 էյլէսին :

~~~~~

Ո Ղ Ջ Ո Յ Ն

Պու էսնատա ժամարար Սկիհին էօր-
 թիւսիւնիւ նիմ աշարադ . պիր թարաֆա
 չէքիլիր , քի ճէմաթ Քրիստոսուն զու-
 հուրինի (Յայանու թիւն) բէյիւլայն միւ-
 շահէտէ էյլէսին : Քէնտուսի աաիսի իքի
 էլլէրինի պիրլէշաիրէրէք , ճէմաթըն իթ-
 թիֆադատ օլմասընր իյմա էաէր :

Ասուկաուդ

Ողջոյն դուք միմեանց

Պիրպիրինիլէ մուգասաէս էօփիւլլէ

լարր նէ խօշ , նէ լաթիֆ տիր (Սաղմ . 133 . 1) :

Պիր քիմսէ Ալլահը սէվէրիմ տէյիպ սէ քէնտի պիրասէրինէ պուղղ էտէրսէ , հալանճը տրր :

Զիրա կէօրտիւշիւ պիրասէրինի սէվմէյէն քիմսէ , կէօրմէտիյի Ալլահը նասըլ սէվէպիլիր (Ս . Յուլ . 4 . 20) :

Սիգտէն իքի քիշի եէր իւղէրինսէ հէր հանկը շէյի տիլէմէք իչուն իքքիֆազ էտէրլէրսէ , անլէրէ սէմալաթտա օլսն փէտէրիմ թարաֆընտան իհասն օլունաճագ արր (Մատթ . 18 . 19) :

Իթթիֆապ շարթ տրր , օնսուղ տիլէքլէրիմիզ դապուլ օլմագ . մաթլուպուճուզու ալամայըզ :

Եկեղեցի միւմինլէրին ումուճի տիւա մահէլլի տիր . պուրասա կիճէ կիւնտիւզ պիւթիւն ճիհան իչուն Եկեղեցի տէֆաաթլէ , «վասն խաղաղութեան ամենայն աշխարհի» եանի , պիւթիւն տիւնեանըն սէլամէթի իչուն տիւա էյլէր (Ս . Տիմ .

2 . 1) : Պուրատա միլլէթիմիլին իթթիֆազ վէ մուհապպէթի իչուն , քիլիսանըն սոպիթիլիյի իչուն , էնճամ պիւթիւն ինսանլար իչուն պէրէքէթ վէ լութֆլար թալէպ օլունուր : Իմաի պու սւմուլի իպատէթլէրէ իշթիրաք էտէն ճէմատթ իթթիֆազ վէ մուհապպէթաէ օլմապա քէնաի արալարընտա Գրիթիյանլըդըն Իւլաշի պադր , սէլամէթի պուլունմապա , սիւրիւաէն տիշարտա պուլունանլար իչուն նէ՞ ճէսարէթլէ տիւա էտէպիլիր , վէ էթսէ տաիի պու ճինս պիր նիյազ՝ մազնարը գտապուլիյէթ օլտպիլիր մի . Եեֆսիլ, եեֆգեպան օլարապ Բապպըմըզ Յիսուս Գրիտտոսուն Փէտէրի Ալլաշը թէմճիա էտէսինիզ (Հոսլմ . 15 . 6) :

Սանիյեկն . Ողջոյն վէրիլիրքէն չու հազիզաթ պէյան օլունուր քի , ճիւմլէսի պիրպիրինէ միւսաթի տիրլէր . զէնկին , ֆադիր , ալա , էսնա , էրքէք , գաադն , ճիւմլէսի Բապպըն ինտինաէ պիր տիրլէր . արալարընտաքի ֆարզ՝ պուրատա մահվ

ճիւմլէսի պիր հէրաէ օլուպ , առնէրին
 ճիւմլէ էշհատը՝ արաւարընտա միւշթէրէք
 իտի : Հէր քէս քէնաի մալ վէ միւլքլէ-
 րինի սաթըպ , հէր պիրինին իշթիյաճընա
 կէօրէ : ճիւմլէսինէ թէվզի էաէրլէր իտի :
 Հէր կիւն սաթի պիլիթթիֆազ հէյքէլէ
 տէվամ էաէրէք , վէ իսանէլէրինաէ հիվեֆ
 փարեղեկերեֆ , մէսէրրէթլէ վէ իսուլուսի
 դալպ իլէ հէյիպ , Ալլահա համա էթմէք-
 տէ : վէ ճիւմլէ գալմըն ինաինտէ մազ-
 հարը լութֆ օլմազտա իաիլէր (Գործ .
 2 . 44 - 41) :

Քէզա Քրիսթիյանըզ ճինա ֆարգընը
 տա գալարմըշ արը : էրքէք վէ գատըն
 Բապարն նազարընտա միւսապի օլսուզլու-
 րնը իլան էյլէմիշ աիր :

Փուլթիէրէսթլիք նիսա թաշիֆէսինին
 մէվզըրընը էնաիրմիշ իտի : Անլէր էսիր
 կիպի , հաթթա հաշվան կիպի սաթըն ալը-
 նըպ սաթըլըրլար իտի : Անլէր ճիւմանի
 միրաստան մահրում օլսուզլարը կիպի .
 բուհանի միրաստան — հանի պիլիթթիֆազ

օլուչ : Պուշտան սօնրա նէ՛ հէճուտի , նէ՛ տէ հուշանի վար , նէ՛ գուլ , նէ՛ տէ Նիւրր վար , նէ՛ էրքէք , նէ՛ տէ իւնաս վար , չիւնքի ճիւմէնիդ Յիսուս Քրիստոսա պիր սինիդ (Գաղ . 3 . 28) :

Եկեղեցի տէրունի՛նաէ սաարգլար վէ կիւնահքեարլար հան հանա տուրարադ , Ալլահըն նիյմէթլէրինէ միւնթաղր սորլար , վէ Բապդ խէլաս միւժաէսինի վէ Բուհուն կիւնէշինի ֆէհաղարա վէ էյիլէրէ էսիրկէմէդ (Մատթ . 5 . 45) :

Եկեղեցիաէն արշարատ Նիւքմ սիւրէն սրնֆ ֆարդր պուրատա պուլունմադ : Սէրվէթ վէ ըիւթպէ սահպի օլան պիր քիմօէնին հանընատ , էն ֆապիր պիր պիչարէ տուրուր , վէ սու իքի ուճատ տուրան սրնրֆլար , ողջոյն զէմանընատա պիրպիրինի սէլամլաչարադ , Քրիսթ իյան մուհապպէթինին իսպաթընր , վէ իլք տարլարատքի միւսալաթ վէ ուխտ վվէթ գահուրնրն նիմունէսինի կէսթէրիրլէր : Զիրա իլք տարլարատ , իման էաէնլէրին

րէք . թէ ֆէքքիււր էտէրիլ քի . աճէպա
 նէ՞ վազթ կէլէճէք օ մէսուա կիւն . Հայ .
 Նկեղեցիներն ու մում էվլասլարը քէնաթ ա-
 րալարընտա իթթիֆազ էյլէտիքաէն մա-
 ստա , վալիտէ քիլիաստան ալըրլմըլ օլան
 քարասաշլարը իլէ տէ էլէլէ վէրէճէքլէր .
 թալլամաթ վէ ալին ու տտաթ ֆարզլարընը
 ունուտարազ , քիլիասլարըմըլա , ալիլէ-
 լէրիմիլէ վէ կէնճլէրիմիլէ թէհաթա էյլէ-
 յէն խարապիյէթէ գարչու պիրլիքաէ ճէնք-
 լէշէճէքլէր . իլմ ու մարիֆէթին վէ վաք
 սիյրէթին թամիմինէ պէրասպէր չալըշա-
 ճազլար . Վէ հաթթա պիւթիւն տիւնեա-
 նըն սէլամէթի վէ Մէլէքիւթուլլահըն իզ-
 ղէթի իշուն , քէնաթ հիսսէլէրինէ տիւշէն
 զայրէթաէ գուսուր էթմէյէրէք , պէօյիւք
 մուալլիմին չայիրալէրի օլտուզլարընը պիլ-
 ֆիյլ իսպաթ էտէճէքլէր (Յուլն . 13 . 35) :

Իմաթ քրիսթիյանլար եէքաթիլ , եէք-
 վիւճիւա օլտուզլարընա նիշանէ օլմազ
 իւզէրէ , պիրպիրինի պուա էտէճէք եէրաէ ,
 պաշլարընը էյէրէք սէլամլաշըրլար , վէ

խորատէթ էթմէք իմթիյապընտան տաթի մահրում օլմուչլար իտի :

Ֆաղաթ Քրիսթիյանըպ պու մէզէլէթի դալտըրար . դաարնըպը եիւճէլթաթի , օնա քէնտի լայրպ օլտուզու մէվգըր ինթիրամր իտաէ էյլէաթի : Հաղիպաթէն , իլք դաարն — Եւա վաարթաաչլա աիւնեանա կիւնա՛ն կիրաթի , աճմա կիւնա՛նա դալէպէ չալան Իպիուլլա՛ն իքինճի դաարն — Աստուածածինաէ թէն ալարապ , դաարնըպը թաղաթա վէ թէրթի էյլէաթի (Ս . Կորնթ . 15 . 22) :

Բու՛ն իւլ Փուտորն կէլմէսինէ ինթիգա՛ր էյլէյէն չաղբալէր իլէ պէրապէր դաարնըար . վէ Յիսուսն վալիտէսի Մարիամ վէ անրն դարտաչլարը պիր իթթիֆապ աիւա վէ նիյապա տէվամ էթմիչլէր (Փորձ . 1 . 14) , վէ Բու՛նուն աթիյէլէրինէ ճիւմլէսի պիրլիքաէ նալիլ օլմուչլար արր (Փորձ . 2 . 4) :

Իմաթի Պատարապ էսնաարնտա սէլամլաչմապտան , պու հաղիպաթլարը էօյրէնէ-

տէրէր . Քրիստոս ի մէջ մեր յայտնեցաւ . —
Օրհնեալ յայտնութիւն Քրիստոսի :

Դպիրէր տախի . Քրիստոսուն Յայա-
նութիւնը , եանի ազատուցու զէման մէ-
լէքլէրին թէրէննիւմ էթտիյի նազմէ կիպի
(Ղուկ . 2 . 15) , աիւնեաաա աէլամէթ ,
վէ տաէմէրաէ հիւանի բիզա — մուհապ-
պէթ զահիր օլտուղունու իլան էաէրէր :

Քրիստոս ի մէջ մեր յայտնեցաւ . Որ
էն Աստուած աստ բազմեցաւ :

Խաղաղութեան ձայն հնչեցաւ , Սուրբ
ողջունի հրաման տուաւ :

Համբոյրս յօդ լրբման տուաւ .
Թշնամութիւնն հեռացաւ .

Աէրն յընդհանուրս սփռեցաւ : Արդ-
պաշտօնեայք , բարձեալ զձայն .

Տուք զօրհնութիւն ի մի բերան : Մի-
ասնախան Աստուածութեանն . Որում
Աերովբէքն են սրբաբան :

ԹԵՐՃԵՆԵՍԻ

Քրիստոս արամբղաա ազատու :

Եհովա պուրաա օթուրտու .

Սէլամէթ սէսի տույուլտու ,
 Մուգաստէս պուսէ էմր օլտու .
 Քիլիսա, պիր վիւճուտ օլտու ,
 Պուսէ պիզէ պիր պաղ օլտու .
 Խուսումէթ պիզաէն ալլալար ,
 Մուհասպէթ տիւնհայր սարար .
 Պաշտօնեալա'ր , սէս երւճէլտին ,
 Ուլուհիյէթէ համա էտէն .
 Սերովքէլէրլէ պէրապէր ,
 Քի տնր թէմճիս էտէրլէր :
 Զիյնէթլի կիւնլէրաէ Սարկաւազ տէր .
 Որք հաւատով կայք յանդիման
 Սուրբ սեղանոյս արքայական .
 Տեսէք ըսպմեալ զՔրիստոս արքայն ,
 Եւ շուրջ պատեալ զօրք վերնական :

ԹԷՐՃԻՄԵՍԻ

Իման իլէ Սուրբ Սեղանըն
 Քարչուսունտա տուրան գալմլար .
 Պագըն մէլիք Րապպ օթուրմուշ ,
 Վէ ասքէրլէ իհաթէ օլմուշ :

(Գ . Թագ . 22 . 19) ,

Դպիրէք

Վեր համբառնամք զաչս ունեւում ,
 Եւ սող Պաիւք զաչս ասեւում ,
 Բզմեղբս մեր մի՛ յիշեացես ,
 Այլ զթռնեմամբ քո քաւեացես ,
 Ընդ հրեշտակացն օրհնեմք ըզքեղ ,
 Եւ ընդ սրբոց քոց ,
 Տէր փառք քեզ :

Թերահակսի

Կէօզիւմբուդիւ զաշարրարազ ,
 Պաւնու տէրիզ եալվարարազ ,
 Կրճնահրմբղը զիքը էթմէ ,
 Ինայէթինէ տվի էլէ .
 Մէլէքլէր վէ սաարդլարլա ,
 Համա սունարրզ , եա Բոսրզ , սանա :

Սարկուազ

Ահիւ կացցուք , երկիւղիւ կացցուք ,
 Բարուք կացցուք , և նայեցարուք :

Գօրզու իլէ , տիթրէմէ իլէ վէ թէմ-
 քինէ տուրալրմ , վէ արզգաթլա նազար
 էտէլիմ (Փիլոս . 2 . 12) :

Դպիրէր

Առ քեզ Աստուած :

Եւ Ալլահ . կէօղէրիմիդ սէնաէ ար :

Սարկաւագ

Պատարագ Քրիստոս մատչի դառն
Աստուծոյ :

Ալլահն փաք դուզուսու Քրիստոս
գուրպան սունուլմագտա արր (Բրբ .
9 . 14) :

Դպիրէր

Ողորմութիւն և խաղաղութիւն և պա-
տարագ օրհնութեան :

Ինանընրդ քի . Քրիստոս ինայէթ , վէ
սէլամէթ , վէ համա գուրպանը արր (Ղեւտ .
7 . 1--10) :

Բախանայ

Շնորհք , սէր . . .

Փէտէրին լութփու , էվլատըն մուհապ-
պէթի , վէ Ազիզ Բուհուն թաղաիւ էտիճի
ալլահանի գուվվէթի ճիւմլէնիդ իլէ պէ-
րապէր օլսուն (Բ . Յովհ . 3) :

Դպիրէր

Ամէն . և ընդ հոգւոյդ քուժ :

Ամին . սէնին տէրու հունչա օլտուն :

ԳՈՅԱՓՈԽՈՒԹԻՒՆ

Գոյափոխութիւն՝ հուղուրտաքի հիմեք
իլէ շարապըն՝ Յիսուսուն թեկնեկ վէ գա-
նընա թէպաիլ օլմասը տըր :

Իշխէ պու անտէ տախի մէզքիւր սըրը
իճրա օլունաճադ խոյլինտէն , Սարկաւազ
նիսա էտէր .

Զգրունա , զգրունա . . .

Գափուլարը , գափուլարը , սըզգաթ
վէ իճթիմա իլէ գափալըն , վէ ֆիքրի-
նիզի , Ալլահըն զօրդուսու իլէ , հօգարը
տօյրուսուն :

Էվայիլտէ պու էմնատա հկեղեցինին
գափուլարընը գափարլար խոի , քի թայի-
ֆէլէր պու ճէլիլ խորհուրդա իլնազ օլ-
մասընլար :

Յագագթ շիւտի պիզ պու սէօզէրի մա-
նէվի գափուլար իշուն անլայտճաղրզ :

Հէր պիր քրիսթիյան , քէնտի ֆիքրի-
նին վէ գալպինին գափուսունու (Մատթ .
6 . 6 .) ճիսմանի թէֆէքքիւրլէրէ գարշու
գափայրպ (Սաղմ . 141 . 3) , անճագ բու-
հանի հիսսիյաթլա տօլմալլր : Զէմինին պօ-
զուգ հէվտարնտան վէ կիւնտհլէ մէմլու
պաթազլրղլարընտան էիւճէլիպ , մուգասա-
տէս տաղըն փաք վէ պէրրապ հէվտարնր
էմմէլի (Սաղմ . 43 . 3) . Սինա վէ Թափօ-
րուն Իլասի մէսքէնլէրինէ նազլ օլուն-
մալլր . վէ Նոյուն կէմիսի կիպի , թէճրիւպէ
թիւֆտնլարընտան գաչարապ , իման Արա-
րատընրն սէլամէթ թէփէլէրինտէ իսթիրա-
հաթ աբամալլր (Կոզ . 3 . 2) :

Դպիրլէր

Ունիմք տա քեզ Տէր ամենակալ .

Եւ հէր շէյէ գաաիր Բապպ , գալպի-
միզ սէնտէ տիր :

Սարկաւագ

Եւ գահապարուք . . .

թեանց : Լի են երկինք և երկիր փառօք
քս . օրհնութիւն ի բարձունս , օրհնեալ որ
եկիր և զալոցդ ես անուամբ տեսուն . Ով-
սաննա ի բարձունս :

ԹԵՐՃԵԱԿԱՅԻ

Ազիւղ , Ազիւղ , Ազիւղ սին , ես Ասքէր-
լէրին Բապղը . սէմա վէ զէմին ճէլալընլէ
սուլու սուր . երեճէլէրտէ սանա համա օլ-
սուն , միւսպարէք սէն սին քի Բապղըն իս-
միյլէ կէլսին վէ եինէ կէլէճէքսին (Եսայ .
Ն . 3 : Յայտ . 4 . 8) : Ովսաննա երեճ-
լէրտէ Բապղ պիղի ինէլաս էյլէ :

— Պու էսնասա . Ս . Սեղանրն , ճէմիլ
վէ սրըչա թախթը իւզէրինաէ մէլէքի
զուլճէլալ կէօրի նմէզ թարգատ օթուր-
մադատ , սէմավի փէսէրիմիզին եանրնա
կէլիպ պոչ քեահին մազամընտա պիզիմ
իչուն ախա էտէն Բրիտտոսուն վէքիլի օ-
լան ժամարտը զօլլարընր աչմը կէօզ եալ-
լարըլլա համալար վէ նիյաղլար սունմազ-
տա , ալթը զանասը Սերօվրէլէրին վէ

Վէ պիւթիւն գալպինիզտէն Բապպա
թէչէքքիւր էսինիչ :

Դպիրէր

Արժան և իրաւ .

Հաղիպթէն , ծնա թէչէքքիւր սէզա
արր .

Բախանայ

Պու էսնաաա ժամարար , մէլէքլէր իլէ
պէրապէր իթթիֆապ էթտիյինէ , վէ սէ-
մապի քիլիսանրն զէմինի քիլիսա իլէ հէմա-
վապ օլտուզունա ալամէթ օլտրապ , էլլէ-
րինի գալուշտուրուր , վէ Ալլահա թէչէք-
քիւր էսէր քի , Օնուն հուզուրրնաա մէ-
լէքլէր պիլէ աուրմաղա թէհամմիւլ էսէ-
մէզ իքէն , թէն ալրապ ինսուն օլտու . վէ
պիլի մէլէքլէրին սէտաարնա գաթրլմաղա ,
վէ Սերովրէլէր վէ Քերովրէլէր իլէ պէրա-
պէր Սո՛ւրր Սո՛ւրր Սո՛ւրր տէմէյէ հայիլ
էյլէտի :

Դպիրէր

Սո՛ւրբ , սո՛ւրբ , սո՛ւրբ , տէր զօրու-

Բերովբէլէրին թիթրէյիշինի անարբան քր-
շոցլար թիր թիր թիթրէմէքատէ , վէ պու
թիթրէյիշ իլէ , Ալլահըն հուզանրընտա պի-
կիւնահ վէ հուրանի մէլէքլէր պիլէ թիթ-
րէյէրէք եիւզլէրինի սէթր էաէրլէրսէ ,
կիւնահ իլէ սուլու օլան ինսան ճինաի նէ
գասար զիյառէ իսէվֆի ու տիթրէմէ իլէ
հուզուրընտա սուլումալր իտիքլէրինի պիլէ
պէյան էթմէքատէ , պէյազլար կէյմիշ օլան
գպիրլէր իսէ օնպինլէրճէ մէլէքլէրի թէն-
զիր էաէրէք աշէնկլի վէ թէմքինլի պիր
սէտա իլէ «Սուրը , Սուրը , Սուրը , Տէր
զօրսթեանց» տէյու նիտա էլլէմէքատէ ,
բուրվառտան թօի թօի չըգան պուխուրըն
թաթլըր բաիհար , հէմ ազիլլէրին հէրա-
րէթլի տիւտար կիպի գիւպպէլի առիւմանա
սօղբու եիւճէրմէքատէ (Յայտ . 8 . 4) , հէմ
տաթի , պուլութ տիւմանրլա շէհատէթ
չասարընտա քէնաի հուզուրընտա պէյան
էլլէյէն էպէտի Եհովանըն՝ քիլիսայր տաթի
սօղտուրմուշ իտիյինի պիլլէրէ իսպար
էլլէմէքատէ , տինտար ճէմտաթ իսէ , պու

աճիպ վէ մէհիպ խորհուրդտան գափրլա-
րապ , գօլլար կէրիմիշ , պաշլար էյիլմիշ ,
կէօպլէրի եաշ իլէ , գալպլէրի աշգ իլէ
ճօշմուշ օլտուլու հալտէ , պաշլարըն՝
սէվկիւլիւ շայիրտ կիպի՝ էֆէնտիւնին—
պիրիճիք սօսթուլունն սինէսինէ տայամրշ
(Յովհ . 13 . 25) , սոնսուզ տէրալէրինի ,
չիրքին կիւնահլարընր , գալպլինին աշըլ-
մազ վէ կիլլի սրրլարընր պիրէր պիրէր
իֆատէ էլլէմէքատէ , վէ անըն թաթլը նէ-
ֆէսինի , միւլայիմ սէսինի . իլահի միւշ-
ֆիլզ էլլէրինին՝ պաշը իւզէրինտէ իսաֆիֆ-
ճէ պասարապ օրհնութիւնլար օգուսուլ-
զուսու հիսս էթմէքատէ , Էնճամ քիլիսա
հագիլգաթէն ճէննէթ իտիյի աշիքիարէն
անլաշըմագտա օլտուլու շու ճէլիլ ստաթ-
թա , հանկը հիսսիյաթմարզ քիմսէ վար արը
քի միւթէէտիր օլմազ , հանկը թաշ եիւ-
րէք վար քի երիմէզ . հանկը իմանտա
գայիֆ թուլմաա վար քի , շէֆիլ Խէլտա-
քիարընըն եարէլէրիի էլլէրիլէ օգչայրպ
տա «Բտպարմ վէ Ալլահըմ» տէյէրէք ա-
յազլարընա գաթանմազ :

Այն , Յիսուս , սէնին ճէլալինի կէօր
մէյէն նէ՝ գոյու քէօր տիւր , սէնին թաթ-
լը բուհ նիվազ սէտանը իշթմէյէն նէ՝
գատար ածրնազլը սազըր տըր , սէնի պիլ-
մէյէն նէ՝ գատար ճաշիլ տիր , վէ սանա
իման էթմէյէն նէ՝ տէրէճէ սէֆիլ տիր :

Իհասն էյլէ քի չէր տիլ սէնի իզրար
էտիպ , չէր տիզ՝ հուզուրընտա էյիլսին ,
վէ սէն հազիզի Ալլահը թանրսըն :

Շիմտի Քահանայ կիզլէտէն փէտէր Ալ-
լահա թէչէքքիւր էտէր քի ինսան ճինտինի
էնվաջը թարզլար իլէ թէսէլլի էյլէմիշ տիր ,
փէյլամպէրլէր , հոմոսլար , քիահիւլէր վէ
զուրպանլար վատրթատըյլա :

Վէ նէթիճէսինտէ պիրիճիք էվլատը
վատրթատըյլա , քի թէն ալտը , քիամիլ
ատէմ օլատու , խաչ էօլիւմիւնէ բադի օլ-
ատու : Վէ էքմէյի՝ քէնաի մուգատէս , Ի-
լահի , էպէտի , լէքէսիլ վէ խալիք էլինէ
տլարապ , միւպտրէքլէտի , համա էթտի ,
պէօլտիւ , վէ սօֆրասա օթուրան մու-

գատառէս վէ միւնթէխապ շայիրալէրինէ
վէրաի վէ տէտի :

Առեք կերեք այս ե լաւմին իմ . . .

Ալլըն ևէյին , սիդին վէ չօղլարըն կիւ-
նաճընա քէֆարէթ օլմադ իւզէրէ թէվզի
օնուճան թէնիմ պու տուր :

Կիզլիսէն

Քէզալիք գատէճի ալար , միւպարէքլէ-
տի , համա էթաի . իչաի , վէ շակիրալէրինէ
վէրաի տէյէրէք :

Արքեք ի աւանե . . .

Ճիւ մէնիզ տէ պուճանա իչինիզ . սի-
զին վէ չօղլարըն կիւնաճընա քէֆարէթ
օլմադ իւզէրէ տէօքիլէն ևէնի տճարն
գանը , պէնիմ գանըմ սըր պու :

Ճէմաար

Խոսսովանիւմք եւ հաւասարմք , ետնի իզ-
րար վէ իման էտինիզ :

Դպիրէր

Ամէն . Հայր երկնաւոր , որ զորդիդ

քո հատուր ի մահ վասն մեր պարտապան պարտեաց մերոց , հեղձամբ արեան նորա սղաչեմք վքեզ , ողորմեա քո լանտ ուր հօտի :

Եւ սէմավի փէտէր , սէն քի էվլաար- նը՝ պիղիմ զուսուրլարրմըզ իչուն պօրճ- լու մագամընտա էօլիւմէ թէսլիմ էթաին բէճա էտէրիզ . Անըն գանրնըն տէօքիւլ- մէսի վաարթասարլա , մանէվի սիւրիւնէ մէրհամէթ էլլէ (Ղուկ . 12 . 32) :

Քահանայ (կիզլիօէն)

Սէնին պիրիճիք էվլաարն պիզէ վասի- յէթ էթաի քի , պու խորհուրդու՝ քէնտի գիքրի իչուն սալլիմա իհրա էտէլիմ (Ղուկ . 22 . 19) :

Վէ պիղիմ ճինսիմիզտէն ալարզը թէնի իլէ , էօլիւմիւն հավիյէլէրինէ Էնտի , Ա . Պետր . 3 . 19) , ճէհէնէմին գափալարը- նա զուվվէթլէ գալէպէ էտէրէք , սէնին էօլիւլէրին վէ տիրիլէրին Ալլահընըն , սա- հիհ Ալլահ օլտուղսնու պիզէ թանլթար (Գործ . 10 . 42) :

Վէ չիմսի պիղ . ետ Բապալ , պու էմ-
րին մուծէպինծէ , սէնին պիրիծիք էվլա-
տընին Խէլաաքնար թէնինին վէ գանդնին
խորհուրդունու իճրա էտէրէք Անրն պի-
զիմ իչուն չէքտիյի գուրթարըճր էգիյէթ-
լէրինի , հայաթպախչ խաչանմասրնր , իւչ
կիւնլիւք տէֆն ոչունմասրնր , մութլու
գրչամրնր , Ալլահանի ուրուճունու , սէն
փէտէրին սաղլնտա օթուրմասրնր , վէ ի-
քինծի տէֆա օլարազ հէյէթլի վէ շէրէֆ-
լի կէլէճէյինի՝ սէնին հուզուրընտա գիքր
էտէրէք , համալար սունարըզ :

Եւ գ'ոյս ի ֆոյոյ ֆեզ մասուցանեմք .

Վէ սէնինքինի սէնաէն ալարազ , հէր
չէյ եէրինէ , վէ հէր քէս իչուն , սանա
թազտիմ էտէրիզ :

— Հազիզաթէն , պիղլիմ կիւնահարը-
մրլա փէտիյէ օլարազ , Ալլահա սունուլ-
մազա լայըզ պիր փէշքէշիմիզ եօզ տուր :
Կիւնահլը գուրպանլարըմրլ վէ գուսուրլու
ամէլլէրիմիզ անրն հազարընտա համազ-
պուլ տուր (Յսայ . 1 . 11—20) :

— Պու էսնատա քահանայ զօլ սրբնր
աշարագ , համա էտէր քի , քէնաի իապր
ամէլլէրի իլէ տէյիլ , իլլա Ալլահն ինա-
յէթիյլէ լայրգ օլարագ , պու հէյպէթլի
խորհուրդա խըամէթ էթմէյէ ճէսարէթ
օլմուշ տուր :

Պատէհու սէճաէ էտէրէք , Փէտէր Ալ-
լահտան Աղիզ Բուհուն հուզուրունու թա-
լէպ էյլէր , քի կէլսին հուզուրտաքի էք-
մէյէ վէ շարապը միւպարէքլէյէրէք , Քրիս-
տոսուն թէնինէ վէ Գանրնա թէտիլ էյ-
լէսին :

Վէ իւչէր տէֆա խաչակնքիլ էտէրէք ,
րէճա էտէր . «Եա Բապալ , Աղիզ Բուհուն
վասրթասրյլա պու էքմէյի միւպարէքլէ
յիպ , Բաապըմըզ վէ Խէլասքեարըմըզ Յի-
սուս Քրիստոսուն հազիզի թէնինէ թահ
վիլ էյլէ» :

Պուհտան սօնրա հուզուրտաքի էքմէք
վէ Շարապ հազիզաթէն Բապալին Թէնինէ
վէ Գանրնա թէտաթիլ օլմուշ տուր :

Պու անաէն իթիպարէն քահանայ էլլէ-

Խայր ամէլլէրիմիլ տախի , իւղէրիմիլէ
ֆարզ վէ պօրճ օլուալ , անլէրի իճրա էթ-
մէմէքլէ մէսուլ վէ պօրճլը գալլըրլը . ֆա-
ղաթ անլէրին իճրասըյլա իֆթիխար էտէ-
մէյիլ (Ղուկ . 17 . 10) :

Իմաի կիւնահլարըմըլա պէտէլ ղլարալ ,
Ալլահա 'նէ՞ վէրէպիլիբիլ , Անճալ սէվ-
կիւլլիւ Խէլասքիարըմըլըն պիլիմ կիւնա-
հըմըլա պէտէլ վէրմիլ օլաուղս . մուղաա-
տէս թէնինի վէ գանընը փէտէրէ թաղաթ
էտէրիլ . վէ անճալ անընլա փէտէրին զա-
ղապը թէսքին օլապիլիլ : Խէլաս ինայէթ-
տէն տիր . ինայէթ իսէ Յիսուս Քրիստո-
սուն գանըյլա իղհար ղլուհաու (Կող .
1 . 14) :

Դպիրլէր

Յամննայնի օրհնալ ես , տէր օրհնեմք
զքիլ . գովեմք զքիլ , գոհանամք զքէն ,
աղաչեմք զքիլ , Տէր Աստուած մեր :

Հէր շէյտէ միւզարէք սին , ես Բապալ ,
Սէնի թէմճիա էլլէրիլ . Սանա համո ու
սէնա սունարաղ 'նիյալ էլլէրիլ , ես Բապալ
Ալլահըմըլ :

բինի , սկիհաւն հօգարը գալարբամազ :

Դպիրէր

Որդի Աստուծոյ , սր պատարագեալ հօր
ի հաշտութիւն հաց կենաց բաշխիս ի մեզ ,
հեղմամբ արեան քո սուրբ , ազաչեմք
զքեզ ողորմեա արեամբ քով փրկեալ հօտի :

Եւ Ալլահըն էվլաար . սէն քի Փէտէրի
պիղիմ իլէ պարրչարբամազ իչուն (Հռովմ .
5 . 11) , գուրպան օլարազ , հայաթ էք-
մէյի մազամլնատ պիղէ թէվաթի օլունուր-
սուն (Յովհ . 6 . 48) . բէճա էտէրիզ . սէ-
նին մուգատաէս գանրնին տէօքիւլմէսիլլէ
(Իրր . 9 . 22) , գանրնլա խէլատ օլմուշ
սիւրիւնէ բահմ էյլէ :

Քառանգ

Որպէս զի եղիցի սա . . .

Շէօյլէ քի պու Թէն վէ Գան , պիզ
ճիւմլէ կազլաշանլարա՝ հիւքիւմաւն ա-
ղաալրզ (Ա . Կօրնիթ . 11 . 29) , քէֆարէթ ,
վէ կիւնահ ավֆլրղը իչուն օլսուն (Ա .
Յովհ . 1 . 7) :

Դպիւղէր

Հողի Աստուծոյ , որ զփառակցի քո
զխորհուրդ , իջեալ ի յերկնից կատարեա
լ ձեռա՝ մեր , հեղմամբ արեան սորա ու
զաչեմք զքեզ հանդո զհողիս մեր նոյն
ջեցեւոցն :

Ես Ալլահն Րուհու , սէն քի սէմատան
էնէրէք , իզգէթաաչն ուն Յիսուսուն
Խորհուրդունու՝ պիպիմ վարթամրզա
լճրա էտէրսին , բէճա էտէրիլ , անոն դա
նոյնն տէօքիւլմէսիյէ պիպիմ էօլիւլէրի
միզին բուհունա խթիրանաթ պախչ էյլէ :

ԷՕԼԻԻԼԷՐԻՆ ՎԷ ՏԵՐԻԼԷՐԻՆ ԶԻՔՐԻ

Ս . Պատարագ , ետրերդ սողլարին սէ
լամէթի վէ քէֆարէթի իչուն տէյիլ , իլա
էօլիւլէր իչուն տախի թաղտիմ՝ օլունուր :

Պիլ պուրատա էօլիւլէր տէմէքլէ , ի
ման իլէ , իւմիա իլէ , մուհապէթ իլէ
Քրիստոստա ույույան ճանլարը անլաջաճա

ղրղ . անկերին իշինաէ էօյլէլէր վար տրր քի , էօմրլէրի թէմամըյլա փաք վէ լէքէ-սիզ կէշմիշ , անկէր Բրիտտոստա գալմըշ-լար , Ալլահտան տօղմուշլար , տիւննա իշուն նէֆալէրի էօլմիւշ տիր . անկէր պի-կիւննա հաշամըշ օլարադ , սալահըն թա-ճընա պիհադգըն նայիլ օլմուշլար տրր :

Փազաթ էօյլէլէր սաթի վար տրր քի , անկէրին էօմրիւ էնիշլի չրդըշլր օլմուշ տրր . թէճրիպէ տէնիշինաէ պաթարադ չր-դարաք Յիսուսա տօղրու գօշմուշլար . Դաւիթ կիպի եիւքսէքլիքսէն տիւշմիւշ-լէր , ամմա եիննէ թէվպէ վէ կէօզ հաշր իլէ քէֆարէթէ նայիլ օլմուշլար տրր . Պետրոս կիպի իմանաա գայիֆ օլարադ , տէնիզաէ պաթմադ թէշլիքէսինաէ պու-լունմուշլար . գօրգուլարընտան էֆէնտի-սինի ինքեար էթմիշլէր , ֆազաթ աճր աճր աղլայարադ թէվպէյէ լայրդ մէյվէլէր կէօթէրմիշլէր տիր :

Իշթէ քիլիսա պու նէվ էօլիւլէր իշուն պու անաէ տիւա վէ նիյադ էաէր քի , ան-

լէրին տվի օլունուր կիւնաճարընր պիւմէյէրէք վէ իսթէմէյէրիք իշլէսիքլէրի գապահաթլարընր Ալլահ պաղլլաւըն , տէյիլ քի , էօլաիւրիւճիւ վէ իրասէթ իլէ իշլէմիշ օլան կիւնաճարընր :

«Էյէր պիր քիմսէ պիրասէրինին էօլլումէ սէպէպ օլմայան պիր կիւնահ իշլէսիյինի կէօրիւր իսէ , տիլէսին , վէ օ էօլլումէ սէպէպ օլմայան կիւնահր իշլէյէնէ հայաթ վէրէճէք տիր : էօլաիւրիւճիւ կիւնահ վար տրր , ճնուն իչուն բէճա էթսին տէմէյօրում» (Ա . Յովհ . 5 . 16) :

Պունտան մատա , մուգատաէսլէրի զիքր էթմէք , անլէր իչուն տիւա վէ թէմէննիյաթտա պուլունմազ , զէմինի քիլլիսանըն սէմալի քիլլիսա իլէ ալազատա օլաուղունուր կէօսթէրիր . սէմալաթտա գայա օլունմուշ քի տօղմուշարըն ճէմաւաթը աղիմէսինէ վէ քիլլիսաւընա պիր հիւրմէթի մախսուսէ վէ իշթիրաքը հիաս տէմէք տիր (Իբր . 12 . 23) :

Քրիսթիյան քիլլիսաւընըն թէմէլինի

րին իմանինա գուժվելթ վէ ճէսարելթ
վէրիր :

Քահանայ

Եա Բաղդ , սու թաղաթմ էթախիմիդ
Ս . Պատարադրն վաարթաարլա , մուհապ-
պելթ վէ սէլամէթ իհսան էյլէ պիւթիւն
սիւնեայա , աղիդ քիլխապա , ճիւմլէ Ե-
պիսկոպոսլարա , քահանալարա , սարկա-
ւաղլարա , Մէլիքլէրէ , բէյիւլէրէ , ճէմա-
աթլարա , Խօլճուլարա , կէմիսէ օլանլարա ,
զիրճիրպէնա օլանլարա , իէհլիքէսէ սու-
լուհանլարա , էզիյէթ չէքէնլէրէ , վէ վահ-
շիլէր իլէ դավկատա օլանլարա :

Քէզալիք հէվալա իթիաալ , թօիրադ-
լարա մահաուլտարլիդ , ճինա ճինա խաաթէ-
լիքլէրէ միւսլթէլա օլանլարա չափուդ
շիֆա իհսան էյլէ :

Քէզա Ս . Պատարադրն վաարթաարլա ,
էվվէլճէ Քրիստոսա աւյումուշ օլան ճիւմլէ
էօլիւլէրէ — իլք փէսէրլէրէ , հայրապետ-
լէրէ , փէյլամպէրլէրէ , բէսուլլարա , չէ-
հիւլէրէ , Խպիսկոպոսլարա , քահանալարա ,

Քրիստոս զօմուշ օլտուղուս կիպի , օ մու-
զատտէս հէյքէլին երեւելմէսինէ , ապիզ-
լէրին վէ շէհալէրին նէ՝ մուհիմմ խըամէթ-
լէրի սէպզաթ էթմիշ տիր : Քրիստոսուն
տիքտիյի հայաթ ազաճընը օնլար քէնտի
փաք զանլարրյա սուվարտըլար : Իմտի
անլէրի տայիմա խայր իլէ ետա էթմէք ,
ուսում քրիսթիյանլար իչուն մուազլէզ
պիր վազիֆէ տիր (Մարկ . 14 . 9) :

Անլէր զաթէն սէմավթտա պիլիմ
իչուն սուրմազսըզ տիւա վէ շէֆաաթ
էթմէքտէ տիրլէր (Զաքար . 1 . 12 — 13 ;
Յայտ . 5 . 8) : Իմտի քիլիտա տախի մու-
զապէլէթէն անլէր իչուն տիւա էտէր քի ,
անլէրին շէրէֆի վէ թաճլարընըն երլարզը
տահա զիյաաէ արթսըն (Եփես . 6 . 18 ;
Բ . Տիմ . 1 . 18) :

Շու ճիհէթ տախի մալիւմ տիր քի ,
կէզմիշ օլան ազիլլէրի , վէ անլէրին խըա-
մէթլէրինի զիքը էթմէք , անլէրին էօր-
նէյինէ պէնզէմէյէ ճէմաաթը թէշվիզ է-
տէր : Խայրը խպրէթլէր տայիմա զայիֆլէ-

սարկաւ ազլարա , քիլիսանին ճիւմլէ խա .
տէմէլէրինէ , վէ իման իլէ էօլմիւշ օլան
ճիւմլէ էրքէք վէ գատրնլարա իսթիրահաթ
պախշ էյլէ :

Ընդ որս և զմեզ այց արապես . . .

Անլէր իլէ պէրապէր պիղէ տէ գիյա-
րէթ էյլէ , ետ քէրէմքեար Ալլահ :

Աստուածածին Սրբոյ Կուսին . . .

Ազիզ Պիքիր Մարիամ Աստուածածի-
նին , վաթիթիզ էաթի Յովհաննէսին , իլք
շէնիա Սաեփաննիստուն , վէ ճիւմլէ ազիզ-
լէրին զիքրի օլսուն պու Ս . Պատարադատ :

Պալիւրէր

Յիշեա Տէր և ողորմեա .

Ետ Բապազ զիքր էթ վէ բահմ' էյլէ :

— Պատէհու Հայրապետլէր , Պատրի-
արքլար վէ բուհանի չօպանլար իչուն տիւա
վէ թէմէննիլաթ արզ օլունուր , չէօլլէ քի
անլէր ալարզլարր լութիտա սապիթ գալ-
սընլար (Բ . Տիմ . 1 . 6) , վէ քիլիսանին
մամուրիյէթի իչուն ծնլար ուլյանլզ վէ ա-

յրպարզ իշխելէր օլսուհւար (Բ . Տիմ . 2 . 15) :

Գաւառնալ

Եւ Րապալ , տէր խաթր էթ , վէ մէր-
համէթ էյլէ , վէ միւպարէքլէ հուզուրաա
պուլունան ճէմաաթր , Պատարապի (ուհ
վէ շարապ) վէրէնլէրի . (Գործ . 24 . 17 :
Վէ ծնլարլն ինթիյաճրնր վէ ֆայաէլի օ-
լանր սէն գայր :

Եւ Րապալ , տէր խաթր էթ , վէ մէր-
համէթ էյլէ , վէ միւպարէքլէ ահար վէ
աիլէկի օլանլարր , վէ Ս . Եկեղեցիյէ հէ-
աիյէ սուհանլարր (Մաղաք . 3 . 8—11) ,
վէ ֆապիրլէրէ իանէ վէրէնլէրին , վէ ծն-
լարլն պէտէլինէ , կէրէք պու աիւնետաա ,
կէրէք ախրէթտէ եիւզ գաթրնր էտա էյլէ
(Մատթ . 19 . 29) :

Եւ Րապալ , տէր խաթր էթ , մէրհա-
մէթ վէ ինայէթ էյլէ էօլմիւշ ճանլարա :
Անլէրի բահաթլանարր , թէնվիր էյլէ , վէ
սէմավի ճէննէթինաէ աղիզլէրին սընֆրնա
աախիլ էյլէ , վէ մէրհամէթինէ լայըզ էյլէ :

Եւ Րապալ , (չու խամէ) զուլունու .
 (խուսուսի Ս . Պատարապ մասուցանել
 էթաիրէն քիմսէյի զիքը էյլէ) : Սէնին
 զանի մէրհամէթինէ ճաւ րահմ էյլէ . վէ
 նուք տիտարընը կէօրմէյէ նայիլ էյլէ : (Վէ
 էկէր սաղ խէ) ճիւմէ ճան վէ թէն սու-
 զապլարնասն խէլաս էյլէ :

Եւ Րապալ , էօլիւլէրինի վէ տիրիլէրինի
 տիւտաս զիքը էթմէմիլի պիզէ սիփարը
 էանն քիմսէլէրի տափի տէր խաթը էյլէ :
 Վէ կէրէք ճիւլարն կէրէք տէ պիլիմ տի-
 լէքլէրիմիլի վէ միւրասարմըր խայրլը-
 սըլա վէ տօղրմուսլա իհասն էյլէ : Վէ
 ճիւմէսինէ տափի միւքեաֆաթէն . կէլմէզ
 վէ մութլու պէրէքէթլէրինի իհասն էյլէ :

Վէ պիլիմ տիւշիւնկէլէրիմիլի թաս-
 վիյէ էանրէք , (Իրր . 4 . 12) , պիրիճիք
 էվլասըն վէ Րապալմըլ խէլասքեարմըլ
 Յիսուս Քրիստոսուն թէնինի վէ զանընը
 զապուլ էթմէյէ լայրզ պիր հէյքէլ էյլէ
 պիլի (Ա . Պեսար . 2 . 6) , տմին :

Եւ եզլիցի ողորմութիւն . . .

Ալլան ազիմիւշանին վէ խէլառքեա-
րըմըլ Յիսուս Քրիստոսուն ինայէթի ճիւմ-
լէնիլ իլէ պէրապէր օլտուն (Բ . Յովն . 3) :

Դպիրէր

Ամէն և ընդ հոգւոյդ քում .

Ամին . սէնին աէ բուհունլա պէրապէր
օլտուն :

Քառանայ

Յա հազիրի Ալլան վէ բա՛նիմ Փէտէր ,
սանա թէշէքքիւր էաէրիլ քի , պիլիմ
կիւնա՛նլը թապիաթըմըլը՝ մութլու նա՛ա-
պետէրաէն գիյատէ իզզէթլէաին (Իբր .
11 . 39 , 40) : Զիրա անէրէ Աղան թէս-
միյէ օլտուն . փաղաթ պիլէ փէսկը օլ-
մաղա լուծփէն բաղի օլտուն (Հոովմ .
8 . 15) :

Շիմաթի սաթիս սանա եալվարըրըլ , եա
Բաղալ . պիլէ իհսան պույուրաուզուն պու-
նէնի վէ զիզըյմէթ իամին լուծփունու
(Փիլիպ . 2 . 9) , ազիլ քիլիսան արաւըն-
տա , կիւնա՛ն կիւնէ տա՛ա գիյատէ
արթըր :

տախի վէր պիղէ :

Վէ պիղէ պօրճարումըդ պաղըչլա , նա-
սըլ քի պիղ տախի պիղէ պօրճլու օլան-
լարա պաղըչլարըդ :

Վէ պիղի թէճրիպէյէ սալմա .

Իլլա շէրթաէն խէլաս էյլէ .

Զիրա փատիշանըդ գուզվէթ վէ սալ-
թանաթ իլէլէպէտ սէնին տիր . ամին
(Մատթ . 6 . 9—13) :

Քահանայ

Զի քո է արքայութիւնն և զօրութիւն
և փառք յառիտեանս . ամէն :

ՀԱՂՈՐԴՈՒԹԻՆ ԻԼՀԱԳ ՕԼՄԱԳԼՐԳ

Քահանայ

Եա հայաթ փունարը վէ շէֆգաթ մէն-
պար Ազիզ Բուհ . էյիլիպ Ուլուհիյէթինէ
սէճատէ էտէն պու ճէմաաթա բահմ էյլէ :

Եւ սուր մեղ համարձակածայն . . .

Վէ եւ սէմավի փետէր (Մատթ . 5 : 48) , իհասն էյլէ քի սէրպէսթ վէ ճէսու-
րէթլի սէս իլէ սանա նիսա էտէլիմ , վէ
տէյէլիմ :

Դպիրէր

Հայր մեր որ յ'երկինս ես , սուրբ եղիցի
անուն քո : Եկեացէ արքայութիւն քո , ե-
ղիցին կամք քո որպէս յերկինս ե յերկրի :
Զհայ մեր հանապազորդ սո'ւր մեղ այ-
սոր : Եւ թող մեղ զպարտիս մեր , որպէս
եւ մեք թողումք մերոց պարտապանաց :
Եւ մի' սանիր զմեզ ի փորձութիւն , այլ
փրկեա՛ զմեզ ի չարէ :

Եւ սէմավթատա օլան փետէրիմիզ ,
իամին մուգատտէս օլսուն :

Փատիշահլըղըն կէլսին :

Իրատէթին սէմավթատա օլսուզու-
կիպի , եէր իւզէրինտէ տախի իճրա օ-
լունսուն :

Հէր կիւնքի էքմէյիմիզի պու կիւն

նիլէն խորանա չաաբրա կիրաի (Երբ . 9 . 12) , եանի փէաէրին եանլնա չրդալ , քի քէնաինէ իման էաէնլէրի աէ քէնաի եա-
նլնա չէքսին (Յովն . 12 . 32) :

Դպիրէր

Միայն Սուրբ, Միայն Տեր . Յիսուս
Քրիստոս ի յիսուս Աստուծոյ Հօր . ամեն

Փէաէր Ալլահին ճէլալինաէ անճազ ա-
ղիզ , անճազ Բապալ , Յիսուս Քրիստոս ,
տուր (Փիլիպ . 2 . 11) :

Դաւանալ

Օրհնեալ հայր Սուրբ . .

Աղիզ Փէաէր , հաղիղի Ալլահ միւսպա-
րէք տիր . ամէն .

Աղիզ էվլատ , հաղիղի Ալլահ միւսպա-
րէք տիր , ամէն :

Աղիզ Բուհ , հաղիղի Ալլահ միւսպարէք
տիր . ամէն :

Փէաէրէ , էվլատա , զէ Աղիզ Բուհա
էլէլէպէտ համա ու սէնա եաղբչր , ամէն :

Պուշկարը թէքմիլ սաղլա . անէրին
բուհունու տա թէնէրի կիպի էյիլիպ թէ-
վազու էթմէյէ նայիլ էյլէ (Յով . 4 . 24) ,
Շէօյլէ քի սէնաէն կէլէճէք նիյմէթլէրի
միրաս ալմաղա նայիլ օլտունլար (Երր .
9 . 11) ,

Քրիստոսի Յիսուսի .

Բապտիսմը Յիսուս Քրիստոսուն վասը-
թասըյլա , քի Օհա , Սէն Բուհր Ազիզէ ,
վէ հէր շէյէ գասիր Փէտէրէ իլէլէպէա
համա , հիւքիւմէթ վէ իզլէթ հազըշրր :

— Պատէհու . Սարկաւազլն «պրոսխու-
մէ» , հանի արզգաթլէ պազընրզ տէյու
նիտա էթմէսի իւզէրինէ քահանայ ըն-
ծայը հօգարը գալարրըր վէ տէր . ի Սըր-
բութիւն սրբոյ , հանի Ազիզէրին գուա-
սիյէթի : Պուշունլա պէյան էթմէք իս-
թէր քի , Ս . Հազարգութիւն անճագ
փաքըպ իլէ հազլաշանլարա գուասիյէթ
վէրիր (Բ . Կորնթ . 7 , 1 .) ,

Քէզալիք պու սէօլ իլէ պիլաիրմէք իս-
թէր քի , Յիսուս «Սըրբութիւն Սրբոյ» տէ-

Քահանայ (կիզկիսէն)

Եւ Րապրորմրդ Յիսուս Քրիստոս , սէ-
մավի զուտսիյէթինաէն վէ քիւրսիյի սալ-
թանաթընտան նազար էյլէ :

Եւ Փէտէրին զըթընտա օթուրու պ
պուրտտա զուրպան սունուլան Յիսուս
կէլ , պիզի թապտիս վէ ինեա էյլէ :

Սէնին լէքէսիզ թէնինաէն վէ զիզըյ-
մէթ գանընտան պիզէ , վէ պիզիմ վասը-
թամրդլա պիւթիւն ճէմատթա ինան էթ ,
վէ լայրդ էյլէ :

Վէ մուգատտէս թէնի լէքէսիզ Գանըն
իչինէ պաթըրարազ աէր :

Եւ Րապր Ալլահըմրդ , սէն քի պիրի-
ծիք էվլատընըն իամիյլէ պիզլէրի քրիսթի-
յան թէսմիյէ էթտին (Գործ . 11 . 25) ,
վէ պիզի բուհանի հափուզտա վաֆթիզ օ-
լարազ , կիւնահլար աֆվլըզը ինան էյլէ-
տին . (Ղուկ . 33) . վէ պիրիծիք էվլատը-
նըն մուգատտէս թէնինէ վէ գանընա իլ-
հազ օլմազա նայիլ էյլէտին (Ա . Կորնթ .
10 . 16) :

Շիմաի տախի բէճա էաէրիզ . եա Բապու ,
պուռ աղիզ Սրբոր՝ կիւնահարըմըզա քէ-
ֆարէթ օլարայ գապոււլ էթմէյէ լայրզ
էյլէ .

Վէ սանա , էվլասա , վէ Աղիզ Բուհա
համալար սունալըմ տմէն :

Ի աւուրք ի աւուրք . . .

Բապուրմըզ վէ խէլասքեսարըմըզ Յիսուս
Քրիստոսուն , սէմատան էնէն վէ արա-
մըզտա թէվզի օլունան (Յովհ . 6 . 51)
աղիզ վէ զիպրյմէթ Թէնինատէն վէ Գա-
նընտան գուտսիյէթլէ եէյէլլոմ (Ա . Կորնթ .
11 . 27) :

Պու տուր հայսթ (Յովհ . 54) , իւմիա
Ա . Տիմ . 1 . 1) , Գրյամէթ (Յովհ . 11 .
25) . Քէֆարէթ վէ կիւնահար աֆվլըզը
Ա . Յովհ . 2 . 2) :

Բապու Ալլահըմըզա մէզմուր օղույուն ,
Անրօվրէլէրին քիւրսիւսիւնաէ օթուրան
էօլիւմսիւզ սէմավի մէլիքիմիզէ մէզմուր
օղույուն (Յակ . 5 . 13) :

Պու էսնատէ ժամարար Քահանայ Ս .

սկիհ իլէ ճէմաաթըն իւզէրինէ խաչակնքել
էտէր , ճէմաաթ աախի հիւրմէթէն տիզ
իւզէրինէ կէլիրլէր վէ տէրլէր . խոստովա-
նիւնք եւ հաւատաւնք :

Պատէհու զպիրլէր Տէր ողորմեա տէր-
լէր . Էվլէլլէրի ճէմաաթըն ալլէյի օլուր-
մա , խուսուսի թալէպ իւզէրինէ ծանու-
ցում իլէ Տէր ողորմեա տէնիլլիր խաի :

Ֆազաթ չիմաի ալէստէվլիյէ հէր Պա-
տարազտա սէօյլէնիր . Տէր ողորմեա տէ-
նիլլիրքէն , հէր քէս քէնաի նէֆսի , ֆա-
միլիաար ազաար , միլլէթի վէ ճիւմլէ ա-
լէմ իչուն ճիւմանի վէ բուհանի աթիյէլէր
ալլէր (Յակ . 5 . 16) :

Ամնասուրք Երրորդութիւն ,
Տուր աշխարհիս խաղաղութիւն ,
Եւ հիւանդաց բժշկութիւն ,
Ազգիս Հայոց այցելութիւն :

Արի Աստուած հարցն մերոց .
Որ ապաւէն ես նեղելոց ,

Հաս յօգնութիւն ծառայից քոց ,
Լեր օգնական ազգիս Հայոց :

Ողորմութիւն մեզ պարգեւեա ,
Զիրւանդ հոգիս մեր բժշկեա ,
Ի թանսարկուէն զմեզ փրկեա ,
Եւ ի չարեաց անխորձ պահեա :

Խնդրեմք ի քէն արտասուելով ,
Եւ պաղատիմք զայս առելով ,
Զմեզս մեր մի' յիշեացեա ,
Եւ զթութեամբ քով քաւեացեա :

Ժամանակին նինուէացոց ,
Արագ լուար ձայնի տղայոց ,
Մի' թարկանար մեղաց մերոց ,
Զի ստեղծուած եմք ի ձեռաց քոց :

Ժամանեա մեզ ի յօգնութիւն ,
Զի մի' մտցուք ի փորձութիւն ,
Մաքուր մարմնով լինիլ ի քուն ,
Արդար հոգւով մնալ արթուն :

Յիսուս Քրիստոս կարող Աստուած ,
 Քեզ աղաչեմք բազկատարած .
 Լուր և մաքրեա զմեզ ի մեղաց ,
 Եւ ազատեա ի փորձանաց :

Թագաւոր ես թագաւորաց ,
 Դու ես քաւիչ մեղաւորաց .
 Խոստովանիմք Քրիստոս Աստուած ,
 Փրկեա զաշխարհս ի փորձանաց :

Արի արի հովիւ բարի ,
 Առ ի խնդիր քո ոչխարի .
 Մեղաւոր եմ մեղաց գերի ,
 Խնայեա որդւոյ անառակի :

Սուրբ Պատարագ հայրն կենաց ,
 Ողորմութեան մեզ զգուռն բաց .
 Խոստովանիմք Քրիստոս Աստուած ,
 Փրկեա զաշխարհս ի փորձանաց :

Միջնորդութեամբ Սրբոյ Խաչին ,
 Եւ անարատ Սուրբ ծնողին ,

Յիշեալ զհեղուճն օրեան Փրկչին ,
Եւ ի խնդիր փոքու հօտին :

Քո անպատում խոնարհութեամբ ,
Եւ կամաւոր խաչելութեամբ ,
Հաշտեալ ընդ մեզ Տէր զթութեամբ ,
Եւ թող զմեզս ողորմութեամբ :

Գովեալ ես դու փայտ փրկութեան ,
Ամենօրհեալ յաղթող հչան .
Ընդ լուսնալ առաւօտեան ,
Ծագեալ մեզ զլոյս Արփիական :

Աստուածածին ամենօրհեալ ,
Զպաղատանս մեր ընկալ .
Ի հեղութեան ժամուս հասեալ ,
Առ քեզ գոչեմք անձամբ թախծեալ :

Աստուածածին զքեզ ունիմ յոյս ,
Բարեխօսեալ մոլորելոյս .
Եւ ողորմեալ Տէր իմ Յիսուս ,
Հոգւով մարմնով կորուսելոյս :

Տէր ողորմեա սէօղէնիրքէն , քահանայ
մուգատտէս թէնի էլինէ ալրբ . վէ կէօղ
հաշր իլէ պուս էտէրէք տէր .

Պու էքմէք վէ Գատէն իչուէն նէ՝ թարզ
համա վէ շիւքր սուհալլամ : Անճապ , Յի-
սուս , սէնի , Փէտէրի վէ Ազիզ Րուհու
թէմճիտ էտէրիզ

Իգրար վէ իման էտէրիմ քի , տիւն-
հանրն կիւհաճընը գալտորրան իպն Սալլահ
Գրիստոս սէն սին :

Վէ մուգատտէս թէնի տէօրթ գրամ
էտէրէք , գատէհաէքի լէքէսիզ Գանդն
իչինէ գօր , վէ տէր . «Լրումն Հոգւոյն
Սրբոյ » Ազիզ Րուհուն թէմամիյէթի .
եանի Ազիզ Րուհ թէմամըլա անտէ մէվ-
ճուտ տուր :

Պատէհու պիր գրամընը էլէ ալարապ ,
կէօղ հաշր վէ շիւքր իլէ , Փէտէրէ վէ էվ-
լատա նիյազ էտէր :

Աթիտէքի տիւայր հէր պիր հաղորդել
օլաճապ քրիսթիյան սէօյլէյէպիլիր :

Եւ մուգատտէս Փէտէր . սէն քի պիզի

Բանին կենաց բարձուկ եղեր ,
 Զատուում ժարմնով փառակրեցիր ,
 Առ Տէր Արքայն բարեխօս լե՛ր ,
 Ի փորձանաց զմեզ փրկել :

Արբուհի մայր ողորմութեան ,
 Քեզ աղաչեմք մեք միարօն ,
 Բարեխօսեա առ Տէր Արքայն ,
 Վասն աշխարհիս խաղաղութեան :

Ով Սերովբէք և Քերովբէք ,
 Մեղաւորաց ձայն լսեցէք ,
 ՂԱտուում ընդ մեզ հաշտեցուցէք ,
 Անշէջ հրոյն աղատեցէք :

Աղաչանօք Սուրբ հրեշտակաց ,
 Եւ աղօթիւք վերին զօրաց ,
 Լուր Տէր ձայնի մեղաւորաց ,
 Եւ աղատեա ի փորձանաց :

պիրիճիք էվլաարնուն , խամիյէ , թէամիյէ
էթտին . վէ Ս . Աւաղանին վաֆթիյիյէ
թէնովր էյլէտին :

Կիւնասըրմըղն ափվըղր իչուն պու
մուգատէս խորհուրդա իշապ օլմաղա՝
պիյի լայրդ էյլէ : Ազիյ Բուհուն պէրէ-
քէթլէրինէ հայիլ էյլէ . հատիլ քի ապիյ
Բէսուլլարա իհասն էթտին . վէ անէր
սանա իշապ օլարապ , պիւթիւն տիւն-
հայը թաթիւր էթտիլէր :

Վէ շիմտի , եա քէրէմքեար փէտէր ,
պու հաղորդութիւնու՝ շայրալէրին իլէ
պէրապէր էթտիյին ազշամ թաամընա պէն-
ղէր էյլէ , վէ կիւնասըն զուլմէթինի տէֆ
էյլէ (Կող . 1 . 13) :

Պէնիմ լիյադաթիւղըղըմա պաղըպ
տա , Ազիյ Բուհունուն իհասնլարընտան
մահրում էյլէմէ : Իլլա հուտուտուզ միւ-
րիւվլէթինէ կէօրէ , պունու՝ պէնիմ կիւ-
նասըրմա քէֆարէթ վէ սուչլարըմա ա-
ֆըվըգ իչուն իհասն էյլէ :

Նասրլ քի Բապսըմըղ Յիսուս Քրիստոս

վատ էթարի վէ աւարի քի . Պէնիմ թէնիմ-
տէն հէյէն վէ զանրմտան իչէն , էպէտի
հայաթա մալիք օլաճաղ արր (Յովհ .
6 . 54) :

Շիմտի պու պիղէ քէփարէթ իչուն
օլսուն . շէօյլէքի պունտան հէյէնլէր վէ
իչէնլէր , փէտէրէ , էվլատա վէ Աղիդ
Բուհա իլէլէպէա համտ ու սէնալար սուն-
սունլար . ամին :

Ճիւղեյե սեղալէք օլսուն .

Ասնա համտ սունարրդ , եա մէլիք
Քրիստոս , քի պու հաղայրդ գուլունու
սէնին աղիդ թէնինէ վէ պանրնա իլհադ
օլմաղա լայրդ էյլէտին :

Վէ շիմտի , բէճա էտէրիմ . պու պանտ
հիւքմ իչուն օլմասրն (Ս . Կորնիթ . 11 . 34) .
իլլա կիւնահլարրմա ափվլլդ , ճանրմա վէ
թէնիմէ սաղլլդ , վէ խայր ամէլլէր իճ-
րասրնա հաղրրլլդ իհսան էյլէտին :

Շէօյլէքի , պէնիմհէփսիմի , բունումու
վէ թէնիմի թաթհիր էյլէտին : Վէ պէնի ,
էն մու գատաէս Երրորդութիւնունա հէյ-

քէլ վէ մէօքէն հաղորդարն (Ս . Պետր . 2 . 5) . քի սալի՜նէր իլէ պերապէր Սանա , Փէտէրէ վէ Ապիպ Բուհա իլէլէպէտ համալար սուհմաղա լայրդ օլալում , ամին :

Յովհանն Ոսկերեւաներն

Եւ Բապպ Ալլահում , սանա համա սւթէչէքքիւր էտէրիմ քի . պու հալայրդ գուլունու սէնին Ալլահանի վէ ալհէթլի սրրրնա , լէքէսիզ թէնինէ վէ զիզըյմէթ Գանրնա իլհազ օլմաղա հալիլ էյլէտին :

Պու սէպէպտէն , Օնլարր սանա չէֆաւիթճր թութարազ (Ա . Յովհ . 2 . 1) , բէճա էտէրիմ . էօմրիւ միւն պիւթիւն կիւնլէրինաէ պէնի գուսաթյէթաէ սաղլա : Շէօյլէ քի սէնին ինալէթինի զիքր էտէրէք , սէնինլէ հալաթաա օլայրմ (Ա . Յովհ . 4 . 9) :

Եւ Բապպում Ալլահում . սէն քի պիզիմ իչուն էզլիլէթ չէքալին , էօլաիւն , վէ զըյամ էթալին . քէրէմ էյլէ , ճանրմը զիզըյմէթ զանրնլա մէօհըլէ քի (Բ . Կօրնիթ . 1 . 22) , հէլաք էտիճի (կիւհա՜ն) հաղլաշմաւրն :

Եւ Նէր չէյէ գտար , պուշկարըն վա-
սրթասարյլա պէնի ճիւմէ էօլիւ ամէլէր-
տէն թաթնիր էյլէ (Իրր . 9 . 14) , զիրա
անճագ սէն պիկիւնա՜ն սրն :

Եւ Բասպ , էօմրիւմիւ Նէր ճինա թէճ-
րիւպէտէն մուհաֆաղա էյլէ : Պէնիմ իլէ
ճէնք էտէն (կիւնա՜ն) , իւզէրիմէ հիւճիւմ
էթտիքճէ . մահճուպ վէ խէճիլ օլտարագ ,
կէրի տէօնմէյէ մէճպուր օլտուն :

Ֆիքրիմի , լիսանրմը . վէ ճիսմիմի ,
քէնտի պիւթիւն եօլլարընտա , սէն իտարէ
էյլէ :

Տայիմա պէնիմ իլէ պէրապէր օլ , սէ-
նին կէրչէք վատըն իւզէրէ , քի պուշուր-
տուն . Նէր քիմ պէնիմ թէնիմի եէր վէ
Գանըմը իչէրսէ , օ պէնտէ սաքին օլա-
ճագ , պէն ասիսի օնտա (Յովհ . 6 . 57) :

Աէն պուշուրտուն , եւ միւրիւվլէթ-
քիտար , վէ սէն պու Ալլահանի պօզուլմագ
էմրինին իճրասընա չիթապ էյլէ :

Զիրա սէն րա՜նիմ , չէֆիգ , միւրիւվ-
լէթքիտար , վէ Նէր ճինա նիյմէթլէրի պախշ

էտէն Ալլահ սրն զէ սանա , փէտերէ զէ Ազիզ
Բուհա իլէլէպէտ համա եազրչր . ամին :

Պատէհու քահանայ քէնախի զէ քէն-
ախինն քիլէր իչուն ումում ճէմաթ զէ
պիւթիւն տիւնեա իչուն . էնպայր պէրէ-
քէթէր թալէպ էտէր : Քէզա քէնախինէ
զարչու պուզզ ու տաթլէթի օլանլար ի-
չուն տաթի տիւա էտէր . անլէրէ քէնախի
ափ զէթաթիւն ժաաթ , Ալլահսան տաթի
ափ զէթմէսինի թէմէննի էյլէր (Մաթթ .
5 . 44) : Սոնրա զօրզու զէ աթթրէմէ իլէ ,
ազիզ թէնէ զէ զանա իլհազ օլուր :

Իման էտէրիմ Ազիզ Իւլլիյէ , փէ-
տէրէ , էպլաաթ զէ Ազիզ Բուհա :

Սէնին մուզաաթէս զէ հայաթպախշ
զէ իսլաաքեար թէնինի իման իլէ թէլէզ
զիւզ էտէրիմ , եա Ալլահրմ Յիսուս
Քրիստոս :

Սէնին թաղախ էաթի պու փաքլէ-
յիճի դանրնր , կիւնաշարրմն ափվրդր
իչուն , իման իլէ թէլէզզիւզ էտէրիմ , եա
Ալլահրմ Յիսուս Քրիստոս :

Սէնին լէքէսիզ թէնին պանա հաշաթ ,
վէ մուդատտէս գանրն կիւնահարմա
քէֆարէթ իչուն օլսուն :

Դպիրէր

Քրիստոս պատարագեալ (սօնունա գատար)

Քրիստոս գուրպան օլարադ , արամըդ-
տա թէվզի օլունուր (Իրր . 9 . 14) . Ալէ-
լուիա :

Թէնինի պիղէ թատմ օլմադ իւղէրէ
վէրիր , վէ մուդատտէս գանրն պիղէ չիյ
կիպի հաղարրր (Յովհ . 6 . 56) . Ալէ-
լուիա :

Բապպա հաղլաչըն , վէ նուրու ալըն
(Յովհ . 8 . 12) . Ալէլուիա :

Թատընր ալըն վէ կէօրիւն քի , Բապպ
թաթլը սրր (Ա . Պետր . 2 . 3) . Ալէ-
լուիա :

Սէմավաթտան Բապպա համա էաի-
նիզ , Ալէլուիա :

Նիւճէլէրաէ ծնա համա էաինիզ . Ալէ-
լուիա :

Էյ ճիւժէ մէլէքլէրի , ծնա համա է-
տինիլ , Ալէլուիա :

Էյ ճիւժէ Ապքէրլէրի . ծնա համա է-
տինիլ . Ալէլուիա (Սաղմ . 148 . 1 , 2) :

Սարկաւազ

Երկխոյիւ եւ հաւատով . . .

Գօրգու վէ իման իլէ հազլաշըն . վէ
զուտտիյէթ իլէ իլհագ օլուն (Բ . Կորնթ .
7 . 15) :

Սարկաւազըն պու տալէթի իւզէրինէ ,
լայրդ օլանլար հազլաշրրլար . վէ գօրգու
վէ տիթրէմէ , հէմ հազիզի թէվպէ իլէ ,
Բապպրմըղըն հոյաթպախշ թէնինէ վէ
գանընա իլհագ օլուրլար :

Գպիւղէր

Աստուած մեր եւ Յէր մեր , երեւցաւ
մեզ , օրհնեալ եկեալ անուաթք Տեսուն :

Ալլահըմըզ վէ Բապպրմըզ պիլէ կէօ-
րիւնաիւ . Բապպըն իսմիյէ կէլէն միւ-
պարէք տիր . (Մատթ . 23 . 39) :

Քահանայ

Կեցո՛ Տէր զժողովուրդս քո . . .

Եւ Րապալ . ճէմաթընը եաչաթ , վէ միրտարնը միւպարէքլէ . պուհլարա շիմաթի վէ էլէլէպէտ չօպան օլ վէ թէրֆի էյլէ (Մատթ . 2 . 6) :

Պատէհու հաղորդել օլմայանլարը տախի Ս . Պատարազըն պէրէքէթինաէն մահրում էթմէմէք իչուն , Սեղանատա միւպարէքլէմիշ օլան մօտ , եանի փարչա , սօֆրանըն գրրընթրար անլէրէ թէվզի օլունուր (Յովն . 6 . 12) Մատթ . 15 . 27) , Նշխար տախի պու մօնատա տրը :

Թ Է Շ Է Ք Ք Ի Ի Ր

Պու էսնատէ , կէրէք քահանայ կէրէք ճէմաթ պիլ իթթիֆադ , Ս . Հաղորդու-թիւնա լայլդ օլուպ անըն պէրէքէթլէրինի

կէօնէնտիքլէրինտէն տօլայը , Ալլահա համա
ու թէշէքքիւրլէր սուհարլար :

Ֆազաթ էօթէտէն պէրու ճարի օլան
ֆէնա պիր ատէթ իւղէրէ , պու թէշէք-
քիւր ալինինտէ ճէմատթըն էքսէր գըւմը
հազըր պուլունմաղ : Պու իսէ ֆիլհապիզա
էնտգլը պիր հալ արը :

Բապպըն սուֆրասընտան իէյէրէք սո-
յան , վէ տնըն էնվայը նիյմէթլէրինի կէօ-
նէնէն պիր քիմսէ , Բապպա թէշէքքիւր
օրհնութիւնը օգուժադտան այրըրրոսա ,
պու սուֆրասըն սահլալինէ վէ զլյաֆէթի
թէրթիպ էտէնէ գարշու նէ պէօյիւք նան-
քէօրլիւք սիր :

Ճիւղամ իլլէթինտէն իֆազաթ պուլ-
մուչ օլան օն քիմսէլէրին անճաղ պիրիսի
կէրի տէօնտիւ , Բապպըն ալադլարընա
գափանտը , վէ մէմնունիյէթ պէյան էյ-
լէտի իսէ , Բապպմըղ նէ գատար գահըր
վէ ճիկէրի հանրգ պիր սէտա իլէ տէմիշ
իտի . օն քիշի փաքլէնմէտի մի . տօգու-
զու նէքէտէ (Ղուկ . 17 . 11—19) :

Այնք Իլահի սէտա պու կիւն ճէմատ-
թըմըզա թէքրարլանմայօր մր : Ս . Պա-
տարազ սուսուլտուզտա , էօլլումսիւզ
գուզունուն փաք գուրպանընըն գիքրի
ճէմիլի իճրա օլունուր . Ֆաղաթ ճէմատ-
թըմըզըն օնտա սօգուզու պու մուզատ-
տէս աշինատէ հազըր պուլունմազ :

Եէնի Իսրայէլ գալմընա էպէտի հայաթ
մանաարնը մաղամընտա ալմատան էնիպ ,
թէվլի օլունան Յիսուսուն թէնի վէ գանը
ճիւմէյի ինտ էթմէյէ հազըր իքէն , ճէ-
մատթըմըզըն օնտա սօգուզու , հիշ տէյիլ
սէնէտէ պիր տէֆա օլսուն , անըն թէնինէ
վէ գանընա իլհազ օլմալտ հասրէթ
չէքմէզ :

Ախլազը իֆսատ էտիճի բօման վէ ըի-
սալէլէրի կէճէ սապահլարա գատար ազ-
թարան կէնճլէրիմիլին օնտա սօգուզու
ախլազը թէհլիպ վէ կէնճլիյին թէճրիպէ-
լէրինէ գարչը թազվիյէ էտէն բուհանի վէ
ախլազի քիթապլարը օգումաղը ապէս
սայարլար :

Պաւնուէն իշուէն էպէվէյն աէրուէնի այիլէ-
 աէ : մուալլիմէր մէքթէպաէ վէ րուհ-
 պանլարրմը քիլիսատա չալըչմալը տըր-
 լար : Հէր իւշիւ սաթի քէնաի վազիֆէլէ-
 րինի հազզըյա իֆա էյլէսիքաէ անճազ
 պու սույի հալլէրին էօնիւ ալընապիլիր ,
 վէ միւսթազպէլ մէսուլիյէթաէն ազաաէ
 օլուհուէր :

Դպիրլէր

Լցաք ի քարուքեանց (սօնուհա գաատար)
 Եւ Րապալ , սէնին թէնինտէն վէ գա-
 նրնտան թէլէզզիւզ էաէրէք , նիյմէթլէ-
 րինտէն սոյաուզ (Ղուկ . 1 . 53) : Երւճէ-
 լէրաէ սանա համա օլսուէն քի պիլի սո-
 յուրաուէն :

Սէն քի պիլի հէր կիւն սոյուրսուէն ,
 պիլէ րուհանի պէրէքէթլէրինի կէօնաէր .
 երւճէլէրաէ պիլի սոյուրանա համա
 օլսուէն :

Եւ Րապալ , սանա համա էաէրիզ քի ,
 պիլի էպէսի սուֆրատան սոյուրսուէն :
 Սէնին թէնինի վէ գանընը , պիւթիւն

Տէլիգանը լարը մըզըն ծնտա տօղուզու ,
քէնտի նէմլիհալը էօմըլէրինի չիւրիւտէն ,
վէ մահիյէթլէրինի զէնրլէյէն ախլազսըզ
պէսմայէ բէֆիզլէրին սէօնպէթինտէն թէ-
լէզվիւզ էտէրլէր . ֆազաթ ֆիքըլէրինի
թարիզի իսթիզամէթէ իրշատ էտէն վէ
տալալէթտէն չէվիբէն միւֆիա վէ զիզըյ-
մէթ վազ վէ նութզլարընտան կէրի կէրի
զաշարլար :

Հաֆիթանըն ալթը կիւնիւնիւ քէնտի
մէնաֆի վէ ինթիյաճաթը ճիսմանիյէսինէ
սարֆ էտէնլէրին ծնտա տօղուզու , Բապ-
պըն թազաիա էյլէմիշ օլտուզու կիւնիւ
նըֆզ էտիպ , անը ինթիյաճաթը բուհանիյէ
վէ մէնաֆիի ումուճիյէ ուղլուհա իս-
թիմալ էթմէտէն չէքինիրլէր . Ատէմ Ալ-
լահը սօյար մը քի սիզ պէնի սօյտուհուզ
(Մաղաք . 3 . 8) :

Ֆուզաթ , տահա ուզուն թատատա նէ
հաճէթ : Երեմիանըն մէրսիյէլէրինի թէք-
րար էթմէյէլիմ : Պու խարապէնին թամի-
րինէ , պու հարէնին չարէսինէ պազալլիմ :

մըզ Յիսուս Քրիստոս . սէն քի փէտէր վէ
Ազիզ Րուհ իլէ պէրապէր իլէլէպէտ միւ-
պարէք սին . ամին :

Խ Ա Թ Ի Մ Է

Իշպուէ տարաբէնկիզ այլնտէն սօնրա ,
քանանայ չըգարտըլը Սաղաւարտը վէ
հողաթափը լապիս օլարադ , Աւետարան
էլինտէ խորանտան աշաղը էնէր վէ ճիւժ-
լէյի միւպարէքլէր :

Քառանայ

Որ օրհնես զայնոսիկ

Եա Րապալ , սէն քի սանա համա էտէն-
լէրի միւպարէքլէրսին , վէ սանա թէվէք-
քիւլ էտէնլէրի թափտիա էտէրսին :

Պու ճէմատթընը ետչաթ վէ սէնին մի-
րասընը միւպարէքլէ , սէնին քիլիսանըն
թէքմիլիյինի հըֆզ էյլէ :

տիւնեաներն խելասը , վէ ճանրմբղրն հա-
յաթ պուլմասը իշուն իհասն էյլէտին :

Քաւանայ (կիզլիտէն)

Սանա համա էտէրիզ , եա Քրիստոս :
Ալլահըմըզ , քի , պու թաամը պիզէ հա-
յաթ վէ զուտսիյէթ օլմազ իւզէրէ իհասն
էյլէտին :

Պունունլա պիզի փաք վէ լէքէսիզ
սազլա (Եփոս . 1 . 4) : Ալլահանի իհթի
մամընլա պիզտէ սաքին օլ :

Սէնին ազիզ վէ խայրխահ իրտաէթի-
նին մէրասընտա պիզի օթլաթ , քի իզլալ
էտիճինին (կիւհաճըն) պիւթիւն հիւճիւմ-
լէրինտէն մուհաֆազա օլարազ (Յայտ 2 .
10) , անճազ սէնին սէտանը իշիտէլիմ , վէ
սէն պիրիճիք մէրա վէ հազիզի չոպանըն
արտընճա կիտէլիմ (Յովհ . 10 . 11) : Վէ
սէմանըն ճէննէթինտէ պիզիմ իշուն հազըր-
լատըզըն եէրի՝ սէնտէն զապուլ էտէլիմ
(Մատթ . 25 , 34 : Յովհ . 14 . 2 , 3) : Եա
Ալլահըմըզ , Բապըլմըզ վէ խելասքիտըր-

Սէնին խանէնին հիւանդանիւ մուհապ-
պէթլէ սէլամլայանլարը թազտիս էյլէ .
սէն Ալլահանի դուլվէթինլէ պիզի իզ-
ղէթլէ , վէ պիզի թէրք էթմէ , զիրա սանա
թէվէքքիւլ էյլէմիշիզ :

Պիւթիւն տիւնեայա , քիլիտալարա ,
քահանալարա , միւմին փատիշտալարա , վէ
սնդէրին ճէմի ապքէրլէրինէ վէ ումում
ճէմաթա սէլամէթինի իհասն էյլէ :

Զիրա պիւթիւն էյի աթիյէլէր վէ քեա-
միլ պախշիլէր սէմատան , սէն Նուր Փէ-
տէրինաէն հազիլ օլուրլար (Յակ. 1. 17) :

Վէ սանա իլէլէպէտ սալթանաթ , հիւ-
քիւմէթ վէ իզղէթ հազրչր . ամին :

Դպիրլեր

Եղիցի Անուն Տեառն օրհնեալ յայսմնեհ
վինչեւ յաւիտեան .

Բապարն իսի շիմտիտէն էպէտէ տէք
միւպարէք օլսուն :

Բահանայ

Կասարունն օրհնաց . . .

Եւ Քրիստոս Ալլահորմը զէ Խէլաւ-
քեարմը , հոմոս զէ փէյլամպէրլէրին
թէքովլլիյի սէն սին . սէն քի Փէտէրինին
ճիւմլէ թէրթիպլէրինի իքմալ էյլէտին ,
պիզի տէ Ազիզ Բուհուճիւ մէմու էյլէ :

Ս. Աւետարան

Նորուն Փէտէրինաէն .

Քէլամ իպթիսատէ իտի , զէ քէլամ
Ալլահ իտի . . . . .
. . . . .
զէ Քէլամ թէն օլտու զէ պիզէ սաքին
օլտու . զէ անրն ճէլալընը՝ Փէտէրին պի-
րիճիք էվլատընըն ճէլալը տէյու կէօր-
տիւք . քի լուծֆ ու հաղիզաթլա սօլու
տուր :

Սարկսուազ

Ս . Խաչիւն աղաչեցուք . . .

Ազիզ Խաչ վատրթատըլա Բապդա հի-
յազ էտէլիմ , քի պուհուճիւ պիզի կիւ-
հոտտան աղատ էթսին : Վէ լուծֆ ու ի-
հայէթիյլէ պիզի իհեա էյլէսին :

Քառասուն

Պահպանիչ եւ յոյս...

Եւ միւսինդէրին պէքճիտի վէ իւմիտի
զլան Քրիստոս Ալլահըմըզ, սէնին մու-
ղատաէս վէ մուսուլլէզ Խաչընրն կէօրիէսի
ալթընտա, պու միւսմին ճէմաաթը սէլա-
մէթլէ հըֆը էյլէ: Կէօրիւնիւր կէօրիւնմէ
տիւզմէնլէրաէն հըֆը ու հիմայէ էյլէ... վէ
սանա, Փէտէրէ վէ Ազիզ Բուհա՝ խմար
վէ իլէլէպէտ համա ու սէնալար սունմաղա
հալիլ էյլէ. ամին:

Պարիւրէ

Օրհնեցուք զՏէր յաւենայն ժամ յաւե-
նայն օրհնութիւն ևորա ի յերան մեր.

— Բապդա հէր սաաթ համա էսէլլ
Օնուն թէսպիհաթը հէր սաաթ պիլիմ ալ-
ըմըզտա օլսուն:

Քառասուն

Օրհնեալք եղերուք...

Ազիզ Բուհա՛ն լութփուշլա միւսպարէք
զլանուզ, սէլամէթլէ կիտին. վէ Բապզ
Յիսուս Քրիստոս սիզին ճիւմէնիզլէ պէ-
րապէր օլսուն. ամին: (Յայա. 22. 21):

Ե Ի Ք Ա Մ

ՅԱՆԿ

Մուգասկե	Սահիֆէ
Հայր մեր	2
Տէր զի բազում	4
Յիշեցուք 'ի գիշերի	20
Առաւօտ լուսոյ	26
Զքէն գոհանամք	36
Փառք 'ի բարձունս	40
'ի գիշերի և 'ի սուրճեան	46
Լոյս , արարիչ լուսոյ	48
Գոհանամք զքէն	52
Երանելոյ	56
Զարթի	68
Զարթի	70
Զարթի	78
Զարթի	82
Տէր բարձր	88
Եայնաց սիրով	92
Մաղթանք	100
Վ խորոյ սրտի	102

լան	104
Աւանանաւան աղօթք	110
Ընդհանրական աղօթք	128
Զղջում	134
Տէր ամենակալ	162
Տէր Աստուած փրկութեան	172
Նորաստեղծեալ	174
Դանրապէք	178
Խորհուրդ մեծ	186
Բանն որ ընդ Հօր	190
Մաղկաղարդ	216
Խաչելութեան	224
Թաղման	226
Յարութեան	230
Համբարձման	234
Հոգեգալստեան	238
Վարդապետին	242
Վերափոխումն	
Խաչվերաց	
Ս . Պատարադրն թէ ֆսիրի	

Խ Ի Թ Ա Մ

